

STORTINGET

Dokument 15:12

(2017–2018)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1651 - 1800
24. mai - 11. juni 2018

Innhold

Spørsmål

1651.	Fra stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen, vedr. slaktekylling, besvart av landbruks- og matministeren	11
1652.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. kriminalomsorgen, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	13
1653.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. sterkere samarbeid om internasjonale skattespørsmål i FN, besvart av finansministeren.....	13
1654.	Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. kommunikasjons-, informasjons- og samfunnskontaktmedarbeidere i staten, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	15
1655.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. planen om å skape en mer balansert lokalisering av statlige arbeidsplasser i hele landet, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	15
1656.	Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. andel av Brings transporter i Norge som foregår med utenlandske sjåførere, besvart av næringsministeren	17
1657.	Fra stortingsrepresentant Per Espen Stoknes, vedr. vindkraftutbyggingen på Fosen, besvart av olje- og energiministeren	17
1658.	Fra stortingsrepresentant Tore Storehaug, vedr. Edvard Grieg-plattformen, besvart av olje- og energiministeren	18
1659.	Fra stortingsrepresentant Solveig Schytz, vedr. å kombinere sykling med å reise kollektivt, besvart av samferdselsministeren	19
1660.	Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. svikt i barnevernet, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	20
1661.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. Nkom, elektroniske kommunikasjonstjenester, besvart av samferdselsministeren	22
1662.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. utgiftene til medisinsk forbruksmateriell, besvart av helseministeren.....	24
1663.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. program for folkehelsearbeid i kommunene, besvart av eldre- og folkehelseministeren	25
1664.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. Color Line si konkurranseulempe, besvart av næringsministeren.....	27
1665.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. det saudiske regimet menneskerettighetene, besvart av utenriksministeren	28
1666.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. vinterlandbruksskule, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	29
1667.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. utebetalinger når arbeidsgiverperioden er utløpt, besvart av arbeids- og sosialministeren	30
1668.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. anbudsprosessen og Babcock, besvart av helseministeren.....	30
1669.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. forslaget om å annullere tilbudet med Babcock, besvart av helseministeren	31
1670.	Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. promilledommer, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren.....	32
1671.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. Nicaragua, besvart av utenriksministeren ...	33
1672.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. privatimport fra utlandet, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	34
1673.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. utenlandske nettbutikker, besvart av finansministeren.....	35
1674.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. trygdeoppgjøret, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	36
1675.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. trygdeoppgjøret, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	37

	side
1676. Fra stortingsrepresentant Kent Gudmundsen, vedr. plan og designprosess for Tromsø museum, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren.....	38
1677. Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. pleiepengeordningen, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	39
1678. Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. kostnad ved finansiering av etterutdanning, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren.....	39
1679. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. fraværsregler, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	40
1680. Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. kjøperetten for leietakere ved seksjonering av bolig, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	41
1681. Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. forskrift om innført krav om selskapsmessig skille for energiselskap som driv nett og annen virksomhet, besvart av olje- og energiministeren	42
1682. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. etter- og videreutdanningscenter, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	42
1683. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. Hurtigruten, Svalbard og NIS, besvart av næringsministeren.....	43
1684. Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. folkerettslig handlingsrom innenfor sentrale konvensjoner til å håndtere migrasjon, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren.....	44
1685. Fra stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud, vedr. Marinemusikken, besvart av forsvarsministeren	45
1686. Fra stortingsrepresentant Tove-Lise Torve, vedr. lokasjon for en ny region for snøskredvarsling, besvart av olje- og energiministeren.....	47
1687. Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. å bekjempe ISIL, besvart av forsvarsministeren	47
1688. Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. norsktrente styrker mot ISIL, besvart av forsvarsministeren	48
1689. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. ISIL, besvart av forsvarsministeren	49
1690. Fra stortingsrepresentant Tore Storehaug, vedr. lokalitet for framtidig politihøgskule, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	49
1691. Fra stortingsrepresentant Tore Storehaug, vedr. plast i hav, besvart av klima- og miljøministeren	50
1692. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. utfordringer med ørn, besvart av klima- og miljøministeren	51
1693. Fra stortingsrepresentant Ingalill Olsen, vedr. Nyksund havn til Øksnes kommune, besvart av samferdselsministeren.....	52
1694. Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. ambulansetjenesten i Helse-Nord-Trøndelag, besvart av helseministeren.....	53
1695. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. samarbeidsavtalene for fylkene, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	54
1696. Fra stortingsrepresentant Sandra Borch, vedr. genetisk ulv, besvart av klima- og miljøministeren	54
1697. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. ID-juks, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren.....	55
1698. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. moped, besvart av samferdselsministeren.....	56
1699. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. landmaktutgreinga, besvart av forsvarsministeren	56
1700. Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. refusjonssystem for legemidler, besvart av helseministeren.....	57
1701. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. ulv og gentesting, besvart av klima- og miljøministeren	58

1702.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. norsk næringslivs tap pga. grensehandel, besvart av finansministeren.....	59
1703.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. besteforeldres selvstendige rett på samvær med sine barnebarn, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	60
1704.	Fra stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen, vedr. videre bruk av Botsen, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	61
1705.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. Ofotlab, besvart av samferdselsministeren.....	61
1706.	Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. saluttering ved festningen i Gamlebyen, besvart av forsvarsministeren	63
1707.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. rettigheter ved kjøp fra telekomnettsteder, besvart av barne- og likestillingsministeren	64
1708.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. å fremme sak for stortinget om å styrke omsorgsstøttnadsordningen, besvart av eldre- og folkehelseministeren	65
1709.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. kreftpasienter, besvart av helseministeren.....	66
1710.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. olje i Australia, besvart av olje- og energiministeren	68
1711.	Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. Arendal fengsel, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	68
1712.	Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. Hamarøy og Tysfjord, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	69
1713.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. sen postgang til sykehus, besvart av helseministeren.....	70
1714.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. prosessen og arbeidet med lærerplanfornyelsen, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	71
1715.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. bemanningsnorm, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	72
1716.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. Libya-utvalg, besvart av utenriksministeren..	73
1717.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. felles ledelse mellom Halden og Sarpsborg tingrett, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	73
1718.	Fra stortingsrepresentant Per Espen Stoknes, vedr. planleggingen av Genistreken og ny E18-trasé, besvart av samferdselsministeren	74
1719.	Fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund, vedr. oppgradering av taksebane på Evenes, besvart av forsvarsministeren	74
1720.	Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. ny lokalisering av Politihøgskolen, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	75
1721.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. HV-08, besvart av forsvarsministeren	76
1722.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. verdsettelsesrabatt i formuesbeskatningen for norskeide hoteller og overnattingssteder, besvart av finansministeren.....	76
1723.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. leppefisk, besvart av fiskeriministeren.....	77
1724.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. leppefisk, besvart av fiskeriministeren.....	78
1725.	Fra stortingsrepresentant Siv Mossleth, vedr. sambandet til Træna, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	79
1726.	Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. «nulltimerskontrakter», besvart av helseministeren.....	80
1727.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. å forebygge og forhindre nettrelaterte overgrep, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	81
1728.	Fra stortingsrepresentant Else-May Botten, vedr. karbonfangst, -transport og lagring, besvart av olje- og energiministeren	82
1729.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. NOKUT, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	83
1730.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. økonomien ved Sykehuset innlandet, besvart av helseministeren	85
1731.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. konsekvensutredningen for Snorre Expansion, besvart av olje- og energiministeren	86

1732.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. barnebortføring, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	87
1733.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. overføring av Skådalen skole, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	88
1734.	Fra stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal, vedr. grensefastsetting i Tysfjord, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	89
1735.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. samhandling mellom spesialisthelsetjenesten og kommunhelsetjenesten, besvart av helseministeren	90
1736.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. tannbehandling for eldre, besvart av helseministeren.....	91
1737.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. sentralisering av passutsteding, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	93
1738.	Fra stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik, vedr. Flytoget, besvart av samferdselsministeren..	93
1739.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. utviklingen i nivået på veiinvesteringer og vedlikehold de tre siste stortingsperiodene, besvart av samferdselsministeren.....	94
1740.	Fra stortingsrepresentant Else-May Botten, vedr. parkeringsplasser tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	95
1741.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. vold i nære relasjoner, besvart av helseministeren.....	96
1742.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. ubetalte fartsbøter som utenlandske sjåførar, særleg i transportnæringa, skulle ha betalt, besvart av samferdselsministeren	97
1743.	Fra stortingsrepresentant Per Espen Stoknes, vedr. gassturbinene på Edvard Grieg, besvart av olje- og energiministeren	98
1744.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. miljømerking, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	98
1745.	Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. miljøbevissthet og møbelindustri, besvart av næringsministeren.....	99
1746.	Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. innaskjærsdykkerne, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	100
1747.	Fra stortingsrepresentant Eigil Knutsen, vedr. evalueringen av «tilskudd til opplæring av lærlinger, praksisbrevkandidater og lærekandidater med særskilte behov», besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	101
1748.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. bygging av ny dam i Namsvatnet, besvart av olje- og energiministeren	102
1749.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. statlig plan, besvart av samferdselsministeren.....	103
1750.	Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. dyrevelferden for gris, besvart av landbruks- og matministeren	104
1751.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. tilfanget av avlastere og støttekontakter, besvart av arbeids- og sosialministeren	104
1752.	Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. nettvirksomhet, besvart av olje- og energiministeren	105
1753.	Fra stortingsrepresentant Else-May Botten, vedr. stedlig ledelse ved sykehusene, besvart av helseministeren.....	106
1754.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. ID-avklaringsprogram for irakere, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	107
1755.	Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. nedbemanning i Heimevernet, besvart av forsvarsministeren	108
1756.	Fra stortingsrepresentant Per Espen Stoknes, vedr. vannscooter, besvart av samferdselsministeren.....	109
1757.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. gjennomgang av Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR), besvart av kunnskaps- og integreringsministeren.....	110
1758.	Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. voldsoffererstatningsordningen, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren.....	110

1759.	Fra stortingsrepresentant Espen Barth Eide, vedr. det norske arbeidet med karbonfangst og -lagring, besvart av olje- og energiministeren	111
1760.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. midlar frå USA til opprusting av Andøya, besvart av forsvarsministeren	111
1761.	Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. USA med skarpe operasjonar på vegne av Noreg, besvart av forsvarsministeren	112
1762.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. folk som blir foreldre og som ikke føler at de passer inn i den normerte mor-far-barn beskrivelsen, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	113
1763.	Fra stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk, vedr. unntak fra de ordinære permitteringsregler i dagpengeforskriften § 6-5 slik at ansatte i fiskeindustrien får rettighetene de har krav på, besvart av arbeids- og sosialministeren	114
1764.	Fra stortingsrepresentant Ole André Myhrvold, vedr. økt karbonbinding i jord gjennom produksjon og bruk av biokull, besvart av klima- og miljøministeren	115
1765.	Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. lukking av synkehull, besvart av næringsministeren.....	115
1766.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. å styrke utdanning og forskning i primærhelsetjenesten generelt og innen muskelskjelettlidelser, besvart av helseministeren...	117
1767.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. sammenslåingen av Aust-Agder fylke og Vest-Agder fylke, der NAV Agders fylkesledd skal legges til Arendal, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	119
1768.	Fra stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland, vedr. sammenkoblingen av Vestfoldbanen og Sørlandsbanen, besvart av samferdselsministeren.....	120
1769.	Fra stortingsrepresentant Kristian Torve, vedr. vederlagsfri tannbehandling for personer med alvorlige psykiske lidelser, besvart av helseministeren.....	121
1770.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. liste ved fylkestingsvalget i 2019, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren.....	122
1771.	Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. jernbanereformen, besvart av samferdselsministeren.....	123
1772.	Fra stortingsrepresentant Tuva Moflag, vedr. omfanget av AMD/Makula-behandling utført av Aleris på oppdrag fra Helse Sør-Øst, besvart av helseministeren.....	123
1773.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. omkjøring på avkjøringen fra vestlig E18 inn til Larvik, besvart av samferdselsministeren.....	124
1774.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. felles europeisk bestillingssystem for togbilletter, besvart av samferdselsministeren.....	125
1775.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. kapasiteten på sovevognstilbudet, besvart av samferdselsministeren	126
1776.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. helseforetakenes praktisering av hemmelighold om legemiddelpriser, besvart av helseministeren	126
1777.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. komplikasjoner under fødsel, besvart av helseministeren.....	127
1778.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. Haldenreaktoren, besvart av næringsministeren.....	128
1779.	Fra stortingsrepresentant Tore Storehaug, vedr. utviklingen av LNG og LPG, besvart av finansministeren.....	129
1780.	Fra stortingsrepresentant Solveig Schytz, vedr. plan for Oslofjorden, besvart av klima- og miljøministeren	130
1781.	Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. kompetanseflukt fra Andøya, besvart av forsvarsministeren	131
1782.	Fra stortingsrepresentant Petter Eide, vedr. den palestinske beduinlandsbyen Khan al Ahmar utenfor Jerusalem, besvart av utenriksministeren	132
1783.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. at kvinnelige innsatte har dårligere soningsforhold enn menn, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren.....	132

1784.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. tiltak for å beskytte barn mot pornografi, besvart av kulturministeren.....	133
1785.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. de konsoliderte museene i Hordaland, besvart av kulturministeren	134
1786.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. mangel på sykkelplasser og høye priser for å ta sykkelen med seg på toget, besvart av samferdselsministeren	135
1787.	Fra stortingsrepresentant Arne Nævra, vedr. dyrevelferd, besvart av landbruks- og matministeren	136
1788.	Fra stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand, vedr. Meld. St. 15 (2017-2018) Leve hele livet - En kvalitetsreform for eldre, besvart av eldre- og folkehelseministeren.....	137
1789.	Fra stortingsrepresentant Else-May Botten, vedr. folkehøgskolene, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren	137
1790.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. uttalelse fra forsvarssjefen, besvart av forsvarsministeren	138
1791.	Fra stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen, vedr. kartlegging av trusselsituasjonen og hjelpebehov gjennomføres for alle barn på krisesenter, besvart av barne- og likestillingsministeren.....	139
1792.	Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. forbrukslån, besvart av finansministeren.....	140
1793.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø, vedr. passkontor i Indre Fosen, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	140
1794.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. miljøgifter og farlig avfall som befinner seg i deponiet og i gruvegangene på Raudsand, besvart av klima- og miljøministeren.....	141
1795.	Fra stortingsrepresentant Masud Gharahkhani, vedr. gjennomføring av norskprøvene for voksne innvandrere, besvart av kunnskaps- og integreringsministeren.....	142
1796.	Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. en ny tariffmodell, nettatiffmodell, besvart av olje- og energiministeren	143
1797.	Fra stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl, vedr. kryptovaluta, besvart av justis-, beredskaps- og innvandringsministeren	144
1798.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. produksjon av elektrisitet fra gassturbinene, besvart av olje- og energiministeren	145
1799.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. el-kjeler på plattformer, besvart av olje- og energiministeren	147
1800.	Fra stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski, vedr. løsninger for dekking av varmebehovet på plattformer, besvart av olje- og energiministeren.....	150

*Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1651 - 1800) for sesjonen 2017-2018.*

Partibetegnelser:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre
MDG Miljøpartiet De Grønne
R Rødt*

Andersen, Karin (SV)	1713, 1732, 1754
Arnstad, Marit (Sp)	1796
Bjørdal, Fredric Holen (A)	1792
Bjørnebekk-Waagen, Elise (A)	1741, 1791
Bollestad, Olaug V. (KrF)	1667, 1679
Borch, Sandra (Sp)	1692, 1696
Botten, Else-May (A)	1728, 1740, 1753, 1789
Eide, Espen Barth (A)	1759
Eide, Petter (SV)	1670, 1688, 1782
Elvenes, Hårek (H)	1790
Fagerås, Mona (SV)	1714
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	1683
Gharahkhani, Masud (A)	1795
Gjelsvik, Sigbjørn (Sp)	1672, 1673, 1702, 1733, 1738
Greni, Heidi (Sp)	1765
Grung, Ruth (A)	1723, 1724, 1744, 1745
Gudmundsen, Kent (H)	1676
Hagerup, Margret (H)	1726
Haltbrekken, Lars (SV)	1710, 1731, 1774, 1775, 1798, 1799
Hansen, Svein Roald (A)	1706
Henriksen, Kari (A)	1749, 1751, 1755
Hjemdal, Silje (FrP)	1707, 1727
Huitfeldt, Anniken (A)	1781
Kaski, Kari Elisabeth (SV)	1653, 1680, 1800
Klinge, Jenny (Sp)	1697, 1717, 1742
Knutsen, Eigil (A)	1746, 1747
Leirstein, Ulf (FrP)	1660, 1695, 1750
Leirtrø, Kirsti (A)	1694, 1793
Lerbrekk, Solfrid (SV)	1674, 1675, 1762, 1763
Listhaug, Sylvi (FrP)	1794
Lyngedal, Åsunn (A)	1734
Lysbakken, Audun (SV)	1671, 1689
Mehl, Emilie Enger (Sp)	1711, 1720, 1797
Moflag, Tuva (A)	1735, 1736, 1772
Mossleth, Siv (Sp)	1705, 1725
Moxnes, Bjørnar (R)	1668, 1669, 1715, 1716
Myhrvold, Ole André (Sp)	1654, 1656, 1681, 1752, 1764
Myrli, Sverre (A)	1770, 1771
Mørland, Tellef Inge (A)	1682, 1700, 1767, 1768
Navarsete, Liv Signe (Sp)	1699, 1760, 1761
Nordlund, Willfred (Sp)	1684, 1719

Nævra, Arne (SV)	1737, 1786, 1787
Olsen, Ingalill (A)	1693
Pollestad, Geir (Sp)	1664, 1666, 1721, 1722
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	1783, 1784
Sandtrøen, Nils Kristen (A)	1651
Schytz, Solveig (V)	1659, 1780
Sem-Jacobsen, Åslaug (Sp)	1703, 1704
Sivertsen, Eirik (A)	1712
Skjelstad, André N. (V)	1748
Stoknes, Per Espen (MDG)	1657, 1718, 1743, 1756
Stordalen, Morten (FrP)	1739
Storehaug, Tore (KrF)	1658, 1690, 1691, 1779
Strand, Marit Knutsdatter (Sp)	1652, 1661, 1729, 1730, 1757, 1766, 1788
Toppe, Kjersti (Sp)	1662, 1663, 1708, 1709, 1776, 1777
Torve, Kristian (A)	1769
Torve, Tove-Lise (A)	1686
Tybring-Gjedde, Mathilde (H)	1677, 1678
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	1698, 1701
Vågslid, Lene (A)	1758
Øvstegård, Freddy André (SV)	1665, 1687, 1785
Aasen-Svensrud, Maria (A)	1685
Aasland, Terje (A)	1655, 1773, 1778

STORTINGET

Dokument 15:12

(2017–2018)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1651

Innlevert 24. mai 2018 av stortingsrepresentant Nils Kristen Sandtrøen

Besvart 31. mai 2018 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«Hvordan har den geografiske fordelingen av kyllingproduksjonen blitt påvirket av fordoblingen av konsesjonsgrensen i 2014, og kan statsråden gi en oversikt over totalt antall kyllingprodusenter i de enkelte årene fra 2000 til 2018 som også viser hvordan antallet kyllingprodusenter har utviklet seg i ulike fylker, og hvordan det totale antallet slaktekyllinger har utviklet seg i hvert fylke?»

BEGRUNNELSE:

Husdyrkonsesjonsordningen skal legge til rette for spredning av svine- og fjørfeproduksjonen på flere enheter ved å regulere produksjonsomfanget hos den enkelte produsent. I 2014 ble konsesjonsgrensen for slaktekylling fordoblet.

Svar:

Kyllingproduksjon har aldri vore nokon distriktsproduksjon i Noreg. Det er fylka Østfold, Hedmark, Rogaland og Trøndelag som har stått for det meste av produksjonen. Grunnar til det kan vere produsentmiljø og avstand til kyllingslakteri. Totalt har det i perioden sidan år 2000 vore 5-600 produsentar. I den grad ein kan seie noko om endringar i den geografiske fordelinga, har det sidan 2001 vore ei viss relativ auke i produksjonen i Trøndelag (Nord-Trøndelag) og noko i Rogaland. Frå 2014 til 2017 er det ingen registrerbar endring mellom fylka, jf. tabell 1 nedanfor. Nedgangen i produksjonen etter 2014 skuldast den store svikten som skjedde i etterspurnaden i 2015.

Statistikken som blir etterspurd, for alle fylka i perioden 2001-2017, er lagt ved som eigen tabell.

Tabell 1: Talet på produsentar og prosent av landet for utvalde fylke 2001-2017

	2 001		2 014		2 017	
	Antall	%	Antall	%	Antall	%
Østfold	90	18	99	15	96	16
Hedmark	106	21	133	20	116	20
Rogaland	84	16	125	19	117	20
Sør-Trøndelag	46	9	91	14	74	12
Nord-Trøndelag	56	11	122	18	102	17
Sum	382	75	570	85	505	85
Landet	511	100	673	100	593	100

Vedlegg: Talet på kyllingprodusentar og produserte kylling per fylke 2001-2017

Besetnings- størrelse	2001	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
	Antall	%	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	Antall	%
Østfold	90	18	80	74	75	78	84	88	90	85	90	93	104	99	99	95	96	16
1000 kyllinger	6 990	22	6 784	6 204	7 063	8 154	9 551	9 340	10 148	9 955	10 220	11 332	13 104	12 488	12 488	11 564	11 766	18
Akershus/Oslo	16	3	18	15	16	17	16	15	15	14	13	13	15	15	15	13	14	2
1000 kyllinger	1 339	4	1 454	1 659	1 694	1 596	1 824	1 714	1 538	1 618	1 464	1 540	1 964	1 788	1 788	1 383	1 594	2
Hedmark	106	21	111	104	110	111	118	127	126	111	118	121	137	133	127	117	116	20
1000 kyllinger	6 849	22	7 978	8 489	9 055	9 537	10 341	11 026	12 457	10 226	11 004	11 904	14 396	14 770	14 265	12 754	12 696	19
Oppland	13	3	12	12	11	12	12	10	9	10	7	10	6	6	6	8	7	1
1000 kyllinger	458	1	465	507	505	698	870	792	703	512	580	496	684	500	500	671	671	1
Buskerud	17	3	17	14	13	12	14	13	12	11	11	11	13	10	11	9	9	2
1000 kyllinger	739	2	840	813	813	776	833	1 019	907	679	708	849	858	738	882	478	478	1
Vestfold	37	7	37	38	37	35	36	33	38	30	36	39	41	37	34	31	31	5
1000 kyllinger	2 244	7	2 452	2 388	2 577	2 355	2 387	2 595	2 760	2 150	2 394	2 751	2 858	2 905	2 806	1 856	1 856	3
Telemark	5	1	5	7	6	7	7	5	4	4	4	4	5	3	4	5	5	1
1000 kyllinger	164	1	170	174	172	191	218	124	125	179	170	175	205	186	207	207	207	0
Aust-Agder	-	-	-	-	3	6	5	-	4	4	-	-	-	3	3	-	-	-
1000 kyllinger	78	1	62	54	134	193	229	179	257	383	371	355	443	308	308	20	20	-
Vest-Agder	7	1	6	6	6	7	4	5	3	3	3	3	5	6	6	5	5	1
1000 kyllinger	252	1	264	332	293	243	180	183	94	149	170	157	212	364	364	444	444	1
Rogaland	84	16	82	77	77	82	90	98	111	103	106	112	121	125	117	118	117	20
1000 kyllinger	4 979	16	5 500	5 556	6 081	7 224	7 977	9 959	11 407	10 805	10 323	11 869	13 898	14 214	13 148	17 363	17 433	27
Hordaland	20	4	17	17	18	16	15	14	12	10	13	10	9	10	9	5	5	1
1000 kyllinger	700	2	695	681	747	708	794	783	851	624	549	517	560	693	591	176	176	0
Sogn og Fjordane	4	1	3	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1000 kyllinger	60	0	82	60	67	41	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Møre og Romsdal	3	1	8	8	4	5	6	7	4	3	3	3	6	6	6	4	4	1
1000 kyllinger	133	0	154	191	150	320	242	251	299	101	135	123	131	127	127	0	0	0
Sør-Trøndelag	46	9	51	51	52	68	72	67	78	76	76	78	78	91	86	73	74	12
1000 kyllinger	2 779	9	3 031	4 180	4 427	5 021	5 917	5 982	7 987	7 427	7 551	7 650	9 408	9 586	9 165	6 743	6 828	10
Nord-Trøndelag	56	11	55	52	53	64	78	88	118	111	117	118	121	122	117	103	102	17
1000 kyllinger	4 009	13	4 026	3 952	4 735	5 909	7 247	8 488	10 949	11 688	12 700	13 541	14 394	14 808	14 153	11 028	10 948	17
Nordland	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	5	3	4	4	4	-	-	-
1000 kyllinger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	3	3	-
Troms	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-	-	-	-	-
1000 kyllinger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Finmark	-	-	0	0	-	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	-	-	-
1000 kyllinger	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Landet	511	10	506	482	487	524	561	575	628	575	608	623	692	673	647	594	593	593
1000 kyllinger	31 774	62	33 956	35 242	38 512	42 966	48 610	52 437	60 483	56 496	58 340	63 260	73 117	73 478	70 795	64 689	65 119	110

Grensa for konsesjonsfri produksjon vart auka frå 120 000 til 140 000 kylling per år i 2013, og vidare til 280 000 kylling per år i 2014. Føremålet med den siste auken var å gjere det mogleg ha kyllingproduksjon som ein heiltids husdyrproduksjon, og ikkje berre som ein til-leggs-produksjon til anna jordbruksproduksjon eller anna inntekt.

På kort sikt har det berre vore dei som har hatt ledig kapasitet i eksisterande bygningar som kunne auke sin produksjon. Normalt må ein gjennom ein byggeprosess før produksjonen kan aukast. Svikten i marknaden, som gav stor overproduksjon, kom om lag samstundes med endringa i konsesjonsgrensa. Det er grunn til å tru at dette kan ha dempa interessa for å investere i nye kyllinghus.

SPØRSMÅL NR. 1652

Innlevert 24. mai 2018 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 31. mai 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Mange innsatte i kriminalomsorgen har rett til opplæring etter opplæringsloven. Deloitte evaluerte tilskuddene, og foreslo bla. tildeling både ut fra soningskapasitet og antall elever/deltakere i opplæring, for å sikre tilbud om opplæring.

Hva har gjort at Kunnskapsdepartementet ikke velger denne løsningen, hvilken effekt kan tilgangen på opplæring ha på kriminalomsorgen og tilbakeføringsgraden etter endt soning, og vil tap av tilskudd ved ev. omlegging bli kompensert?»

Svar:

Tilskuddet til opplæring i kriminalomsorgen skal bidra til at innsatte får den opplæringen de har rett på. God og tilrettelagt opplæring i kriminalomsorgen er sentralt for at løslatte skal gis bedre muligheter til å mestre livet etter soning.

Med bakgrunn i Deloitte's evaluering av tilskuddsordningen til opplæring i kriminalomsorgen, har Utdanningsdirektoratet kommet med en anbefaling til Kunnskapsdepartementet om oppfølging. Deloitte omtaler svakheten ved dagens tildelingskriterier som alvorlige. Blant annet pekes det på at fordelingen av tilskuddet i for stor grad er basert på historiske forhold og sedvane. Ifølge evalueringen mener fylkeskommunene at dagens tilskuddsordning er lite forutsigbar og at rapporteringskravene, særlig for skolene, er for omfattende og ressurskrevende.

I det videre arbeidet med saken vil jeg legge vekt på at skolene skal bruke mer av tiden på å drive opplæring, og mindre tid på rapportering. Fordelingen av tilskuddet bør også gjenspeile at fylkeskommunenes utgifter til opplæring i kriminalomsorgen varierer.

Jeg tar sikte på å komme tilbake til Stortinget om saken i statsbudsjettet for 2019.

SPØRSMÅL NR. 1653

Innlevert 24. mai 2018 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 31. mai 2018 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Flere land har etterspurt sterkere samarbeid om internasjonale skattespørsmål i FN.

Hvilken rolle mener finansministeren FN bør ha for å sikre et inkluderende skattesamarbeid og hvordan bidrar Norge i dag og hvordan vil Norge delta framover?»

BEGRUNNELSE:

Aggressiv skatteplanlegging er en trussel mot det norske velferdssystemet og mot utvikling av bærekraftig samfunn globalt. Nasjonal ressursmobilisering er avgjørende for å skape bærekraft og utvikling. For å kunne skattlegge selskaper effektivt er det behov for en oppdatering av skattesystemene slik at det er tilpasset dagens økonomiske virkelighet og kan sikre at selskaper betaler skatt der verdien skapes. Reformen og forbedringer av internasjonalt skattesamarbeid må sikre at globale og regionale skattesystemer støtter det offentliges interesse i alle land. Globale utfordringer krever globale løsninger, men løsningene kommer ikke av seg selv og enkeltland må vise vei. Det foregår viktig samarbeid om internasjonale skattespørsmål i OECD og EU. Samtidig er det en stor utfordring at ikke alle land deltar på like fot og at flere land som selv tjener på uthulingen av skattesystemet legger føringer for arbeidet. Det er derfor nødvendig å også sikre et inkluderende fora for å diskutere globale skattespørsmål der alle land kan delta på like fot. Et slikt fora skal ikke ta over for OECD, men komme i tillegg. G77 og Kina er blant de som har tatt til orde for å styrke skattearbeidet i FN.

Svar:

Det korte svaret på representanten Kaskis spørsmål er at FN (gjennom the Economic and Social Council – ECOSOC) fyller en viktig rolle i det internasjonale skattesamarbeidet, ved at FN er en global organisasjon og et forum der alle de 193 medlemslandene deltar på like fot. Finansdepartementet har i mange år deltatt aktivt i arbeidet under FNs Committee of Experts on International Cooperation in Tax Matters («Skattekomiteen») og bidratt i kapasitetsbyggingprogrammet under Financing for Development (FfD). Det har departementet til hensikt å gjøre også fremover. For å gi et mer utfyllende svar vil jeg først understreke at deltakelsen i FNs skattesamarbeid ikke står i noe motsetningsforhold til Norges aktive oppslutning om arbeidet for å motvirke aggressiv skatteplanlegging, overskuddsflytting og undergraving av skattegrunnlag i OECD og the Inclusive Framework on BEPS (IF). IF omfatter nå 116 land og jurisdiksjoner, hvorav mange «utviklingsland» som også deltar i FNs skattesamarbeid. Men noen utviklingsland har så langt valgt å ikke delta i gjennomføringen av BEPS-tiltakene i OECDs inkluderende forum, IF. Dette tilsier at det globalt rettede skattesamarbeidet tilknyttet OECD ikke anses å gjøre FNs rolle på skatteområdet mindre relevant. Viktigheten av FNs rolle på skatteområdet kommer til syne på et overordnet nivå gjennom Addis Ababa Action Agenda (AAAA) fra FfD-konferansen i 2015, Den understreker betydningen av gode skattesystemer og effektive skatteadministrasjoner. Dette er viktig for lokal ressursmobilisering og for å realisere FNs bærekraftsmål, og er et

globalt arbeid drevet frem av FN. FN er også en av de fire verdensomspennende organisasjonene som samarbeider på skatteområdet innen the Platform for Collaboration on Tax, sammen med OECD, Verdensbanken og IMF. Men viktigheten av FNs rolle innen internasjonalt skattesamarbeid synliggjøres også på et mer praktisk plan gjennom arbeidet som gjøres innenfor rammen av FNs Skattekomité og bruken av Skattekomiteens arbeidsresultater i kapasitetsbyggingsevne under FfD. Viktigheten av arbeidet i Skattekomiteen og viktigheten av å styrke Skattekomiteens ressurser og handlekraft er understreket i AAAA-sluttklæringen punkt 29. Finansdepartementet støtter, og har gjennom hele dens eksistens, støttet arbeidet i FNs Skattekomité gjennom aktiv deltakelse. En ekspedisjonssjef i Finansdepartementets skattelovavdeling har fra komiteen ble opprettet i 2005 og gjennom tre fireårsperioder vært medlem av og aktiv deltaker i FNs Skattekomité. Gjennom dette har departementet bidratt til de seneste oppdateringene av FNs skatteavtalemodell for skatteavtaler mellom utviklingsland og industrialiserte land, og der aktivt støttet styrkingen av skatteavtalemodellens vektlegging av kildestatens beskatningsrett som er av særlig betydning for utviklingsland ved skatteavtaleforhandlinger. Ved oppdateringen av skatteavtalemodellen i 2017 var Finansdepartementets representant blant annet engasjert i oppgraderingen av modellen med bestemmelser som skal hindre misbruk av skatteavtaler gjennom aggressiv skatteplanlegging (parallelt med G20/OECDs BEPS-tiltaksplan). Finansdepartementets medlem av Skattekomiteen har ledet arbeidet med utarbeidelsen av en praktisk manual for utviklingsland i behandlingen av internprising i flernasjonale selskaper. Finansdepartementets skattelovavdeling deltar nå i FNs Skattekomité som aktiv observatør. Departementets representant har fortsatt en ledende rolle i revisjon og oppdatering av internprisingsmanualen. Departementets representant har også deltatt aktivt i utarbeidelsen av en ny håndbok for utviklingsland for skattlegging av utvinningsindustrier (petroleum og mineralutvinning). Medarbeidere i Skattelovavdelingen deltar i det videre arbeidet i flere av Skattekomiteens underkomiteer. Det kan også nevnes at to ansatte i Skattelovavdelingen med permisjon fra departementet har arbeidet i Skattekomiteens sekretariat med norsk finansiering. Som min redegjørelse illustrerer, er jeg enig i at FN har og skal ha en viktig rolle i internasjonalt skattesamarbeid. Finansdepartementet vil fortsatt gi aktive bidrag til at FNs viktige skattearbeid fortsetter.

SPØRSMÅL NR. 1654**Innlevert 24. mai 2018 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 1. juni 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Hvor mange kommunikasjons-, informasjons- og samfunnskontaktmedarbeidere finnes det i staten, inkludert både indre og ytre etater?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen er opptatt av fornyelse og effektivisering av offentlig sektor.

Samtidig blir det stadig flere statlige ansatte, både i indre og ytre etater.

PR-bransjen og antallet kommunikasjonsrådgivere er i stadig vekst, og brukes også hyppig av det offentlige.

Blant annet kan man ved enkle stillingssøk akkurat nå se at statlige etater som Arkiververket, Lånekassen og Kunnskapsdepartementet søker etter kommunikasjonsmedarbeidere.

Svar:

Statistikken over statsansatte inneholder informasjon om de formelle titlene til informasjons- og kommunikasjonsmedarbeidere, men ikke informasjon om hva de reelt arbeider med. For eksempel brukes titler som rådgiver, seniorrådgiver og fagdirektør. Vi har derfor ikke noen oversikt over hvor mange statsansatte som arbeider med kommunikasjons-, informasjons- og samfunnskontaktarbeid.

Kommunikasjonsforeningen er en faglig interesseorganisasjon som dekker både privat og offentlig sektor. Departementet har fått opplyst fra dem at ca. 1.400 av

deres ca. 4.000 medlemmer arbeider i det som Brønnøysundregistrene definerer som statsforvaltningen. Her vil jeg understreke at tallet 1400 også inneholder en del ansatte som arbeider i virksomheter som vi ikke definerer som statsforvaltningen. Eksempel på slike virksomheter er sykehusforetakene. Jeg understreker også at medlemmene i Kommunikasjonsforeningen arbeider med mange typer oppgaver, og disse dekker et bredere spenn enn det spørsmålet over omhandler, for eksempel internkommunikasjon og digitale kanaler. For ordens skyld vil jeg også påpeke at vi ikke vet hvor mange av kommunikasjonsarbeiderne i staten som ikke er medlemmer av Kommunikasjonsforeningen.

Når det gjelder departementene, var det i 2017 totalt 129 årsverk i kommunikasjonsenhetene i departementene. Disse medarbeiderne har mange typer oppgaver, også oppgaver som går utover det som spørsmålet over handler om. Eksempler på slike oppgaver er skriving av taler og innlegg, arbeid med interne og eksterne nettsider, design, bibliotek og arkiv. Tallet inkluderer heller ikke kommunikasjonsmedarbeidere som arbeider utenfor kommunikasjonsenhetene, for eksempel i fagavdelingene. I et oppslag i Aftenposten fra 30. april 2013 gikk det fram at det på det tidspunktet var 138 PR- og kommunikasjonsrådgivere i departementene. De to tallene fra henholdsvis 2013 og 2017 er nok ikke helt sammenlignbare i og med at de bygger på ulike undersøkelser, men de kan antyde at antallet kommunikasjonsmedarbeidere i departementene har vært relativt stabilt de siste fire til fem årene.

SPØRSMÅL NR. 1655**Innlevert 24. mai 2018 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 31. mai 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Mener statsråden det er god oppfølging av det overordnede målet for planen om å skape en mer balansert lokalisering av statlige arbeidsplasser i hele landet slik det fremkommer i «Plan for lokalisering av statlige arbeid-

splasser» som var ett uttrykt vedlegg til Meld. St. 18 (2016-2017) Berekraftige byar og sterke distrikt?»

BEGRUNNELSE:

I Telemarks Avisa 27.04 og 02.05 står det at Skien kommune nå står i fare for å miste ytterligere 84 statlige arbeidsplasser.

Dette gjelder helt konkret Navs kontaktsenter i Skien og Navs hjelpemiddelsentral i Telemark, lokalisert i Skien. Kommunal - og moderniseringsdepartementet har så sent som i februar 2017 utarbeidet «Plan for lokalisering av statlige arbeidsplasser». Planen har som mål å «skape en balansert lokalisering av statlige arbeidsplasser i hele landet». Planen inneholder en del fakta, og i tabell 4 opplyses det at

Tønsberg pr. 2015 har 5,8 % andel statsansatte, mens tilsvarende tall for Grenland er 4,0 %.

Det har også etter 2015 vært omorganisering av statlige arbeidsplasser, bl.a. slik at hovedkontoret for tidligere Telemark politidistrikt, lokalisert i Skien, nå er en del av Sør - Øst politidistrikt lokalisert i Tønsberg.

Svar:

Det overordnede målet for «Plan for lokalisering av statlige arbeidsplasser», utarbeidet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet, er å skape en mer balansert lokalisering av statlige arbeidsplasser i hele landet. Samtidig skal det sikres god kvalitet i de statlige tjenestene, effektiv bruk av fellesskapets ressurser og en forsvarlig omstilling for dem som berøres. Regjeringen vil legge til rette for at det kan utvikles attraktive regioner og sentra for folk og næringsliv i hele landet. Lokalisering av statlige arbeidsplasser på ulike steder i landet vil bidra til dette. Regjeringen arbeider også med å fornye, forenkle og forbedre offentlig sektor. Et viktig spørsmål er om eksisterende lokalisering av statlige virksomheter er optimal sett i lys av de resultater som ønskes oppnådd. Dessuten må lokaliseringen av statlige virksomheter legge til rette for gode statlige tjenester, og at virksomhetene er i stand til å løse sine samfunnsoppdrag.

Planen har ikke som mål at andelen av statsansatte skal være lik i alle regioner, eller at det ikke skal være mulig å revurdere lokaliseringen av statlige virksomheter og arbeidsplasser. Målet må være gode og mest mulig likeverdige statlige tjenester i hele landet og en hensiktsmessig lokalisering av statlige arbeidsplasser.

Siden spørsmålet i stor grad er begrunnet utfra den framtidige lokalisering av statlige arbeidsplasser knyttet til NAV Kontaktsenter Telemark og NAV Hjelpemiddelsentral Telemark, har jeg innhentet informasjon fra Arbeids- og velferdsdirektoratet. Jeg vil understreke at arbeids- og velferdsdirektøren er gitt myndighet gjennom NAV-loven til å bestemme organisering av etaten. Direktøren bestemmer hvordan oppgavene skal organiseres, hvor de ulike enhetene skal lokaliseres og fordelingen av ressurser mellom de ulike enhetene.

Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at det så langt ikke er tatt stilling til framtidig organisering av NAV Hjelpemiddelsentral Telemark, eventuelt sammen med NAV Hjelpemiddelsentral Vestfold.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har videre opplyst at ledelsen ved NAV Kontaktsenter har fått i oppdrag å utrede framtidig organisering av virksomheten. NAV Kontaktsenter består i dag av i alt 20 enheter på landsbasis. For å styrke tjenestene til brukerne og styrke evnen til å møte endringer som vil komme som følge av økt digitalisering, utredes mulighetene for å slå sammen kontaktsentre. Dette vil bl.a. kunne gi de enkelte sentra sterkere og bredere kompetanse og kunne yte bedre tjenester til brukerne.

Direktoratet har orientert meg om at det også utredes ulike alternativer for framtidig organisering og lokalisering av NAV Kontaktsenter Telemark i Skien og NAV Kontaktsenter Vestfold i Tønsberg. Det er opprettet en lokal arbeidsgruppe, som består av tillitsvalgte fra de ulike arbeidstakerorganisasjonene, verneombud og ledere som ser på de ulike alternativene. Det er forventet at en beslutning vil bli tatt i løpet av høsten.

Utredningsarbeidet må sees i sammenheng med vedtatt ny regionstruktur for arbeids- og tjenestelinjen i Arbeids- og velferdsetaten, som i all hovedsak gjenspeiler inndelingen av folkevalgte regioner som er vedtatt av Stortinget. Jeg minner om at det i den forbindelse er besluttet at Arbeids- og velferdsetatens regionkontor for Vestfold og Telemark skal legges til Skien.

Arbeids- og velferdsetaten arbeider for at digitalisering og organisasjonsutvikling skal kunne frigjøre ressurser slik at de lokale NAV kontorene kan styrkes. Dette gir mulighet for å sikre brukerne gode tjenester. Ikke minst betyr det at de lokale NAV kontorene får mer tid til brukere som har behov for mer omfattende bistand og oppfølging for å komme i arbeid. For å lykkes med dette vil det være nødvendig å vurdere om etaten er hensiktsmessig organisert. Jeg er sikker på at mulige endringer i organiseringen av Arbeids- og velferdsetaten vil skje gjennom forhandlinger med de de tillitsvalgte på riktig nivå og i tråd med hovedavtalen.

Som følge av at etaten skal tilby et likeverdig tjenestetilbud til brukerne uavhengig av bosted, vil etaten fortsatt måtte ha en desentralisert organisasjonsstruktur. Dette vil også omfatte enheter som hjelpemiddelsentraler og kontaktsenter. Jeg er sikker på at Arbeids- og velferdsdirektøren i nødvendig grad vil ta hensyn til de ulike målsettingene i «Plan for lokalisering av statlige arbeidsplasser» i arbeidet med framtidig organisering av Arbeids- og velferdsetaten, og at dette er arbeidet er i henhold til retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser og statlig tjenesteproduksjon.

SPØRSMÅL NR. 1656**Innlevert 24. mai 2018 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 1. juni 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Kabotasje med utenlandske sjåførere og biler er et stadig økende problem i transportsektoren. Transportselskapet Bring er et heleid datterselskap av det helstatlige selskapet Posten Norge. Brings virksomhet er konsentrert til Norden. I Norge er Bring den delen av Post-konsernet som betjener bedriftskundene.

Hvor stor andel av Brings transporter i Norge foregår med utenlandske sjåførere?»

Svar:

Departementet har forespurt Posten Norge AS. Selskapet viser til at lovlig kabotasje kjøring i det norske transportmarkedet ifølge SSB-tall fra 2016 utgjør 4,5 pst. av transportarbeidet. Posten Norge-konsernet benytter lovlig kabotasje kjøring i en viss grad, men anslår andelen av Brings transporter i Norge som foregår med kabotasje kjøring til under en prosent.

SPØRSMÅL NR. 1657**Innlevert 24. mai 2018 av stortingsrepresentant Per Espen Stoknes****Besvart 28. mai 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes****Spørsmål:**

«Vindkraftutbyggingen på Fosen legger beslag på tradisjonelle reinbeiteområder og det pågår nå en rettsak der det hevdes at utbyggingen innebærer brudd på menneskerettighetene og urfolks rettigheter.

Vil ministeren stanse utbyggingsprosessen til rettsaken er avgjort?»

BEGRUNNELSE:

Både vindkraftområdene på Roan-fjellet, Storheia, Harbaksfjellet, Kvenndalsfjellet og kraftlinjen mellom Namssos og Åfjord legger beslag på tradisjonelle reinbeiteområder. Byggingen av Storheia vindpark startet høsten 2016, hvor det skal bygges over seks mil med vei på fjellet, og 80 vindturbiner skal monteres i det som blir Norges største vindpark. Vindkraftanlegget vil gjøre Storheia ubrukkelig som vinterbeite for flere hundre reinsdyr, og det er i dag er det knyttet stor usikkerheten til videre reindrift i områdene. Den norske staten er både konsesjonsgiver og deleier i utbyggingselskapet Fosen Vind, og plikter å ivareta urbefolkningsrettigheter.

Gyldigheten av konsesjonen ble prøvd i retten i fjor, hvor Tingretten kom til at konsesjonen var gyldig. Denne kjennelsen er sørsamene uenige i, og ønsker å anke. Før anken kan tas til Lagmannsretten, må Tingretten imidler-

tid fastsette erstatning, en rettsak som pågår nå. Dommen er ventet over sommeren. I mellomtiden fortsetter utbyggingen, som gjør irreversible skader på beiteområder.

Vi reagerer på at utbyggingen fortsetter selv om det ikke foreligger en rettskraftig dom i saken om vindkraftkonsesjonens gyldighet.

Motstanderne mener den innebærer brudd på menneskerettighetene og urfolks rettigheter. Norge har ratifisert FNs Konvensjon om sivile og politiske rettigheter fra 1966, hvor det i Artikkel 27 slås fast at "I de stater hvor det finnes etniske, religiøse eller språklige minoriteter, skal de som tilhører slike minoriteter ikke nektes retten til, sammen med andre medlemmer av sin gruppe, å dyrke sin egen kultur, bekjenne seg til og utøve sin egen religion, eller bruke sitt eget språk.

Videre har Norge ratifisert ILO-konvensjonen nr. 169 om urfolks rettigheter fra 1990, hvor det i Artikkel 14, paragraf 1 står at "Vedkommende folks rettigheter til eierskap og besittelse av de landområder der de tradisjonelt lever, skal anerkjennes. Når forholdene tilsier det, skal det også treffes tiltak for å sikre vedkommende folks rett til å bruke landområder der de ikke er de eneste som lever, men som de tradisjonelt har hatt tilgang til for sitt livsopphold og sin tradisjonelle virksomhet. I denne sammenheng skal det legges spesiell vekt på situasjonen for nomadiske folk og personer som driver flyttejordbruk." I paragraf 2 heter det at "Regjeringene skal etter behov iverksette nødven-

dige tiltak for å identifisere de landområder der vedkommende folk tradisjonelt lever, og sikre effektivt vern av deres rettigheter til eierskap og besittelse.” I Artikkel 15, paragraf 1 står det at “Vedkommende folks rett til naturressurser i deres landområder skal sikres spesielt. Slike rettigheter omfatter disse folks rett til å delta i bruk, styring og bevaring av disse ressursene.”

I juni 2017 vedtok Stortinget at det skal opprettes en såkalt sannhetskommisjon, som skal granske den uretten som ble gjort mot samer og kvener av den norske staten. Mandatet for kommisjonen skal etter planen vedtas av Stortinget i juni i år. Forsoning er et arbeid som tar lang tid, og det holder ikke med å beklage tidligere synder. Myndighetene må også vise at de tar de nasjonale minoritetene og urfolk alvor i dag, ved å vise hensyn til deres levemåter og næringsliv. Denne saken handler om sørsamenes eksistensgrunnlag og muligheter til å videreføre den tradisjonelle reindriften.

Svar:

Alle de spørsmål som var reist om konsekvensene for reindriften i området ble grundig vurdert av Olje- og energide-

partementet under klagebehandlingen av konsesjonene til vindkraftanlegg og kraftledninger på Fosen. Klagesaken ble avgjort i august 2013, og konsesjonsvedtakene er dermed endelige i henhold til forvaltningslovgivningen.

Som ledd i klagebehandlingen innhentet departementet en juridisk betenkning av professor Geir Ulfstein ved Universitetet i Oslo om FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter artikkel 27. Denne betenkningen ligger til grunn for den omfattende gjennomgangen og den inngående vurderingen departementet deretter foretok. Departementet konkluderte under klagebehandlingen med at tiltakene ikke er i strid med folkeretten.

Departementet er for øvrig ikke part i de rettsprosessene som nå pågår mellom reindriftsutøverne og vindkraftutbyggerne. Jeg gjør oppmerksom på at det nærmer seg 5 år siden departementets konsesjonsbehandling ble avsluttet.

Spørsmål om betydningen av verserende rettsaker for adgangen til å iverksette vedtakene, må nå eventuelt tas stilling til av domstolene etter sivilprosessuelle regler.

SPØRSMÅL NR. 1658

Innlevert 24. mai 2018 av stortingsrepresentant Tore Storehaug

Besvart 4. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Er statsråden kjent med nokon tilhøve som skulle tilseie at Stortingets vedtak om at turbinane på Edvard Grieg skal stansas seinast innan 2022 ikkje kan overhaldas grunna naudsynt varmeproduksjon, og kan statsråden forsikra om at begge gassturbinane på Edvard Grieg-plattformen vert stengt så snart plattformen får kraft frå land?»

GRUNNGJEVING:

Stortingets vedtak inneber stans av turbinane på Edvard Grieg senast innan 2022. I dag er det to gassturbinar som dekker både kraftproduksjon og varmeproduksjon. Ved nedstenging av gassturbinane må varmebehovet dekkast på andre måtar, eksempelvis gjennom elkjel.

Svar:

Etter foreleggelse for Stortinget godkjente departementet utbyggingsplanen for Grieg-feltet i 2012. Utbyggingen

ble godkjent blant annet med vilkår knyttet til utredning av/tilknytning til en framtidig områdeløsning for kraft fra land til den sørlige delen av Utsirahøyden. Produksjonen fra Grieg-feltet startet i 2015.

Arbeidet med områdeløsningen for kraft fra land til feltene Sverdrup, Krog, Grieg og Aasen er beskrevet i Prop. 114 S (2014-2015). I tråd med dette holder departementet Stortinget orientert på egnet måte om den langsiktige løsningen for å dekke varmebehovet på Grieg-feltet.

Departementet orienterte sist Stortinget om framdriften med å etablere en områdeløsning for kraft fra land til de fire feltene på Utsirahøyden i Prop. 1 S (2017-2018), herunder om arbeidet operatøren på Grieg-feltet gjør med å utrede alternative løsninger for å dekke varmebehovet på innretningen etter at løsningen med kraft fra land er på plass.

Områdeløsningen for kraft fra land til feltene Sverdrup, Krog, Grieg og Aasen vil bli satt i drift i 2022 som en del av oppstarten av andre byggetrinn av Sverdrup-utbyggingen. Fram til dette tidspunktet drives Grieg-plattfor-

men med dagens energiforsyningsløsning. Operatøren for Grieg-feltet jobber videre med studier av alternative løsninger for dekking av innretningens varmebehov etter at en områdeløsning er satt i drift i 2022. Operatøren oppgir at det, av prosjektgjennomføringsmessige grunner,

ikke er hensiktsmessig å ta beslutning knyttet til dekking av Grieg-innretningens varmebehov fra 2022 før tidligst i 2020. Stortinget vil bli orientert på egnet vis om departementets videre behandling av saken.

SPØRSMÅL NR. 1659

Innlevert 24. mai 2018 av stortingsrepresentant Solveig Schytz

Besvart 12. juni 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hva vil samferdselsministeren gjøre for å gjøre det enklere å kombinere sykkel og tog, og vil statsråden vurdere å tillate at sykkel kan tas med gratis på toget utenfor rushtrafikken slik man kan gjøre på T-banen i Oslo?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget har vedtatt mål om at all trafikkvekst skal tas med kollektivtrafikk, sykkel og gange. Skal vi lykkes med dette er det viktig at det er enkelt, billig og attraktivt å kombinere sykling med å reise kollektivt. I en rekke byer kan man enkelt leie bysykler som er lett å kombinere med kollektivreiser. Konseptet utvikles også videre på mindre steder, et eksempel på dette er konseptet «bygdebike» i Ås, en bysykelordning i bygdeskala. Dette er imidlertid et alternativ bare noen steder, og det er ikke så enkelt å reise kollektivt med egen sykkel ombord. I dag gjelder ulike regler for å ta med sykkel på ulike jernbanestrekninger, det er ulike regler for ulike sykler og ulike priser. På noen strekninger kan man reservere plass til sykkelen, på andre strekninger er det opp til togpersonalet å vurdere om eller hvor mange sykler det er plass til. Dette gjør i praksis at det er stor usikkerhet rundt det å ta med egen sykkel på toget, det krever planlegging, forhåndsreservasjon og har en betydelig kostnad.

Svar:

Jeg ønsker at flest mulig skal ha mulighet til en fleksibel og enkel reise. Regjeringen fører en ambisiøs sykkelpolitikk, hvor vi blant annet ønsker en sykkelandel på 20 % i byområdene. På korte distanser kan sykkel være en naturlig transportmiddel, men på lange distanser vil det ofte være naturlig for mange at man kombinerer sykkel med andre reisemidler. Da er det viktig at man har god infrastruktur for å parkere sykkel på kollektivknutepunktene eller at

man kan ta med sykkelen videre på reisen. Jeg er derfor positiv til ordninger som tilrettelegger for bedre mobilitet ved bruk av kollektivtransport, sykkel og gange.

På lokaltog og korte regionale togstrekninger kan sykkel i dag tas med når plassen om bord tillater det. På noen lengre strekninger kan det reserveres plass på forhånd. Dessverre er flertallet av dagens togsett som brukes på lokaltogstrekningene ikke spesielt tilrettelagt for transport av sykler. Det er i dag bare kapasitet til om lag 2-10 sykler per togsett på de fleste strekninger. Flere sykler enn dette vil normalt gå på bekostning av plass til barnevogner og rullestolbrukere, samt fremkommelighet og sikkerhet ved at inngangsparti og midtganger blokkeres

I dag er minimumsprisen 52 kr, mens maksimumsprisen er 204 kr. Innenfor Ruter-området betaler man barnetakst, med unntak av Gjøvikbanen AS, hvor minstepris 52 kr. for sykkel gjelder.

SPØRSMÅL NR. 1660**Innlevert 24. mai 2018 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 4. juni 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Vi har i den siste tiden sett flere rapporter fra norsk barnevern som slår fast at det har blitt begått alvorlig svikt.

Hva gjør statsråden for å hindre og følge opp alvorlig svikt i barnevernet?»

BEGRUNNELSE:

Som eksempel kan det vises til følgende konkrete saker:

<https://www.vg.no/nyheter/innenriks/i/9mK3Wl/rappport-etter-knivdrapet-paa-soerlandssenteret-barnevernet-og-helsevesenet-broet-loven>

<https://www.aftenposten.no/norge/i/ookjm/Barnevernet-brot-loven-Visste-hvem-han-varmen-sa-ingenting-da-pedofil-fikk-flytte-inn-hos-smabarnsfamilie>

<https://www.vg.no/nyheter/innenriks/barnevernet/helsetilsynet-slaar-alarm-om-svikt-i-barnevernet/a/23942807/>

Svar:

I likhet med representanten er jeg opptatt av at barn, unge og familier som trenger det, får god hjelp fra barnevernet. Det har vært en positiv utvikling i barnevernet de siste årene. Samtidig er det fortsatt behov for å utvikle tjenesten slik at risiko for feil minsker. Landsomfattende tilsyn, tilsynsrapporter i enkeltsaker, forskning og utredninger viser at feil blir begått. Vi må lære av feil for å hindre at feilene gjentar seg.

Arbeid for å forebygge og avdekke svikt

Departementet ga i 2016 Statens helsetilsyn i oppdrag å gjennomgå et større utvalg akuttsaker og saker om omsorgsovertakelse. Gjennomgangen omfatter saksbehandlingen i den kommunale barneverntjenesten og i fylkesnemnda, herunder barneverntjenestens bruk av sakkyndige. Helsetilsynet skal levere sin rapport innen utgangen av 2018. Den vil gi oss verdifull kunnskap om forhold man må være oppmerksom på og som vi kan bruke for å videreutvikle barnevernet.

Tilsyn og kontroll er vesentlig for å forebygge og avdekke svikt i tjenestene:

Kommunene har ansvar for internkontroll

Det er kommunens øverste politiske og administrative ledelse som har det overordnede ansvaret for at kommunen oppfyller sine lovpålagte oppgaver etter barnevernloven og at tjenestene er forsvarlige. Kommunen har plikt til å ha en internkontroll for å sikre at de utfører sine lovpålagte oppgaver på barnevernområdet. God internkontroll er viktig for å forebygge svikt, og hjelper kommunene med å lære av de feil som skjer.

Statens helsetilsyn og fylkesmannens ansvar og virkemidler

Hovedformålet med tilsyn å avdekke svikt og bidra til nødvendige endringer slik at innbyggerne får forsvarlige tjenester. Statens helsetilsyn har det overordnede faglige ansvaret for fylkesmennenes tilsyn med barnevernet. Helsetilsynet er et faglig uavhengig organ som selv velger tilsynsystema ut fra en vurdering av hvor risikoen for svikt er størst. Helsetilsynet har utviklet prosedyrer for behandling og gjennomføring av tilsyn. Disse benyttes av fylkesmannen ved behandling og oppfølging av konkrete tilsynssaker.

Fylkesmannen har plikt til å føre tilsyn med at det statlige og kommunale barnevernet oppfyller sine lovpålagte oppgaver. Tilsynet er et viktig virkemiddel for å bidra til forsvarlig virksomhet, samt å avdekke og forebygge svikt. Tilsyn bidrar også til å ivareta viktige rettssikkerhetshensyn for barn og familier i barnevernet. Fylkesmannen fører også tilsyn med barneverninstitusjoner, omsorgsentre og sentre for foreldre og barn. Dersom fylkesmannen avdekker svikt, blir saken avsluttet først når fylkesmannen har konkludert med at avviket er lukket.

Fylkesmannen har videre et lovpålagt ansvar for å gi kommunene råd og veiledning på barnevernområdet.

Godkjenning og kvalitetssikring av barnevernsinstitusjonene

Alle barn og unge i barneverninstitusjon skal få forsvarlig omsorg og behandling. Det stilles krav til kvalitet i barneverninstitusjoner. Kravene bidrar til at barnas rettssikkerhet blir ivaretatt. Det er blant annet stilt krav til at barnevernets institusjoner skal ha forsvarlig bemanning og kompetanse og en definert målgruppe. Det siste henger sammen med kravet om at alle institusjoner skal ha formulert en målsetting for sin faglige virksomhet.

Private barneverninstitusjoner skal godkjennes av Barne-, ungdoms- og familieetaten. Institusjonen kan bare

godkjennes dersom den drives i samsvar med regelverket, og ellers drives på en forsvarlig måte. Bufetat fører kontroll med at vilkårene for godkjenning er til stede, og kan fastsette frist for retting av mangler og treffe vedtak om bortfall av godkjenning. I Oslo kommune ivaretas Bufetats oppgaver og myndighet av kommunen. Departementet vil i arbeidet med ny barnevernlov vurdere krav om at også statlige institusjoner skal godkjennes.

Tiltak for å forbedre barnevernet

Retten til medvirkning

Tilsynsrapporter viser at mange barn i barnevernets ikke får medvirke godt nok i saken sin. Med medvirkning menes at barnet skal få tilstrekkelig og tilpasset informasjon, og rett til fritt å gi uttrykk for sine synspunkter. Retten til medvirkning innebærer en plikt for beslutningstaker til å la barnet få medvirke i hele sakens forløp. For å styrke gjennomføringen av barns rett til medvirkning i barnevernssaker, og gi barnet økt rettssikkerhet, er barnevernloven nå endret, jf. Prop.169 L (2016–2017). Lovendringene vil etter planen tre i kraft 1. juli i år.

Styrket kompetanse

At ansatte har nødvendig kompetanse er en grunnleggende forutsetning for å gi god hjelp. Regjeringen lanserte i fjor høst en kompetansestrategi for det kommunale barnevernet. Det er i statsbudsjettet for 2018 satt av 80 millioner kroner som skal brukes på tiltak for heve kompetansen blant ansatte og styrke kvaliteten i tjenestene. Det er etablert nye etter- og videreutdanningstilbud innenfor faglige temaer som de ansatte i barnevernet selv har etterlyst mer kunnskap om. Vi er også godt i gang med å få på plass veiledningsteam som skal sørge for tett oppfølging av kommuner med høy risiko for alvorlig svikt i barnevernstilbudet. I tillegg har vi startet arbeidet med vurdere krav til kompetanse for å jobbe i barnevernet.

Regjeringen har også iverksatt flere tiltak for å styrke kommunenes egen styring av barnevernstjenestene. Nye rapporteringsløsninger skal gjøre det enklere å få informasjon om hvordan det står til i kommunene. Departementet vurderer også å innføre krav om årlig rapportering om tilstanden i barnevernet til kommunestyret, slik at den politiske ledelsen i den enkelte kommune får større innsikt i egen tjeneste. Fylkesmennene har videre fått i oppgave å gjennomføre dialogmøter med kommunene for å sette situasjonen i barnevernet på dagsorden.

Utvikling av digitale arbeidsverktøy

De ansatte i kommunalt barnevern får i dag lite veiledning og faglig støtte gjennom sine digitale arbeidsverktøy. Arbeidsprosessene er i stor grad manuelle og lite effek-

tive, med liten grad av digital støtte og fellesløsninger. Gjennom det kommunal-statlige samarbeidsprosjektet DigiBarnevern arbeides det for å få et omfattende og helhetlig digitalt løft for det kommunale barnevern. Kravspesifikasjonen for et nytt saksbehandlingssystem for kommunalt barnevern vil være tilgjengelig for marked-sleverandører høsten 2018.

Saksbehandlingssystemet legger til rette for et integrert faglig rammeverk som skal veilede saksbehandlere gjennom de ulike fasene av en barnevernssak, fra meldings- og undersøkelsesarbeid til oppfølging og evaluering av tiltak. Dette skal bidra til en mer enhetlig praksis, høyere kvalitet i tjenestene, riktigere beslutninger og økt medvirkning for barn og foreldre i barnevernet. En forventet gevinst er at et digitalt arbeidsverktøy vil bidra til mer effektive arbeidsprosesser, som igjen vil kunne frigjøre tid til mer arbeid direkte opp mot det enkelte barn og foreldre.

Flere stillinger i barnevernstjenestene

Tilstrekkelige personellressurser er en forutsetning for et godt barnevern. Det kommunale barnevernet er styrket med totalt 165 millioner kroner til øremerkede stillinger i forrige stortingsperiode. I 2018 ble øremerkingen av midler til stillinger i det kommunale barnevernet styrket med ytterligere 29 millioner kroner.

Bedre samarbeid mellom barnevernet og helsetjenestene

Departementet har samarbeidet med Helse- og omsorgsdepartementet for å styrke samarbeidet mellom særlig barnevernet og psykisk helsevern. Mange av barna i barnevernet har behov for hjelp fra flere tjenester samtidig. Bufdir, Helsedirektoratet og regionale helseforetak har fått en rekke felles oppdrag de siste årene som alle bidrar til et tettere samarbeid mellom helsetjenesten og barnevernet. I høst etableres to omsorgs- og behandlingssinstitusjoner for barn som trenger langvarig omsorg utenfor hjemmet og med et stort samtidig behov for psykisk helsehjelp. Regjeringen har i 2018 bevilget 40,7 millioner kroner til tiltaket.

Tilsyn med barn i fosterhjem

Det er avdekket svikt i kommunenes gjennomføring av sine lovpålagte tilsyn. Dette er uakseptabelt. Tilsynet er en sentral oppgave for kommunene, og viktig for å avdekke og forebygge svikt for en sårbar gruppe barn. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har fått i oppdrag å evaluere tilsynsordningen for barn i fosterhjem. Målet er å ha gjennomført evalueringen innen september i år. I etterkant av evalueringen vil behovet for endringer vurderes.

Avslutningsvis vil jeg påpeke at utviklingen av barnevernet er en kontinuerlig prosess. Jeg vil fortsette å følge med på, og vurdere behov for endringer. Det er nødvendig

å fortsatt arbeide for å forebygge at feil begås, og samtidig å ha et system som avdekker svikt.

SPØRSMÅL NR. 1661

Innlevert 24. mai 2018 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 4. juni 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Nkom har ansvar for å sikre brukerne i hele landet gode, rimelige og fremtidsrettede elektroniske kommunikasjonstjenester, og derunder bredbånd.

Hvordan ser bevilgninger og gebyrer fra Nkom til utbygging av bredbånd i sammenheng med behovet i de ulike fylkene ut skjematisk i årene 2007-2017, og hvordan vurderer statsråden sammenhengen mellom behovet og bevilgningene?»

Svar:

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) har en viktig rolle i det norske ekommerket. Nkom skal blant annet gjennom tilsyn og markedsregulering legge til rette for sunn og bærekraftig konkurranse som bidrar til gode, rimelige fremtidsrettede bredbåndstjenester og som stimulerer til at tilbyderne kan fortsette utbyggingen. Det er altså markedsaktørene som skal sikre brukerne bredbåndstilgang, mens Nkom legger til rette for dette blant annet gjennom sin regulering og tilsynsrolle. I tillegg til konkurransestimulerende tiltak, bidrar Nkom med selektive tiltak for å oppnå målsetningene for bredbåndsutviklingen i Norge. Et slikt selektivt tiltak er offentlige tilskudd til bredbåndsutbygging i områder hvor det ikke er kommersielt grunnlag for et tilstrekkelig godt bredbåndstilbud. Bredbånddekningen i Norge har økt markant de siste årene, blant annet er mobilnettene vesentlig oppgradert med mer bredbåndskapasitet som en følge av den storstilte 4G utbyggingen. Det norske mobilnettet er rangert som det raskeste i verden. Ifølge den siste dekningsundersøkelsen som er gjennomført på oppdrag fra Nasjonal kommunikasjonsmyndighet hadde 99,9 prosent av norske husstander i 2017 tilbud om bredbånd med minst 4 Mbps, mens tilsvarende tall i 2013 var 95,8 prosent. Dette vil si at nær 90 000 husstander var uten bredbånddekning på 4 Mbps da den forrige regjeringen gikk av. Dette tallet er nå redusert til ca. 2 000 husstander. I 2017 hadde 84 prosent av husstandene tilbud om

minst 30 Mbps mot ca. 72 prosent i 2013. Når det gjelder 100 Mbps, er det beregnet at 80 prosent av landets husstander hadde tilbud om dette i 2017, opp fra 63 prosent i 2013. Det er særlig positivt at dekningen har økt relativt sett mer i mange av de fylkene som i utgangspunktet hadde dårligst dekning da denne regjeringen tiltrådte. I fylkene Finnmark, Sogn og Fjordane og Oppland, som var de som lå lavest på statistikken i 2013, har dekningen for 100 Mbps økt fra 7 prosent, 23 prosent og 31 prosent til henholdsvis 82 prosent, 56 prosent og 56 prosent i 2017. Finnmark har med andre ord gått fra å ha desidert dårligst dekning for høyhastighetsbredbånd i 2013 til å ha bedre dekning enn landsgjennomsnittet i 2017.

Representanten spør om følgende:

“Hvordan ser bevilgninger og gebyrer til utbygging av bredbånd i sammenheng med behovet i de fylkene ut skjematisk i årene 2007-2017.”

I nedenstående tabell har jeg forsøkt å gi et svar på dette. Jeg har her tolket det slik at representanten med “bevilgninger og gebyrer fra Nkom” mener statlige tilskudd til bredbånd i den aktuelle perioden. Nkom har kun vært tilskuddsforvalter siden 2014, før dette gikk de statlige tilskuddene over Kommunal- og moderniseringsdepartementets budsjett (herunder også Fornyings- og administrasjonsdepartementets budsjett til og med 2008). Jeg har videre tolket “behovet” til å bety deknings situasjonen, det vil si at jo lavere dekning desto større behov. Det må understrekes at dette er en forutsetning som ikke nødvendigvis stemmer med virkeligheten. Behovet for støtte er i realiteten de områdene hvor det ikke er grunnlag for kommersiell utbygging. Utbygning av dekning de senere år har imidlertid i stor grad vært kommersiell drevet. Dette betyr at det at et gitt fylke hadde relativt lav dekning for f.eks. fem år siden ikke nødvendigvis betyr at dette fylket også hadde et stort behov for bredbåndstilskudd. Et eksempel på dette er Finnmark som har gått fra 7 prosent dekning til 82 prosent dekning for 100 Mbps på fire år med relativt beskjedent statlig tilskudd. En kunne alternativt tolke “behovet” til å bety etterspørsel, det vil

si søknader om midler. Det er imidlertid slik at kommuner og fylker bare kunne søke staten om midler i perioden 2013-2017 og før det til og med 2008 (Høykom). Fra 2009 til 2013 ble midlene fordelt direkte til fylkene av KMD etter en fordelingsnøkkel basert på antall innbyggere innenfor hver sone i det distriktpolitiske virkeområdet.

I tabellen under har jeg for oversiktens skyld summert de statlige bidragene i tre perioder og sammenliknet med dekning ved innledningen til gjeldende periode. Jeg har brukt dekning for hastigheten 25 Mbps som er den høyeste hastigheten det finnes dekningstall for i alle tre perioder.

	Dekning Prosent 2008 (25 Mbps)²	Tilskudd 2007-2009 (mill. kr)³	Dekning Prosent 2010 (25 Mbps)	Tilskudd 2010-2013 (mill. kr)	Dekning Prosent 2014 (25 Mbps)	Tilskudd 2014-2017 (mill. kr)⁴
Norge, totalt	51	395,7	55	467,8	77	534,4
Akershus	48	0	62	0	83	5,0
Aust-Agder	33	6,4	37	8,5	68	4,6
Buskerud	36	8,0	46	9,3	79	11,0
Finnmark	9	36,1	31	40,9	74	10,3
Hedmark	22	21,8	32	24,4	58	47,6
Hordaland	51	20,9	49	24,9	75	27,4
Møre og Romsdal	29	34,1	32	42,2	59	20,5
Nordland	31	82,2	42	92,2	68	77,5
Nord-Trøndelag	41	29,4	38	33,5	64	65,2
Oppland	20	21,9	24	24,4	55	42,0
Oslo	90	0	87	0	98	0
Rogaland	73	8,0	74	9,2	88	6,2
Sogn og Fjordane	4	24,8	10	29,9	54	112,3
Sør-Trøndelag	61	23,6	57	26,7	77	28,9
Telemark	55	18,0	64	21,0	76	21,1
Troms	48	51,6	45	58,8	67	43,5
Vest-Agder	43	7,5	47	10,2	77	10,8
Vestfold	54	0	59	0	81	0
Østfold	40	1,4	50	1,6	77	0,5

² Året 2008 er det første året det finnes dekningstall for høyere hastigheter enn det som under den daværende regjeringen ble definert som bredbånd, dvs. høyere hastigheter enn 0,64 Mbps.

³ I årene 2007 og 2008 ble det også gitt midler gjennom Høykom-ordningen over det tidligere Fornyings- og administrasjonsdepartementets (FAD) budsjett. Det har ikke lyktes å oppdrive oversikt over tildelinger pr. fylke. I 2007 ble det tildelt 221,5 mill. kroner over ordningen og i 2008 30 mill. kroner.

⁴ Inkluderer ca. 53 mill. kr. som ble bevilget i RNB 2013, men tildelt i 2014.

Ut i fra tabellen over, vurderer jeg at sammenhengen mellom behovet og tilskuddene har vært størst i perioden 2014-2017. Det er i denne perioden større sammenheng mellom graden av mangel på dekning og størrelsen på tilskudd enn for de to andre periodene. For eksempel er det slik at blant de fem fylkene som har fått størst sum i tilskudd i perioden 2014-2017 er tre av disse blant de fem fylkene med dårligst dekning det første året i perioden. For de to andre periodene er tilsvarende tall to av fem fylker. Videre er det slik at det fylket som hadde dårligst dekning i 2014 også er det fylket som har fått mest støtte i den påfølgende perioden. I perioden 2010-2013 var det derimot fem andre fylker som fikk mer i støtte enn fylket som hadde dårligst dekning ved starten av perioden. Det samme var tilfellet i perioden 2007-2009 (da med 2008 som beregningspunkt for dekning). Selv om de statlige tilskuddene til bredbånd har kommet godt med, er det også viktig å huske på at disse tilskuddene kun utgjør en

svært liten andel av de samlede investeringene i bredbånd i Norge. Disse investeringene er langt mer avhengige av gode rammebetingelser enn av statlige midler. De samlede årlige investeringene i utbygging av fiber var nesten dobbelt så høye i 2017 som i 2013 da denne regjeringen tok over. I 2017 ble det investert over 4,5 mrd. kroner i fibernett. Det tyder på at bransjen mener rammebetingelsene spiller på lag med næringen. I tillegg har regjeringen lagt til rette for lavere gravekostnader for de som skal bygge ut fiber. Med de nye gravereglene har landets største bredbåndstilbydere, Telenor, uttalt at selskapet kan effektivisere 15-25 prosent på enkeltprosjekter og vil nå vurdere utbygging av tidligere ulønnsomme prosjekter. Behovet for enklere gravereglene har vært kjent lenge, men vi gjorde noe med det gjennom fastsetting av ledningsforskriften, noe den rødgrønne regjeringen ikke maktet å få til.

SPØRSMÅL NR. 1662

Innlevert 24. mai 2018 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 4. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvorfor har utgiftene til medisinsk forbruksmateriell blitt lavere enn anslått i saldert budsjett, hvilke kategorier og typer medisinsk forbruksmateriell er det brukt mindre av enn forventet og hvordan fordeler dette seg?»

BEGRUNNELSE:

I Revidert nasjonalbudsjett 2018 foreslår regjeringen å redusere bevilgningen på kapittel 2751.72 Medisinsk forbruksmateriell med 38,3 millioner. Regjeringen har gjort endringer i forskrivning av medisinsk forbruksmateriell på blå resept. Endringene har vært særlig kritisert for å ramme pasienter med inkontinens og stomier. Det er viktig å få klarhet i om lavere utgifter til medisinsk forbruksmateriell kan relateres til politisk styrte endringer eller om det har andre årsaker.

Svar:

Folketrygden dekker utgifter til medisinsk forbruksmateriell etter blåreseptforskriften § 5. Bevilgningen føres på kapittel 2751 post 72 Medisinsk forbruksmateriell. Dette er en overslagsbevilgning, og er et anslag basert på histor-

iske utgifter og forventet vekst, samt beregnet effekt av innførte og foreslåtte tiltak. Saldert budsjett er basert på anslag fra august året før. Anslagene korrigeres derfor ofte i revidert nasjonalbudsjett når det foreligger nyere regnskapstall.

I RNB 2018 foreslås bevilgningen på posten satt ned med 38,3 mill. kroner, tilsvarende 1,9 pst. reduksjon. Bakgrunnen for forslaget er at regnskap for 2017 og utgiftsutviklingen hittil i 2018 tilsier at utgiftene vil bli lavere enn anslått i saldert budsjett, jf. omtale i Prop. 85 S (2017-2018).

Også foregående år er bevilgningen justert i RNB: I 2017 ble den satt ned med 63,5 mill. kroner (-3,2 pst.), og i 2016 ble bevilgningen økt med 29,8 mill. kroner (+1,5 pst.).

Ved å se på utgiftsutviklingen på hvert av hjemmelpunktene under blåreseptforskriften § 5, er Epidermolysis bullosa (EB) det eneste området der utgiftene har hatt en betydelig nedgang, fra 37,5 mill. kroner i 2016 til 19,3 mill. kroner i 2017. Dette skyldes at produkt- og prislisten for EB ble uttømmende fra 1. januar 2017, med fastsatte nettopriser og avanse. Samtidig har antall brukere gått opp fra 209 unike individer i 2016 til 358 unike individer i 2017.

Innen de fire største områdene stomi, inkontinens, urinretensjon og diabetesprodukter er det en utgiftsvekst fra 2016 til 2017. Denne veksten er relativt lik for produkter til bruk ved stomi, inkontinens og urinretensjon (i

størrelsesorden 5-6 pst), men noe lavere for diabetesprodukter (rundt 1 pst.). Antall brukere har økt jevnt innenfor alle disse fire gruppene, med om lag 3 pst. flere unike brukere per hjemmelspunkt i 2017 enn i 2016.

SPØRSMÅL NR. 1663

Innlevert 24. mai 2018 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 6. juni 2018 av eldre- og folkehelseminister Åse Michaelsen

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for programeierne ved KS, Folkehelseinstituttet, Helse- og omsorgsdepartementet og Helsedirektoratet tilrås i 2018 å fase inn alle gjenværende fylker som ønsker deltakelse i Program for folkehelsearbeid i kommunen 2017-2027?»

BEGRUNNELSE:

På Helsedirektoratets sider står det at det legges opp til at programmet starter opp i et antall fylker i 2017 og utvides til å omfatte alle fylker i løpet av 2018 og 2019. Spørsmålsstilleren er kjent med at det er 6 fylker som ble involvert i 2017. Programmet skal særlig bidra til å integrere psykisk helse som del av det lokale folkehelsearbeidet og fremme lokalt rusforebyggende arbeid. Barn og unge skal være en prioritert målgruppe. Spørsmålsstilleren viser til at det er behov for å styrke dette arbeidet over hele landet. Spørsmålsstilleren har mottatt henvendelse fra fylker som ikke er involvert. De viser til at alle regioner har langt på vei samme utfordringer og at alle fylker trenger den motivasjon i arbeidet som deltakelse i programmet kan gi. Spørsmålsstilleren er gitt innspill om at alle gjenværende fylker ønsker seg inn i programmet fra 2018. Det blir også gitt tilbakemelding om at det har vært uklart hvilke kriterier som er lagt til grunn for at noen fylker er valgt framfor andre og at det svekker motivasjonen for søknadsarbeidet. Spørsmålsstilleren mener det er riktig at alle fylker blir involvert i fra 2018, når dette ikke ble gjort i 2017. Det er altfor lenge dersom noen fylker må vente i tre år for å bli med i programmet.

Svar:

God helse er noe av det vi verdsetter høyest i livet. I følge OECD er det det nordmenn setter høyest hvis du spør hva som er viktigst for et godt liv (OECD Better Life Index). Helse er en verdi i seg selv, og helsen vår har også stor be-

tydning for andre ting i livet vi verdsetter som inntekt, utdanning, sosial kontakt og deltagelse og innflytelse i samfunnet. God helse gir større valgfrihet og bidrar til å gi mulighet for å leve det livet man selv verdsetter. Tilsvarende reduserer dårlig helse vår valgfrihet. Folkehelsepolitikken legger til grunn et rettferdighetsperspektiv. Det er tverrpolitisk enighet om at alle mennesker har samme verdi, vi er likeverdige. Videre ligger det en verdi i at vi skal ha like muligheter.

Sosial ulikhet er et folkehelseproblem fordi ulikhet i helse medfører mange tapte år i god helse for store grupper med lav inntekt og utdanning. Dersom alle hadde den samme lave dødeligheten som de best utdannede, kunne vi i Norge over en periode på under 10 år unngått 15 000 dødsfall blant kvinner og 28 000 dødsfall blant menn

Sosiale forskjeller har blitt en integrert del av folkehelsepolitikken. Det er tverrpolitisk enighet om at målet om økt forventet levealder først og fremst skal nås ved å redusere for tidlig død og ved å utjevne sosiale helseforskjeller. Videre er det et mål at befolkningen skal oppleve flere leveår med god helse og trivsel og reduserte sosiale helseforskjeller, samt at vi skal skape et samfunn som fremmer helse i hele befolkningen.

Skal vi redusere de sosiale forskjellene i helse er det behov for tiltak rettet inn mot hele årsakskjeden, fra tiltak som er rettet direkte mot bestemte livsstilutfordringer som tobakk, til tiltak som er rettet mot bakenforliggende faktorer som påvirker livssituasjonen.

Det brede samfunnsperspektivet på folkehelsearbeidet gjenspeiles i folkehelseloven. I folkehelseloven som ble vedtatt i 2011 med tilslutning fra alle partier, klargjør kommunenes, fylkeskommunens og statens ansvar for å ivareta og fremme befolkningens helse. Formålet med loven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller.

I loven skal kommunene bidra til utjevning av sosiale helseforskjeller og bidra til å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen.

Videre skal kommunen ha oversikt over helsetilstanden i befolkningen og de forhold som påvirker denne. Kommunen skal være spesielt oppmerksomhet på trekk ved utviklingen som kan skape eller opprettholde sosiale eller helsemessige problemer eller sosiale helseforskjeller. Kommunen har ansvar for å bruke alle sine virkemidler, uavhengig av sektor til å fremme helse og utjevne sosiale helseforskjeller. Det er lagt til rette for at kommuner systematisk arbeider for å utjevne sosiale helseforskjeller som en del av sitt folkehelsearbeid. Bl.a. synliggjør Folkehelseinstituttets folkehelseprofiler nå bedre sosiale forskjeller i kommuner ved at det er profiler på bydelsnivå, samt at det er lagt inn indikator på utdanningsforskjell i forventet levealder. Regjeringen har startet et tiårig utviklingsarbeid rettet mot kommunene med Program for folkehelsearbeid.

Tilsvarende er det et krav at statlige myndigheter i sin virksomhet skal vurdere konsekvenser for befolkningens helse der det er relevant. Dette betyr også å vurdere hvordan tiltak påvirker fordelingen av helsen i befolkningen.

Skal det være mulig å utjevne sosiale helseforskjeller gjennom tiltak på tvers av ulike sektorer må vi ha oversikt om hva som er viktig for helsen, og følge med hvordan utviklingen er gjennom noen gode indikatorer. Helsedirektoratet har fått i oppdrag å utvikle slike indikatorer i nært samarbeid med andre statlige direktorater og fagmiljøer. Basert på disse indikatorene utgir Helsedirektoratet i samarbeid med andre direktorater en folkehelsepolitisk rapport. Rapporten presenterer en oversikt over utviklingstrekk i samfunnet som påvirker befolkningens helse og helsefordelingen. Etter folkehelseloven skal Helsedirektoratet følge med på forhold som påvirker folkehelsen og bidra til å iverksette nasjonal politikk på folkehelseområdet. I utførelsen av denne rollen er det særlig viktig å følge med på områder som lar seg påvirke gjennom politiske veivalg og prioriteringer. Dette gir oss et solid utgangspunkt for å bidra i utformingen av framtidens folkehelsepolitikk.

Indikatorene som er utarbeidet kan også brukes til å oppfylle folkehelseovens krav om å vurdere konsekvenser for befolkningens helse i statlig virksomhet. Dette gir et bedre grunnlag for å sikre målet om en samfunnsutvikling som fremmer helse og utjevner sosiale helseforskjeller. Siden årsakene til sosiale helseforskjeller er sammensatte, og det som svekker eller styrker helsen vår virker over hele livsløpet, er det nødvendig å kontinuerlig integrere dette i politikktutviklingen over tid og på tvers av sektorer. Det er lagt opp til at det legges frem en folkehelsemelding for Stortinget hvert 4 år. Meldingen skal gi en oversikt over status i befolkningens helse, status i å nå de folkehelsepolitiske målene, samt forslag til utvikling av folkehelsepolitikken videre. Neste melding skal legges frem våren 2019.

Tiltak mot tobakk er viktig for å utjevne sosiale helseforskjeller. Norge har som et av de første landene etter Australia, Frankrike og Storbritannia fra 1. juli innført standardiserte tobakk- og snuspakninger nettopp for å hindre at barn og unge skal starte med tobakk.

Mennesker som sliter med rus og sin psykiske helse lever i gjennomsnitt omtrent 20 år mindre enn andre. Derfor er tiltak innen psykisk helse og rus viktig også i arbeidet med utjevning av sosiale helseforskjeller. Regjeringen har prioritert arbeidet med å styrke tjenestene til mennesker med psykisk helse- og rusutfordringer, blant annet gjennom å lovfeste krav til kommuner om å ha psykologkompetanse fra 2020 og å gjeninnføre den gyldne regel i spesialisthelsetjenesten. Det har vært en solid økning i rekrutteringen av psykologer i kommunene fra 2013-2017. I 2013 hadde 95 kommuner psykolog, i dag er tallet over 265. Antallet psykologer i norske kommuner har økt fra 130 til 410 i løpet av 4 år. Videre har antall årsverk i kommunalt psykisk helse- og rusarbeid for første gang siden 2008 hatt en positiv utvikling de siste to årene. I august i år la regjeringen frem strategi for god psykisk helse. Denne skal følges opp gjennom en egen opptrappingsplan for barn og unge.

Innen rus har regjeringen igangsatt en opptrappingsplan på 2,4 mrd. kroner i perioden 2016–2020, som gir et historisk løft for en utsatt gruppe. Gjennomsnittlig ventetid innen Tverrfaglig Spesialisert Behandling av ruslidelser har i perioden 2014-2016 gått ned med 20 dager, fra 55 dager ved utgangen av 2014 til 35 dager ved utgangen av 2016.

Regjeringen har styrket tilbudet til gravide, barn, unge og deres foreldre gjennom helsestasjons- og skolehelsetjenesten med en gradvis opptrapping gjennom kommunerammen samt gjennom øremerkete tilskudd, bl.a. gjennom budsjettforlikene i 2016 og 2017. I 2017 er tjenesten totalt styrket med noe over 1 mrd. kroner, hvorav 734,4 mill. kroner gjennom kommunerammen. De øremerkete tilskuddene er på hhv. 251,3 mill. kroner (helsestasjons- og skolehelsetjenesten), 29,2 mill. kroner (ekstra område-satsning i Oslo indre øst) og 4,3 mill. kroner (utvikling av skolehelsetjenesten i vgs.).

Ensomhet kan føre til økt dødelighet og er en risikofaktor på linje med fedme, røyking og fysisk inaktivitet. For 2017 ble det totalt gitt 36,8 mill. kroner til ulike tiltak for å mobilisere mot ensomhet.

Regjeringen la i 2015 frem en barnefattigdomsstrategi. De viktigste innsatsområdene innen helse er på psykisk helse og rusområdet, helsestasjons- og skolehelsetjenesten og forebygging av sosial ulikhet i tannhelse.

Bare halvparten av 15-åringene er tilstrekkelig fysisk aktive. Det er klare sosiale forskjeller i fysisk aktivitet. Mange skoler, særlig på barne- og ungdomstrinnet, finner lokale tilpasninger og tilrettelegger for fysisk aktivitet for eleven ut over obligatorisk tid. Utfordringen er ungdomstrinnet. For å skape et bedre kunnskapsgrunnlag

for framtidig arbeid med fysisk aktivitet og kroppsøving i hele grunnopplæringen gjennomføres forsøk med utprøving og evaluering av modeller med ekstra tid til fysisk aktivitet og kroppsøving på ungdomstrinnet.

Forsøket gjennomføres som et forskningsprosjekt. Sluttrapport vil foreligge høst 2018. Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet samarbeider om gjennomføringen av forsøket.

Utjevning av sosiale helseforskjeller er denne regjeringens politikk. At vi ser en økning i sosiale helseforskjeller målt i utdanning bekymrer meg. Derfor vil tiltak for utjevning av sosiale helseforskjeller være en viktig del av folkehelsemeldingen som Stortinget får til behandling neste år. Regjeringen vil også legge frem en stortingsmelding om ulikhet.

I Jeløya plattformen står det bl.a. at:

«Selv om folkehelsen i Norge generelt er god og levealderen høy, er sosiale forskjeller i helse og levekår fortsatt en utfordring.

Regjeringen vil legge til rette for god helse og gode levekår for å gi bedre muligheter for alle.»

Folkehelse rapporten som Folkehelseinstituttet la frem 15. mai, er bestilt av Helse- og omsorgsdepartementet som grunnlag for ny folkehelsemelding. Denne gir en statusoversikt over i befolkningens helse, herunder utvikling når det gjelder ulikhet i helse. I tillegg til denne rapporten vil Helsedirektoratet legge frem en rapport 1. juli i år som vil inneholde en oppsummering av status for folkehelsearbeidet i Norge, samt anbefalinger for videre arbeid, herunder på tvers av ulike sektorer.

I forbindelse med ny folkehelsemelding vil vi gi en oppdatert oversikt over status, og tiltak når det gjelder sentrale påvirkningsfaktorer for helse, herunder oppvekst, utdanning, bolig og arbeid.

Regjeringen vil legge frem en egen stortingsmelding om ulikhet. I tillegg til helse vil denne meldingen omfatte ulikhet på flere av de områdene som påvirker ulikhet generelt og også ulikhet i helse.

SPØRSMÅL NR. 1664

Innlevert 25. mai 2018 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 1. juni 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Kva er Color Line si konkurranseulempe med å vera registrert NOR framfor DIS i årene 2014, 2015, 2016 og 2017?»

GRUNNGJEVING:

Det vert i debatten om norske sjøfolk vist til at Color Line si konkurranseulempe med å vera registrert i NOR framfor DIS for 2012 og 2013. Det vert vist til at fartsområdeutvalet innhenta desse tala. Det må då vera mogleg for statsråden å få ut tala for seinare år. Og når ein skal ta ei avgjer i 2018 så må nyare tal vera relevante – særleg når avgjera handler om at det er ei konkurranseulempe å vera registrert i NOR framfor DIS.

Det må også kunne forventast at regjeringa på stortinget kan få ei kvalifisert vurdering av dei tala som er nytta og kva som ligg til grunn for berekninga. Det framstår som underleg at konkurranseulempa i 2013 er heilt lik selskapets underskot i det aktuelle året. Om det er tilfeldig ville det ha vore bra å fått det avklara.

Svar:

Vi har som ledd i oppfølginga av regjeringa sin maritime strategi om endringar i fartsområdevilkår for NIS utanriksferjer og tilskotsordninga for sjøfolk om bord i desse skipa basert oss på talmaterialet frå det partssamansette fartsområdeutvalet.

Det partssamansatte fartsområdeutvalet henta inn talmaterialet til sin rapport på dette punktet frå Color Line. Det var semje i fartsområdeutvalet om talmaterialet, jamfør side 52 i utvalet sin rapport der det står:

“Med utgangspunkt i disse drøftelsene er det etablert en felles forståelse om faktagrunnlaget og konkurranseulempene”.

I rapporten står det at skilnaden i kostnader for Color Line-skipa i NOR samanlikna med vilkåra i DIS var 118 millionar kroner i 2012 og 154 millionar kroner i 2013.

Departementet har ikkje henta inn nye tal utover det som blei lagt fram av fartsområdeutvalet i rapporten frå 01.09.2014.

Vi har sett at sjømannsorganisasjonane i desember 2017 fekk laga ein rapport frå Samfunnsøkonomisk Analyse for bruk i prosessen rundt fartsområdeendringa.

Tala frå denne rapporten ser ut til å vere samanfallande med tala frå fartsområdeutvalet når ein tek omsyn til valutakursendringar, den utvida tilskottsordninga for NOR utanriksferjer og at denne rapporten berre omhandlar dei underordna stillingane.

Dei sentrale momenta her er omfanget av tilskottsordningane i NIS og DIS, lønsnivå og valutakursar. Desse forholda vil i hovudsak bestemme utviklinga i denne saka? og dei aktuelle utrekningane.

Det er klart at kronkursen har styrka seg monaleg sidan fartsområdeutvalet leverte sin rapport. Regjeringa baserer ikkje sin maritime politikk på den kronkursen som gjeld til ei kvar tid. Vi er opptekne av å etablere ein føreseieleg, samla og robust maritim politikk.

Det er også klart at tilskottsordninga for passasjer-skip i utanriksfart no er blitt svært god, og den er styrka

med om lag 65 millionar kroner årleg samanlikna med tidligare ordning. Styrkinga er gjennomført som følgje av tilrådingane frå fartsområdeutvalet, og må sjåast i samanheng med at fleirtalet kobla dette med forslaget om å opna for NIS passasjerskip i ruter mellom norske hamner og hamner utanfor Norden.

Som eg opplyste i Stortingsdebatten om representantforslag 175 S (2017-2018) vil eg følgje opp fleirtalsmerkna den frå Stortinget.

Vi kan ikkje sjå at konkurranseulempa i 2013 er lik selskapet sitt underskot i det aktuelle året. Vi har undersøkt årsrapporten til Color Group AS for 2013. Det står der at årsresultatet for Color Group AS var pluss 56 millionar kroner i 2013. Rekneskapstal frå Brønnøysundregistra for selskapet Color Line AS, som inngår i Color Group AS, viser eit årsresultatet på pluss 154 millionar kroner i 2013.

SPØRSMÅL NR. 1665

Innlevert 25. mai 2018 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 1. juni 2018 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Det saudiske regimet har den siste tiden arrestert en rekke kjente aktivister for kvinners rettigheter.

Vil statsråden fordømme dette som brudd på menneskerettighetene, og hva vil statsråden ellers foreta seg ovenfor myndighetene i Saudi-Arabia?»

BEGRUNNELSE:

Saudi-Arabia bryter de grunnleggende menneskerettighetene systematisk. Men mange aktivister kjemper for forbedring. Den siste tiden har det saudiske regimet slått hardt ned på en rekke kvinnevertsaktivister.

Forrige uke ble, i første omgang, syv kjente saudiske kvinnevertsaktivister arrestert i Saudi-Arabia, en av dem ble etter sigende hentet fra sitt hjem av Emiratene av emiratisk sikkerhetspoliti. De første kjente arrestasjonene var Aziza al-Yousef – kjent for å ha deltatt i de første kjøreprotestene i 1990 og en underskriftskampanje for å få slutt på det såkalte verge-systemet, Loujain al-Hathloul som ble arrestert i 2014 da hun forsøkte å kjøre fra Emiratene til Saudi Arabia, Eman al-Nafjan kjent blogger og aktiv i kjøreprotestene i 2011 og Mohammed al-Rabea som er en viktig støttespiller for kvinnebevegelsen og står bak en diskusjonssalong. Blant de arrestasjonene som senere har

blitt kjent, er flere av kvinnene som deltok i kjøreprotestene i 1990.

Menneskerettighetsaktivistene har blitt anklaget for mistenkelig kontakt med utenlandske organisasjoner for å destabilisere landet.

Svar:

Jeg er bekymret for menneskerettighetssituasjonen i Saudi-Arabia, ikke minst økt bruk av dødsstraff, fengsel og manglende ytringsfrihet.

Samtidig skjer det sosiale, kulturelle og økonomiske reformer i Saudi-Arabia. Vi ser for eksempel en viss oppmykning av restriksjonene som gjelder for kvinner, blant annet i arbeidsliv, utdanning og kultur. Enkelte sider av den strenge kjønnssegregeringen er i ferd med å endres. Det er samtidig flere utviklingstrekk som er svært negative, og det gjelder særlig den generelle menneskerettighetssituasjonen, som ser ut til å strammes til, parallelt med enkelt symboltunge lettelser i restriksjoner.

Saudiske kvinners frihet og selvstendighet er fortsatt svært begrenset. Den norske regjeringen har vært – og er – helt tydelig på at kvinners posisjon og stilling i landet er uakseptabel.

I både bilaterale og multilaterale sammenhenger oppfordrer Norge konsekvent Saudi-Arabia til å etterleve

internasjonale menneskerettighetsforpliktelser. Norge er et av landene som har fremmet flest anbefalinger i de periodiske landhøringene i FNs menneskerettighetsråd til Saudi-Arabia knyttet til kvinners rettigheter. Dette vil vi fortsette med.

Utenriksdepartementet tatt opp dette med saudiske myndigheter de nylige arrestasjonene av personer knyttet til kampen for kvinners rettigheter. Dette er gjort både via den saudiske ambassaden i Oslo og via den norske ambassaden i Riyadh. Vi har bedt om informasjon om grunnlaget for arrestasjonene og om situasjonen for de arresterte.

Jeg møtte også Amnesty International Norge om den aktuelle saken 25. mai i år, for å bli orientert om deres vurderinger. Jeg har dessuten offentlig formidlet norsk

bekymring for menneskerettighetsaktivisters arbeid for kvinners rettigheter i Saudi-Arabia.

I kontakten med Saudi-Arabia prioriterer vi menneskerettighetsarbeidet meget høyt og vi tar jevnlig opp enkeltsaker. Vi uttrykker også bekymring over mer generelle utviklingstrekk i samfunnet. I tillegg til kontakten med landets myndigheter har vi fra norsk side regelmessig dialog med representanter for sivilsamfunnet, menneskerettighetsorganisasjoner og andre aktører.

Vår ambassade i Riyadh deltar i rettshøringene til menneskerettighetsaktivister når det er mulig å få tilgang i rettslokalene. Vi er videre i nær kontakt med andre like-sinnede land om menneskerettighetsarbeidet i landet. Vi vil så langt som mulig fortsette å følge sakene til de arresterte gjennom flere kanaler.

SPØRSMÅL NR. 1666

Innlevert 25. mai 2018 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 4. juni 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Kva vil statsråden gjera for å sikre at alle som ynskjer det får høve til å gå på vinterlandbruksskule?»

GRUNNGJEVING:

Auka kompetanse er eit viktig verkemiddel for å nå dei måla som er sett for jordbruket. I Rogaland spelar vinterlandbruksskulane ei viktig rolle for å styrke kompetansen. Eg har forstått at grensene for kor mange studieplasser som det vert gitt statsstøtte til gjer at ikkje alle som ynskjer det får ta denne utdanninga. Skal ein få til kompetanselyft i jordbruksnæringa så bør ein ha eit tilbod til alle som ynskjer å auka kompetansen.

Svar:

Det er to vinterlandbruksskolar i Rogaland som er godkjende etter friskolelova. Tal henta inn frå Utdanningsdirektoratet viser at Vinterlandbruksskolen på Jæren er godkjent for 60 elevar på utdanningsprogram for naturbruk, Vg2 landbruk og gartnarnæring og Vg3 landbruk . Dette året har skolen om lag 19 elevar, noko som er litt fleire enn tidlegare år.

Vinterlandbruksskolen i Ryfylke er godkjent for 24 elevar på utdanningsprogram for naturbruk, Vg1 naturbruk

og Vg3 landbruk. Dette året har skolen om lag 20 elevar, om lag på same nivå som dei siste åra.

Det vil med andre ord sei at dei to skulane er godkjent for fleire elevar enn dei tar inn i dag.

Dei to vinterlandbruksskulane har i dag godkjenning utan særskilt godkjenningsgrunnlag. Det inneber at dei ikkje kan søkje om driftsendringar i form av økt elevtal eller nye utdanningsprogram/programområde. Dersom skolane søker og fyller vilkåra i lova, vil dei kunne bli godkjende etter friskolelova § 2-1 andre ledd bokstav h) vidaregåande opplæring i yrkesfaglege utdanningsprogram.

Eg meiner at tala frå Utdanningsdirektoratet tyder på at godkjenninga frå staten ikkje er til hinder for at skolane kan ta opp fleire elevar.

SPØRSMÅL NR. 1667**Innlevert 25. mai 2018 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 30. mai 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Hva kan statsråden gjøre for at trygdeberettigede slipper å vente på utbetalinger når arbeidsgiverperioden er utløpt?»

BEGRUNNELSE:

Brukere av NAV opplever å få forsinkelser i utbetaling av sykepenger etter at arbeidsgiverperioden på 16 dager er utløpt. NAV kan ha sendt ansvaret over til arbeidsgiver, at de ikke har mottatt sykmeldingen, at saksbehandlingstiden må forventes å være lang og at den sykmeldte blir rådet til å be arbeidsgiveren om "forskudd". Når den sykmeldte går flere måneder uten utbetalinger, går dette ut over betalingsevnen for de faste utgiftene så som renter/avdrag på gjeld, telefon og internett, strøm, forsikringer og mat. NAVs nettside skal orientere og informere brukere, men viser også at mange venter på utbetalingene.

Svar:

Arbeids- og velferdsetaten har ansvar for å behandle søknad om sykepenger og utbetale sykepenger etter at ar-

beidsgiverperioden er utløpt. Forventet saksbehandlingstid er inntil 4 uker. Saksbehandlingstiden regnes fra det tidspunkt etaten får søknaden om sykepenger og inntektsopplysninger fra arbeidsgiver. Dette er dokumentasjon etaten er avhengig av for å kunne behandle søknad om sykepenger.

Saksbehandlingstiden kan bli lenger dersom det mangler nødvendig dokumentasjon. Noen ganger foreligger ikke inntektsopplysninger fra arbeidsgiver, og da må dette innhentes før søknaden kan behandles.

Arbeids- og velferdsetaten opplever ikke at mange brukere går lenge og venter på å få behandlet søknaden om sykepenger. Det at sykmeldte rådes til å be arbeidsgivere om «forskudd», kjenner Arbeids- og velferdsetaten seg ikke igjen i. Dersom noen har erfart dette, vil det være et forhold som avviker fra vanlig praksis i etaten.

Arbeids- og velferdsetaten er i ferd med å utvikle nye digitale løsninger som vil gjøre saksbehandlingen mer effektiv og brukervennlig. Den nye digitale inntektsmeldingen som etableres i løpet av høsten, vil blant annet medføre at antall saker som ikke kan behandles på grunn av manglende inntektsopplysninger fra arbeidsgiver reduseres.

SPØRSMÅL NR. 1668**Innlevert 25. mai 2018 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 6. juni 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«I VG 24. mai framgår det at Babcock under anbudsprosessen fikk innsyn i lønnskostnadene til konkurrenten Lufttransport AS.

Er helseministeren enig i at dette kan ha vært konkurransevridende, jr. advokat Marianne Dragsteins uttalelse om dette i saken?»

Svar:

Luftambulansetjenesten HF har informert meg om at det i forbindelse med anskaffelsen av ambulansefly ble opplyst til eventuelle tilbydere at overføringene av oppgavene fra

eksisterende operatør til ny operatør ville kunne medføre en virksomhetsoverdragelse i henhold til arbeidsmiljøloven. Hvorvidt anskaffelsen ved tildeling til ny leverandør ville innebære virksomhetsoverdragelse var avhengig av om vilkårene i arbeidsmiljølovens kapittel 16 ble oppfylt. I denne saken var det i følge Luftambulansetjenesten HF ikke mulig å avklare om det ville utgjøre en virksomhetsoverdragelse før etter kontraktsinngåelse. I henhold til Lov om offentlige anskaffelser måtte Luftambulansetjenesten HF som oppdragsgiver sørge for likebehandling mellom tilbyderne. Det anskaffelsesrettslige kravet til likebehandling gjorde det derfor nødvendig å

gi informasjon om økonomiske forpliktelser knyttet til å eventuelt å overta personell fra dagens leverandør.

Luftambulansetjenesten HF innhentet følgende informasjon om Lufttransport FW AS sitt personell:

- Antall flygere i selskapet, herunder antall kapteiner og antall styrmenn
- Alderssammensetning for flygere, herunder alder på eldste og yngste kaptein og styrmann, samt medianalder for de to stillingsgruppene
- Samlede lønnskostnader og gjennomsnittslønn for flygere, herunder gjennomsnittslønn for kapteiner og styrmenn
- Pensjonsalder for flygere, samt gjennomsnittlig pensjonskostnad
- Ansiennitet for flygere, herunder lengste og korteste ansiennitet for henholdsvis kaptein og styrmann, samt medianansiennitet

Ifølge Luftambulansetjenesten HF ga Lufttransport FW AS skriftlig samtykke til at denne informasjonen

kunne utgis i sin helhet til konkurrerende tilbydere. Lufttransport FW AS valgte heller ikke å påklage anskaffelsen på grunn av dette forholdet i konkurransens karenperiode. Luftambulansetjenesten HF publiserte opplysninger om lønnskostnader i Lufttransport FW AS som tilleggsinformasjon til konkurransen for samtlige tilbydere. Dette var et tiltak som ble gjort for å sikre likebehandling mellom alle tilbydere.

Hadde det etter konkurransen ble avsluttet blitt konkludert med at vilkårene for virksomhetsoverdragelse var oppfylt, ville det kunne ha blitt vurdert som konkurransevridende dersom Luftambulansetjenesten HF ikke hadde sørget for at relevant informasjon om de økonomiske forpliktelsene dette medfører var tilgjengelig for alle tilbydere.

Jeg vil avslutningsvis nevne at dette er i tråd med etablert praksis, og at Lufttransport FW AS fikk tilsvarende informasjon om Norsk Luftambulans AS i forbindelse med helikopteranskaffelsen i 2016. Dette ble ikke problematisert av noen av aktørene i forbindelse med denne anskaffelsen.

SPØRSMÅL NR. 1669

Innlevert 25. mai 2018 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes

Besvart 6. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan helseministeren svare på hva regjeringen har foretatt seg siden 8. mai, da det ble klart at Stortinget skulle ta stilling til forslaget om å annullere anbudet med Babcock, for å undersøke det juridiske og økonomiske grunnlaget for å heve den inngåtte kontrakten?»

BEGRUNNELSE:

I Klassekampen 24. mai avviser helseminister Bent Høie kategorisk å granske anbudsprosessen i luftambulansetjenesten. Både før og etter dette har det framkommet opplysninger som kan tyde på at anbudsprosessen hviler på usikkert grunnlag. Dette gjelder spørsmål om like konkurransevilkår, habilitetsforhold, bruk av virksomhetsoverdragelse og vekting av kvalitet versus pris.

Svar:

Jeg har i all min kommunikasjon i denne saken vært klar på at kontrakten med Babcock er inngått på lovlig vis, og den ikke kan reverseres uten juridiske etterspill og betydelige kostnader for de regionale helseforetakene. I min redegjørelse i Stortinget 15. mai i år var jeg klar på at enhver kontrakt kan avsluttes, men at det i denne sammenheng vil ha store økonomiske konsekvenser for helsetjenesten, enten det skjer gjennom rettslig forlik eller en rettsak.

Fram til 1. juli 2019 er dagens operatør, Lufttransport FW AS, ansvarlig for tjenesten, og for å bidra til en sømløs overgang til ny leverandør. Det er ingen ting ved situasjonen som nå har oppstått som gir grunnlag for å konkludere med at Babcock Scandinavian AirAmbulance ikke kan levere flyambulansetjenester i tråd med kontrakten de har inngått med Luftambulansetjenesten HF. Det som imidlertid er klart er at Babcock Scandinavian AirAmbulance har gjennomført en rekke aktiviteter for å kunne ivareta sine forpliktelser fra 2019. De har flere fly og simulator under produksjon, og har til nå brukt be-

tydelige ressurser på å innfri kontrakten. Ved en eventuell avslutning av denne kontrakten ville man ikke bare bli erstatningspliktig for påløpte kostnader, men også for fremtidige inntekter. Et endelig beløp ville vært avhengig av hva partene hadde kommet frem til gjennom et rettslig forlik/forhandling eller eventuelt gjennom en rettsak. En reversering av kontrakten med Babcock Scandinavian

AirAmbulance ville uansett ha medført utbetaling av et betydelig beløp, som da ville gå på bekostning av pasientbehandling. Og det som er enda verre, er at vi da kunne stått igjen uten et lovlig tjenestetilbud, og kanskje heller ikke et fungerende tjenestetilbud.

Avslutningsvis vil jeg nevne at jeg selvfølgelig avventer Stortingets videre behandling av denne saken.

SPØRSMÅL NR. 1670

Innlevert 25. mai 2018 av stortingsrepresentant Petter Eide

Besvart 6. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

«Dagbladet Magasinet har gjennomført en undersøkelse av 1118 promilledommer, publisert 19. mai 2018. Denne undersøkelsen viser at menn straffes hardere enn kvinner, de risikerer høyere straff og de for oftere ubetinget fengselsstraff sammenlignet med kvinner i tilsvarende saker. Det er første gang en slik forskjell avdekkes i det norske rettsvesenet, ifølge reportasjen.

Hva vil statsråden gjøre for å unngå at menn og kvinner systematisk dømmes ulikt?»

BEGRUNNELSE:

Dagbladet Magasinet publiserte 19. mai en undersøkelse av 1118 promilledommer fra hele Norge. Undersøkelsen har følgende hovedfunn:

- Kvinner som kjørte med rus har nesten dobbelt så stor sjanse for å bli dømt til betinget fengsel, og dermed slippe å sone.
- Kvinner får oftere redusert straff i retten, og de får større straffereduksjoner enn menn.
- Menn risikerer å få økt straff i retten. Det gjør ikke kvinner.

Magasinets funn samsvarer med konklusjonen i flere amerikanske undersøkelser, men det er første gang forskjellene er avdekket i norske domstoler. Promilledommer er valgt fordi de er standardiserte og enklere å sammenligne.

Det er en frykt for at denne forskjellsbehandlingen ikke kun gjelder i promillesaker, men også i andre og alvorligere saker. Dette er det ikke gjennomført forskning på i Norge, selv om det er potensielt rettssikkerhetsprob-

lem. Det er også klart at kjønn i seg selv ikke skal ha betydning ved idømmelse eller utmåling av straff.

Svar:

Jeg har med stor interesse merket meg undersøkelsen som det er vist til i spørsmålet. Rent juridisk er det ingen tvil om at kjønn ikke skal ha noen betydning verken for hva slags straffereaksjon som skal gis, eller for nivået på straffen.

Det er grunnleggende at utmålingen av straff skjer med utgangspunkt i generelle regler og retningslinjer. I dette ligger at det ikke skal tas andre hensyn enn det som loven og rettspraksis foreskriver.

Samtidig bør ikke reglene for straffutmålingen være for skjematisk. For å gi domstolene anledning til å idømme en straff som er tilpasset det enkelte lovbruddets alvor og utvist skyld, mener jeg det er viktig at dommerne skal kunne ta individuelle hensyn ved utmåling av straff. Dette innebærer at straffutmålingen får et innslag av skjønn, noe vi en lang tradisjon for i norsk strafferett. Men en slik skjønnsmargin åpner også for at det kan gjøres feilbedømmelser, for eksempel ved at noen dommere ubevisst legger seg på et mildere straffenivå for kvinner. Selv om straffutmålingen i promillesaker skjer nokså skjematisk, vil det også her være rom for noe skjønn: Slik bør det også være. Samtidig innebærer det at det også i slike saker foreligge en risiko for at det kan tas utenforliggende hensyn.

Jeg mener det er viktig at slike kjønnsbaserte forskjeller avdekkes, slik at aktørene i større grad blir bevisste på faren for at slike utenomrettslige faktorer kan påvirke utfallet av en avgjørelse. Slik bevisstgjøring kan være viktig nettopp for å unngå at en legger vekt på slike hensyn.

Domstoladministrasjonen har ansvaret for kompetansetiltak for dommere. Jeg vil anta at temaet vil bli

gjenstand for diskusjon i faglige eller andre sammenhenger der dommere møter. Jeg bør som justisminister ikke legge meg opp i hvordan Domstoladministrasjonen innretter sine kompetansehevingstiltak, men jeg skal i

nærmeste fremtid ha ett av mine jevnlige kontaktmøter med Domstoladministrasjonen. Jeg vil i den sammenheng sette spørsmålet på dagsordenen.

SPØRSMÅL NR. 1671

Innlevert 25. mai 2018 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 4. juni 2018 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Hvordan ser utenriksministeren på utviklingen i Nicaragua, og vil Norge ovenfor Nicaragua oppfordre til at all vold og undertrykkelse stanses, og at demokrati og menneskerettigheter respekteres?»

BEGRUNNELSE:

Situasjonen som utarter seg i Nicaragua gir grunn til bekymring. Den siste måneden har studenter og andre grupper demonstrert i gatene. Demonstrasjonene var i utgangspunktet motivert av planlagte pensjonskutt, men eskalerte raskt til en landsomfattende demonstrasjon mot det undertrykkende regimet med stadig mer autoritære trekk. Lokalbefolkningen er oppgitt og opprørt over at president Daniel Ortega fortsatt holder grepet om makten etter over 11 år i posisjon. Opprørspolitikken har slått hardt ned på demonstrantene, og så langt er minst 76 drept, de fleste studenter. Mange er skadet, og 43 personer er forsvunnet, fryktet drept. En journalist ble skutt mens han filmet opptøyene, og flere uavhengige nyhetsstasjoner er forsøkt stengt. Situasjonen har fått svært lav mediedekning internasjonalt. Situasjonen er nå svært usikker, og nicaraguaneres rett til ytringsfrihet og forsamlingsfrihet er under sterkt press.

Det er meldt at president Ortega har gått tilbake på pensjonsreformen, ytret ønske om å stanse volden og åpnet for gransking rundt protestene. En bred dialogprosess mellom regjeringen, studentene, sivilt samfunn og privat sektor er igangsatt med den katolske kirken som mekler og vitne. 18.mai ble partene enige om en to dagers våpenhvile. Den interamerikanske menneskerettighetskommisjon (CIDH) har nylig besøkt Nicaragua for å utføre konsultasjoner med lokalbefolkningen og kartlegge rettighetsbrudd. CIDH avdekket blant annet langt flere drepte enn opprinnelig rapportert.

Mange studenter er fortsatt forskanset i minst to universiteter i Managua og blir stadig angrepet av politisty-

rker og Ortegas militser. Bondebevegelsen har vist støtte til studentene ved å sperre veier i hele landet, med stort økonomisk tap. Demonstrantene krever en gjenreisning av demokratiske rettigheter og presidentens avgang. Det er vanskelig å vite hvordan situasjonen vil utvikle seg, men sikkerhetssituasjonen for Nicaraguas borgere er meget spent.

Svar:

Jeg ser med bekymring på situasjonen i Nicaragua. Den interamerikanske menneskerettighetskommisjonen (CIDH) konkluderte i sin rapport med at hele 76 mennesker har mistet livet i urolighetene de seneste ukene. Etter CIDHs besøk til landet har vi dessverre sett at sammenstøtene har fortsatt og at enda flere menneskeliv er gått tapt.

Demonstrasjonene mot Ortega-regimet og kravene som er fremsatt i den nasjonale dialogen må forstås på bakgrunn av en utvikling som sivilsamfunnet og internasjonale aktører har advart mot i lang tid. Det sivile samfunn, opposisjonspartier og andre demokratiske institusjoner er dessverre i løpet av flere år blitt forsøkt undergravd av myndighetene. De demokratiske utfordringene landet står overfor er også ved gjentatte anledninger blitt eksponert i forbindelse med gjennomføring av valgprosesser.

Gjennom vår ambassade i Mexico følger vi situasjonen i Nicaragua løpende. Vår ambassadør besøkte Managua i begynnelsen av mai. Der møtte hun relevante aktører i den nasjonale dialogen, herunder representanter for tenketanker, kirken, næringslivet, universiteter, studentbevegelser og frivillige organisasjoner. Ambassadøren hadde også møter med Nicaraguas myndigheter, representert ved utenriksminister Denis Moncada.

Det ble ved den anledning fremført tydelige budskap om at Norge beklager volden som er utøvd mot fredelige demonstranter. Likeledes at drap, forsvinninger og andre menneskerettighetsbrudd må etterforskes og de som står bak må stilles til ansvar. Det ble også understreket at res-

pekt for ytrings- og organisasjonsfrihet er et grunnleggende prinsipp i et demokratisk samfunn. Disse budskapene fikk bred dekning i nasjonal presse og i sosiale medier.

Etter tidligere å ha vært suspendert, er det positivt at den nasjonale dialogen nå er besluttet gjenopptatt. Sam-

tidig fortsetter demonstrasjonene og sammenstøtene. Situasjonen er uoversiktlig. Det er viktig at partene nå får ro til å gjennomføre konstruktive samtaler som kan lede til nødvendige demokratiske reformer og gjenreisning av tillit til statsmakten.

SPØRSMÅL NR. 1672

Innlevert 27. mai 2018 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 4. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkel Wara

Spørsmål:

«Det kom i fjor 15 millioner pakker fra Kina til Norge, en vekst på 180 prosent på to år. De færreste av disse pakkene blir kontrollert, og man vet svært lite om innholdet og kvaliteten på produktene inni pakkene.

Kan statsråden gå god for at forbrukersikkerheten er ivaretatt, og vil hun gjennomføre tiltak for å sikre at norske forbrukere ikke blir skadet av farlige produkter som kommer til Norge i posten?»

BEGRUNNELSE:

I Norge er vi vant til at produktene vi kjøper i butikken gjennomgående har god kvalitet, er sikre og ikke inneholder ulovlige eller skadelige stoffer. Gjennom flere tiår er det opparbeidet et godt system for å påse at interessene til norske forbrukere blir ivaretatt ved handel i norske butikker og nettbutikker og at produktene er sikre, lovlige og har tilstrekkelig kvalitet. Dersom man er misfornøyd med varen eller den ikke svarer til forventningene, har man også angrerett og reklamasjonsrett.

Regjeringen har imidlertid lagt til rette for et betydelig hull i forbrukernes sikkerhetsnett gjennom å subsidiere privatimport av varesendinger med verdi inntil 350 kroner. Dette hullet var av bagatellmessig størrelse under tidligere regjeringer, men har under sittende regjering vokst eksplosivt, med 23,5 prosent fra 2016 til 2017 eller en femdobling i antallet transaksjoner siden 2011. Andre land tilpasser seg utviklingen i internasjonal netthandel gjennom å tette slike hull, slik bl.a. Sverige gjorde fra 1. mars i år. I Norge fortsetter imidlertid regjeringen å legge til rette for denne sterkt økende handelen, som nå utgjør alt annet enn et bagatellmessig hull i norske forbrukeres sikkerhetsnett. Tall fra det europeiske forbrukernetverket (EEC-NET) indikerer at forbrukere opplever betydelige problemer ved internasjonal netthandel, blant annet i form av at man ikke får den varen man har betalt for, at

produktet ikke virker og at kjøpsvilkårene er urimelige. Når man handler over nett, har man i realiteten ofte ikke angre- eller reklamasjonsrett eller andre vanlige sanksjonsmuligheter overfor selger. Den norske reklamasjonsretten gjelder for øvrig kun nettbutikker som retter seg spesielt mot nordmenn.

Når regjeringen velger å subsidiere en handelsform på en så utstrakt og systematisk måte som det her er tale om, forventes det at man da også påtar seg et særlig ansvar for forbrukerne og deres sikkerhet i forbindelse med slik handel. Det er på denne bakgrunnen jeg ber forbrukerministeren orientere om hvilke grep hun tar for å påse at forbrukersikkerheten er ivaretatt ved den store privatimporten fra blant annet Kina. Statsråden bes også uttale seg om hun mener det store volumet er en utfordring i seg selv i denne forbindelse.

Svar:

Spørsmål nr. 1672 til skriftlig besvarelse fra representanten Gjelsvik er stilt til barne- og likestillingsministeren, men er overført til justis-, beredskaps- og innvandringsministeren for besvarelse. Svaret er utarbeidet i samråd med finansministeren.

De ulike markedstilsynsmyndighetene i Norge har ansvar for å utføre markedstilsyn med produkter som selges over internett på samme måte som de er ansvarlig for å utføre markedstilsyn med produkter som selges på tradisjonell måte i butikk osv. Markedstilsynsmyndighetene samarbeider i dag med Tolletaten om kontroll av produkter som kommer inn til landet. Den økte netthandelen har ført til at blant andre Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB) har dreid sitt markedstilsyn med leketøy og elektrisk utstyr mv. slik at de i større grad arbeider i samarbeid med Tolletaten, kontra det å føre tradisjonelt markedstilsyn mot detaljister innenfor de ulike produktområdene. Dette samarbeidet skal videreutvikles og styrkes i perioden fremover.

Tolletaten har ansvar for kontroll av vareførselen til og fra Norge, deriblant kontroll av småforsendelser fra Kina til privatpersoner. Varene som importeres berøres av et bredt spekter av regelverk, både nasjonalt og internasjonalt. Eksempler på utfordringer knyttet til disse varene er manglende CE-merking, jf. EØS-vareloven, piratkopier, ulovlige legemidler fra tredjeland og varer som bryter med et omfattende miljøregelverk. Med sin rolle og tilstedeværelse på grensen gjør Tolletaten ulike kontroller på vegne av om lag 30 offentlige myndigheter – som hver har ulike og til dels omfattende regelverk. Selv om Tolletaten av praktiske årsaker gjør denne jobben, er det et viktig prinsipp at regelverkseier fortsatt har ansvaret på sitt område. Tolletaten må kontakte gjeldende tilsynsmyndighet for bistand i de tilfeller der det er behov for dette.

Som det ble opplyst til stortingsrepresentant Gjelsvik i finansministerens svar på spørsmål nr. 1348, avhenger kontrollen med ulovlige varer ikke av forsendelsens oppgitte verdi. Også lavverdisendinger kontrolleres ved innførsel. Dog har lavverdisendingene forenklede deklarasjonskrav, og per i dag er informasjonen etaten mottar om disse sendingene fra transportselskapene begrenset, men dette er under utbedring både nasjonalt og internasjonalt.

Tolletaten gjennomfører kontrollvirksomhet rettet mot postsendinger som sendes direkte til forbruker i Norge, herunder varer fra Kina. Etatens kontroll baseres på stikkprøver på grunnlag av løpende risikovurderinger av varestrømmene med postsendinger. Gjennom kontrollene avdekkes løpende ulovlige varer, herunder farlige produkter. Tolletaten oppgir i sin årsrapport for 2017 at nesten halvparten av narkotikabeslagene i 2017 ble gjort i postsendinger. Ifølge etaten er det en trend at det sendes stadig mer syntetiske narkotiske stoffer i postsendinger. Tolletaten har i 2017 økt aktiviteten på området for å kunne kontrollere større mengder post, dette inkluderer

økt bruk av tekniske hjelpemidler som for eksempel røntgenmaskiner og elektroniske sniffere som kan «lukte» ulovlige stoffer.

Hjemlene for tilbakehold og beslag av produkter som ikke oppfyller produktsikkerhetsregelverket gjelder i stor grad import for videresalg. Dette står ikke nødvendigvis til hinder for import til eget bruk. Per i dag er dette også situasjonen for piratvarer (IPR-varer). Kina er det landet med størst produksjon av varer globalt, også av varer med tilfredsstillende kvalitet. Det vil derfor ikke være tilstrekkelig å se på den økende importen av varer fra Kina i seg selv som truende, men importens faktiske innhold.

Markedstilsyn og økt netthandel er ikke bare et tema i Norge, men også i EU, blant annet i pågående revisjon av regelverk på vare-/produktområdet. Europakommisjonen har også utarbeidet en veiledning om «markedstilsyn med produkter som er solgt online», som ble publisert i august 2017. Formålet med veiledningen er å bistå markedstilsynsmyndighetene i EØS-området ved håndheving av EU-regelverk om sikkerhet ved produkter. Veiledningen inneholder også eksempler på god praksis for markedstilsyn med produkter som selges via nettet, og for kommunikasjon med virksomheter og forbrukere.

I tillegg til markedstilsyn, er informasjonsarbeid overfor befolkningen og virksomheter for å øke bevisstheten om netthandel og mulige farlige produkter viktig. Det arbeides med å utvikle nye digitale løsninger for informasjon om farlige produkter (videreutvikling av nettstedet www.farligeprodukter.no som ble lansert i 2015).

Tolletaten samarbeider også med Patentstyret om nettsiden velgekte.no som tar sikte på å informere befolkningen om piratvarer og faren ved disse. Det er også opprettet et eget myndighetsnettverk som gjennomfører kampanjer og ulike mediefremstøt. Liknende tiltak har også blitt gjort på eksempelvis legemiddelområdet.

SPØRSMÅL NR. 1673

Innlevert 27. mai 2018 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 4. juni 2018 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hvor mye penger la norske forbrukere igjen hos utenlandske nettbutikker i fjor om man kun tar med betalingsstransaksjoner på under 350 kroner?»

BEGRUNNELSE:

Virke baserer sin e-handelsstatistikk på transaksjonsdata fra Norges Bank. Slike transaksjonsdata kan brytes ned etter transaksjonenes størrelse (f.eks. transaksjoner over og under 350 kroner). Imidlertid oppgir ikke Norges Bank slike nedbrutte tall til Virke. Jeg ber derfor om at Finans-

departementet eller Norges Bank selv gjør den nødvendige databehandling for å kunne svare på hvor mye penger norske forbrukere la igjen hos utenlandske nettbutikker i fjor om man kun tar med betalingstransaksjoner på under 350 kroner.

Det bes også om en sammenstilling av totale betalinger til utenlandske nettbutikker og totale merverdiavgiftsinntekter på slik handel samt en vurdering av årsaken til manglende samsvar mellom disse og et anslag over omfanget av avgiftsfri privatimport målt i kroner basert på dette.

Svar:

For å besvare spørsmål har Finansdepartementet vært i kontakt med Norges Bank. Netthandelsstatistikken er del av Norges Banks betalingsstatistikk som samles inn og publiseres årlig. Statistisk sentralbyrå står for kontakten med rapportørene og innsamlingen av data på vegne av Norges Bank. I netthandelsstatistikken samler Norges Bank inn opplysninger om betalinger gjort med norske betalingskort til nettbutikker registrert i utlandet. Det samles ikke inn enkeltdata for slike betalinger. Hver enkelt rapportør (kortutstedere) sender inn samlesummer

for antallet betalinger og verdien av disse. Det finnes dermed ikke noen måte å avgjøre hvor stor del av kjøpene som gjelder betalinger henholdsvis under og over 350 kroner. Norges Bank kjenner heller ikke til andre tilgjengelige kilder for slike opplysninger. Norges Bank samler heller ikke inn opplysninger om kjøp i utenlandske nettbutikker gjort med andre betalingsmåter enn norske betalingskort. Norges Bank regner med at det meste av slik handel foreløpig foregår med kort, enten direkte eller via for eksempel PayPal. Ifølge Norges Bank ble det gjort 128,4 millioner betalinger med norske betalingskort til utenlandske nettbutikker i 2017. Tilsvarende tall i 2016 var 103,5 millioner. Tallene dekker både varer og tjenester. Norges Bank har ikke separate tall for varer. Verdien av betalingene utgjorde 61,8 milliarder kroner i 2017, mot 55,4 milliarder kroner i 2016. Gjennomsnittsbeløpet for betalingene var 481 kroner i 2017. I 2016 var gjennomsnittsbeløpet 535 kroner.

Lengre tidsserier og ytterligere beskrivelser av statistikken finnes i Norges Bank Memo 2/2018 - Kunderetta betalingsformidling

<https://www.norges-bank.no/Publisert/Publikasjoner/Norges-Bank-Memo-/2018/norges-bank-memo-22018/>

SPØRSMÅL NR. 1674

Innlevert 27. mai 2018 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 30. mai 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Hvor mye har en pensjonist som hadde 200 000, 220 000, 230 000, 240 000 eller 250 000 kroner i pensjon i 2014 fått i endret pensjon per år til og med 2018, justert for kjøpekraft?»

Svar:

Som følge omstillingen i norsk økonomi etter oljeprisfall-et har lønnsveksten i Norge vært beskjeden de siste årene, og i 2016 steg lønningene klart mindre enn prisveksten. Nedgangen har vist seg å være kortvarig og lønnsveksten har begynt å ta seg opp igjen. I tråd med Stortingets lov-

vedtak 15. mai 2009, etter forslag fra Regjeringen Stoltenberg II, skal alderspensjon under utbetaling reguleres i takt med lønnsveksten, deretter fratrukket 0,75 prosent. Alderspensjonistenes inntektsutvikling vil som følge av dette variere i takt med lønnsveksten.

Alderspensjon under utbetaling ble som følge av gjeldende regler oppjustert med 1,16 prosent 1. mai 2015, 2,01 prosent 1. mai 2016, 0,38 prosent 1. mai 2017 og 2,69 prosent 1. mai 2018. Prisveksten var 2,1 prosent i 2015, 3,6 prosent i 2016 og 1,8 prosent i 2017. I Revidert nasjonalbudsjett anslås prisveksten for 2018 til 2,1 prosent. Gitt dette framgår endring i årlig alderspensjon, målt i faste priser, av tabellen under.

Årlig alderspensjon i 2014	Nedgang i årlig alderspensjon, målt i faste 2014-kroner			
	2015	2016	2017	2018
200 000	738	3603	1697	332
220 000	811	3964	1867	366
230 000	848	4143	1952	382
240 000	884	4323	2037	399
250 000	922	4504	2122	415

Jeg minner i denne anledning om at 2016 var et år da alminnelig lønnsvekst var lavere enn prisveksten. Årlig alderspensjon hadde derfor falt i verdi, målt i faste kroner, også om reguleringen fulgte lønnsveksten eller et gjennomsnitt og lønns- og prisveksten.

Jeg vil også minne om at i disse årene ble grunnpensjonen til gifte og samboende økt med virkning fra 1. september 2016, og minstepensjonene ble økt både i 2016 og 2017. Under denne regjeringen er det også gitt store skattelettelser som også har kommet pensjonistene til gode. Utviklingen i kjøpekraft er derfor bedre enn det som framkommer av tabellen over. Enslige alderspensjonister med pensjoner på nivå med det som oppgis i spørsmålet hadde for eksempel en realvekst før skatt på -0,9 prosent, men en realvekst etter skatt på 0,2 prosent, som det framgår

av Tabell 7.9 i siste rapport fra Teknisk beregningsutvalg (NOU 2018: 8)

Dagens reguleringsregler trådte i kraft med virkning fra 1. mai 2011. I de første årene var lønnsveksten høy og prisveksten lav. Gjeldende reguleringsregler ga derfor en svært god realinntektsutvikling for alderspensjonistene, og bedre enn dersom reguleringen hadde fulgt et gjennomsnitt av lønns- og prisveksten. Dersom man ser på hele perioden under ett, hadde samlet utbetaling i liten grad vært påvirket av om alderspensjon hadde blitt regulert med et gjennomsnitt av lønns- og prisveksten enn etter gjeldende regler. Gjeldende regler har faktisk gitt en marginalt høyere samlet utbetaling av alderspensjon enn dersom Stortinget i 2009 i stedet hadde fattet vedtak om at alderspensjonen skal reguleres med et gjennomsnitt av lønns- og prisveksten.

SPØRSMÅL NR. 1675

Innlevert 27. mai 2018 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 30. mai 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«For fjerde år på rad gir regjeringens trygdeoppgjør redusert kjøpekraft.

Hva er den gjennomsnittlige økningen i kroner, som følge av trygdeoppgjøret 2018, for enslige pensjonister som har ytelse over minstepensjon, hva betyr trygdeoppgjøret i kroner for den gjennomsnittlige folketrygdpensjonist og hva betyr oppgjøret i kroner for en pensjonist med pensjon fra like over minstepensjon og oppover i intervaller på ti tusen kroner?»

Svar:

Regjeringen har gjennomført trygdeoppgjøret 2018 fullt og helt i samsvar med gjeldende regelverk, som ble ved-

tatt av Stortinget 15. mai 2009 etter forslag fra Regjeringen Stoltenberg II. Gjeldende regler for årlig regulering av alderspensjon gir alderspensjonistene en noe lavere inntektsvekst enn den alminnelige lønnsveksten, og antas over tid en utvikling i tråd med gjennomsnittet av lønns- og prisveksten. Minstepensjonsnivå, særskilt sats enslige ble med virkning fra 1. september 2017 økt til 188 766 kroner. Med virkning fra 1. mai 2018 blir den som følge av årets trygdeoppgjør økt til 194 192 kroner på årsbasis. Gjennomsnittlig minstenivå for 2018 ligger på 192 383 kroner, en økning på 6 623 kroner på årsbasis fra 2017. En alderspensjonist over minste pensjonsnivå øker med 2,69 prosent fra 1. mai 2018. Det gir en årlig vekst på vel 1,9 prosent fra 2017 til 2018. For en alderspensjon som utgjør 200 000 kroner i 2017 vil dermed øke med 3860 kroner på

årsbasis. For hver ekstra ti tusen kroner man mottar i 2017 vil alderspensjonen øke med ytterligere 193 kroner.

SPØRSMÅL NR. 1676

Innlevert 28. mai 2018 av stortingsrepresentant Kent Gudmundsen

Besvart 11. juni 2018 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø

Spørsmål:

«Vil statsråden sende en presisering av oppdraget til Statsbygg, hvor man legger inn krav om å gjennomføre en plan og designprosess innenfor dagens anbudsrammer som medfører utarbeidelse av tre eller flere plan og designskisser, og hvor det i byggeprosjektet legges opp til en åpen prosess med involvering av relevante aktører som kommunen, UiT, etc.?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med regjeringens oppdrag til Statsbygg om å bygge nye Tromsø museum i Tromsø sentrum har Statsbygg ikke valgt en åpen/begrenset «plan og designkonkurranse». Dette har skapt bekymring for en lukket prosess og hvor mangel på gode runder rundt selve utformingen av dette viktige signalbygget ikke blir optimal. Jeg fått forståelse for at det likevel skal finnes muligheter for sterk involvering av samfunnet rundt (kommune, befolkning, etc.) gjennom at Statsbygg gjennom dagens anbudsform og konkurransegrunnlag kan gi i oppdrag til gruppen som vinner anbudet om å utforme ulike løsninger på plan og designkonsept. Videre at man gjennom offentliggjøring av disse utkastene kan få et bredt engasjement og involvering rundt utformingen av plan og designkonseptet man går for i denne store og viktig nasjonale byggesaken med stor symbolverdi for oss i nord. Dette vil bli Norges «Nordområdemuseum» som blant annet vil ta for seg vår stolte fortelling om havet og polarhistorien. Denne historiefortellingen og funksjonen som skal fylles, fortjener den aller beste scenen når vår nasjonale fortelling skal formidles til befolkningen og de mange besøkende.

Svar:

Tromsø Museum – Universitetsmuseet (TMU) er Nord-Norges eldste vitenskapelige institusjon. I 1976 ble TMU innlemmet i Universitetet i Tromsø (UiT) som en enhet direkte under universitetsstyret. Fra å være et landsdelsmuseum ble museet et universitetsmuseum som også

inkluderer forskningsformidling. Et universitetsmuseum krever et spesialisert bygg som skal inneholde magasiner, forskningsarealer, utstillingsarealer og læringsarealer.

For nybyggprosjektet for Tromsø museum – Universitetsmuseet har Statsbygg valgt en åpen konkurranse for kontrahering av en komplett prosjekteringsgruppe. En slik modell innebærer at arkitekter og relevante rådgivere arbeider tett sammen som en tverrfaglig gruppe fra starten av prosjektet, sammen med Statsbygg og Universitetet i Tromsø. Dette sikrer gode arkitektoniske og funksjonelle løsninger for museet. Den åpne anbudskonkurransen er nå avsluttet, og Statsbygg vil velge prosjekteringsgruppe i begynnelsen av juni. Det er kommet inn tilbud fra i alt 10 prosjekteringsgrupper, med mange svært kvalifiserte aktører.

Prosjekteringsgruppen vil i første omgang utarbeide en mulighetsstudie for museumsbygget. Statsbygg bekrefter at det å utarbeide alternative løsningsforslag for bygget ligger innenfor rammen av den mulighetsstudien som allerede er planlagt for prosjektet. Dette innebærer utarbeidelse av flere skisser samt en åpen prosess med involvering av relevante aktører. Mulighetsstudien er en del av forarbeidene til reguleringssaken, og løsningsforslagene kan offentliggjøres.

Det er viktig å få innspill fra ulike interessenter i det videre arbeidet med nybygg for Tromsø museum – Universitetsmuseet, og det må legges til rette for en god prosess med Universitetet i Tromsø, kommunen og befolkningen. Dette vil jeg formidle i den videre kommunikasjonen med Statsbygg om prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 1677**Innlevert 28. mai 2018 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde****Besvart 4. juni 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Hvor mye vil følgende tiltak koste: 1. Gi selvstendig næringsdrivende og frilansere som får alvorlig syke barn tilsvarende pleiepengerrettigheter som arbeidstakere. 2. Gi rett til 100 prosent kompensasjon av tidligere inntekt, slik at pleiepenger også kan ytes etter 1300 stønadsdager til personer som har omsorg for barn under 18 år som har en sykdom eller skade og som har behov for kontinuerlig tilsyn og pleie, og at ordningen dermed blir en tidsubegrenset ytelse for foreldre med varig syke barn?»

BEGRUNNELSE:

Som stortingsrepresentant ønsker jeg å få svar på kostnaden ved følgende tiltak knyttet til pleiepengeordningen.

Svar:

Pleiepenger skal kompensere for bortfall av arbeidsinntekt for en yrkesaktiv person når et barn har behov for kontinuerlig tilsyn og pleie, og personen derfor må være borte fra arbeidet. Representanten har stilt to spørsmål om kostnader til knyttet endringer i reglene for pleiepenger. Pleie-

penger gis med 100 pst. av beregningsgrunnlaget i inntil 1300 dager og gis fra første fraværsdag. Dette gjelder for både arbeidstakere, frilansere og selvstendig næringsdrivende. Pleiepenger beregnes i stor grad som sykepenger. Det framgår av folketrygdloven § 9-15 fjerde ledd at bestemmelsene om ventetid på 16 kalenderdager for rett til sykepenger for frilansere og selvstendig næringsdrivende ikke gjelder for pleiepenger. Videre gis pleiepenger med 100 pst. av beregningsgrunnlaget også til selvstendig næringsdrivende. Dette følger av folketrygdloven § 9-15 første ledd, jf. folketrygdloven § 9-12. Selvstendig næringsdrivende og frilansere har med andre ord de samme pleiepenge rettighetene som arbeidstakere. Representantens andre spørsmål er likelydende med Stortingets anmodningsvedtak nr. 166. I anmodningsvedtaket er regjeringen bedt om å "i løpet av 2018 fremme egen sak for Stortinget om å utvide pleiepengeordningen, med rett til 100 pst. kompensasjon av tidligere inntekt, slik at pleiepenger også kan ytes etter 1 300 stønadsdager til personer som har omsorg for barn under 18 år som har en sykdom eller skade og som har behov for kontinuerlig tilsyn og pleie og at ordningen dermed blir en tidsubegrenset ytelse for foreldre med varig syke barn." Jeg tar sikte på å komme tilbake til Stortinget i løpet av høsten 2018.

SPØRSMÅL NR. 1678**Innlevert 28. mai 2018 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde****Besvart 4. juni 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Hvor mye vil det koste å øke statens andel av finansiering av videreutdanning i engelsk og norsk til 75 pst.?»

BEGRUNNELSE:

Som stortingsrepresentant og medlem av Utdannings- og forskningskomiteen ønsker jeg å få svar på kostnad ved innføring av nevnte tiltak.

Svar:

Når lærere tar videreutdanning gjennom de ulike tilbudene i Kompetanse for kvalitet, kan de velge mellom to ordninger. De kan enten få et stipend og jobbe fulltid eller få redusert arbeidstid for å studere. I det siste tilfellet vil staten dekke deler av kommunenes kostnader til vikar, og dette kalles vikarordningen.

En økning i statens andel av finansieringen av videreutdanning i norsk og engelsk fra 60 til 75 prosent i vikarordningen, ville til sammen utgjort omtrent 96 millioner kroner for studieåret 2018–2019.

Beregningen er foretatt med utgangspunkt i årets søkertall i vikarordningen, der det er 1004 godkjente søknader i norsk og 999 i engelsk. En endring fra 60 til 75 prosent gir en økning i kostnader på 48 000 kroner pr person i vikarordningen. I både norsk og engelsk ville økningen

utgjort om lag 48 millioner kroner pr fag. I beregningene over har vi lagt til grunn at utdanningene er av 30 studiepoengs varighet, som er det vanlige omfanget av disse videreutdanningene.

SPØRSMÅL NR. 1679

Innlevert 28. mai 2018 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 4. juni 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Hvis regjeringen mener det er rimelig at fravær knyttet til dokumenterbar og nødvendig arbeidsopplæring føres som ugyldig fravær i henhold til fraværregelen for elever i videregående skole, vil det da bli tatt initiativ for at denne typen fravær skal bli regnet som godkjent innenfor fraværregelen?»

BEGRUNNELSE:

Elever i ungdoms- og videregående skole søker seg til sommerjobber for å få en tidlig erfaring med arbeidslivet de skal inn i etter endt skolegang. I noen jobber kreves nødvendig opplæring før skoleåret er over for å stille kvalifisert til jobbstart. Elever forteller at noen har måttet takke nei til en ønsket sommerjobb på grunn av at den nødvendige opplæringen ikke ble godkjent som gyldig fravær. Andre arbeidsgivere kan være villige til å ta på seg en ekstra kostnad ved å gjennomføre et ekstra kurs for ungdommen etter skoleslutt.

Å forvente at alle arbeidsgivere skal ta på seg slike ekstra kostnader er ikke realistisk. På sikt kan dette redusere ungdommers forutsetning til å skaffe seg en sommerjobb. Dette vil da ikke være i tråd med regjeringens ambisjoner om å hjelpe ungdommer inn i arbeidslivet.

Svar:

Fraværsgrensen ble innført skoleåret 2016/17 for å redusere fraværet i videregående skole. Deltakelse er sentralt for å kunne tilpasse opplæringen og skape et godt læringsmiljø, og lærerne må ha tilstrekkelig grunnlag til å vurdere elevenes kompetanse. I tillegg handler det om respekt for skolen, lærere og medelever, og om forberedelser til voksenlivet. I løpet av en treårsperiode skal ordningen evalueres, slik at man får et godt grunnlag for å vurdere om fraværreglene skal videreføres.

Fraværsgrensen ser så langt ut til å ha hatt en svært positiv effekt. De endelige fraværstallene viser at i skoleåret 2016-17 var dagsfraværet redusert med 40 % sammenliknet med året før. Timefraværet var redusert med 25 %. I tillegg til at elevene er mer på skolen, får færre elever enn tidligere "ikke vurdert" og karaktergjennomsnittet er også blitt noe bedre. Elevene er mer på skolen og de lærer mer.

Fraværsgrensen innebærer at elever som har mer enn ti prosent fravær i et fag, som hovedregel ikke kan få halvårsvurdering med karakter eller standpunkt karakter i faget. Det er altså ikke slik at elevene mister grunnlag for karakter dersom de er borte fra skolen én dag. Enkelte typer dokumentert fravær kan unntas fraværsgrensen. Dette gjelder blant annet fravær som skyldes elevens helse. Hvis man er borte fra undervisningen i forbindelse med rettigheter som følger av opplæringsloven, regnes heller ikke dette som fravær opp mot fraværsgrensen. For eksempel kan intervju til læreplass være en forutsetning for å bli formidlet til læreplass etter forskrift til opplæringsloven kap. 6A. Tiden man trenger til slike intervju, kan derfor unntas.

Opplæring i sommerjobber vil normalt ikke være en del av den videregående opplæringen, og det bør derfor foregå når elevene har fri fra skolen. Selv om det er viktig at ungdom får arbeidserfaring, bør sommerjobbing og deltidsjobbing ikke gå ut over elevens skolegang.

SPØRSMÅL NR. 1680**Innlevert 28. mai 2018 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski****Besvart 6. juni 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«1. januar 2018 trådte en endring i eierseksjonsloven i kraft, som fjerner den da lovpålagte rabatten for kjøp av egen leilighet. Dette følger av et vedtak av Stortinget våren 2017, og nå ser en konsekvensene. I Dagsavisen 26.mai kunne vi lese om en beboer i Hagegata 31, som skal selges, som ikke har råd til å kjøpe egen leilighet.

Vil statsråden se på konsekvensene av stortingsvedtaket og vurdere å legge fram et nytt forslag som sikrer prisreduksjon?»

BEGRUNNELSE:

Våren 2017 vedtok Stortinget, mot SVs stemmer, å fjerne kjøperetten for leietakere ved seksjonering av bolig, som i dag er regulert i eierseksjonsloven §§ 14-18. Blant annet gikk Leieboerforeningen i mot fjerne kravet om prisreduksjon ved bruk av kjøperetten med begrunnelsen om at kjøpet ikke finner sted i en vanlig forhandlingssituasjon, og at seksjonen er beheftet med en leierett som nødvendigvis utgjør et verdiminus.

Det var den gangen ikke gjennomført utredninger om endringer i prisreduksjonen, men nå kommer enkeltsaker som viser at det får negative konsekvenser.

Svar:

Departementet satte i 2013 ned et utvalg til å revidere eierseksjonsloven. Utvalgets flertall foreslo i NOU 2014: 6 å oppheve reglene om kjøperett for leietaker, og et stort flertall av høringsinstansene støttet forslaget da utredningen var på høring.

Jeg mener det er mange gode grunner for å oppheve kjøperetten. For det første, så er kjøperetten betydelig mindre aktuell etter at husleiereguleringen ble opphevet. Da kjøperetten ble vedtatt, var det streng husleieregulering i de største byene. Seksjonering av bygårdene og salg av seksjoner kunne gi gårdeierne en stor gevinst sett i forhold til de regulerte leieinntektene. Det var derfor rimelig å ha regler om kjøperett.

For det andre, så førte kjøperetten til enkelte utilsiktede konsekvenser. Vi så flere tilfeller av at eiendomsutviklere sa opp leiere som ellers kanskje kunne blitt boende en stund. Dette skjedde fordi en eiendomsutvikler som hadde kjøpt en bygård som ble benyttet til utleie - helt lovlig - kunne «tømme» eiendommen for beboere før den ble seksjonert for å gå klar av kjøperetten. I disse tilfellene førte kjøperetten indirekte til at boliger ble stående

tomme for en lengre periode enn det som egentlig var nødvendig.

For det tredje, så er forenklinger av lovverket viktig for å effektivisere offentlig sektor. I følge lovutvalget opplevde kommunene at kjøperetten krevde mye administrasjon. Gjennom å fjerne kjøperetten har vi frigjort de offentlige ressursene som ble brukt på å gjennomføre kjøperetten.

Regjeringen har som en klar målsetning at flest mulig skal kunne eie sin egen bolig. Dette målet oppfylles også uten kjøperetten. Når eiendommer seksjoneres, blir det flere tilgjengelige boliger som kan bidra til å oppnå målet om at flere kan eie sin egen bolig. Så lenge kjøperen selv skal bo i boligen, vil den boligpolitiske målsettingen oppnås uavhengig av om kjøperen er (den tidligere) leieren eller en tredjeperson.

Selv om kjøperetten nå er historie, finnes det flere andre virkemidler for leiere som ønsker å kjøpe boligen de leier. Ifølge Dagsavisens artikkel har den aktuelle beboeren i Hagegata 31 søkt om lån fra kommunen. Personer som ikke klarer å betjene et startlån som er stort nok til å finansiere boligen, kan også søke kommunen om tilskudd til etablering. Tilskudd til etablering blir vanligvis brukt som toppfinansiering når en bolig skal finansieres.

Departementet har ikke på det nåværende tidspunkt planer om å se på konsekvensene av opphevelsen, eller legge frem et nytt forslag som gir leiere rett til å kjøpe boligen de leier til rabattert pris.

SPØRSMÅL NR. 1681**Innlevert 28. mai 2018 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 5. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes****Spørsmål:**

«Det er innført krav om selskapsmessig skille for energiselskap som driv nett og annen virksomhet. I den forbindelse skal det utarbeides forskrift. Mange selskap etterlyser denne forskrifta i forbindelse med arbeidet disse nå står midt oppe i og har foran seg.

Hva er status på arbeidet med forskrifta, og når kan den ventes iverksatt?»

Svar:

Stortinget vedtok i 2016 nye krav i energiloven §§ 4-6 og 4-7 om selskapsmessig og funksjonelt skille mellom nettvirksomhet og annen virksomhet for alle nettselskap. Reglene trer i kraft 1. januar 2021. Departementet har gitt

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) i oppdrag å utarbeide forslag til forskriftsbestemmelser til bestemmelsene. NVE er godt i gang med dette arbeidet. Forskriftsforslaget vil på vanlig måte bli sendt på alminnelig høring før det kan fastsettes av departementet. Stortinget har også fattet to anmodningsvedtak til regjeringen (vedtak nr. 551 og 552 (2017-2018) som gjelder reglene om funksjonelt skille. Det krever endring i energiloven å gi nettselskap med under 30 000 nettkunder fritak fra kravene om funksjonelt skille. Departementet vil fremme et forslag om endring av energiloven for Stortinget. Jeg er opptatt av at bransjen blir involvert og hørt i det videre arbeidet. Jeg vil fremme forslag til lov- og forskriftsvedtak med sikte på at disse kommer på plass i tilstrekkelig tid før 2021.

SPØRSMÅL NR. 1682**Innlevert 28. mai 2018 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 8. juni 2018 av forsknings- og høyere utdanningsminister Iselin Nybø****Spørsmål:**

«Hvor langt har statsråden kommet med å vurdere støtte til etableringen av et senter for etter- og videreutdanning av yrkesfaglærere og instruktører ved Universitetet i Agder, når kan vi vente en avklaring i saken, og hvordan ser statsråden eventuelt for seg at hun kan bidra til et slikt etter- og videreutdanningscenter, og derigjennom styrke yrkesfagopplæringen?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2018 ble følgende vedtatt under behandlingen av kapitler fordelt til utdannings- og forskningskomiteen:

«Stortinget ber regjeringen om å inkludere en vurdering av etablering av et senter for etter- og videreutdanning av yrkesfaglærere og instruktører ved Universitetet i Agder, i samarbeid med Høgskolen i Oslo og Akershus, i vurderingen av hvordan behovet for yrkesfaglærere og instruktører i arbeidslivet best kan dekkes.» (Vedtak 375).

Svar:

Norge kommer til å ha behov for mange nye fagarbeidere i framtiden. Da trenger vi faglig sterke yrkesfaglærere som kan bidra til en fag- og yrkesopplæring av høy kvalitet og som er tilpasset arbeidslivets behov. Yrkesfaglærerløftet er styrende for etter- og videreutdanning for yrkesfaglærere. Strategien sammenfatter eksisterende og framtidige tiltak for å heve kompetansen til yrkesfaglærere, og for å bidra til å gjøre yrket mer attraktivt.

Stortinget har i 2018 bevilget 85 millioner til kompetanseutvikling for yrkesfaglærere gjennom Yrkesfaglærerløftet (kap 226, post 21). I dette arbeidet er vi avhengige av gode kompetansemiljø i UH-sektoren. Vi er derfor positive til alle initiativ for bedre kvalitet og faglig utvikling og forskning på yrkesfagområdet, inkludert bidrag til økt kvalitet på kompetanseutviklingstilbud.

I Stortingets vedtak 375 bes det om en vurdering av etablering av et senter for etter- og videreutdanningscenter av yrkesfaglærere og instruktører ved Universitetet i Agder, i samarbeid med HiOA, som nå har blitt OsloMet – Storbymuniversitetet. Denne vurderingen vil bli lagt fram

i forbindelse med Statsbudsjettet for 2019. I mellomtiden har OsloMet - Storbyuniversitetet nylig valgt å organisere sitt arbeid gjennom en sentermodell på eget initiativ, og jeg registrerer at de har et samarbeid med Universitet i Agder om dette.

Jeg synes det er positivt at institusjonene inngår samarbeid innenfor et fagområde som vi i framtiden må

styrke. Som OsloMet står Universitet i Agder også fritt til å velge hvordan de vil organisere sitt arbeid med fag- og yrkesopplæringen, eventuelt gjennom en sentermodell. Mulig statlig finansiering som kan støtte opp under et slikt initiativ vil vi komme tilbake til i den ordinære budsjettprosessen for 2019.

SPØRSMÅL NR. 1683

Innlevert 29. mai 2018 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 5. juni 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hvilke rutiner har Sjøfartsdirektoratet for registrering av et skip i NIS som direktoratet på forhånd har fått bekymringsmelding om skal operere i strid med fartsområdebegrensningene for cruiseskip i NIS, og hvordan følges en bekymringsmelding opp etter at fartøyet har startet den ulovlige seilasen?»

BEGRUNNELSE:

19. mai la MS Spitsbergen ut på seilas hvor hun skal anløpe 9 norske havner for så å gå til Svalbard og returnere til Tromsø. Med andre ord skal skipet kun anløpe norske havner. Hurtigruten har planlagt å registrere fartøyet i NIS. At en slik søknad om omregistrering var sendt inn ble bekreftet av Sjøfartsdirektoratet på spørsmål fra Sjømannsforbundet.

Den 3. mai sendte Sjømannsforbundet en bekymringsmelding til direktoratet og ba dem stanse omregistreringen da denne ville være i strid med NIS-loven hvor det i forskriftens § 7, bokstav a står:

“Cruiseskip som omfattes av dette kapitlet tillates å føre passasjerer mellom norske havner dersom det anløper tilsammen minst to utenlandske havner før eller etter anløp av en eller flere norske havner.”

Seilasen til MS Spitsbergen omfatter ikke to utenlandske havner og må derfor sies å være i strid med NIS-forskriften og NIS-loven.

Den 15. mai, når saken ble kjent i media, svarte Sjøfartsdirektoratet i mail til Sjømannsforbundet at de behandlet registreringen “på ordinær måte” og skrev at de forutsatte at rederiet overholdt fartsområdeforbudet, og

hvis direktoratet fikk varsel om brudd på dette ville de undersøke.

Søndag 20. mai, dagen etter at seilasen startet og dermed bruddet på fartsområdeforbudet ble en realitet, sendte Sjømannsforbundet en ny bekymringsmelding til direktoratet hvor de ba om at fartøyet ble umiddelbart slettet fra NIS. Det ble også poengtert at det følger av både NIS-loven og forskriften at forsettlig overtredelse av loven er straffbar.

15 av en besetning på 70 er norske, resten utenlandske.

Svar:

Sjøfartsdirektoratet har ansvaret for å administrere registrering av skip i realregistre Norsk Ordinært Skipsregister (NOR) og Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS). Registrering av skip i NIS reguleres av lov 12.juni 1987 nr. 48 om norsk internasjonalt skipsregister (NIS-loven) og forskrift av 30.juli 1992 om registrering av skip i NIS. Sjøfartsdirektoratet følger faste rutiner ved mottak av begjæring om registrering av skip i skipsregistrene.

Vilkårene for registrering fremgår av NIS-loven § 1. Når innsendt dokumentasjon oppfyller vilkårene for registrering, vil skipet registreres i NIS. Skipets planlagte seilingsrute er ikke et vilkår eller vurderingstema for registrering. En bekymringsmelding knyttet til seilingsruten vil derfor ikke påvirke rutinen for registrering av skip, men vil bli fulgt opp separat.

Sjøfartsdirektoratet følger opp bekymringsmeldinger i henhold til direktoratets prosedyre for mottak av bekymringsmeldinger og tips. Dette gjelder både om bekymringsmeldingen kommer inn før registrering av et skip, og/eller i etterkant av en eventuell registrering. Direktoratet foretar nødvendige vurderinger av bekymringsmeldingen og hvorvidt det må foretas nærmere un-

dersøkelser, gjennom for eksempel henvendelser til red-eriet, gjennomføring av tilsyn, innhenting av informasjon og dokumentasjon eller annet. Hvis regelbrudd avdekkes, vurderer direktoratet eventuelle sanksjoner det finnes hjemmel for og hvilke virkemidler det er hensiktsmessig og forholdsmessig å benytte i det konkrete tilfellet.

Sjøfartsdirektoratet forutsetter at rederiene overholder gjeldende fartsområdebegrensninger. Det er rederiene sitt ansvar å operere innenfor regelverket som gjelder for deres drift. I denne konkrete saken følger Sjøfartsdirektoratet nå opp bekymringsmeldingene om brudd på fartsområdebegrensningene i tråd med prosedyren som beskrevet ovenfor.

SPØRSMÅL NR. 1684

Innlevert 29. mai 2018 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund

Besvart 8. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

«Statsråden skriver i sitt svar på mitt spørsmål nr. 1627 at en intern gjennomgang viser at Norge har et betydelig folkerettslig handlingsrom innenfor sentrale konvensjoner til å håndtere migrasjon.

Hvilket handlingsrom har man innen konvensjonene, og hvorfor har ikke regjeringen utnyttet dette handlingsrommet?»

BEGRUNNELSE:

Norge opplevde i 2015 meget stor asyløkning. Også i dag er innvandringen av personer med ikke-vestlig opprinnelse stor, særlig gjennom familieinnvandring. Antallet innvandrere med ikke-vestlig bakgrunn økte med 19 525 fra 2016 til 2017. Antallet innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre er nå 916 625 (17,3 prosent av befolkningen). I perioden 2013-2017 har Norge hatt en nettoinnvandring på 155 455, ifølge tall fra SSB. Dette er i de aller fleste sammenligninger et eksepsjonelt høyt nivå. Stortingsflertallet inngikk i 2015 et forlik for å stramme inn asyl- og innvandringspolitikken. FRP har nå sittet med ansvar for innvandringspolitikken i snart tre år etter dette forliket og har trolig i lang tid visst om et mulighetsrom som Stortinget ikke er blitt orientert om. Samtidig har innvandringen til Norge vært svært stor.

Svar:

Som nevnt i mitt tidligere svar på spørsmål nr. 1627 fra representanten Willfred Nordlund, arbeider jeg i samråd med Utenriksdepartementet med en tilbakemelding til Stortinget om den interne gjennomgangen av det folkerettslige handlingsrommet. Dette som svar på merknaden fra Kommunal- og forvaltningskomiteen i Innst. 16 S

(2017-2018). Jeg vil derfor så snart som mulig komme tilbake med en nærmere beskrivelse av handlingsrommet i den sammenheng.

Når det gjelder spørsmålet fra representanten Nordlund om regjeringens utnyttelse av det aktuelle handlingsrommet, vil jeg understreke at regjeringen har gjennomført omfattende innstramminger på innvandringsfeltet.

Etter at regjeringen høsten 2015, gjennom Prop. 16 L (2015-2016), fikk Stortingets tilslutning til viktige innstramminger for å møte blant annet utfordringene med et stort antall asylsøkere over grensen mot Russland, har regjeringen fulgt opp med en rekke nye tiltak.

Det mest sentrale er at regjeringen våren 2016 fremmet regjeringen nye innstrammingsforslag i Prop. 90 L 2015-2016 (Innstramminger II). Stortinget sluttet seg til flere av forslagene, blant annet de som gjaldt:

- En «krisemekanisme» som åpner for at det ved ekstraordinært høye ankomsttall, og på nærmere angitte vilkår, kan nektes realitetsbehandling av søknader om beskyttelse dersom søkerne kommer over grensen fra et nordisk naboland.
- Innstramning av regelverk og praksis overfor søkere som kan ta opphold i et trygt internfluktområde i hjemlandet.
- Ny hjemmel for å nekte permanent oppholdstillatelse ved tungtveiende innvandringsregulerende hensyn.
- Innføring av nye integreringskriterier for å få permanent oppholdstillatelse, blant annet knyttet til språk, samfunnskunnskap og selvforsørgelse.
- Hovedregel om 24-års aldersgrense for familieetablering.
- Tilknytningskrav for familieinnvandring dersom referansepersonen har flyktningsstatus i Norge.
- Utvidet bruk av biometri i utlendingssaker.

Regjeringen fremmet også forslag om endringer som Stortinget ikke sluttet seg til. Dette gjaldt blant annet:

- Et snevrere flyktningbegrep hvor bare de som faller inn under FNs flyktningkonvensjon anerkjennes som flyktninger, mens andre med rett til internasjonal beskyttelse får en annen status (subsidiær beskyttelse) med færre rettigheter.
- Mer bruk av midlertidige oppholdsløsninger overfor enslige mindreårige asylsøkere i tilfeller hvor behovet for opphold og beskyttelse er knyttet til at de mangler voksne omsorgspersoner.
- Krav til fem års botid for permanent oppholdstillatelse.

Til tross for at Stortinget ikke sluttet seg til å utnytte det folkerettslige handlingsrommet på alle de punkter regjeringen ønsket, ble resultatet at Norge fikk en vesentlig strengere innvandringspolitikk enn hva vi har hatt under noen annen regjering i moderne tid.

Regjeringen har også etter dette fremmet flere nye lovforslag. Som eksempel viser jeg til at Stortinget i mars i år behandlet en proposisjon fra regjeringen som gjaldt omfattende revisjon av utlendingslovens regler om bruk av tvangsmidler. Proposisjonen inneholdt en grundig gjennomgang av folkerettslige regler på området, og det ble fremsatt forslag som regjeringen mente respekterte våre folkerettslige forpliktelser. Stortinget sluttet seg til de aller fleste av forslagene, men når det gjaldt adgangen til internering av barnefamilier som motsetter seg retur, bestemte Stortinget at det skal gjelde strengere begrensninger for norske myndigheters handlingsrom enn hva regjeringen hadde foreslått.

Et annet eksempel er at Stortinget denne uken første-gangsbehandlet et forslag fra regjeringen om nye ut-

visningsbestemmelser (Prop. 68 L 2017-2018), som går ut på at vi i visse alvorlige tilfeller vil treffe vedtak om utvisning selv om det ikke foreligger straffedom.

Videre har Justis- og beredskapsdepartementet hatt flere saker på høring siden 2016, herunder blant annet forslag til nye regler om visitasjon av asylsøkere og utvidet adgang til pågripelse ved ulovlig innreise. I tillegg arbeides det med nye lov- og forskriftsendringer innenfor temaer hvor det er viktige spørsmål knyttet til det folkerettslige handlingsrommet. Vi arbeider også med praksisstyring, og jeg vil som eksempel vise til at vi har gitt instruks til UDI om å utnytte handlingsrommet der hvor det er grunnlag for tilbakekall av gitte tillatelser.

For regjeringen er det viktig at vi tilpasser politikken og at vi er godt forberedt i møte med de utfordringene Norge og Europa står overfor på innvandringsfeltet. Det arbeides derfor kontinuerlig med å se på nye muligheter og tiltak for å ivareta målet om en kontrollert og regulert innvandring til Norge og å begrense irregulære ankomster av migranter uten beskyttelsesbehov eller annet grunnlag for lovlig opphold.

For øvrig viser jeg til at det i kjølvannet av migrasjonskrisen er satt i gang flere internasjonale prosesser på feltet. Regjeringen bidrar, og vil fortsette å bidra, aktivt i internasjonale prosesser innen FN og EU der de globale og europeiske rammene for samarbeid om håndtering av flukt og migrasjon diskuteres. Dette både for å synliggjøre norske interesser og for å påvirke utformingen og tolkingen av internasjonale forpliktelser som ivaretar disse. I den forbindelse ønsker jeg å trekke frem at vi er aktivt engasjert i FN-prosessene om de globale plattformene for migrasjon og flyktninger, hvor den internasjonale håndteringen av flukt og migrasjon diskuteres.

SPØRSMÅL NR. 1685

Innlevert 29. mai 2018 av stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud

Besvart 6. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Vil forsvarsministeren sikre at Marinemusikken blir videreført på det nivået de var når kompromissvedtaket om langtidsplanen ble gjort?»

BEGRUNNELSE:

Marinemusikken har gjennom de siste 20-30 årene nærmet konstant vært i fare for å bli kraftig redusert eller nedlagt. Gjentatte ganger har det blitt fremmet kutt- eller nedleggingsforslag. Dette var også realiteten i forbindelse med langtidsplanen for Forsvaret.

Som en del av kompromisset om langtidsplanen ble det imidlertid bestemt at Marinemusikken i Horten skulle videreføres.

Nå har Forsvarsdepartement besluttet å redusere Forsvarets musikk, og dermed forsvinner 8 musikerstillinger og 4 fagdirektørstillinger. Som et resultat av vedtaket mister Marinemusikken to musikerhjemler og tilhørende lønnsmidler fra 01.08.2018. Fagdirektøren arbeider ut sin åremålskontrakt. Dermed har nedbemanningen i ett av kultur-Norges fundamenter begynt.

En naturlig følge av redusert produksjonsbudsjett er at korpset blir mindre synlig. Dette vil i hovedsak påvirke distriktet og betydningen korpset har for den sivile befolkningen. Mindre synlighet utad vil gjøre at korpset får et svekket omdømme. Saken har også ført til negative reaksjoner fra det regionale kulturlivet.

Etter min vurdering strider det Forsvarsdepartement nå gjør med intensjonen i kompromissvedtaket om langtidsplanen. Intensjonen var en videreføring av Marinemusikken på tidligere nivå, ikke en gradvis svekkelse.

Svar:

Det vises til brev fra Stortingets president av 30. mai 2018, med spørsmål fra stortingsrepresentant Maria Aasen-Svensrud angående Kongelige norske marines musikkorps – Marinemusikken. Representanten spør om forsvarsministeren vil sikre at Marinemusikken blir videreført på det nivået de var da kompromissvedtaket om langtidsplanen ble gjort. Representanten viser til nedbemanningen av Forsvarets musikk (FMUS) i 2018, der blant annet Marinemusikken mister to stillinger. Representanten mener nedbemanningen strider med intensjonen i Stortingets vedtak.

Følgende tekst i Innst. 62 S (2016–2017) er relevant i denne saken:

Flertallet legger derfor til grunn at dagens struktur med fem korps videreføres, samtidig som musikkinspektoratet legges ned og prinsippet om samlet og effektivisert sentral ledelse opprettholdes. (pkt. 3.25)

Følgende tekst i Prop. 1 S (2017–2018) er også relevant:

Under Stortinget si behandling av Innst. 62 S (2016–2017) til Prop. 151 S (2015–2016) blei det vedtatt å føre vidare korpssstrukturen med fem korps. Det blei også vedtatt å erstatte musikkinspektoratet med ei felles sentral leing. (pkt. 3.8.)

Stortinget vedtok i behandlingen av langtidsplanen for forsvarssektoren for 2017–2020, og senere i behandlingen av budsjettet for 2018, at strukturen med fem korps skulle videreføres, og at ledelsen skulle sentraliseres og effektiviseres. Det innebærer at Stortinget har vedtatt budsjettrammen per kapittel og post, ikke for hvert korps. Videre har ikke Stortinget gitt føringer angående antall årsverk for musikkorpssene, verken totalt eller for hvert korps.

Basert på Stortingets beslutning ga Forsvarsdepartementet Forsvaret i oppdrag å legge ned musikkinspektoratet innen utgangen av 2017. Inspektoratet besto av syv årsverk. Reduksjonen innebar at stillingsrammen ble redusert fra 180 til 173.

Budsjettet ble redusert med fem millioner, sammenlignet med 2017. Dette skyldtes innsparing av de syv årsverkene. I tillegg kuttet fire stillinger utenfor stillingsrammen. Den nye strukturen er fremforhandlet av Forsvaret og arbeidstakerorganisasjonene, og vil tre i kraft 1. august 2018. Endringen er altså i tråd med Stortingets vedtak. Dette er også presisert i tidligere svar fra meg til Stortinget angående FMUS.

Nedbemanningen beskrives av Forsvaret som musikkfaglig forsvarlig. Forsvarets vurdering er at det fortsatt vil være en god balanse mellom ledelse og profesjonelle musikere. Noen musikergrupper er sårbare, men kan ved behov benyttes på tvers av korpssene og eventuelt forsterkes. Ingen utøvende militærmusikere vil miste jobben.

Jeg har i tidligere svar til Stortinget angående FMUS uttrykt at nedleggelsen av musikkinspektoratet og etableringen av en felles, effektivisert ledelse ville kunne påvirke organiseringen og sammensetningen av de enkelte korpssene. Min vurdering er at løsningen som nå foreligger er hensiktsmessig. Den tar høyde for samarbeid og gjensidig støtte mellom de forskjellige korpssene og innleie av dirigenter og musikere for prosjekter og engasjementer.

Når det gjelder Marinemusikken, vil dette korpset ha samme bemanning som de tre andre musikkorpssene utenfor Oslo. Marinemusikken vil være i stand til å fortsette sin virksomhet. Jeg verdsetter den rollen Marinemusikken spiller i musikkmiljøet i Vestfold og nærliggende områder og måten de representerer Forsvaret på.

SPØRSMÅL NR. 1686**Innlevert 29. mai 2018 av stortingsrepresentant Tove-Lise Torve****Besvart 5. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes****Spørsmål:**

«Vil statsråden vurdere Møre og Romsdal som en aktuell lokasjon for en ny region for snøskredvarsling?»

BEGRUNNELSE:

Vi har vært gjennom en snørik vinter med stor snøskredfare og mange snøskred med stengte veier og isolerte lokalsamfunn. NVE har i samarbeid med flere aktører evaluert snøskredvarslingen i 2017. Evalueringen viser at snøskredvarslingen bidro til bedre beredskap og styrket samfunnssikkerhet, samt en positiv kost-nytte-verdi for storsamfunnet. Den samme evalueringen anbefaler å etablere fem nye regioner med snøskredvarsling for å styrke dette viktige arbeidet i hele landet.

Møre og Romsdal er et av landets mest skredutsatt fylke med stor fare for både snøskred og fjellskred. NVE er allerede til stede i Møre og Romsdal gjennom overvåking av de svært rasutsatte fjellpartiene Åkneset og Hegguraksla i Storfjorden. Store ras her vil medføre katastrofale tsunamier i Storfjorden og utover hele fjordsystemet. Det vil være naturlig å etablere en av de fem nye foreslåtte regionene med snøskredvarsling i Møre og Romsdal, fortrinnsvis knyttet til kompetansemiljøet i Åknes/Tafjord Beredskap IKS i Stranda. Senteret for en slik region kan dekke flere fylker utover Møre og Romsdal. Møre og Romsdal ligger

nederst på statistikken når det gjelder statlige arbeidsplasser. Et slikt regionalt senter for snøskredvarsling vil tilføre fylket viktige kompetansearbeidsplasser.

Svar:

Snøskredvarslingen, som ble etablert i 2013, har sannsynligvis medført at snøskredulykker med tap av menneskeliv har vært unngått i Norge. Evalueringen i 2017 bekrefter dette, og peker på at det er behov for skredvarsling i noen flere fjellområder. Snøskredvarslingen har fra 2 til 4 observatører i hver av dagens 21 regioner. Møre og Romsdal er allerede dekket med tre varslingsregioner (varslingsregionene Romsdal, Trollheimen og Sunnmøre), og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) vurderer at det derfor ikke er behov for å etablere nye regioner i fylket. I tillegg til observatørene er det også fire såkalte varslere i Møre og Romsdal, og fylket er med det godt representert i varslingen. Snøskredvarslingen har utviklet digitale løsninger som utgjør en felles tjeneste med varslere lokalisert over hele landet. Varslingen er ikke organisert som fysiske regionale sentre. Dette mener jeg er en effektiv og hensiktsmessig måte å løse oppgavene på. Det er gunstig at varslerne arbeider fra ulike steder i landet slik som i dag, for både å ha best mulig kontroll på snødekket i de ulike regionene og for å være godt koordinert mot NVEs øvrige varslingstjenester.

SPØRSMÅL NR. 1687**Innlevert 29. mai 2018 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård****Besvart 7. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

«Hva har regjeringen gjort for å kartlegge hva de norske styrkene har gjort etter at trengingen var avsluttet, og når ble det eventuelt kjent for regjeringen at styrkene Norge bidro til å trene i Syria hadde flere formål enn å bekjempe ISIL?»

BEGRUNNELSE:

Viser til brev sendt 20. april fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken til forsvarsministeren med tittel "SV ber om snarlig avklaring angående Norges bidrag i Operation Inherent Resolve". Ettersom forsvarsministeren ikke svarte på spørsmålet Lysbakken stilte i svarbrevet av 29.05, gjentas spørsmålet her.

Svar:

I redegjørelsen til Stortinget 2. mai 2018 om Norges bidrag i kampen mot ISIL, opplyste jeg om at koalisjonens støtte hele tiden har forutsatt at lokale partnere kun skulle kjempe mot ISIL. Norske styrker fulgte sine lokale partnere tett i de periodene de var på bakken sammen med dem i tidsrommet fra høsten 2016 til oktober 2017, og søkte kontinuerlig å forsikre seg om at de ikke kjempet mot andre enn ISIL.

Forsvaret avsluttet samarbeidet med lokale syriske partnere høsten 2017. Regjeringen er ikke kjent med at styrker som har mottatt trening av Forsvaret har kjempet mot andre enn ISIL etter dette. Vi kan ikke kontrollere eller begrense hvordan lokale partnere opptrer etter at

vi har avsluttet samarbeidet med dem, og Forsvaret ikke lenger er til stede i området.

Regjeringen har vært tydelige på at vi aldri kan ha noen absolutt garanti for hvor lojaliteten til lokale aktører ligger – dette ble blant annet understreket av statsministeren da hun redegjorde for kampen mot ISIL i Stortinget 15. november 2016.

Regjeringen har løpende informert Stortingets organer om Norges bidrag i kampen mot ISIL, inkludert rammene for Forsvarets trening av lokale styrker i Syria og tiltak som er iverksatt for at våre lokale samarbeidspartnere kjenner til og respekterer disse rammene.

Jeg ser frem til å belyse dette og andre emner i debatten om Norges bidrag i kampen mot ISIL som vil finne sted i Stortinget 13. juni 2018.

SPØRSMÅL NR. 1688

Innlevert 29. mai 2018 av stortingsrepresentant Petter Eide

Besvart 7. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Hvis det er riktig at norsktrente styrker har deltatt i krigshandlinger mot andre enn ISIL, er det også korrekt at Norge gjenopptok treningen etter at dette skjedde?»

BEGRUNNELSE:

Viser til brev sendt 20. april fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken til forsvarsministeren med tittel "SV ber om snarlig avklaring angående Norges bidrag i Operation Inherent Resolve". Etersom forsvarsministeren ikke svarte på spørsmålet Lysbakken stilte i svarbrevet av 29.05, gjentas spørsmålet her.

Svar:

I redegjørelsen til Stortinget 2. mai 2018 om Norges bidrag i kampen mot ISIL, opplyste jeg om at koalisjonens støtte hele tiden har forutsatt at lokale partnere kun skulle kjempe mot ISIL. Norske styrker fulgte sine lokale partnere tett i de periodene de var på bakken sammen med dem i tidsrommet fra høsten 2016 til oktober 2017, og søkte kontinuerlig å forsikre seg om at de ikke kjempet mot andre enn ISIL.

Regjeringen har ikke mottatt rapportering om at norsk trente styrker har kjempet mot andre enn ISIL, slik det hevdes av Klassekampen. Partnerstyrkene var klar

over at vår trening ville bli avsluttet dersom de kjempet mot andre styrker enn ISIL.

Regjeringen har løpende informert Stortingets organer om Norges bidrag i kampen mot ISIL, inkludert rammene for Forsvarets trening av lokale styrker i Syria og tiltak som er iverksatt for at våre lokale samarbeidspartnere skal kjenne til og respektere disse rammene.

Jeg ser frem til å belyse dette og andre emner i debatten om Norges bidrag i kampen mot ISIL som vil finne sted i Stortinget 13. juni 2018.

SPØRSMÅL NR. 1689**Innlevert 29. mai 2018 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 7. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

«Kan forsvarsministeren bekrefte eller avkrefte at norsk-trente styrker i perioden fra den norske treningen begynte høsten 2016 til den ble avsluttet, har deltatt i krigshandlinger mot andre enn ISIL, dersom forsvarsministeren bekrefter dette, kan det gjelde flere grupper enn den som har uttalt seg i Klassekampen 17. april?»

BEGRUNNELSE:

Viser til brev sendt 20. april fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken til forsvarsministeren med tittel "SV ber om snarlig avklaring angående Norges bidrag i Operation Inherent Resolve". Ettersom forsvarsministeren ikke svarte på spørsmålet Lysbakken stilte i svarbrevet av 29.05, gjentas spørsmålet her.

Svar:

I redegjørelsen til Stortinget 2. mai 2018 om Norges bidrag i kampen mot ISIL, opplyste jeg om at koalisjon-

ens støtte hele tiden har forutsatt at lokale partnere kun skulle kjempe mot ISIL. Norske styrker fulgte sine lokale partnere tett i de periodene de var på bakken sammen med dem i tidsrommet fra høsten 2016 til oktober 2017, og søkte kontinuerlig å forsikre seg om at de ikke kjempet mot andre enn ISIL. Dette gjelder for alle partnerstyrkene Norge samarbeidet med i tidsrommet høsten 2016 til oktober 2017.

Regjeringen har ikke mottatt rapportering om at norsk trente styrker har kjempet mot andre enn ISIL slik det hevdes av Klassekampen. Partnerstyrkene var klar over at vår trening ville bli avsluttet dersom de kjempet mot andre styrker enn ISIL.

Regjeringen har løpende informert Stortingets organer om Norges bidrag i kampen mot ISIL, inkludert rammene for Forsvarets trening av lokale styrker i Syria og tiltak som er iverksatt for at våre lokale samarbeidspartnere skal kjenne til og respektere disse rammene.

Jeg ser frem til å belyse dette og andre emner i debatten om Norges bidrag i kampen mot ISIL som vil finne sted i Stortinget 13. juni 2018.

SPØRSMÅL NR. 1690**Innlevert 29. mai 2018 av stortingsrepresentant Tore Storehaug****Besvart 4. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkjel Wara****Spørsmål:**

«Kan statsråden gje forsikringar om at Kongsvinger vil bli vurdert og utgreia som ein potensiell lokalitet for framtidig politihøgskule på lik linje med andre lokalisjonar?»

GRUNNGJEVING:

Politihøgskulestudiet på Kongsvinger har svært gode skussmål og øvingssenteret på Sæter er veileigna. I RNB 2018 er det foreslått at studiet på Kongsvinger ikkje blir gjennomført hausten 2018. Dette blir grunnlagt med at talet politihøgskulestudentar skal ned frå 720 til 550. Representantar frå regjeringspartia hevdar at ei avklaring av bacheloravdelinga i Kongsvinger ikkje betyr ei forskotering av lokaliseringsspørsmålaet, blant anna i Glåmdalen

28.5.18. Likevel skriv regjeringa i ei pressemelding i forbindelse med RNB at 15 årsverk kan bli berørt av budsjettkuttet. Det er viktig at utgreiinga som skal gjerast om ny politihøgskule er grundig og tar med alle element, då er det naturleg at Kongsvinger og er ein del av denne utgreiinga.

Svar:

Som jeg skrev i mitt svar på spørsmål nummer 1611 fra representanten Mehl har regjeringen ikke besluttet prosessen for det videre arbeidet med å vurdere ny lokalisering av Politihøgskolen ennå. Det er derfor heller ikke besluttet hvilke lokasjoner som eventuelt vil bli vurdert og utredet nærmere.

Jeg vil imidlertid understreke at regjeringens forslag ikke innebærer en avvikling av Politihøgskolens virksomhet i Kongsvinger. Lokalene i Kongsvinger er godt egnet særlig til operativ trening og hundetrening, og benyttes

til etter- og videreutdanning i politi- og lensmannsetaten. Om lag 15 årsverk ved Politihøgskolens utdanningssentrer i Kongsvinger videreføres uavhengig av opptaket til bacheloravdelingen.

SPØRSMÅL NR. 1691

Innlevert 29. mai 2018 av stortingsrepresentant Tore Storehaug

Besvart 7. juni 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

«Mener statsråden det er tilstrekkelige tilskuddsordninger eller andre finansieringsordninger for innovasjon og iverksetting av teknologi for å bekjempe plastforurensning i hav, elver og innsjøer, og eventuelt hvilke forbedringer ser statsråden for seg at må gjøres?»

GRUNNGJEVING:

Marin forsøpling er et økende problem. I 2010 ble det anslagsvis tilført mellom 6,4 og 12,7 millioner tonn plast i verdens hav. Ifølge forskerne flyter det nesten 269 000 tonn plast i vannmassene i verdenshavene i dag. Likevel anslås det at rundt 70 prosent av plasten ikke er på havoverflaten, men på havbunnen. En rapport utarbeidet for World Economic Forum peker på at det i 2050 vil være mer plast enn fisk i havene våre, dersom tiltak ikke blir satt i verk. En stor del av plasten i havet stammer fra forsøpling på land eller i innsjøer. At innsjøer og elver tilfører plast til havet er påpekt blant annet av Institutt for Biologi på NTNU. Derfor er det viktig med tiltak som kan rense ferskvann. Problemet er behandlet i flere stortingsmeldinger og det er bred politisk enighet om at dette må prioriteres høyt. Slik problembildet er nå, er det både nødvendig med tiltak for opprydding i havet og tiltak for å hindre ytterligere forsøpling. Den siste tiden har det, både blant politikere og befolkningen eller, vært satt fokus på marin forsøpling og plast i havet. Regjeringspartiene har sammen med KrF og V i budsjettforlik bevilget penger til Miljødirektoratet tilskuddsordning, hvilket er positivt. I denne ordningen er det prosjekter med flere kommuner og samarbeidspartnere som prioriteres. I 2016 var det 70 søkere til disse midlene, men bare 22 prosjekter fikk støtte. Det er også på trappene kommunale ordninger. Dette er positivt, men KrF mener det må finnes muligheter for midler å søke på også for innovasjonsprosjekter og private aktører. Også private aktører har utviklet teknologi, eller har forslag til løsninger på utfordringen. Det er et stort behov for finan-

sieringsløsninger som gjør det mulig å sette prosjektene ut i live. En støtteordning som er tilgjengelig for private aktører til å utvikle teknologi og iverksette prosjekter som antas å kunne være viktig for å rydde elver, innsjøer og havområder for søppel ansees derfor som nødvendig. I tillegg til opprydding/rensing må det jobbes forebyggende. Også prosjekter som kan hindre ytterligere forsøpling bør kunne søke støtte.

Svar:

Marin forsøpling og spredning av mikroplast er et av de raskest voksende miljøproblemene globalt. Regjeringen fører en offensiv og målrettet politikk på dette området og har satt i gang en rekke tiltak og initiativer både nasjonalt og internasjonalt. Målet er å styrke Norges internasjonale lederrolle i arbeidet mot marin forsøpling og gå foran med offensive tiltak nasjonalt. Det aller viktigste er å forebygge ny tilførsel av plast til havet, samtidig som det er behov for å rydde opp.

For å lykkes er det avgjørende at det offentlige bruker penger på tiltak som er effektive og som ikke har negative miljøeffekter. Regjeringen har innført og betydelig styrket en tilskuddsordning til tiltak for forebygging og opprydding av marin forsøpling. I 2018 er det delt ut nærmere 80 millioner kroner til dette formålet. Det er Miljødirektoratet som forvalter ordningen. Hovedprioriteringen i ordningen skal være i strandsonen og rydding av marint avfall på sjøbunnen. Ordningen omfatter også forebygging, og flere tiltak vil kunne bidra til innovasjon. I år ble det blant annet gitt tilskudd til et prosjekt knyttet til utvikling av en metode for miljøvennlig vedlikehold av fritidsbåter for å forhindre at miljøfarlig bunnstoff tilføres vannmiljøet. Det kan også gis tilskudd til tiltak i elver og innsjøer som bidrar til å forebygge marin forsøpling. Ordningen har utløst et betydelig engasjement. I år var om lag 110 000 mennesker registrert som deltagere i ulike strandryddeaksjoner over hele landet. Det er mer enn en dobling

siden i fjor. Mange av prosjektene og aksjonene som har skapt engasjement er støttet av ordningen.

Regjeringen har fått på plass ordningen Fishing for Litter, utvidet fra åtte til ni havner i 2018. Ordningen innebærer at utvalgte fiskebåter gratis kan levere inn avfall de fisker opp fra havet, i utvalgte havner. Prosjektet finansieres nå over Miljødirektoratets tilskuddspost. Miljødirektoratet er også i ferd med å utrede produsentansvarordninger for fiskeri- og oppdrettsnæringene, og vil legge frem forslag til oppfølging av en rekke nye tiltak mot marin forsøpling og spredning av mikroplast, herunder system for innlevering av marint avfall i havn uten merkostnad og virkemidler for å redusere mikroplast fra blant annet bildekk. Forskrift om å redusere spredning av mikroplast fra kunstgressbaner skal etter planen vedtas innen utløpet av året.

Regjeringen har videre opprettet et senter for oljevern og marint miljø i Lofoten/Vesterålen som blant annet skal bidra til styrket samordning, kartlegging og metodeutvikling knyttet til opprydding.

Regjeringen satser i tillegg betydelig på dette området internasjonalt, og har blant annet lansert et bistandsprogram mot marin forsøpling på 280 millioner kroner for 2018.

Etter 2013 har utviklingen av politikk og nye virkemidler for å bekjempe plastforurensning i hav, elver og innsjøer gått raskt. Det viser at regjeringen tar plastproblemet på stort alvor. Dette er imidlertid fremdeles et politikkområde under utvikling, og fremover er det blant annet behov for utvikling av teknologi som kan effektivisere kartlegging og overvåkning slik at vi får økt kunnskap om kilder og hvordan marin forsøpling spres. Jeg jobber også opp mot næringslivet med mål om å få på plass et forpliktende samarbeid for å redusere den unødvendige bruken av engangspplast fra blant annet kaffebarer, hurtigmatsteder og andre som selger mat og drikke. Den helhetlige innretningen på virkemiddelapparatet må videreutvikles fortløpende, etter hvert som vi får erfaringer med de ulike virkemidlene.

SPØRSMÅL NR. 1692

Innlevert 29. mai 2018 av stortingsrepresentant Sandra Borch

Besvart 5. juni 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

«Vil statsråden raskt iverksette tiltak for å få ned ørnebestanden på steder hvor ørn gjør stor skade på rein, og vil statsråden sørge for at rovdyrpresset i tamreinområder blir redusert framover, særlig når det gjelder havørn og kongeørn?»

BEGRUNNELSE:

Viser til flere oppslag i Troms Folkeblad angående utfordringer med ørn den siste tiden. (<https://www.folkebladet.no/nyheter/2018/05/29/Fortviler-over-C3%B8rneproblematikken-E2%80%93-Kunnet-skuespill-16791124.ece>)

Det var Klima- og miljødepartementet som i juni i fjor sendte ut et forslag som senker terskelen for skadefelling av kongeørn, på høring. Forslaget gjelder en midlertidig forsøksordning i to prosjektområder på Fosen og i Troms. For ett år siden krevde fylkesmann i Troms fortgang i saken med bakgrunn i bekymring for tilstanden for rein-driftsnæringa.

Svar:

Stortinget har vedtatt et bestandsmål for kongeørn på 850 – 1200 hekkende par. Dette tilsvarer omtrent så mange kongeørnpar det er plass til i Norge, eller en såkalt mettet bestand. Det er ingen indikasjon på at bestanden er økende. Den har derimot vært stabil over flere år, og er innenfor bestandsmålsintervallet. Det er altså ikke rom for noen større reduksjon av kongeørnbestanden. Eksisterende kunnskap tyder på at ikke alle kongeørner gjør stor skade på beitedyr. Et tilfeldig uttak av kongeørn kan dermed ha svært liten eller ingen tapsreducerende effekt. Derfor rettes skadefelling mot individer som gjør stor skade. I kongeørnbestanden finnes det et større antall unge ikke-etablerte individer, som står klare til å ta over ledige områder. Dette betyr at skadefelling av en eller flere kongeørn kan ha en svært kortvarig effekt. Det er også uklart i hvor stor grad andre bakenforliggende årsaker kan medføre større tap i enkelte områder, slik som eksempelvis sykdommer og beiteforhold. Det er behov for økt kunnskap om kongeørnas rolle i dette og hvordan andre faktorer spiller inn. Dette mener jeg det er viktig å gjøre noe med. Det er derfor startet opp videre forskning på

Fosen i Trøndelag, og tilsvarende prosjekt skal også igangsettes i Troms. Det er ikke dokumentert at havørn gjør skade på tamrein i Norge. Samtidig er det enkelte som mener at havørn likevel kan ha betydning for skadeomfanget, særlig fordi havørn kan konkurrere bort kongeørn

fra sine bytter og dermed gjøre at kongeørn tar flere dyr. En reduksjon av havørnbestanden ser jeg ikke som aktuelt, men havørn vil inkluderes i den videre forskningen på dette området.

SPØRSMÅL NR. 1693

Innlevert 29. mai 2018 av stortingsrepresentant Ingalill Olsen

Besvart 6. juni 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere situasjonen for Øksnes kommune, og hvis staten ikke ønsker å tilbakeføre havna, vil ministeren vurdere å be Kystverket om å oppgradere moloene i Nyksund i tilfredsstillende stand?»

BEGRUNNELSE:

Kystverket har overdratt Nyksund havn til Øksnes kommune. Dette ble Øksnes kommune klar over ved en tilfældighet i 2013, da Kystverket opplyste at havna var overført til Øksnes kommune i 1969. Dette forholdet har aldri vært meldt til kommunen, og Kystverket fortsatte å vedlikeholde og oppgradere havna også etter 1969, etter overføringen. Nyksund havn består av to moloer/vegfyllinger. Disse ligger utsatt til og Øksnes kommune opplyser at ansvaret for havna er av en slik størrelsesorden som er langt utover det som en kommune av Øksnes størrelse vil være i stand til å bære.

Nyksund er et av de mest besøkte turiststeder i Lofoten og Vesterålen, og turisttrafikken medfører store utfordringer for kommunen pga. ekstra slitasje på grusveien mellom Myre og Nyksund. Øksnes kommune bestrider overføring av Nyksund fiskerihavn og har i brev til Samferdselsdepartementet av 12.10.2017 bedt om at om departementet tar stilling til eier- og ansvarsforhold for moloene i Nyksund.

Svar:

Øksnes kommune ba i brev hit av 12. oktober 2017 Samferdselsdepartementet om ta stilling til eier- og ansvarsforhold for moloene i Nyksund. Departementet opplyste i sitt svar til kommunen 21. februar 2018 at det daværende Statens havnevesen har bygd to moloer ut fra den da statlige eiendommen – den ene på 1870-tallet og den andre på 1950-tallet. Moloene skulle legges til rette for fisk-

erinæringen og sjøverts ferdsel, men den gjorde det også mulig å gå/kjøre mellom Nyksundøya og Langøya og Nyksundøya og Ungsmaløya.

Det statlige engasjementet i fiskeværet Nyksund ble avvirket i 1969, og den statlige eiendommen på stedet ble overført fra staten v/Fiskeridepartementet til Øksnes kommune. Ved eiendomsoverdragelsen het det at “statseide bygninger” skulle forbli i statens eie. Kystverket anser ikke moloer som “bygninger”, noe Samferdselsdepartementet har sluttet seg til.

Det er riktig at Kystverket også i tiden etter overdragelsen i 1969 har foretatt sporadisk vedlikehold og utbedring av moloene. Dette kan ha skjedd ved at det innad i etaten ikke har vært full klarhet i hva som har vært statens rettigheter og forvaltningsansvar til enhver tid, og kan ikke være å anse som en erkjennelse av at Nyksund fortsatt er en statlig fiskerihavn.

Den eldste moloen, som også er den korteste, ble etablert på 1870-tallet, før det kom biler til Nyksund. Formålet var å tilrettelegge for fiskerinæringen og sjøverts ferdsel, men den gjorde det også mulig å gå tørrskodd over til Ungsmaløya.

Den lengste moloen, som ble bygget på 1950-tallet, ble finansiert over budsjettene til både Statens havnevesen og Statens vegvesen. Moloen hadde allerede fra starten en dobbeltfunksjon som skjerming for sjøverts ferdsel og som bygdevei. Da staten v/Fiskeridepartementet trakk seg ut av Nyksund havn i 1969 medførte dette at moloenes funksjon som statlig fiskerihavneanlegg ble avvirket, men funksjonen som vei ble opprettholdt og moloene er i dag kommunal vei.

I brev til Kystverket har Statens vegvesen opplyst at ved omklassifisering av vei, dvs. der en vei endrer status nedover i systemet fra for eksempel fylkesvei til kommunal vei, er prosedyren slik at også grunnen overføres til kommunen. Øksnes kommune er dermed eier av moloene med veibane. I tillegg kan jeg opplyse at vegloven § 20

plasserer pliktene til å vedlikeholde og utbedre fyllingen til en kommunal vei hos kommunen, også i de tilfeller hvor noen andre enn kommunen skulle eie en fylling som tjener som underbygning for veibanen til en kommunal vei. De to moloene/veifyllingene er i dag del av KV10 – Høydal-Nyksund – en kommunal vei, og det er Øksnes kommune som har forvaltningsansvaret for moloene/veifyllingene.

Det er i dag ingen fiskeriaktivitet i Nyksund, med unntak for eventuelt turistfiske. Dette har Fiskeridirektoratet tidligere stadfestet, og det er dermed ikke noe fiskeripolitisk grunnlag for å vurdere en tilbakeføring av havna fra kommunen til staten. For øvrig vil jo dette ikke være i tråd med beslutningen om overføring av forvaltning-

sansvaret for fiskerihavner fra staten til regionene, slik det ble foreslått i Prop. 84 S (2016-2017) og som Stortinget har sluttet seg til, jf. Innst. 385 S (2016-2017).

I begrunnelsen for spørsmålet fra stortingsrepresentant Ingalill Olsen pekes det på at Nyksund er et av de mest besøkte turiststeder i Lofoten og Vesterålen, og at turisttrafikken medfører store utfordringer for kommunen pga. ekstra slitasje på grusveien mellom Myre og Nyksund. Jeg kan ikke se at det vil være riktig å be Kystverket oppgradere de to moloene/veifyllingene i Nyksund på bakgrunn av turisttrafikken til stedet, ettersom de er å betrakte som kommunal vei, og forvaltningsansvaret dermed ligger hos kommunen.

SPØRSMÅL NR. 1694

Innlevert 29. mai 2018 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø

Besvart 8. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«De ansatte ved ambulansetjenesten i Nord-Fosen har varslet at de har fått beskjed fra Helse-Nord-Trøndelag om at ambulanse nr. 2 skal tas ut av tjeneste fra 18. juni. Dette uten at kommunene det gjelder har fått beskjed.

Hvilke nasjonale kriterier og krav stilles det for en slik prosess, og hvilke sikkerhetsvurderinger skal legges til grunn?»

BEGRUNNELSE:

Dette er en sak som første gang kom opp i fjor sommer, da dem første gang snakket om å fjerne dagbilen. Etter et møte 23. juni hørte de ikke noe før i september 2017, da kommunene fikk tilsendt møtereferat etter sommerens møte. De etterlyste så dokumentasjonen på ROS 2 gjentatte ganger, men fikk ikke noe svar før i november 17. Deretter ble det avholdt ett møte i Osen på januar hvor de presenterte ROS 2, og hvor de varslet at de ønsket å fjerne bil 2. Så kom et høringsbrev, hvor de fikk 14 dager med å komme med innspill. Da ble det iverksatt utarbeidelse av hørings svar fra Osen, Roan, Fosen brann og redning, Fosen Regionråd, Namdal regionråd og de ansatte. Etter dette har de ikke hørt noe fra HNT, før de fikk vite av de ansatte at nå skulle de iverksette reduksjon av en bil i sommer. Kommunen tok da kontakt med foretaket, men de har enda ikke fått svar.

Svar:

Helse Midt-Norge RHF har informert meg om at Helse Nord-Trøndelag HF ved en inkurie har kommunisert til de ansatte at det var tatt en beslutning om justering av beredskapen før den formelle drøftingen med kommunen var sluttført. Ved endring av beredskap skal det legges til rette for en åpen og inkluderende prosess i tråd med inngåtte samhandlingsavtaler mellom helseforetak og kommuner. Helse Nord-Trøndelag HF har trukket tilbake forslaget om uttak av dagambulanse i ambulansområdet Roan og Osen i perioden 18. juni til 19. august, og det planlegges for normal beredskap i sommer.

SPØRSMÅL NR. 1695**Innlevert 29. mai 2018 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 5. juni 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«En gjennomgang av samarbeidsavtalene for de 11 fylkene som er enige om å bli fem fylker fra 2020 har en ting til felles: Ingen ansatte skal sies opp som følge av sammenslåingene. Videre gir også alle avtalene et vern mot oppsigelser i flere år fremover. Når Stortingets flertall gikk inn for regionreformen var det en helt klar forventning om at man skulle oppnå besparelser.

Hva tenker statsråden om dette oppsigelses- og stillingsvernet?»

Svar:

De fylkeskommunene som skal slå seg sammen, skal gjennom en både krevende og spennende omstillingsperiode.

I avtalene mellom fylkeskommunene har de forhandlet seg fram til hvordan den nye fylkeskommunen skal se ut, og hva de mener vil gi en god sammenslåingsprosess. Det er fylkeskommunenes ansvar å vurdere både kostnader og gevinster ved de valgene de tar, og at de sikrer gjennomføring innenfor forsvarlige rammer.

Å redusere antallet fylker fra 19 til 11, vil redusere administrasjonsutgiftene. I Prop 84. S (2016–2017) ble de administrative innsparingene forsiktig beregnet til 340 mill. kroner (2015-tall). Fylkeskommunene utenom Oslo brukte om lag 3 milliarder kroner totalt til administrasjon i 2015. De innsparte ressursene kan brukes til å styrke tjenestetilbudet til innbyggerne.

SPØRSMÅL NR. 1696**Innlevert 30. mai 2018 av stortingsrepresentant Sandra Borch****Besvart 5. juni 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

«Hvordan tenker statsråden en i praksis skal sjekke genetisk status, og vil dette påvirke tiden det tar fra skade oppstår til fellingstillatelse kan gis?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til brev datert 24. april 2018 fra Miljødirektoratet. Her står det blant annet at fylkesmennene må gjøre vurderinger av skadefelling av streifulver som dukker opp utenfor ulvesona i forkant av beitesesongen. Det står at fylkene må avklare individenes genetiske status i forkant av fellingsforsøk.

Svar:

Den sør-skandinaviske ulvebestanden lider av ekstrem innavl. Det er liten grad av genetisk variasjon i bestanden og i gjennomsnitt er ulvene på nivå med søskenslektskap. Innavl gjør at dårlige gener føres videre. Dette kan føre til reduksjon av ulvens reproduseringsevne samt at ul-

vens overlevelse blir dårligere. På sikt er dette en alvorlig trussel mot den sør-skandinaviske ulvebestanden. Den sør-skandinaviske ulvebestanden er liten og isolert. Få ulver fra den større finsk-russiske bestanden lykkes med å vandre inn, etablere seg og reproducere. For at bestanden fortsatt skal kunne forvaltes på om lag samme nivå som i dag er det en forutsetning at det jevnlig kommer inn nye finsk-russiske ulver som sprer sine gener i bestanden. Norge og Sverige utarbeidet i 2012 felles retningslinjer om at genetisk verdifulle ulver så langt som mulig skal unntas fra felling. Det er viktig at vi gjør det vi kan for å verne om de enkeltindividene som har en særskilt viktig genetisk verdi. På bakgrunn av dette har jeg bedt rovviltforvaltningen å søke og avklare individenes genetiske status i forkant av fellingsforsøk. I praksis betyr dette at forvaltningen må bruke ressurser på å spore og samle inn DNA-materiale fra alle ulver som observeres, og sørge for hastedanalyser av slike prøver. Særlig viktig er dette i situasjoner hvor det vurderes felling av ulv. Forvaltningen har høy beredskap, og hvordan dette følges opp i praksis vil være situasjonsbetinget. Faktorer som kan spille inn

i vurderingen er hvor lenge det er til sau slippes på utmarksbeite, om det allerede har oppstått større skader og muligheten for å avverge skader på andre måter. I forkant av beitesesongen for sau er det liten akutt fare for skade. I mange tilfeller vil det være mulig å følge opp slike ulver samtidig som det avventes resultater fra DNA-analyser. I andre situasjoner, for eksempel hvis store skader oppstår i områder med mye sau på utmarksbeite, kan det være større utfordringer med både å finne DNA-materiale og avvente analyseresultater. Det er derfor ingen absolutte krav om at en ulvs genetiske status skal være kjent før det

kan tillates skadefelling. De ulike forhold må vurderes i hver enkelt situasjon, og forvaltningen har god kunnskap og lang erfaring med å vurdere slike saker. Mitt signal er at rovviltforvaltningen så langt det er mulig søker å avklare genetisk status i forkant av felling. Dette er i tråd med de felles retningslinjene som ble utarbeidet mellom norske og svenske myndigheter i 2012. Stortingsmeldingen om ulv som ble lagt fram for Stortinget i 2016 redegjør grundig for dette og er ikke noe nytt eller ukjent i forvaltningen av ulv.

SPØRSMÅL NR. 1697

Innlevert 30. mai 2018 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 6. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkel Wara

Spørsmål:

«Politiets utlendingsenhet (PU) roper varsku om at personer som oppholder seg ulovlig i Norge, kan ha én identitet hos Skatteetaten, en annen hos politiet og en tredje i banken. PU mener det er enkelt å jukse med ID i Norge. Likevel nekter departementet å utrede saken.

Mener statsråden at man må akseptere at det jukses med ID i Norge, eller vil han sørge for å få stanset ID-jukse?»

BEGRUNNELSE:

VG meldte 29. mai at Politiets utlendingsenhet ber om en offentlig utredning om ID og ID-juks i Norge. Etaten mener det er altfor enkelt å jukse med ID og uttaler at situasjonen er en utfordring for samfunnssikkerheten, blant annet siden det med dagens system er vanskelig å vite hvem som faktisk oppholder seg i Norge.

Det er tidligere kommet frem at multiple identiteter er brukt til trygdesvindler, menneskesmugling, arbeidslivskriminalitet og andre former for uønsket og kriminell virksomhet. I 2015 advarte Nasjonalt ID-senter om at så mange som 27 000 utlendinger som er eller har vært i Norge, har bodd her under falsk identitet. Det meldes med ujevne mellomrom om personer som får urettmessige utbetalinger av trygdeytelser, for eksempel at samme person får trygd gjennom to eller flere ulike identiteter. Politiets utlendingsenhet oppgav i 2015 at de hadde opplevd at flere asylsøkere forsøkte å registrere seg med to ulike identiteter.

PU ønsker at det avklares hvem som er ansvarlig for situasjonen og hvilket ansvar de ulike aktørene skal ha, både hos politiet, bank, forsikring, NAV, skatt og helse. Politisk er det imidlertid ingen tvil om at ansvaret ligger hos justisministeren. Justisministeren opplyser imidlertid til VG at han ikke kan love at han vil igangsette arbeidet PU ber om. Dette selv om han anerkjenner at «ID-kriminalitet som trygdesvindler, banksvindler, svart arbeid, menneskehandel og ulovlig innvandring er et økende problem». Statsråden bes avklare om han mener at man må akseptere at det jukses med ID i Norge også fremover eller om han vil ta nødvendige grep for å få endret på situasjonen nå.

Svar:

Det er mulig for en person å få flere ID-nummer fra Folkeregisteret. Dette gjelder ikke spesielt for utlendinger, men er en generell problemstilling. Både Finansdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet ser svært alvorlig på situasjonen. Politidirektoratet, Utlendingsdirektoratet og Skattedirektoratet utreder tiltak for å lukke hullene.

Skattedirektoratet har allerede gjennomført enkelte tiltak ved at skattekontorene har overtatt ID-kontrollen for de aktørene som tidligere utførte dette i forbindelse med at de rekvirerte d-nummer. Videre har Politiets utlendingsenhet sammen med Utlendingsdirektoratet og Skattedirektoratet, fått på plass en løsning som sikrer at asylsøkere ikke kan bli registrert flere ganger som ulike personer. Folkeregisteret er under modernisering. Med den nye løsningen legges det opp til at det skal være en

kobling mellom Folkeregisteret, Pass-ID-kort registeret og utlendingsregisteret. Pass, nasjonalt ID-kort og utlendingsregisteret er også under modernisering.

De gjennomførte tiltakene er viktige skritt i riktig retning for å forebygge at personer kan oppetre med flere identiteter.

SPØRSMÅL NR. 1698

Innlevert 30. mai 2018 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 13. juni 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil statsråden å endre regelverket slik at man kan kjøre tohjuls moped med traktorfører kort (klasse T), når man kan kjøre tre- og firehjuls moped?»

BEGRUNNELSE:

Minstealderen på traktorfører kort (klasse T) er 16 år. Med dette førerkortet kan man kjøre traktorer opptil 25 000 kg når man er under 18 år. Klasse T gir også førerrettigheter på klasse AM147 (tre- og firehjuls moped). Før man fyller 18, kan ikke mopeden veie over 150 kg (minus batterienes vekt ved eldrift).

Svar:

La meg innledningsvis vise til at Fremskrittspartiets stortingsrepresentant Per Roar Bredvold stilte et tilsvarende spørsmål til daværende samferdselsminister fra Senter-

partiet Marit Arnstad i 2012, og at hele problemstillingen ble avvist av daværende statsråd med henvisning til at utfordringene ved å kjøre tohjuls moped og traktor er vesentlig forskjellige.

Norge har siden den gang fått en ikke-sosialistisk regjering som har økt tempo i utbygging og vedlikehold av infrastruktur samt forenklet regelverk på en rekke områder. I regjeringsplattformen fra Jeløya har vi slått fast at vi skal utrede forenkling av førerkortkravene. Jeg kan forsikre representanten om at dette arbeidet er i gang, og at vi ser på en rekke forskjellige muligheter innenfor mange forskjellige førerkortklasser. Jeg kan videre bekrefte at førerkortkrav for forskjellige tohjulinger er en del av dette, og det gleder meg stort at Senterpartiet nå ser ut til å støtte intensjonene bak regjeringens arbeid med førerkortforenklinger. I dette arbeidet med forenklinger er det fortsatt viktig å sikre at førere har kompetanse tilpasset de kjøretøyene de kan føre.

SPØRSMÅL NR. 1699

Innlevert 30. mai 2018 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 7. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Trur statsministeren at det er forsvarssjefen sin stab som har levert landmaktutgreiinga, og at hær sjefen er ein del av denne staben?»

GRUNNGJEVING:

Aldrimer.no siterer statsministeren frå Stortingets spørjetime onsdag 30. mai:

“Jeg tror ikke vi kan bruke Stortingets talerstol til å snakke om rykter som står i avisen uten noen kilder eller noe annet knyttet til spørsmål i Forsvaret. Sånn går det ikke an å drive verken personalpolitikk eller styring. Det som er viktig for meg, det er å si at ja, det er ytringsfrihet. Og det er en ting jeg føler vi har

ytringsfrihet til, så er det å komme med alternative synspunkter fra folk ansatt i Forsvaret, med utgangspunkt i hvor de står i Forsvaret og hva de ser som behov. Det som er hovedutfordringen for oss som politikere, er at vi må få en samlet anbefaling til slutt, der vi veier de ulike delene og sektorene opp mot hverandre. Det gjør forsvarssjefen og hans stab, og hærsjefen er en del av den staben. Han har gitt et militært råd som var grunnlag for langtidsplanen og de endringene som regjeringen gjorde, sa Solberg.”

Svar:

Eg viser til spørsmål fra representanten Liv Signe Navarsete 31. mai til statsministeren om forsvarssjefen sin stab og landmaktutgreiinga. Statsministeren har bedt meg svare på spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 1700

Innlevert 30. mai 2018 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 8. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden forsikre om at det ikke er inngått avtaler i det offentlig finansierte helsevesenet, tilsvarende den som i følge Aftenposten og Bergens Tidende ble forsøkt gjennomført med Oslo universitetssykehus, Ullevål, og hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å hindre at fellesskapets helsevesen i fremtiden skal bli utsatt for lignende forsøk fra legemiddelselskaper?»

BEGRUNNELSE:

Aftenposten og Bergens Tidende har 30.mai 2018 en sak med overskriften «Medisingigant la opp til å melke statens refusjonssystem». Saken handler om et legemiddelselskap som ga Oslo universitetssykehus, Ullevål tilbud på et vesentlig dyrere legemiddel, Lucentis, mot våt AMD (en øyesykdom), enn legemiddelet Avastin som man da brukte.

Rabatter på Lucentis, i kombinasjon med rabatter på andre legemidler fra det samme selskapet, ville likevel gjort til at Oslo universitetssykehus, Ullevål kom til å tjene økonomisk på denne løsningen, på tross av den vesentlig høyere prisen på Lucentis. I følge Aftenposten / Bergens Tidende ville man ved Ullevål sitte igjen med cirka fire millioner kroner, sammenlignet med fortsatt bruk av billigmedisinen. Samtidig ville legemiddelselskapet øke sine fortjenestemuligheter.

Forsvarssjefen er min og regjeringa sin øvste fagmilitære rådgjevar. Han fekk derfor i oppdrag å utarbeida ein fagleg anbefaling om den vidare utviklinga av landmakta. Arbeidet blei gjennomført ved at forsvarssjefen sette ned ei eiga arbeidsgruppe under militær leiing. Arbeidsgruppa bestod av representantar frå viktige og relevante fagmiljø i Forsvaret, inkludert Hæren. Ulike kompetansmiljø i Hæren var og, på oppdrag frå sjef Hæren, tungt involvert i og støtta arbeidet. I tillegg vart det jamleg halde møte med og orienteringar for sjef Hæren.

Sjef Hæren er den næraste rådgjevaren til forsvarssjefen i landmilitære spørsmål. Forsvarssjefen er difor spesielt oppteken av å lytta til synspunkta hans i spørsmål om utvikling av landmakta. Dette var og tilhøvet under landmaktutgreiinga.

Grunnen til at dette skulle være mulig, var i følge Aftenposten / Bergens Tidende at man da ville utnyttet nøkkelene som finansierer norske sykehus maksimalt.

Gjennom en slik bruk av statens refusjonssystem, ville fellesskapet måttet finansiert en ekstraregning på 23 millioner kroner, i følge nyhetssaken.

Heldigvis satte øyelegene ved Ullevål foten ned for den foreslåtte løsningen. Slik saken er fremstilt i Aftenposten / Bergens Tidende fremstår imidlertid dette som en uakseptabel måte å forsøke å bruke fellesskapets helsevesen på.

Svar:

Jeg vil bemerke at artiklene som det refereres til fra Aftenposten og Bergens Tidende omhandler en sak fra 2011.

Legemiddelselskapets opptreden, som beskrives i artiklene, fremstår som uetisk. Jeg har forståelse for at en kommersiell aktør ønsker å selge sine produkter til høyest mulig pris, og at en ikke kan forvente at disse har et bredt samfunnsperspektiv. Men det er lite tillitsvekkende at det aktuelle legemiddelfirmaet bevisst har lagt opp til å utnytte en offentlig finansieringsordning på fellesskapets bekostning.

Det som derimot er tillitsvekkende, er at legene på Oslo universitetssykehus ikke aksepterte den foreslåtte løsningen fra legemiddelselskapet.

I Norge har vi både lovverk og systemer som skal bidra til at felleskapets ressurser forvaltes mest mulig effektivt. Vårt helsevesen er bygget på at de som har ansvaret for å levere tjenester og forvalte myndighet følger disse lovene og opererer innenfor disse rammene. Lov om offentlige anskaffelser skal bidra til økt verdiskaping i samfunnet ved å sikre mest mulig effektiv ressursbruk ved offentlige anskaffelser. Spesialisthelsetjenestelovens formål er bl.a. å bidra til at ressursene utnyttes best mulig. Og det følger av helsepersonelloven § 6 at helsepersonell skal sørge for at helsehjelpen ikke påfører pasient, helseinstitusjon, trygden eller andre unødvendig tidstap eller utgift.

Systemet for nye metoder ble etablert i 2013 for å bidra til at pasienter skal få likeverdig og rask tilgang til effektive legemidler. Alle nye legemidler skal metodevurderes, og de regionale helseforetakene ved Beslutningsforum avgjør hvilke legemidler som skal tas i bruk i sykehus. Sykehusinnkjøp HF er etablert for å bistå alle helseforetak i Norge med anskaffelser, og skal bidra til at anskaffelsene skjer på korrekt og samfunnsansvarlig måte. Finansieringsordningene i spesialisthelsetjenesten skal også bidra til effektiv ressursbruk.

SPØRSMÅL NR. 1701

Innlevert 31. mai 2018 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 6. juni 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

«Hvorfor er det gitt løyve til én skadefelling i deler av Akershus og Oppland, mens man har avslått søknad om skadefelling på Tynset med begrunnelse i at man først må analyse ulvens DNA?»

BEGRUNNELSE:

Klima- og miljødepartementet sendte i april ut et brev til miljødirektoratet, alle landets fylkesmenn og de åtte regionale rovviltnemndene, der departementet ber Miljødirektoratet om «så langt det er mulig avklare individenes genetiske status i forkant av fellingsforsøk.»

Svar:

Den sør-skandinaviske ulvebestanden lider av ekstrem innavl. Det er liten grad av genetisk variasjon i bestanden, og i gjennomsnitt er ulvene på nivå med søskenslektskap. Innavl gjør at dårlige gener føres videre, og dette kan medføre at reproduksjonsevnen reduseres og overlevelsen blir dårligere. På sikt er dette en alvorlig trussel mot ulvebestanden i Norge og Sverige.

Den sør-skandinaviske ulvebestanden er liten og isolert. Få ulver fra den større finsk-russiske bestanden lykkes med å vandre inn, etablere seg og reprodusere her. For at bestanden fortsatt skal kunne forvaltes på om lag samme nivå som i dag er det en forutsetning at det jevnlig kommer inn nye finsk-russiske ulver som sprer sine gener i bestanden. Jeg viser også til at Norge og Sverige i 2012 utar-

beidet felles retningslinjer om at genetisk verdifulle ulver så langt som mulig skal unntas fra felling.

Dette er bakgrunnen for at jeg har bedt rovviltforvaltningen å avklare individenes genetiske status så langt det er mulig i forkant av fellingsforsøk. Det er ingen absolutte krav om at en ulvs genetiske status skal være kjent før det kan tillates skadefelling. Dette avhenger av flere faktorer, som for eksempel tid på året, hvor ulven befinner seg og skadesituasjonen. Hvordan dette følges opp i praksis vil dermed være situasjonsbetinget. Hvor lenge det er til sau slippes på utmarksbeite, om det allerede har oppstått større skader, og mulighetene for å avverge skader på andre måter, kan være eksempler på faktorer som vil variere.

I forkant av beitesesongen for sau er det liten akutt fare for skade. I mange tilfeller vil det være mulig å følge opp slike ulver samtidig som det avventes resultater fra DNA-analyser. I andre situasjoner, for eksempel hvis store skader oppstår i områder med mye sau på utmarksbeite, kan det være større utfordringer med både å finne DNA-materiale og avvente analyseresultater. Dette er forhold forvaltningen må vurdere fortløpende i hver enkelt situasjon. Mitt signal er at slik genetisk avklaring skal søkes oppnådd så langt det er mulig, og at det følgelig skal prioriteres ressurser til dette.

Flere av de konkrete vedtakene om skadefelling av ulv er påklaget. Jeg kan derfor ikke kommentere sakene konkret på det nåværende tidspunkt utover å si at i disse sakene var det vesentlig forskjell i tid mellom avgjørelsene. Søknad om felling av ulv på Tynset ble første gang behandlet allerede 30. april, mens søknaden i Akershus

ble behandlet 18. mai. Jeg vil imidlertid understreke at samme regelverk og krav til saksbehandling gjelder i hele landet. Det skal gjøres en konkret vurdering i hver enkelt situasjon, og utfallet i sakene vil dermed kunne variere.

Forvaltningen har høy beredskap for å følge opp alle ulver i Norge, og samle inn DNA-prøver for hasteanalyser. Statens naturoppsyn bistår aktivt i dette arbeidet for å

dekke behovet Fylkesmenn og Miljødirektoratet har for raske avklaringer om ulike ulvers genetiske status. Fylkesmennene og Miljødirektoratet har god kunnskap og lang erfaring med å vurdere slike saker. Dette er krevende avveiinger og jeg har tillitt til at forvaltningen gjør gode vurderinger.

SPØRSMÅL NR. 1702

Innlevert 31. mai 2018 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 8. juni 2018 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«SSB opplyser at grensehandelen i 2017 beløp seg på 15,1 mrd. kroner. 30. mai melder E24 at en svensk rapport anslår grensehandelen til 23,7 mrd. kroner samme år. Den svenske undersøkelsen inkluderer også handel på turer med overnatting.

Kan statsråden oppklare hvilket tall som er det mest relevante når man skal vurdere norsk næringslivs tap pga. grensehandel?»

BEGRUNNELSE:

Grensehandel er en utfordring for norsk handelsnæring. Den svenske rapporten «Norsk detaljhandelskonsumtion i Sverige 2017 - fokus gränshandel» tar for seg fenomenet og beskriver at nordmenn står for drøyt fem prosent av all dagligvareomsetning i Sverige. Omfanget av handelen vil da prosentmessig ha en enda større betydning i Norge. Grensehandelen er meget omfattende, og dens store omfang fører til tap av tusenvis av arbeidsplasser i Norge. Behovet for relevant og god statistikk om grensehandelen er derfor viktig, blant annet for å kunne vurdere rekkevidden av ulike tiltak. Den svenske rapporten viser at omtrent én av tre reiser med overnatting var med formål om å handle («shopping»). Ut fra dette synes det ikke rimelig å ekskludere reiser med overnatting fullstendig fra grensehandelsstatistikken slik det i dag gjøres hos SSB. Statsråden bes kommentere om hun mener dagens statistikk fra SSB er det beste grunnlaget for blant annet politiske beslutninger eller om den eventuelt kan være misvisende slik den presenteres i dag.

Svar:

Statistisk sentralbyrås (SSB) Reiseundersøkelse (som bl.a. dekker overnattingsturer til utlandet) og Grensehandelsundersøkelsen (som dekker dagsturer til utlandet) gir en samlet oversikt over norske husholdningers transaksjoner med utlandet. Dette er viktig input til utenriksregnskapet i SSB. Begge undersøkelsene er kvartalsvise og baserer seg på et representativt utvalg av 2 000 norske personer i alderen 16 - 79 år.

Grensehandelsundersøkelsen viser nordmenns forbruk på dagsturer til utlandet. Forbruket eller handelen defineres som de samlede utgifter til forbruk for en besøkende eller på vegne av en besøkende før eller under reisen og oppholdet på bestemmelsesstedet. Forbruk er inklusive eventuell merverdiavgift og andre avgifter. Alle lovlige varer og tjenester, skal dekkes. Med tjenester menes for eksempel ulike servicetilbud som frisørtime, tannlege time, reparasjon eller service på bil.

Reiseundersøkelsen viser nordmenns reisevaner i Norge og utlandet, uansett reisens formål og der reisens varighet er minst en overnatting. Også denne undersøkelsen gir tall for samlede utgifter til forbruk for en besøkende eller på vegne av en besøkende før eller under reisen og oppholdet på bestemmelsesstedet. Forbruk er inklusive eventuell merverdiavgift og andre avgifter.

En interessant gjennomgang av grensehandel ble foretatt i NOU 2003:17 Særavgifter og grensehandel. Her benyttet utvalget seg av følgende definisjon av grensehandel:

«Grensehandel omfatter varer som innføres avgiftsfritt til Norge i medhold av Reisegodsforskriften i forbindelse med handelsmotiverte reiser. Varene får avgiftsfritak i Norge, men er avgiftsbelagt i innkjøpslandet.»

Denne definisjonen utelukker avgiftsfri handel (tax free), reiselivsbelaget handel og varekjøp der varene for-

tolles og avgiftsbelegges i Norge, eksempelvis bilkjøp og større møbelkjøp. Utvalget påpekte at nordmenns forbruk i forbindelse med ferieturer eller forretningsreiser i Sverige må vurderes på linje med ferie- og forretningsreiser til andre land, og holdes utenom grensehandelen. De presiserte imidlertid at i praksis kan skillet mellom turisme og handel være uklart. Mulighetene for å handle varer til lavere pris over grensen kan for eksempel tas med i betraktning ved valg av reisemål.

Jeg vil påpeke at tall og informasjon ofte vil variere mellom forskjellige kilder, blant annet avhengig av formålet med innsamlingen av data. Det er derfor viktig å følge med bredt på tilgjengelig informasjon. Når det gjelder SSBs Grensehandelsundersøkelse, fremgår det av SSBs hjemmeside at den gjelder nordmenns forbruk på dagsturer til utlandet. Jeg kan derfor ikke se at denne undersøkelsen er misvisende.

SPØRSMÅL NR. 1703

Innlevert 31. mai 2018 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen

Besvart 5. juni 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til å se nærmere på denne problemstillingen, og vurdere tiltak som kan gi besteforeldre og andre nære slektninger bedre rettigheter i forhold til relasjon og kontakt med barna de nektes samvær med?»

BEGRUNNELSE:

Per i dag har besteforeldre ingen selvstendig rett på samvær med sine barnebarn. Vi vet at familiekonflikter, uenigheter, og samlivsbrudd kan skape situasjoner der besteforeldre nektes å treffe egne barnebarn. Besteforeldre og for så vidt andre nære slektninger er slik sett prisgitt barnas foreldre. Dette er svært uheldig og trist for de barna og besteforeldre som har et godt og nært forhold, men som blir brutt opp grunnet konflikter mellom de voksne. I Storbritannia behandles for tiden et lovforslag som skal gi besteforeldre og andre nære slektninger rett til å treffe barna etter samlivsbrudd.

Svar:

Besteforeldre har etter dagens barnelov ingen selvstendig rett til samvær med barnebarn. I forbindelse med samlivsbrudd, men også i andre tilfeller, kan det være mindre kontakt mellom besteforeldre og barnebarn enn besteforeldrene ønsker. Regjeringen la våren 2016 fram Meld. St. 24 (2015–2016) Familien – ansvar, frihet og valgmuligheter. I denne stortingsmeldingen om regjeringens familiepolitikk er også samvær mellom barnebarn og besteforeldre omtalt.

Vanskelige samlivsbrudd med vedvarende høye konflikter, kan føre til at kontakten mellom barnebarn

og besteforeldre faller bort. Besteforeldres samvær med barnebarn er i dag ikke lovbeskyttet, men avhengig av foreldrenes medvirkning. Det har så langt vært lagt til grunn av lovgiver at det bør utvises varsomhet med å gi andre personer rettigheter som gjør dem til foreldrenes «konkurrenter» om barnet. Det er barnets foreldre som har rett til samvær, så langt dette er forenlig med barnets beste. Foreldrene har myndighet til å bestemme hvem barnet skal være sammen med. Eldre barn vil i større grad avgjøre dette selv.

Barneloven § 45 gir en begrenset mulighet for å fastsette samvær for andre enn foreldrene. Der den ene eller begge foreldrene til barnet er døde, kan slektninger eller andre som er nært knyttet til barnet kreve at domstolen skal fastsette om de skal ha rett til samvær med barnet, og hvilket omfang en eventuell samværsordning skal ha.

I saker om samværsrett mellom foreldrene, kan en forelder som blir nektet samvær med barnet sitt, be om at retten fastsetter samvær direkte med besteforeldrene. Samvær med besteforeldrene kan bare fastsettes på vilkår om at den som er nektet samvær ikke får møte barnet.

Regjeringen vil, i tråd med Jeløya-plattformen, oppnevne et offentlig utvalg som skal gjennomgå og modernisere barneloven, herunder vurdere betydningen av bidragssystemets utforming for likestilt foreldreskap og gjennomgå barnets rettigheter, spesielt i et internasjonalt perspektiv. Det er behov for en gjennomgang av barneloven og barns rettigheter sett i lys av blant annet utviklingen i menneskerettighetene.

SPØRSMÅL NR. 1704**Innlevert 31. mai 2018 av stortingsrepresentant Åslaug Sem-Jacobsen****Besvart 13. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkel Wara****Spørsmål:**

«Etter at avdeling B ved Oslo Kretsfengsel (Botsen) i 2017 ble stengt står nå 18000 kvm tomme. Statsråden har tidligere uttalt at lokalene må brukes, og at vi ikke kan ha råd til tomme og triste lokaler midt i Oslo sentrum. Kun fantasien setter grenser for hva Botsen kan brukes til. Lokale aktører, innbyggere og politikere er ivrige på å komme med innspill hva gjelder videre bruk av Botsen.

Hvilke ambisjoner har statsråden for Botsen, og når kan vi forvente at dens skjebne avgjøres?»

Svar:

Jeg viser til at spørsmål om Oslo fengsel, avd. A, også ble besvart av kommunal- og moderniseringsministeren i august 2017 (Dokument nr. 15:1461 (2016-2017)).

Først vil jeg si at regjeringen setter pris på innspill om å benytte den fraflyttede bygningsmassen ved Oslo feng-

sel, avd. A til andre formål. Vi har ikke råd til å la lokaler i Oslo sentrum stå tomme dersom de kan benyttes til andre formål. Jeg er derfor enig i at vi må jobbe for å sikre videre bruk av bygningen.

Oslo fengsel avd. A – Botsen - ble stengt i 2017 på grunn av omfattende vedlikeholdsbehov. Statsbygg har iverksatt rehabilitering av taket på avdeling A. Det er også andre forhold som må utbedres før bygningen igjen kan tas i bruk. Det er i tillegg igangsatt en konseptutvalgstudning (KVU) for å vurdere løsninger for fengsel i Oslo. Gjenbruk av avd. A som fengsel inngår som en av mulighetene i denne KVUen. Arbeidet med KVUen, inkludert kvalitetssikring, forventes ferdigstilt våren 2019.

Dersom staten ikke skal benytte bygningen, kan kommunal overtakelse og tilrettelegging for kulturelle eller andre formål være en mulighet.

SPØRSMÅL NR. 1705**Innlevert 31. mai 2018 av stortingsrepresentant Siv Mossleth****Besvart 12. juni 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Ofotlab har fått store problemer med postgangen etter at A-posten ble fjernet. Bedriften viser til at sen postgang i Nordland og Sør-Troms og påpeker at for å komme opp på to dagers fremsendingstid må postgangen fra Oslo til Bodø skje med fly. I gårdagens spørretime viste statsråden at svarsendinger var grunnen til sen postgang. Nok en gang må jeg presisere spørsmålet gjaldt vanlig brevpost. Det er oftest vanlig brevpost inntil 2 kg som sendes til Ofotlab.

Vil statsråden gjøre noe for raskere fremsendingstid?»

BEGRUNNELSE:

Ofotlab as er et grovførlaboratorium. Bedriften får tilsendt de fleste prøver med post (tidligere A-post), og mottar flere tusen prøver i løpet av året. For at prøvene ikke skal være ødelagt før de ankommer laboratoriet bør de komme

fram så raskt som mulig og ikke lagres på terminal i flere dager. Det er ikke økonomisk interessant å sende prøvene med ekspress siden kostnaden da blir for stor. Fra nyttår har Ofotlab så langt som mulig å gå over fra svarsendinger til vanlig post for å gjøre postgangen raskere.

Bakgrunnen for spørsmålet mitt i ordinær spørretime 30. mai er at kjøpere av posttjenester har opplevd svært store forsinkelser i posten etter at postgangen ble lagt om fra nyttår. Brev har brukt en uke og noen opp til en to uker. Ofotlab melder om bedring av dette i det siste, men postgangen tar likevel som regel minst tre virkedager. Her følger eksempel fra Ofotlab.

Brev fra Sør-Norge til Nordland

Sendte brev fra Sør-Norge. Brevet gikk med bil til terminal i Oslo om kvelden. Brev ferdig sortert dagen etter. Brev som ankom natt til mandag-tirsdag-onsdag gikk

med tog/bil om kvelden etter. Landtransport til Bodø tar litt under ett døgn. Ankommer Bodø sen ettermiddag (D+2). Men videre postutkjøring skjer først dagen etter (D+3). Dette er ikke tilfredsstillende postgang.

Brev som ankom natt til torsdag blir liggende en ekstra dag på terminalen i Oslo før den blir videre håndtert. Går sammen med fredagsposten til Bodø i løpet av helga.

I praksis vil det si at post innlevert i Sør-Norge på onsdag først vil ankomme mottaker på mandag. Altså 3 virkedager. Men i praksis 5 dager. Dette er ikke tilfredsstillende postgang.

Postgangen mellom Sør-Norge og Bodø går med bil og tog og er sårbar for driftsforstyrrelser. Spesielt for post som deretter skal videre over Vestfjorden (Lofoten, Vesterålen, Sør-Troms, Ofoten). Posten skal informere om driftsforstyrrelser, men gjør de aldri lengre. En flyfrakt Oslo-Bodø ville være mye mindre sårbar for driftsforstyrrelser. Samferdselsdepartementet mener at Posten leverer tjenester i henhold til konsesjon. Dette fikk Lofotlab ikke til å stemme med våre erfaringer. Vi bestemte oss derfor å gjennomføre en egen analyse av postgangen.

Ofoflab finner at Nordland og Sør-Troms har landets dårligste postgang (vanlig frankerte brev). Post som er sortert i Oslo bruker en dag lengre enn resten av landet (tre dager). Dette skyldes nedleggelse av post-flyene til Evenes og Bodø. Dette gir næringsliv i området en stor konkurranseulempe.

Svar:

Brevvolumet er mer enn halvert siden år 2000. En ny halvering er forventet fra 2017 til 2025. Den digitale revolusjonen har fundamentalt endret måten det offentlige, næringslivet og enkeltmennesker kommuniserer på. Vi sender stadig mindre fysisk post. Det gir stadig og dramatisk lavere inntekter for leveringspliktig tilbyder. Dette er bakgrunnen for tilpasningen av leveringsplikten de siste få årene. Uten disse tilpasningene ville statlig kjøp av posttjenester vært om lag én milliard kroner i 2018.

Dette betyr ikke at vi ikke lenger har behov for fysisk post. Tvert imot, mange bedrifter og mennesker har fortsatt et stort behov for velfungerende posttjenester. Derfor skal vi fortsatt sørge for gode, likeverdige og fremtidsrettede posttjenester i hele landet. Vi skal fortsatt kjøpe posttjenester. Men vi må som samfunn vurdere hvor mye penger vi skal bruke på posttjenester sett opp mot alle andre viktige formål, spesielt når behovet for postomdeling er drastisk redusert de siste 20 årene. Derfor har det vært og vil det bli gjennomført reformer.

En av reformene de siste årene er omleggingen til en brevstrøm. Stortinget besluttet dette høsten 2016 ved behandlingen av Meld. St. 31 (2015-2016) Postsektoren i endring. I tråd med meldingen er kravet fra 1. januar 2018 satt til to dagers normal fremsendingstid (D+2) for 85 pst. av sendingene. Kravet er 97 pst. innen D+4. Dette er én

dag saktere en A-post, men raskere enn B-post. Kravet er tilstrekkelig til at de aller fleste sendinger kommer frem i tide for avsender og mottaker. For sendinger med større grad av hast finnes ekspresstilbud.

Representanten legger i begrunnelsen for spørsmålet ved en gjennomgang av en måling gjennomført av Ofoflab av fremsendingstid. Samferdselsdepartementet mottok også denne etter spørretimen 30. mai. Det er imidlertid vanskelig å få tak i hvor mange sendinger som inngår i datagrunnlaget og hvilken fremsendingstid det hevdes at sendingene har.

Jeg tar det på alvor når en aktør bruker tid på å gjøre egne målinger. Jeg har derfor igjen kontaktet Posten. Selskapet opplyser om ingen systematiske avvik, verken planlagt eller ikke-planlagt, til det aktuelle området. Med andre ord opplyser Posten at selskapet ikke har informasjon eller indikasjoner på at det ved innlevering innen frister i Sør-Norge normalt tar eller skal ta mer enn to virkedager å sende brevpost til Ofoflab, bortsett fra ved driftsavvik. Når det gjelder påstanden om at det ikke går postfly til Bodø, bruker Posten fortsatt eget postfly fra Oslo til Bodø med daglige avganger mandag til torsdag. Post med avgang fredager går med bil/tog.

Ofoflab skriver videre at selskapet har gått bort fra svarsendinger og over til vanlig post så langt som mulig. Informasjon jeg har mottatt fra Posten, tyder på at antallet svarsendinger så langt i 2018 er om lag det samme som i 2017. Uavhengig av dette, er det viktige i denne sammenheng at Posten på min forespørsel bekrefter at selskapets produksjonsopplegg er laget slik at hele landet betjenes med en normal fremsendingstid på 2 dager (D+2) for brevpost. Posten har altså ikke valgt en transportløsning mellom Oslo og Bodø som gjør det umulig å få post fra Sør-Norge frem innen D+2 i det aktuelle området. Posten er pålagt å foreta objektive målinger av fremsendingstid for brevpost. Målingene utføres av eksterne måleoperatører, og Posten opplyser til departementet at det årlig sendes om lag 80 000 testbrev fordelt på hele landet. Målingene for mai viser at post til områdene som betjenes av terminalen i Bodø har et resultat som ligger over konsesjonskravet.

Som nevnt tar jeg meldingen fra Ofoflab på alvor. Derfor har jeg oppfordret Posten som leveringspliktig tilbyder til å ta kontakt med Ofoflab for at de to selskapene kan undersøke mulige løsninger på utfordringene Ofoflab beskriver.

Når det gjelder spørsmålet om jeg vil gjøre noe for raskere fremsendingstid, tolker jeg at spørsmålet er om jeg vil reversere omleggingen til en brevstrøm slik Senterpartiet har argumentert for i lang tid og indikert i partiets alternative statsbudsjett for 2018. I Prop. 85 (2017-2018) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2018 foreslår regjeringen å øke bevilgningen til kjøp av post- og banktjenester fra Posten til totalt 507 mill. kr. En gjeninnføring av to brevstrømmer ville på toppen av dette

ha kostet om lag 180 mill. kr i statlig kjøp av posttjenester i 2018 dersom vi legger bevilgningen i 2017 til grunn. Det ville gitt et totalt behov for statlig kjøp av posttjenester i 2018 på om lag 700 mill. kr. Senterpartiet la bare inn 100 mill. kr i økning til statlig kjøp av posttjenester i sitt alternative budsjett for 2018. Det tolker jeg som at SP gjerne vil beholde fortidens servicenivå, men jeg merker meg samtidig at partiet ikke har prioritert tilstrekkelig med midler til dette i sitt alternative budsjett. Det ville satt leveringsp-

liktig tilbyder Posten i en presset situasjon. I tillegg ville det innebære en reversering av den største driftsmessige omstillingen i Postens historie, med alle ekstrakostnader det ville innebære for selskapet. Mitt svar er derfor at denne regjeringen skal fortsette å sørge for et godt og likeverdig tilbud av leveringspliktige posttjenester i hele landet, med krav til fremsendingstid i tråd med det som følger av Stortingets behandling av Meld. St. 31 (2015-2016) Postsektoren i endring.

SPØRSMÅL NR. 1706

Innlevert 31. mai 2018 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 8. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Vil Fredrikstad kommune kunne få kjøpt saluttkanoner fra Forsvaret til bruk for privat saluttering ved festningen i Gamlebyen?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til svar fra Forsvarsministeren på spørsmål 1629 om saluttering ved Fredrikstad Festning, som jeg oppfatter som positivt når det gjelder muligheten for å kunne foreta saluttering i kommunal regi.

Jeg er imidlertid undrende til at statsråden skriver: Blant annet av sikkerhetshensyn er det ikke aktuelt å benytte det militære materielle på Fredrikstad festning til saluttering i privat regi, da dette skjedde uten problemer eller uhell av noen art, før Forsvaret selv overtok salutteringene.

Hvis regelverket nå er endret, er spørsmålet om det er mulig å få kjøpt dette utstyret av Forsvaret for en rimelig sum, all den stund Forsvaret i hvert fall tidligere har solgt bombekastere, maskingevær og håndvåpen, bare de er plombert, slik disse kanonene også er. Finland selger f.eks. plomberte kanoner.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 1. juni 2018 med spørsmål fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen om kjøp av saluttkanonene på Fredrikstad festning.

Jeg er opptatt av at Forsvarets materielle skal kunne gjenbrukes når det er forsvarlig og mulig. Sikkerhet og

Forsvarets egne behov vil imidlertid alltid måtte komme først.

Regelverket for salg av materiell og våpen har den senere tid blitt innskjerpet. Salg av Forsvarets materielle reguleres blant annet av Retningslinjer for materiellforvaltning i forsvarssektoren av 18. januar 2016. Dersom kanonene blir forskriftsmessig plombert, vil de sikkerhetsmessige aspektene ivaretas, men de vil ikke lenger kunne brukes til saluttering.

Vurderinger av om utrangert materiell kan selges blir gjort av Forsvarsmateriell (FMA). Eventuelt salg av sensitivt materiell som saluttkanonene på Fredrikstad festning, skal etter at FMA har gjort sin vurdering, godkjennes av Forsvarsdepartementet.

Faglige vurderinger gjort av FMA og departementet må ligge til grunn når det gjelder fremtiden for saluttkanonene til Forsvaret. Jeg anbefaler derfor Fredrikstad kommune eller andre interessenter å ta kontakt med FMA dersom de vurderer mulighetene for et eventuelt kjøp av saluttkanonene på Fredrikstad festning.

SPØRSMÅL NR. 1707**Innlevert 31. mai 2018 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 8. juni 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Hva gjør statsråden for å sikre at forbrukerne blir tilstrekkelig informert om sine rettigheter ved kjøp fra telekomnettsteder?»

BEGRUNNELSE:

Forbrukertilsynet har deltatt sammen med tilsyn i 21 andre land i en undersøkelse av telekombransjen. Bransjen selger mobil-, internett- og strømmetjenester. Mye av salget foregår over nett. I Norge ble 14 aktører undersøkt, mens det i Europa totalt ble sjekket 207 nettsider.

Undersøkelsen viste store mangler i informasjon til forbrukerne om klagemuligheter. Det ble også avdekket at en rekke aktører ga seg selv rett til å endre vilkårene i kontrakten, uten å informere brukeren på forhånd, eller gi dem mulighet til å trekke seg fra kontrakten.

I regjeringens plattform fra Jeløya står det:

«Regjeringen mener at gode forbrukerrettigheter er avgjørende for en tillitsbasert markedsøkonomi. I møte med profesjonelle aktører er det avgjørende at den enkelte forbruker har gode og sikre rettigheter, slik at forbrukeren kan ta informerte avgjørelser og beskyttes mot svindel og ulovlig markedsføring spesielt i forbindelse med kjøp og salg på nett.»

Det er nødvendig å sikre at aktørene i telekommarkedet fullt ut gir forbrukerne sine lovlige rettigheter, og full informasjon om disse. Hvis Forbrukertilsynet har forslag til ytterligere tiltak for å sikre dette, forventes det at slike tiltak vurderes grundig.

Svar:

Det er et godt utbygd apparat i Norge som skal gi forbrukerne informasjon om sine rettigheter samt bistår dem med å få gjennomslag for disse. Forbrukerrådet gir informasjon om rettigheter og klagemuligheter, også på ekområdet. Videre er det en velfungerende klagenemnd som hjelper forbrukerne med å løse konkrete tvister med tilbydere av telekom tjenester (Brukerklagenemnda for elektronisk kommunikasjon). I tillegg fører Forbrukertilsynet tilsyn med at markedsføringen, avtalevilkårene og annen handelspraksis er i tråd med forbrukervernreglene. Dersom det er nødvendig, kan tilsynet fatte vedtak og gi bøter til næringsdrivende som ikke følger regelverket.

Næringsdrivende skal også på eget initiativ gi nødvendig og relevant informasjon når forbrukere kjøper varer og tjenester. Dette inkluderer informasjon om forbrukernes klagemuligheter.

I undersøkelsen det vises til, har Forbrukertilsynet avdekket manglende informasjon om klagemuligheter. I tillegg er det funnet avtalevilkår som er i strid med markedsføringsloven. Det vil være Forbrukertilsynet som må følge opp disse lovbruddene og iverksette de tiltak som tilsynet anser hensiktsmessig. Som regel vil tilsynet i første omgang be næringsdrivende om å innrette seg etter regelverket. Dersom selskapene ikke innretter seg, har tilsynet mulighet til å treffe forbuds- eller påbudsvedtak samt ilegge økonomiske sanksjoner. I denne sammenheng vil jeg nevne at det etter initiativ fra regjeringen ble fremmet et lovforslag om å styrke Forbrukertilsynets myndighet til å slå ned på lovbrudd. Forslaget ble vedtatt i Stortinget og de nye reglene trådte i kraft 1. januar i år. Endringene innebærer at Forbrukertilsynet nå har vedtakskompetanse i alle saker, noe som gjør at Forbrukertilsynet mer effektivt kan håndheve regelverket, også overfor telekomtilbydere.

Jeg vil også legge til at Barne- og likestillingsdepartementet i tildelingsbrevet for 2018 har presisert at Forbrukertilsynet i sin tilsynsvirksomhet skal gi særlig oppmerksomhet til blant annet det digitale området.

SPØRSMÅL NR. 1708**Innlevert 31. mai 2018 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 12. juni 2018 av eldre- og folkehelseminister Åse Michaelsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden fremme sak for stortinget om å styrke omsorgsstøtnadsordningen, iverksette tiltak som kan hindre den store ulikheten i kommunenes praktisering av tildeling av omsorgsstønad og vil regjeringen vurdere å innføre statlige satser?»

BEGRUNNELSE:

NRK Møre og Romsdal har i flere oppslag, blant annet 29. mai 2018, fortalt om en mor i Giske kommune som har fått pleiepenger for å pleie sin kreftsyke sønn. Når sønnen fylte 18 år får ikke lengre familien pleiepenger fra NAV og søkte om omsorgsstønad i fra kommunen. Kommunen innvilget omsorgsstønad for 2 timer om dagen, 60 timer i måneden. Dette er altfor lite for å oppfylle sønnens pleiebehov og mindre enn familien mottok i pleiepenger. Etter medieoppslagene har kommunene sagt at de vil vurdere saken på nytt.

Spørsmålsstilleren mener saken illustrerer at det er behov for å gjøre noe med omsorgstøtnaden. Den praktiseres i dag ulikt i kommunene. Det er tilfeldig for befolkningen om kommunene regner støtnaden som et ordinært tilbud i sin helse- og omsorgstjeneste, eller ikke.

I Innst. 239 L – 2016–2017 om endringer i helse- og omsorgstjenesteloven m.m. (styrket pårørendestøtte) skrev komiteen:

“Komiteen merker seg at flere tar til orde for at det bør være nasjonale føringer som regulerer timer og/eller satser. Dette fordi det er betydelige variasjoner i kommunenes praktisering av ordningen med omsorgsstønad. Mange understreker at nasjonale føringer vil kunne gi større forutsigbarhet for brukere og deres pårørende. Ikke minst vil dette være viktig overfor familier som har særlige omsorgsbehov gjennom barne- og ungdomsår.”

I flere av høringsuttalelsene ble det tatt til orde for rettighetsfesting av omsorgsstønad og/eller nasjonale retningslinjer som regulerer timer og/eller satser. Dette er også i tråd med Kaasa-utvalget som foreslår en lovfestet pårørendestøtte i kommunene i form av tiltak som verdsetter og inkluderer pårørende.

Senterpartiet foreslo å utarbeide nasjonale retningslinjer slik at omsorgslønn inngår som et ordinært tilbud i kommunens helse- og omsorgstjeneste for særlig tyngende omsorgsoppgaver overfor barn og voksne. Omsorgslønnen må styrkes og standardiseres og utbetales etter en nasjonal tariff (timesats) tilsvarende helsefagarbeidere, der tildelte timer per uke kan variere mellom 25 prosent og 100 prosent av full jobb. Dette fikk ikke flertall.

Når det, også etter regjeringens lovforslag ble vedtatt, fortsatt er slik at mange tilbys en omsorgsstønad som er langt under deres behov og langt under å kompensere for tapt arbeidsinntekt, mener spørsmålsstilleren at regjeringen må treffe tiltak som kan endre dette.

Svar:

Vi vet at pårørende utfører et omfattende omsorgsarbeid for sine nærmeste, og dermed også et viktig arbeid for samfunnet. Regjeringen ønsker å anerkjenne denne innsatsen, og legge til rette for at pårørende blir sett og godt ivaretatt. Jeg vil derfor vise til at regjeringen i Jeløya-plattformen har signalisert at den vil legge fram en pårørendestrategi.

Når det gjelder saken representanten viser til i sin begrunnelse, ønsker jeg å presisere at pleiepenger og omsorgsstønad er to forskjellige ordninger, med ulik innretning og ulikt formål. I motsetning til pleiepenger, er omsorgsstønad i prinsippet ikke en erstatning for tapt arbeidsinntekt, men en kompensasjon til pårørende som utfører oppgaver som kommunen ellers måtte ha gjort. Omsorgsstønad er en kommunal tjeneste rettet mot pårørende med særlig tyngende omsorgsarbeid. Den delen av omsorgsarbeidet som er særlig tyngende vil i grove trekk tilsvare det kommunen måtte ha dekket med andre tjenester dersom arbeidet ikke ble utført av omsorgsgiveren.

Som redegjort for i Prop. 49 L (2016-2017) bygger helse- og omsorgstjenesteloven på kommunens plikt til å gi nødvendige helse- og omsorgstjenester gjennom et sett av ulike tjenestetilbud. Omsorgsstønad er en av flere tjenester kommunen er forpliktet til å kunne tilby. Det er innenfor disse rammer opp til kommunen å innrette sitt tjenestetilbud slik det er mest hensiktsmessig ut fra lokale forhold og behov. Kommunen skal i det enkelte tilfelle foreta en konkret vurdering av hvilke tjenester som er nødvendige for å gi et forsvarlig og adekvat tjenestetilbud. Når pårørende ønsker å yte omsorg, og den som trenger omsorg ønsker det, kan omsorgsstønad være en del av tjenestetilbudet. Kommunens selvstyre på dette området er ikke gitt bare for å sikre en mer hensiktsmessig bruk av tilgjengelige ressurser, men også for å kunne innrette et tjenestetilbud som på best mulig måte møter innbyggernes behov for helse- og omsorgstjenester.

I forbindelse med behandlingen av Prop. 49 L (2016-2017) ble en eventuell rettighetsfesting og standardisering av omsorgsstønad drøftet. Departementet viste i den forbindelse til at en rettighetsfesting av omsorgsstøtnaden

nødvendigvis ville kunne prege kommunens innretning av tjenestetilbudet. For mange kommuner vil en slik rettighetsfesting kunne ha den konsekvens at det må settes av større ressurser til omsorgsstønad på bekostning av videre utvikling av andre tjenester. Dette vil kunne gi kommunene et smalere handlingsrom, og vil kunne gjøre det vanskelig for kommunen å tilby et individuelt tilrettelagt tjenestetilbud til den enkelte. Helse- og omsorgsdepartementet foreslo derfor ikke en rettighetsfesting og/eller standardisering av omsorgsstønaden. Den nye bestemmelsen var en videreføring av gjeldende rett og medførte dermed ingen endringer for omsorgsstønad når det gjelder arbeidstakerrettigheter.

Videre uttalte komiteens medlemmer fra Høyre og FrP følgende i Innst. 239 L (2016-2017) til lovproposisjonen om styrket pårørendestøtte:

“Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at mottakere av omsorgslønn er svært forskjellige, og befinner seg i ulike livssituasjoner. Felles nasjonale retningslinjer vil dermed enten være veldig detaljerte eller veldig vide. I begge tilfeller vil det være stort innslag av skjønn. Disse medlemmer peker på at jo større grad av skjønn, jo større variasjon vil det være, selv med nasjonale retningslinjer. Jo mer detaljerte retningslinjer, jo mindre oversiktlig vil ordningen være for brukerne. Risikoen er at vi lager en ordning hvor flere som i dag mottar omsorgslønn, faller utenfor, hvilket samlet vil gi en dårligere ordning. Disse medlemmer mener derfor minstesatser og nasjonale retningslinjer vil kunne bidra til å gi en dårligere ordning for pårørende.”

Når det gjelder omsorgsstønad er ikke målet at den pårørende skal ansettes av kommunen, men at kommunen skal støtte de pårørende som ønsker å påta seg særlig tyngende omsorgsarbeid.

SPØRSMÅL NR. 1709

Innlevert 31. mai 2018 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 8. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden oppgi hva regjeringen konkret gjør og vil gjøre for å motvirke at kreftpasienter med lang utdanning og inntekt gjennomgående har bedre overlevelse, sammenliknet med pasienter med kortere utdanning og lavere inntekt, og oppgi det samme for hjertepasienter, der det er bedre behandling og utfall for pasienter med lang utdanning sammenliknet med de med kort?»

BEGRUNNELSE:

I Folkehelse rapporten som ble fremlagt av Folkehelseinstituttet (FHI) i mai 2018 blir det påpekt at det er sosiale forskjeller ikke bare i sykdom, men også i overlevelse og hvilke behandling en mottar. Dette har vært kjent lenge og FHIs rapport stadfester at det fortsatt er slike sosioøkonomiske forskjeller.

Når det gjelder årsaken til at kreftpasienter med lang utdanning og inntekt gjennomgående har bedre overlevelse for de vanligste kreftformene, sammenliknet med pasienter med kortere utdanning og lavere inntekt, skriver FHI at årsaken er ukjent. FHI skriver likevel at det “er funnet at grupper med lav sosioøkonomisk status i mindre grad enn grupper med høy status får intensiv behandling, slik som kirurgi.” FHI viser også til at: “I nyere studier er det også vist at det er bedre behandling og bedre

helseutfall blant hjertepasienter med lang utdanning sammenliknet med hjertepasienter med kort utdanning”.

Stortinget har vedtatt prioriteringskriterier for helsetjenesten. Prioriteringskriteriene er viktige, men er overordnede. Det er mange andre faktorer som påvirker hvorfor det blir sosiale forskjeller i helsevesenets oppfølging og behandling av pasienter.

Spørsmålsstilleren mener det er uakseptabelt at sosioøkonomisk status påvirker hva slags behandling og oppfølging pasienter får.

Det er også urovekkende at fagmiljøene vet at dette skjer, ref. FHIs rapport, men at årsakene ikke fullt ut er kjent. Spørsmålsstilleren mener det må forskes mer på dette og at politiske ledelse og ledelse i helsetjenesten må iverksette tiltak for å motvirke forskjellsbehandling ut i fra sosioøkonomisk status.

Svar:

Jeg er enig med stortingsrepresentant Toppe i at det er uakseptabelt at sosioøkonomisk status skal påvirke hvilken behandling og oppfølging pasienter får.

Studiene det vises til i Folkehelse rapporten som omfatter bedre overlevelse for de vanligste kreftformene, sammenliknet med pasienter med kortere utdanning og lav inntekt er publisert i 2014 og 2016, mens dataene i disse studiene er innhentet henholdsvis i perioden 2002-

2011 og 1970-2007, altså fra før pakkeforløpene ble innført.

En viktig grunn til at vi innførte pakkeforløp for kreft var å redusere forskjellsbehandling. Dette var noe av det første jeg som helseminister gikk i gang med høsten 2013. Innføringen av pakkeforløp tar utgangspunkt i nasjonale faglige retningslinjer, og sikrer at pasienten kommer inn i et planlagt forløp med frister for hva som skal skje når i forløpet. Dermed vil pakkeforløpene i seg selv sikre større grad av likebehandling. Det skal være likeverdige helsetjenester i Norge. Inntekt og utdanning skal ikke bety noe for tilbudet til den enkelte pasient.

En studie om brystkreftdødelighet publisert av Kreftregisteret i mars 2017 viste at det er de høyest utdannede kvinnene som i størst grad har nytt godt av forbedringer i diagnostikk og behandling over tid. Studien viser videre at forskjellen ikke er like uttalt for kvinner over 50 år. Ifølge forskerne kan en forklaring på dette være det offentlige Mammografiprogrammet som bidrar til å utjevne sosioøkonomiske forskjeller.

En helt fersk studie fra Kreftregisteret blant annet om tilgang til lindrende strålebehandling for uhelbredelig syke kreftpasienter, viser at bostedsfylke og ikke-medisinske faktorer som sosial status og om sykehuset har stråleterapisenter, har mye å si for om kreftpasienter får palliativ strålebehandling.

Studiene det vises til gir viktig informasjon om variasjon. Vi trenger imidlertid flere studier og datagrunnlag for å få økt kunnskap om det er variasjon i pasienters tilgang til og bruk av helsetjenester, basert på sosioøkonomiske bakgrunnsvariabler. Data fra denne og andre studier må brukes som grunnlag for å stille spørsmål om og undersøke årsakene til variasjon. Variasjon kan være uttrykk for underbehandling, overbehandling eller feilbehandling. Vi må interessere oss for uberettiget variasjon i forbruk av helsetjenester fordi dette kan være et tegn på dårlig kvalitet. Stor variasjon utfordrer prinsippet om likeverdig tilgang til helsetjenester av god kvalitet, og reiser spørsmål om riktig planlegging/prioritering.

I oppdragsdokumentet for 2016 stilte jeg derfor krav om at uberettiget variasjon skal reduseres, og at regionale helseforetak i fellesskap skal identifisere indikatorer for å måle uberettiget variasjon i forbruk av helsetjenester. Variasjon og reduksjon av uberettiget variasjon var også tema i stortingsmeldingene om kvalitet og pasientsikkerhet 2016-2017 og 2017-2018.

Jeg har videre i oppdragsdokumentet for 2017 stilt krav om at de regionale helseforetakene skal følge opp eksempler på uberettiget variasjon i forbruk av helsetjenester som er avdekket gjennom helseatlas, og at de regionale helseforetakene i fellesskap, under ledelse av Helse Nord RHF, skal videreføre arbeidet med å dokumentere eksempler på uberettiget variasjon i forbruk av helsetjenester. Det er viktig at kunnskap om variasjon brukes aktivt for gi mer likeverdig tilgang til helsetjenester. Det er videre

et mål i oppdragsdokumentet for 2018 at variasjonen i måloppnåelse for pakkeforløp kreft på helseforetaksnivå skal reduseres.

Nasjonal elektronisk atlastjeneste som ble lansert i januar 2015, viser ulikheter i forbruk av helsetjenester, men vi trenger også å se om slike variasjoner fører til variasjoner i behandlingsresultat. Det arbeides blant annet med å knytte variasjoner i forbruket med de kliniske kvalitetsregistrene for barn for å se om variasjon i forbruk også gir variasjon i resultat. På sikt vil dette kunne gi oss verdifull informasjon om variasjon i forbruk og resultat for flere sykdommer.

God og riktig folkeopplysning om symptomer på alvorlig sykdom og levevaner er viktig for å redusere sosial ulikhet i overlevelse. Her vil det også være viktig å rette opplysningene slik at de treffer alle sosiale grupper. Det er stor forskjell i bruk av tobakk hos grupper med høy og lav utdanning. Tobakk øker risiko for kreft, og ifølge Helsedirektoratet gir fortsatt bruk av tobakk under behandling dårligere behandlingsresultat og prognose. Blant personer med høyskole- eller universitetsutdanning bruker fem prosent tobakk daglig. I grupper med bare grunnskole er andelen røykere betydelig høyere, om lag 25 prosent.

Tiltak for å hjelpe folk å slutte å røyke vil derfor være av stor betydning. Det er et nasjonalt mål i den nye kreftstrategien 2018-2022 Leve med kreft å videreføre arbeidet rettet mot kjente risikofaktorer for kreft som tobakk, alkohol, overvekt, sunt kosthold og inaktivitet.

SPØRSMÅL NR. 1710**Innlevert 31. mai 2018 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 6. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes****Spørsmål:**

«Hva mener statsråden om at Equinor, et selskap hvor staten har aksjemajoriteten, vil bore etter olje i vernede marine områder i Australia, vil ikke dette skade selskapets rykte ytterligere?»

BEGRUNNELSE:

I verneområdet i The Bight regner man med at grunnen skjuler olje. Hvor mye og til hvilken pris jobber Equinor nå med å finne ut.

Australbukta ligger midt i hjerte av landets fiskeindustri, og her blir det stadig oppdaget nye arter. Lokalsamfunnene, fiskere, turistnæringen og urfolksledere frykter et oljeutslipp skal ødelegge deres livsgrunnlag.

Av alle artene som er funnet i Australbukta er over 85 prosent aldri funnet andre steder i verden. Det er paringsområde for den truede sørlige retthvalen og den truede australske sjøløven kommer hit for å finne mat.

Beregninger British Petroleum har gjort antyder at et oljeutslipp vil ramme en firedel av den australske kysten innen 14 dager.

Det har vært sterke protester fra både miljøorganisasjoner og lokalbefolkning mot Equinors planer. Equinor

bør ha langt større miljøkrav til egen virksomhet enn å drive oljevirsomhet i vernede naturområder.

Svar:

Regjeringen forventer i eierskapsmeldingen (Meld. St. 27 (2013-2014)) at selskaper med statlig eierandel arbeider systematisk med sitt samfunnsansvar og er ledende på sine områder, herunder klima og miljø. Det er selskapets styrer som har ansvaret for å vurdere hvordan forventningene fra staten som eier best kan følges opp, og for at disse operasjonaliseres på en hensiktsmessig måte.

Equinor har i dag virksomhet i mer enn 30 land. Jeg forventer at Equinor opptre i samsvar med relevante lover og reguleringer i de landene selskapet til enhver tid har virksomhet. Dette gjelder også for Equinors aktiviteter i Australia.

Den statlige eierskapspolitikken utøves i henhold til rolle- og ansvarsfordelingen mellom aksjonærer, styre og ledelse slik det fremgår av selskapslovgivningen og innenfor rammen av allment anerkjente prinsipper for eierstyring og selskapsledelse. Det følger av dette at det er styrets og ledelsens ansvar å foreta investeringsbeslutninger.

SPØRSMÅL NR. 1711**Innlevert 31. mai 2018 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl****Besvart 8. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara****Spørsmål:**

«Hvilken sviktprosent legger KDI til grunn som mål/styringstall ved overføring fra lukket til åpen soning (høysikkerhet til lavsikkerhet), hva er gjennomsnittlig sviktprosent per i dag, og hvilken sviktprosent har Arendal fengsel avdeling Kreivgrend hatt i 2016, 2017 og 2018?»

Svar:

Jeg forstår spørsmålet slik at det med svikt menes brudd på reglene som fører til at den innsatte overføres tilbake fra fengsler med lavere sikkerhet til fengsler med høyt sik-

kerhetsnivå, herunder unnvikelser og uteblivelse fra permisjon.

Det er en forutsetning for overføring fra fengsel med høyt sikkerhetsnivå til fengsel med lavere sikkerhetsnivå at det er sikkerhetsmessig forsvarlig, og at det ikke er grunn til å anta at innsatte vil unndra seg gjennomføringen. Det gjøres en individuell sikkerhetsvurdering i hvert enkelt tilfelle.

Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) har ikke måltall for hvor stor sviktprosent kriminalomsorgen kan ha i forbindelse med overføring fra høyt til lavere sikkerhetsnivå. Kleivgrend er en fengselsavdeling underlagt

Arendal fengsel, og jeg har fått opplyst at KDI ikke har statistikk separat for denne avdelingen.

Nasjonale oversikter over antall unnvikelser fra fengsler med lavere sikkerhetsnivå viser totalt 49 unnvikelser i

2016 og 36 i 2017. Første tertial i 2018 var det 6 unnvikelser. I 2017 var det totalt 19 uteblivelser fra permisjon (både fra fengsler med lavere og høyt sikkerhetsnivå).

SPØRSMÅL NR. 1712

Innlevert 31. mai 2018 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 12. juni 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Regjeringen har besluttet å slå sammen Hamarøy Kommune og deler av Tysfjord Kommune. Beslutningen er gjort selv om de forutgående prosessene er kritisert av de berørte. De involverte kommunene har også betydelige økonomiske utfordringer. I nye Hamarøy er arbeidet i gang med å etablere et likeverdig tjenestetilbud til alle innbyggere uavhengig av språk og kultur, der også Lulesamisk kultur skal ivaretas.

Hvordan vil regjeringen sikre at Hamarøy kommune kan ivareta disse forpliktelsene?»

Svar:

Først ønsker jeg å presisere overfor representanten Sivertsen at det er Stortinget som 8. juni 2017 vedtok at Hamarøy kommune slås sammen med sørvest-siden av Tysfjord kommune.

Jeg er godt kjent med de økonomiske forholdene i Tysfjord og Hamarøy. Regjeringen har også lagt til rette for gode økonomiske ordninger for kommuner som skal gå sammen. Nye Hamarøy kommune har mottatt sin del av de økonomiske virkemidlene i kommunereformen. I 2017 fikk kommunen totalt utbetalt 20,5 millioner kroner i engangskostnader og skjønnstilskudd, samt 2 millioner kroner i støtte til infrastrukturtiltak. I tillegg vil den nye kommunen få 5,1 millioner kroner i reformstøtte etter etableringen, samt at kommunen vil få inndelingstilskudd i 15 år fra 2020 til 2034, før det trappes ned over en femårsperiode. Dette gir Hamarøy og Tysfjord gode og forutsigbare økonomiske rammer i etableringen av nye Hamarøy kommune.

Som representanten sikkert kjenner til, ble det 20. april 2018 vedtatt at nye Hamarøy kommune vil bli en del av forvaltningsområdet for samisk språk fra 1. januar 2020. Kommuner i forvaltningsområdet for samisk språk mottar et eget tilskudd fra Sametinget som skal legges til rette for tospråklig forvaltning i kommunen. Tysfjord

kommune, som er en kommune i forvaltningsområdet i dag, har for 2018 fått tildelt et tospråkighetstilskudd på 2,7 mill. kroner.

Jeg er trygg på at sammenslåingen av Hamarøy og sørvest-siden av Tysfjord vil gjøre den nye kommunen godt rustet til å gi sine innbyggere gode og likeverdige tjenester i fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 1713**Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 12. juni 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Flere sjukehus melder om at postgangene må er så sein og upålitelig at det skaper store problemer når pasienter skal kalles inn på kort varsel. De fleste pasienter er eldre og er ikke digitale og mange har problemer med å ta mot all informasjon som må gis om forberedelser til innleggelsen osv. over telefon.

Har helseministeren og regjeringen gjort en samlet vurdering av virkningene for pasientene, for sjukehusenes effektivitet og økonomi når regjeringen mener Posten nå skal har så redusert service?»

BEGRUNNELSE:

Sjukehusene melder at de må bruke store ressurser på å nå pasienter gjennom andre kanaler fordi det er umulig å stole på postgangen og når det er bare noen dagers varsel for innkalling vil ikke innkalling nå fram før datoen er overskredet.

Svar:

Posten har gjort flere endringer i sitt tjenestetilbud gjennom de senere årene. Endringene i postmarkedet skjer stadig raskere, og det har vært behov for raske omstillinger som har krevd lovendringer. I tillegg til at lørdagsombæring av post ble avvirket i 2016, har også A- og B-post blitt omgjort til én poststrøm fra 2018, noe som innebærer at normal fremføringstid for vanlige brev har økt fra én til to dager.

Når omgivelsene endrer seg, i dette tilfellet tjenestetilbudet til Posten, må også sykehusene kunne tilpasse sin virksomhet til en ny situasjon og vurdere behov for eventuelle supplerende tiltak. Flere av tjenestene som leveres i sykehusene er avhengig av forutsigbare og raske forsendelsesmuligheter. Biologiske prøver som tas hos fastlege og som må sendes til laboratorier for analyse er et av flere eksempel. Kvaliteten på slike prøver forringes raskt, og en forsinkelse på en dag eller to kan ha konsekvenser for pasientsikkerheten. Da Posten fra 1. januar 2018 slo sammen A-post og B-post til én poststrøm var det viktig å sikre alternative forsendelsesmetoder som kunne benyttes for biologiske prøver og andre tidskritiske forsendelser i helsetjenesten. De regionale helseforetakene ga derfor det felleseide helseforetaket Sykehusinnkjøp HF i oppdrag å anskaffe en nasjonal budtjeneste til dette formålet.

Også på andre områder må sykehusene justere sine rutiner og finne hensiktsmessige måter å formidle informasjon mellom helsepersonell og pasienter. Både på

grunn av endrede forventninger hos pasientene om kommunikasjonsformer, men også i forhold til tilgjengelige tjenestetilbud. På en annen side må også sykehusene kunne forvente at Posten leverer de tjenester de til enhver tid er satt til å tilby, og med den kvalitet på tjenesten som er forespeilet.

De siste endringene i postomdelingen og den nye tjenesten som er etablert etter avtale mellom helseforetakene og Posten Norge AS trådte i kraft ved sist årsskifte. Tilbakemeldinger jeg har fått fra de regionale helseforetakene tyder på at det er for tidlig å gi et entydig svar på de samlede virkningene i sykehusene. Noen steder oppleves de praktiske utfordringene større enn hos andre, og noen steder fører nødvendige tiltak til økte utgifter. Dette er forhold som helseforetakene må håndtere innenfor sine rammer. Selv om dette isolert sett kan innebære økte utgifter for helseforetakene, så har jeg likevel forståelse for at de endringene som er gjennomført i Postens leveringssplikt kan forsvares ut i fra en bredere samfunnsøkonomisk vurdering.

SPØRSMÅL NR. 1714**Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Mona Fagerås****Besvart 8. juni 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Kan kunnskapsministeren forsikre Stortinget om at prosessen og arbeidet med lærerplanfornyelsen skjer i nært samarbeid med fagmiljøer og representanter for lærere, skoleledere og skoleeiere, og hva legger ministeren til grunn for denne vurderingen?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandling av Meld. St. 28 «Fag - Fordyping - Forståelse» vedtok Stortinget at det var nødvendig å iverksette en grundig nasjonal prosess for det videre arbeidet med fornying av lærerplanen. I innstilling 19 S (2016-2017) understreket komiteen at det var viktig at en slik prosess ble gjennomført med bred involvering, og at prosessen med fornying av lærerplanverket skulle skje i nært samarbeid med fagmiljøer og representanter for lærere, skoleledere og skoleeiere.

Svar:

Fagfornyelsen skal resultere i nye lærerplaner fra 2020, der vi rydder plass til mer dybdelæring, gir elevene rom for å se sammenhenger i og mellom fag og oppdaterer fagene så de er relevante i dagens samfunn.

Mål og prinsipper for fagfornyelsen er beskrevet i Meld. St 28 (2015-2016) Fag-Fordypning-Forståelse. En fornyelse av Kunnskapsløftet. Stortingsmeldingen beskriver hvordan vi skal fornye fagene gjennom en bred og involverende prosess. Dette ble også understreket i Innstilling 19 S (2016-2017) fra komiteen.

For å sikre god involvering i ulike faser av fagfornyelsen ble det i 2017 laget en egen strategi for arbeidet. Strategien beskriver hvordan fagene skal fornyes av personer med høy faglig og fagdidaktisk kompetanse og erfaring. En bred involvering skal bidra til legitimitet i prosessen, oppslutning om målsettingene for fagfornyelsen og sikre eierskap til det nye læreplanverket. I tillegg vil bred involvering i arbeidet med fagfornyelsen gjøre arbeidet med implementeringen av nytt læreplanverk enklere.

Det er nasjonale myndigheter som har ansvar for å fatte beslutninger underveis og fastsette de nye læreplanene. Det er etablert en egen referansegruppe med representanter fra de sentrale partene i skolesektoren. Disse partene er Sametinget, KS, Norsk Lektorlag, Skolelederforbundet, Skolenes landsforbund, Utdanningsforbundet, Nasjonalt råd for lærerutdanning og Elevorganisasjonen. Referansegruppen skal være en dialog- og drøftingspartner, og skal involveres før det tas beslutninger underveis

i arbeidet. Jeg har hatt jevnlige møter med referansegruppen og lyttet til deres tilbakemeldinger. Det har vært verdifullt og nyttig for arbeidet med fagfornyelsen.

I tillegg til referansegruppen, legges det opp til bred involvering i ulike faser av arbeidet. Den første fasen, som handler om utvikling av fagenes kjerneelementer og utvikling av retningslinjer for utforming av læreplaner for fag, avsluttes i juni. Her har lærere, forskere, pedagoger og andre fagfolk utarbeidet forslag til fagenes kjerneelementer. Forslagene har vært ute på tre innspillsrunder, hvor alle interesserte ble invitert til å spille inn.

Gjennom innspillsrundene har Utdanningsdirektoratet til sammen mottatt 6700 innspill til kjerneelementene. Dette er svært mange innspill og vitner om et stort engasjement for fagfornyelsen.

I den første fasen ble det også gjennomført et større prosjekt, hvor Utdanningsdirektoratet arrangerte arbeidsamlinger og hentet inn innspill fra lærere, skoleledere, skoleeiere, partene i strategien og Sametinget om hvordan læreplanene kan utformes slik at de blir bedre verktøy. Rapporten fra prosjektet ligger til grunn for retningslinjene for utforming av læreplaner for fag.

I juni starter den andre fase av fagfornyelsen. Da skal læreplangruppene utarbeide forslag til læreplaner. Utdanningsdirektoratet har bedt om innspill til personer til disse gruppene og mottatt 1300 forslag fordelt på de ulike fagene. Læreplangruppene skal være sammensatt av lærere med praktisk erfaring fra skolen og andre fagpersoner med relevant faglig, pedagogisk, didaktisk og fagdidaktisk kompetanse.

I likhet med den første fasen av fagfornyelsen, vil vi også i selve læreplanutviklingen involvere bredt gjennom åpne innspillsrunder. Det er viktig at innspillsrundene har tidsfrister som gir alle interesserte tilstrekkelig tid til å sette seg inn i forslagene og utarbeide velbegrunnede innspill.

Det store engasjementet som har vært for fagfornyelsen så langt, viser at mange har satt pris på den åpne prosessen. Dette har jeg også fått gode tilbakemeldinger på. Jeg håper engasjementet vil fortsette, og også når læreplanene skal tas i bruk fra 2020. Det er viktig at lærerne får eierskap til læreplanene og er godt kjent med prinsippene for fagfornyelsen. Da blir det også lettere å forstå og bruke planene når den tid kommer. Derfor vil vi fortsette med en bred og inkluderende læreplanprosess.

SPØRSMÅL NR. 1715**Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 6. juni 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Hva er begrunnelsen for skjevfordelingen mellom kommunale og private barnehager i budsjettavtalen om RNB 2018, hvor mange barnehageplasser i kommunene dette gjelder er i barnehager drevet som henholdsvis frittstående aksjeselskaper og AS som inngår i foretak og hvordan vil regjeringen sikre at den ekstra bevilgningen ikke bidrar til de påviste problemene med markedssvikt i sektoren og kan bidra til å videreføre urimelig høy lønnsomhet i enkelte barnehager og barnehagekjeder?»

BEGRUNNELSE:

I budsjettavtalen om RNB 2018 (31.5.2018) øremerkes det 100 millioner til en overgangsordning for å finansiere innføring av bemanningsnormen i barnehagene. Det spesifiseres også at 60 av 100 millioner skal målrettes mot private barnehager i kommuner som hadde over 6,0 barn per voksne i de kommunale barnehagene ved utgangen av 2017.

Svar:

Det vises til spørsmål til kommunal- og moderniseringsministeren fra representanten Bjørnar Moxnes. Statsråden har bedt meg svare på spørsmålet.

Regjeringen er opptatt av å styrke kvaliteten i barnehagene og sikre at barn har nok trygge voksne rundt seg. Minstekravet til antall ansatte per barn vil kreve økt bemanning i de barnehagene med lavest bemanning i dag.

Bemanningsnormen i barnehagene er i gjennomsnitt oppfylt og finansiert i kommunale barnehager. Private barnehager har krav på et driftstilskudd som tilsvarer 100 prosent av det de kommunale barnehagene i gjennomsnitt får i offentlig finansiering. Det er dermed lagt til rette for at private barnehager kan ha en grunnbemanning på tilsvarende nivå som de kommunale barnehagene.

Som en del av budsjettavtalen mellom regjeringsspartiene i Stortinget og Krf om RNB 2018, er det enighet om et øremerket tilskudd for å bedre finansieringen av bemanningsnormen. Det øremerkede tilskuddet på 100 mill. kroner for høsten 2018 er en overgangsordning for å bedre finansieringen av bemanningsnormen i barnehager i kommuner som ikke oppfyller bemanningsnormen. Tilskuddet fordeles til private og kommunale barnehager i kommuner som ikke oppfylte bemanningsnormen på 6,0 barn per voksen per desember 2017. Det er 106 kommuner som ikke oppfyller normen. I disse kommunene er det om lag 57 300 barn i kommunale barnehager og

om lag 76 900 barn i private barnehager. Om lag 46 100 av disse barna går i private barnehager som er organisert som konsern/aksjeselskap. Gitt tidsfristen har ikke departementet tilgjengelige tall som skiller frittstående aksjeselskaper og aksjeselskaper som inngår i foretak. Det øremerkede tilskuddet skal særlig brukes til å sikre en bærekraftig økonomi i små private barnehager. Dette vil bidra til at den ekstra bevilgningen ikke bidrar til urimelig høy lønnsomhet i enkelte barnehager og barnehagekjeder.

Bemanningsnormen kan slå uheldig ut for private barnehager i kommuner som per i dag ikke oppfyller bemanningsnormen. Disse barnehagene vil måtte oppfylle normen gjennom tilskudd basert på driftskostnader i kommunale barnehager som ikke oppfyller normen. Siden driftstilskuddet til de private barnehagene beregnes ut fra regnskapene til kommunene to år tilbake i tid, vil det ta noe lenger tid før driftstilskuddet reflekterer kostnadsbehovet som følge av den nye normen. De private barnehagene har mindre muligheter til å finne alternative finansieringskilder, og de gis derfor den største andelen av det øremerkede tilskuddet. I tillegg gir vi 40 mill. kroner til kommuner som ikke oppfyller normen, slik at innføringen går lettere i kommuner som har lav bemanning. Dette vil også indirekte hjelpe de private barnehagene.

Jeg forventer at kommunene dette gjelder, vil ha en plan for hvordan de skal øke bemanningen når nytt regelverk trer i kraft per 1. august 2018. For å gjøre innføringen lettere, har Stortinget bedt regjeringen fastsette overgangsregler for bemanningsnorm i barnehagen i forskrift, slik at barnehageeiere har frem til 1. august 2019 til å oppfylle kravet til minimumsbemanning.

SPØRSMÅL NR. 1716**Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 8. juni 2018 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Er det sannsynlig at rapporten fra utvalget som evaluerer Libya-operasjonen offentliggjøres innen utgangen av juli eller når kan vi forvente at den blir publisert, og har utvalgets representanter vært i Libya eller snakket med libyske pårørende for å kartlegge hvor mange som ble drept og skadd og hvor mye sivil infrastruktur som ble ødelagt av de norske bombene?»

BEGRUNNELSE:

Tredje november 2017 kunngjorde regjeringen at et regjeringsoppnevnt utvalg, ledet av tidligere utenriksminister fra Høyre Jan Petersen, skulle evaluere den norske deltakelsen i NATO-krigen mot Libya. Å gå til krig en av de mest alvorlige beslutninger et lands myndigheter kan ta. NATO-aksjonen mot Libya endte med drapet på landets statsleder og regimeskifte. Norge slapp i underkant av 600 bomber over Libya, rundt 10 prosent av alle bombene som ble sluppet i NATO-aksjonen. Antall drepte i Libya-konflikten ble, etter alt å dømme, mangedoblet da NATO og Norge gikk inn i krigen. Norske militære kilder har ut-

talt at Norge tok på seg å angripe såkalt sensitive mål på bakken i Libya, som andre mer krigserfarne NATO-land ikke ønsket å bombe, formodentlig på grunn av stor sannsynlighet for å ramme sivile. Ett av de forhold rundt Norges bombing av Libya som må avklares, er hva og hvem som ble rammet av de norske bombene, og hvordan dette oppfattes av pårørende og vitner.

Svar:

Rapporten vil offentliggjøres så snart utvalget har overlevert denne til regjeringen.

Regjeringen annonserte 3. november 2017 Libya-utvalgets medlemmer og mandat. Mandatet for utvalget er offentlig tilgjengelig og kan leses på følgende lenke: <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/libyautval/id2577260/>.

Utvalget er uavhengig. Jeg har ikke på det nåværende tidspunkt kjennskap til rapportens innhold eller alle utvalgets møter og reiser.

Representanten bes derfor rette spørsmålet knyttet til arbeidsmetode og forventet overleveringsdato til utvalget.

SPØRSMÅL NR. 1717**Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 8. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara****Spørsmål:**

«Kan justisministeren redegjøre for hvilke særlige grunner som foreligger for at DA nå går inn for felles ledelse mellom Halden og Sarpsborg tingrett, sett opp mot forskriften og punktet om at felles domstolleder kan fastsettes i «særlige tilfeller»?»

Svar:

Jeg tillater meg å vise til svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1172 (2016–2017), 930 (2017–2018), 1389 (2017–2018) og 1538 (2017–2018) om samme tema.

Det følger av styreprotokollen fra Domstoladministrasjonens styremøte 16. april 2018 at felles ledelse mel-

lom Halden tingrett og Fredrikstad tingrett skal være tema for styremøtet i juni. Jeg er ikke kjent med at det skal vurderes felles ledelse mellom Halden tingrett og Sarpsborg tingrett. Domstoladministrasjonens styre har vedtatt at felles ledelse skal vurderes når det blir ledig en stilling som domstolleder. Domstoladministrasjonen kan etter forskrift 28. september 2015 nr. 1202 «i særlige tilfeller» beslutte felles ledelse. Jeg har tillit til at Domstoladministrasjonen behandler denne saken forsvarlig og i overensstemmelse med forskriften.

SPØRSMÅL NR. 1718**Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Per Espen Stoknes****Besvart 12. juni 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Samferdselsministeren er kjent for å ville få mest mulig ut av offentlige midler. En slik effektivisering kan for eksempel oppnås gjennom samordning og planlegging og utbygging av ulike prosjekter.

Vil han sørge for at planleggingen av Genistreken og ny E18-trase skjer samordnet?»

BEGRUNNELSE:

Nye Veier AS har startet planarbeid for E18 Dørdal-Tvedestrand hvor det er varslet oppstart av interkommunalt planarbeid for strekningen, som omfatter kommunene Bamble, Kragerø, Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Arendal og Grimstad. Stortinget har i Nasjonal Transportplan vedtatt sammenkobling av Sørlandsbanen og Vestfoldbanen (Populært kalt «Genistreken»), med planlagt ferdigstilling i 2035. Denne sammenkoblingen berører kommunene Porsgrunn, Bamble, Kragerø og Gjerstad.

Svar:

Regjeringen la våren 2017 frem Meld. St. nr. 33 (2016-2017) Nasjonal transportplan 2018-2029. Meldingen omtaler regjeringens ambisjoner for utvikling av samferdselssektoren i planperioden, herunder utviklingen av både veg og bane mellom Oslo og Sørlandet.

Nye Veier har fått i oppdrag fra Stortinget å utarbeide kommunedelplan for strekningene E18 Dørdal-Tvedestrand og E18 Arendal-Grimstad. De 7 berørte kommunene Bamble, Kragerø, Gjerstad, Risør, Tvedestrand, Arendal og Grimstad inngår i et interkommunalt plansamarbeid for begge strekningene. Ambisjonen er at det skal avklares korridor i 2018 og at kommunedelplan vedtas første halvår 2019.

Konseptvalgutredningen om sammenkoplingen av Vestfoldbanen og Sørlandsbanen viser at et økt tilbud mellom Grenland, Vestfold og Agder, med redusert reisetid og økt frekvens, vil bidra til å styrke togets konkurransekraft. Grenlandsbanen vil kunne etablere et togtilbud som gir grunnlag for positiv regional utvikling i Agder-, Grenland- og Vestfoldområdet. Sammenkopling av Vestfoldbanen og Sørlandsbanen legger til rette for et kraftig forbedret togtilbud i et tett befolket område. I transportplanen er det prioritert 1,5 mrd. kr i siste del av planperioden (2024-2029) til planlegging og forberedelse for byggestart.

Jeg er opptatt at vi i gjennomføringen av prosjekter samordner tiltak så langt det er mulig. Samordning kan være både effektiviserende og kostnadsbesparende, samtidig som ulempene for omgivelsene reduseres. I denne saken er det imidlertid så stor avstand mellom planstatus og gjennomføringstidspunkt for de ulike tiltakene på veg og bane at en samordning ikke er realistisk eller praktisk gjennomførbart utover den til enhver tid gjensidige dialogen mellom transportetatene.

SPØRSMÅL NR. 1719**Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Willfred Nordlund****Besvart 7. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

«Står statsråden fast ved at det ikke er behov for oppgradering av taksebane på Evenes, og kan statsråden redegjøre for departementets vurderinger at dette, for Avinor sin vurdering, samt hva som er gjort av oppgraderinger av banesystemet de siste tre årene og kostnadsdeling mellom Avinor og Forsvaret?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til spørsmål i ordinær spørretime 30.05.18, sitat:

“Er det riktig at det ikke er behov for oppgradering av banesystemet og kan statsråden redegjøre for disse vurderingene?”

og statsrådens svar, sitat:

“Verken i langtidsplanarbeidet eller i konseptvalgutredningen er det avdekket behov for oppgradering av banesystemet på Evenes. Ekspertene fra Avinor, Forsvarsmateriell, Forsvaret og Forsvarsbygg har alle bidratt til disse vurderingene”.

I brev av 8. august 2017 til Forsvaret skriver Avinor følgende:

“Levetidskostnadene bør også omfatte banesystem og infrastruktur som skal brukes av QRA og MPA. Det vil være behov for vesentlig oppgradering av spesielt parallell/taksebane de neste ti årene”

Undertegnede gjentok spørsmålet som ble stilt, men statsråden unnlot å svare gjentatte ganger på hva som er riktig. Jeg gir derfor statsråden muligheten en gang til.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 1. juni 2018 med spørsmål fra stortingsrepresentant Willfred Nordlund om statsråden står fast ved at det ikke er behov for oppgradering av taksebane på Evenes.

I spørretimen i Stortinget 30. mai 2018 svarte jeg følgende på spørsmål fra representanten Nordlund om oppgraderingsbehov på Evenes:

«Ved etablering av Evenes som base for maritime patruljefly og fremskutte kampfly, er det ikke behov for oppgradering av banesystemet på Evenes ut over reetablering av banebelysning og oppsamling av avisingskjemikalier.»

Jeg innledet med å understreke på at selve etableringen av base for maritime patruljefly og fremskutt kamp-

flybase ikke utløser behov for oppgraderinger av rullebanesystemet som det nå henvises til.

Forsvarsdepartementet er kjent med brevet fra Avinor av 8. august 2017, som er et innspill til alternativanalysen for Evenes. Vi har registrert at Avinor omtaler behov for vesentlige oppgraderinger av parallell taksebane i det nevnte brevet. Rapporten etter NATO-inspeksjonen i 2014 påpekte også behovet for utbedringer på taksebanen. Disse tiltakene er i Forsvarsdepartementet kategorisert som vedlikehold av eksisterende banesystem, da det er snakk om oppussing av betongflater, utskifting av fuger mellom disse og noe reasfaltering. Dette er ansett som en del av det løpende vedlikeholdet ved flyplassen, hvor Avinor er ansvarlig.

Avinor har de senere årene reasfaltert og rillet samt skiftet belysning på hovedrullebanen, etablert senterlys på taksebanen og utvidet sikkerhetssonen, herunder erstattet gjerdet i nord. Kostnadene for arbeidet ble dekket av Avinor og gjennomført i årene 2014 og 2015. Det gjenstår noe reparasjon og asfaltering av taksebanen og noen tilstøtende operative flater.

Rullebaner og taksebaner må over tid vedlikeholdes som et resultat av slitasje og bruk. Som jeg har redegjort for, er behovet for vedlikehold av taksebanen ikke direkte knyttet til etablering av base for maritime patruljefly og fremskutte kampfly, men å betrakte som vedlikehold av eksisterende banesystem. Dermed står jeg fast ved at etablering av base for maritime patruljefly og fremskutte kampfly ikke medfører behov for oppgradering av taksebanen.

SPØRSMÅL NR. 1720

Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 6. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkelt Wara

Spørsmål:

«Jeg viser til statsrådets svar i Dokument nr. 15:1611 (2017-2018).

Når anslår statsråden at han vil beslutte prosessen for arbeidet med å vurdere ny lokalisering av Politihøgskolen?»

Svar:

Jeg har forståelse for at Stortinget etterspør informasjon om prosessen for arbeidet med å vurdere eventuell ny lokalisering av Politihøgskolen. Departementet arbeider

med å avklare prosessen, og jeg kan derfor ikke gi representanten et mer eksakt svar. Som jeg orienterte om i mitt svar på spørsmål nummer 1611, vil jeg komme tilbake til Stortinget på egnet måte når prosessen er avklart.

SPØRSMÅL NR. 1721**Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 8. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

«Stemmer det at det HV-08 vil bli redusert med 2000 soldater, og hvordan er det mulig å redusere HV-08 med 2000 soldater samtidig som regjeringen hevder den øker antallet soldater i Heimevernet med 2000 nasjonalt, og har beredskapen og sikkerheten til innbyggerne i Rogaland?»

BEGRUNNELSE:

NRK Rogaland meldte onsdag 30. juni at 32 av 35 områdesjefer i HV-08 i Rogaland og Agder har fått tilsendt oppsigelser. Antall soldater skal ned fra 6300 til 4239. Jens Sverre Knutsen, distriktsrådsleder i HV-08, er overfor NRK tydelig på hva som blir konsekvensen av regjeringens planer:

«I realiteten er dette en full nedbygging. Det sivile samfunnet vil i liten grad kunne støtte seg på Forsvaret, enten det er fred, krise eller krig», forteller han til NRK. Distriktsrådslederen advarer videre mot at «på Haugalandet vil heller ikke militærobjekter være sikret. Dagens oppsigelser gjør at forsvarsevnen i regionen vår vil bli sterkt skadelidende».

Regjeringen fikk gjennom sin langtidsplan for Forsvaret, som regjeringen la frem våren 2016, vedtatt en reduksjon i måltallet på soldater i Heimevernet fra 45 000 til 38 000. I langtidsplanen hevdet regjeringen imidlertid at en reduksjon i måltallet fra 45 000 til 38 000 soldater ikke ville innebære noen reduksjon i antall HV-soldater. Regjeringen skrev i proposisjonen at

«For å tilpasse områdestrukturen til den reelle situasjonen anbefaler regjeringen en reduksjon fra dagens plantall på 42 000 mannskaper til 35 000 mannskaper innen 2020».

Gjennom behandlingen av Landmaktproposisjonen, Prop. 2 S (2017-2018), vedtok Stortinget at Heimevernet skulle bestå av 40 000 soldater. Dette er en reduksjon på 5000 soldater fra det som opprinnelig var måltallet i Heimevernet, men likevel 2000 soldater flere enn det regjeringen hevdet at var det «reelle» antallet soldater i Heimevernet både våren 2016 og høsten 2017.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 1. juni 2018 med spørsmål fra stortingsrepresentant Geir Pollestad om reduksjon av soldater i HV-08.

Stortinget har besluttet at Heimevernet (HV) skal ha en områdestruktur med 40 000 soldater, ref. Innst. 50 S (2017-2018) til Prop. 2 S (2017-2018). Innenfor denne rammen er det opp til Forsvaret å prioritere HVs ressurs-er ut ifra operative vurderinger av hva som gir best mulig forsvar av Norge. Vurderingene tar i tillegg til behovet for objektsikring blant annet hensyn til HV-distriktenes totale oppgaveportefølje, som alliert mottak, overvåkning og kontroll og styrkebeskyttelse.

I disse vurderingene har HV-distriktene i sør fått den største reduksjonen av soldater. HV-08 skal reduseres fra vel 6 200 til 4 200 soldater. Av disse er 200 tilhørende Sjøheimevernet som ble nedlagt 31. desember 2017. HV-08 vil etter den besluttede reduksjonen allikevel være det 3. største HV-distriktet i antall stillinger.

SPØRSMÅL NR. 1722**Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 7. juni 2018 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hvordan har dialogen med ESA om verdsettelsesrabatt i formuesbeskatningen for norskeide hoteller og overnattingssteder gått og kan statsråden bekrefte at en verdset-

telsesrabatt er mulig å innføre i Norge slik regjeringen har lovet reiselivsnæringen?»

BEGRUNNELSE:

I reiselivsmeldingen, Meld. St. 19 (2016–2017) Opplev Norge – unikt og eventyrlig, foreslo regjeringen Solberg en verdsettelsesrabatt i formuesbeskatningen av norskeide hoteller og overnattingssteder. Forslaget fikk støtte fra både Venstre, KrF og Senterpartiet, og stortingets flertall vurderte forslaget til å «være et viktig bidrag til vekst og utvikling for reiselivsnæringen over hele landet.» Forslaget var tenkt gjennomført i Statsbudsjettet for 2018. I statsbudsjettet for 2018 skrev imidlertid regjeringen at Finansdepartementet vurderer at en særskilt verdsettelsesrabatt for hoteller og overnattingssteder kan være EØS-rettslig problematisk, og at departementet derfor ville gå i dialog med ESA for å forsøke å avklare om og eventuelt hvordan en slik verdsettelsesrabatt kan innføres i overensstemmelse med EØS-avtalen, og at departementet ville komme tilbake til Stortinget med en oppfølging av denne dialogen.

Svar:

Først vil jeg presisere at regjeringen ikke har lovet reiselivsnæringen en verdsettelsesrabatt i formuesskatten, men at det i reiselivsmeldingen ble varslet at regjeringen i statsbudsjettet for 2018 tok sikte på å foreslå en slik rabatt.

Da statsbudsjettet for 2018 ble lagt frem for Stortinget, opplyste departementet om at en verdsettelsesrabatt for hoteller/overnattingssteder kan være EØS-rettslig problematisk. Videre ble det opplyst at departementet vil gå i dialog med ESA for å forsøke å avklare om og eventuelt hvordan en slik verdsettelsesrabatt kan innføres i overensstemmelse med EØS-avtalen. Det ble også uttalt at departementet vil komme tilbake til Stortinget med en oppfølging av denne dialogen.

På bakgrunn av tilbakemeldingene fra ESA vil departementet vurdere og regjeringen ta stilling til de ulike mulighetene. Stortinget vil bli informert om resultatet på egnet måte, som varslet ved budsjettframleggelsen. Formen på oppfølgingen avhenger av hvordan saken skal følges opp videre. Jeg har ikke noe nytt å informere Stortinget om i denne saken nå.

SPØRSMÅL NR. 1723

Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 8. juni 2018 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Fiskeriministeren har valgt kvalifiseringskriterier for å få gratis leppefiskkvote som utelukker unge fiskere. Resultatet er at eldre fiskere har fått mulighet til å spe på pensjonens sin, fremfor at unge fiskere som har investert i båt og utstyr får realisert sine ønsker om å bli yrkesfisker. 35 unge fiskere har stått frem og uttalt at de ser det vanskelig og liten mulighet til å leve av fiske.

Hvorfor har ikke ministeren valgt å vekke rekrutteringsperspektivet tyngre i kriteriene for å få tildelt gratis kvote på leppefisk?»

Svar:

Sakens bakgrunn er at jeg i mars i år besluttet å begrense antall deltakere i fisket etter leppefisk ved å foreta en såkalt lukking av fiskeriet. Dette var etter min vurdering en helt nødvendig beslutning både av hensyn til ressursgrunnlaget, og lønnsomheten til fiskerne med adgang i lukket gruppe. Erfaringene fra 2017 hadde vist et betydelig overfiske: Det totale uttaket endte på 27,75 millioner

fisk, mens den faglige rådgivningen tilsa et uttak på bare 18 millioner fisk.

Samtidig er det ikke til å legge skjul på at dette var en vanskelig beslutning. Jeg har stor forståelse for at innstrammingene kan være krevende for mange aktører som rammes, både unge og gamle, men på sikt vil dette bidra til mer stabilitet og forutsigbarhet, og dermed sikre inntektsgrunnlaget for de som får lov til å delta.

Slik jeg forstår det stiller representanten Grung spørsmål ved hvilke kriterier som bør være avgjørende for hvem som får delta i lukket gruppe.

Mitt klare utgangspunkt her er at en bør se hen til de samme kriterier som ved tidligere lukkinger av andre fiskerier: fartøyeiers tidligere aktivitet i det aktuelle fisket i en nærmere angitt kvalifiseringsperiode, i tillegg til bl.a. krav om at fartøyet og høvedsmannen må være ført på blad B i fiskermanntallet, og at fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fiske etter leppefisk. Dette er da også kriterier som uttrykkelig er nevnt i deltakerloven § 21 som er den tradisjonelle lovhjemmelen for å gjennomføre lukking av kystfartøygruppens fiskerier.

Jeg synes derfor det er misvisende når representanten i spørsmålet antyder at jeg utelukker unge fiskere, og at resultatet er at eldre fiskere får mulighet til å spe på pensjonen sin. Alder har aldri vært et utvelgelseskriterium ved lukking av fiskerier, og bør heller ikke være det. Det er da heller ikke oppgitt som et utvelgelseskriterium i deltakerloven § 21. Det er slik at alle aldersgrupper vil bli representert i lukket gruppe når lukningsprosessen er gjennomført, på samme måte som både unge og gamle vil oppleve ikke å få adgang til lukket gruppe dersom de ikke oppfyller de alminnelige kriteriene.

Når det er sagt, så er jeg i likhet med representanten opptatt av at det legges til rette for rekruttering til fiskeryrket, og jeg lytter gjerne på innspill til gode løsninger. Jeg kan i den forbindelse trekke fram at jeg i fjor besluttet å tildele 15 nye rekrutteringskvoter for 2018, en økning fra 10 tidligere år. Jeg vil også foreta en grundig vurdering av mulige forbedringer i innretningen på rekrutteringskvoteordningen for 2019, herunder vurdere om det er rom for egne rekrutteringskvoter i fisket etter leppefisk, men dette må jeg få lov til å komme tilbake til.

SPØRSMÅL NR. 1724

Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 8. juni 2018 av fiskeriminister Per Sandberg

Spørsmål:

«Det omsettes i dag kvoter på leppefisk for millionbeløp, med det resultat at noen blir millionærer på å selge videre kvoter som de har fått gratis av staten, samtidig som andre unge fiskere, som har investert i båt og utstyr, blir utestengt fra muligheten til å få gratis kvote. Dette virker helt urimelig for folk flest. Det er omsetningsforbud for kongekrabbekvoter.

Når fiskeriministeren registrerer hva som skjer i salg av kvoter i leppefisk, hvorfor innføres det ikke midlertidig omsetningsforbud?»

Svar:

Sakens bakgrunn er at jeg i mars i år besluttet å begrense antall deltakere i fisket etter leppefisk ved å foreta en såkalt lukking av fiskeriet. Jeg innrømmer gjerne at dette var en vanskelig avgjørelse, nettopp fordi den ville ramme så mange fiskere. Men min avgjørelse var helt nødvendig, både for å få kontroll med ressursuttaket, og for å sikre lønnsomheten til de som fortsatt har adgang til å delta i fisket.

Når beslutningen om å lukke fisket etter leppefisk først var tatt, var det unaturlig å ikke åpne for samme grad av omsettelighet av deltakeradganger og kvoter i fisket etter leppefisk, som i andre lukkede fiskerier. Med lukkede fiskerier sikter jeg i denne sammenheng til lukkede fiskerier i tradisjonell forstand, dvs. tidligere uregulerte fiskerier hvor deltakelsen senere er begrenset av hensyn til ressursgrunnlaget og lønnsomheten, og hvor mesteparten av kvotegrunnlaget tildeles et begrenset antall fartøy med

adgang i en såkalt lukket gruppe, basert på fiskeriaktivitet i en kvalifiseringsperiode.

Jeg finner grunn til å påpeke at fiskeriregelverket i relativt lang tid har åpnet for en viss grad av omsettelighet av deltakeradganger og kvoter i lukkede fiskerier. Og det har hele tiden vært slik at myndighetene ikke har lagt seg opp i hvilken pris fartøyeierne - som private parter - avtaler seg imellom. Det er da også aktørene selv som bærer ansvaret dersom etterfølgende regelendringer skulle føre til at en deltakeradgang blir mindre verdt.

Jeg er overbevist om at en viss grad av omsettelighet i lukkede fiskerier er helt nødvendig for å gi fartøyeierne nødvendig fleksibilitet i driften av virksomheten. Uten en slik fleksibilitet ville det ha vært helt umulig å utvikle driften videre.

Jeg er derfor glad for at et bredt flertall i Stortinget, inkludert Arbeiderpartiet, i 2015 valgte å støtte Solberg-regjeringens forslag om å lovfeste en stor grad av omsettelighet for deltakeradganger i lukkede fiskerier. I Prop. 88 L (2014-2015) Endringer i deltakerloven (tildeling av spesiell tillatelse og adgang til å delta i fiske) drøftet regjeringen inngående i hvor stor utstrekning konsesjoner og deltakeradganger bør underlegges omsettelighet. Det var bare SV og Miljøpartiet De Grønne som til slutt stemte imot regjeringens forslag.

Jeg kan på denne bakgrunn vanskelig se noen fornuftig grunn til at vi skulle ha gjort et særskilt unntak for leppefisk når et bredt flertall på Stortinget i 2015 ble enige om hvilken grad av omsettelighet av fiskekvoter som bør gjelde generelt i lukkede fiskerier.

Representanten Grung trekker fram et “omsetningsforbud for kongekrabbekvoter” som et eksempel på et fiskeri hvor den alminnelige graden av omsetteligheten ikke gjelder. Dette er et lite treffende eksempel. Fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område er ikke et lukket fiskeri i tradisjonell forstand, men fortsatt et åpent fiskeri for alle som bor i nærmere angitte områder i Finnmark, og hvor kvotestørrelse ikke avhenger av om fartøyet hører

hjemme i lukket eller åpent gruppe. Den manglende omsetteligheten av de deltakeradgangene som fortsatt består i lukket gruppe og som var gitt på bakgrunn av tidligere aktivitet i de fiskeriene som fikk problemer da kongekrabben kom inn i området, vil nettopp bidra til at den lukkede gruppen over tid avvikles, slik at fiskeriet i framtiden først og fremst skal være et åpent fiskeri for de som bor i det aktuelle området.

SPØRSMÅL NR. 1725

Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Siv Mossleth

Besvart 12. juni 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Nordland har allerede måttet gjennomført kutt i samferdselstilbudet på kysten som følge av endringer i inntektssystemet etter regjeringens omfordeling av økonomiske midler fra Nord-Norge og distriktene.

Vil statsråden sørge for at de nye fordelingsnøkklene fanger opp spesielle strekninger, eksempelvis sambandet til Træna, en øy med lite folk, men stor verdiskaping - som går over lange og krevende havstrekninger - eventuelt vil statsråden kompensere fylkene varig for dette?»

BEGRUNNELSE:

Fylkeskommunene har blitt bedt om å gi høringsvar på en ny fergestandard/fordelingsnøkkel for tilskudd til fylkeskommunale fergesamband.

Etter de nye inndelingene vil det i Nordland være flere samband som kommer veldig dårlig ut, blant annet sambandet til Træna som grunnet lave trafikk tall og lang strekning får store kutt.

Dette skje altså bare noen måneder etter at nye nøkler ble fastsatt, og etter forslagene å dømme legges opp til enda en gang å endre forutsetningene slik at Nord-Norge kommer tapende ut. Strekningene med mest trafikk skal beregnes med flere avganger og få en større del av kaka. Det betyr sannsynligvis at den lille og sårt tiltrengte økningen i inntekt fra ferjenøkkelen i år, blir snudd til tap igjen for Nordlandskysten. De stadige endringene skaper også en økonomisk ustabil situasjon for Nordland.

En annen sak er at forslaget tar utgangspunkt i faktisk antall avganger, noe som er i strid med prinsippet om at kriteriene skal være objektive. Forslaget skaper betydelig usikkerhet om hvordan de lange sambandene langt til havs, f.eks. trænaferja Trænas livline til land, vektlegges i

inntektssystemet. I forslaget sies det bare at slike samband skal vurderes spesielt. Med dagens regjeringens politikk føler jeg meg ikke trygg når det er de som skal gjøre en slik vurdering.

Svar:

Dagens kostnadsnøkkel for ferje, som er gjeldende fra og med 2018, fanger opp utgiftsbehovet knyttet til små samband med relativt lav trafikk mye bedre enn den gamle kostnadsnøkkelen. Med den gamle kostnadsnøkkelen utløste hvert samband et likt beløp, mens den nye skiller mellom samband som er billige og dyre i drift. Da dagens kostnadsnøkkel ble lagt frem i kommuneproposisjonen for 2018, ble det samtidig varslet at departementet, etter innspill fra fylkeskommunene, vil jobbe videre med å finne en hensiktsmessig måte å oppdatere kriteriedata på. Vegdirektoratet fikk derfor i oppdrag av departementet å utarbeide forslag til ny ferjestandard, som grunnlag for de normative beregningene som inngår i ferjekriteriet.

Møreforsknings modell vil fortsatt ligge til grunn i beregning av ferjekriteriet. Høringsnotatet skisserer noen mindre presiseringer og justeringer i denne modellen, i tillegg til Vegdirektoratets forslag til ny standard. Forslagene vil ikke rokke ved hovedtrekkene i modellen som i dag er lagt til grunn for ferjekriteriet.

Departementet vil vurdere uttalelsene fra fylkeskommunene i arbeidet framover med justering og oppdatering av ferjekriteriet. Vi viser for øvrig til kommuneproposisjonen for 2019, der det foreslås å utsette oppdateringen av kriteriet til 2020. Oppdateringen vil da kunne ses i sammenheng med de øvrige endringene i inntektssystemet fra 2020. Departementet tar derfor sikte på å komme tilbake til dette i kommuneproposisjonen for 2020.

Jeg vil også minne om at fylkeskommunene vil få anledning til å uttale seg om et samlet forslag til nytt

inntektssystem før framleggelsen i kommuneproposisjonen for 2020.

SPØRSMÅL NR. 1726

Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Margret Hagerup

Besvart 1. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvilke konsekvenser vil fjerningen av adgangen til såkalte «nulltimerskontrakter», uten en ny hjemmel for midlertidig ansettelse for bemanningsforetakene for vikariater ha for bemanningen og tilgangen på kompetent arbeidskraft i sykehusene, særlig de små enhetene i distriktene?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen la den 10.04.2018 frem Prop. 73 L (2017-2018) Endringer i arbeidsmiljøloven (fast og midlertidig ansettelse og innleie fra bemanningsforetak) for Stortinget. I proposisjonen foreslår regjeringen blant annet endringer i definisjonen av faste ansettelser som fjerner adgangen til såkalte «nulltimerskontrakter», faste stillinger uten garantilønn mellom oppdrag. For å kompensere for innstramningen ble det foreslått en ny hjemmel for midlertidig ansettelse for bemanningsforetakene for vikariater.

Arbeids- og sosialkomiteen avga den 29.05.2018 sin innstilling i saken (Innst. 355 L (2017-2018)). I forslagene fra mindretallet i komiteen ble det foreslått ikke å innføre den nye hjemmelen for midlertidige ansettelser for bemanningsforetakene, samtidig som adgangen til «nulltimerskontrakter» bortfaller.

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at for å få en fullstendig oversikt over hvilke konsekvenser en lovendring vil få for helseforetakene, og for å imøtekomme den usikkerhet og uro forslaget har skapt i helseforetakene, bør det gjennomføres en større utredning.

De regionale helseforetakene har informert Helse- og omsorgsdepartementet om at omfanget av innleie i sykehusene ligger stabilt på om lag 0,4 % til 0,8 %. Bruken av vikarer varierer gjennom året og er høyest ved hellig- og høytidsperioder og ved hovedferier. Det som særpreger helseforetakene er at det er helt nødvendig å sikre tilstrekkelig bemanning gjennom ferieavvikling for å sikre en

forsvarlig drift, samtidig som egne medarbeidere i størst mulig grad får avviklet sin ferie på en god måte.

De regionale helseforetakene har videre informert departementet om at det spesielt er helseforetakene i Helse Nord som frykter for at forslaget vil virke rekrutteringshemmende for bemanningsbyråene i forhold til spesialistgrupper som de er sterkt avhengige av tilgang til for å drifte sine sykehus. Dette vil medføre at selv om vilkårene i arbeidsmiljøloven for innleie er oppfylt, vil det være mindre tilgang til personell som kan leies inn. Helseforetakene vil ikke selv være i stand til å administrere innleie av vikarer på samme måte som bemanningsbyråene, selv med interne bemanningssentre. Bemanningsbyråene bruker betydelige ressurser på å ha god oversikt over det internasjonale arbeidsmarkedet og har mange kunder. Dette medfører at de har større muligheter til å kunne levere ut fra helseforetakenes behov enn de selv ville ha hatt mulighet til. Mange leger og spesialsykepleiere har uttrykt at de foretrekker å være tilknyttet bemanningsbyråer, da det gir bedre mulighet for å få til sammenfall mellom ønsket tid for oppdrag og behov hos oppdragsgivere.

Det er først og fremst sårbarheten for å dekke enkelte legespesialiteter og spesialsykepleiere som er utfordrende, særlig ved fravær av leger i vaktlag eller for å opprettholde en minimumsbemanning av spesialsykepleiere. Dersom et vaktlag for legene ikke holder en minimums bemanning, kan det føre til at viktige vakter må avvikles og at dette kan ramme viktige funksjoner. Det gjelder for både store og små sykehus. Dersom det ikke blir anledning til kortvarig bruk av kompetente helsepersonell-vikarer, vil dette for enkelte fagmiljø kunne ramme pasientbehandlingen, og særlig akuttfunksjoner. Jeg mener dette er forhold som krever en grundig gjennomgang før en beslutning kan tas.

I felles foretaksmøte med de regionale helseforetakene i januar 2016 ba jeg om at vikarbruken bør reduseres der det er mulig, og at helseregionene fortsatt må ha oppmerksomhet på bruken av faste stillinger, heltid og vikarer, og at bemanningen må tilpasses til aktiviteten. De regionale helseforetakene og helseforetakene har de se-

neste årene arbeidet systematisk med bemanningsplanlegging og tiltak for å redusere bruken av vikarer.

SPØRSMÅL NR. 1727

Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 13. juni 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Hvordan sørger statsråden for å forebygge og forhindre nettrelaterte overgrep?»

BEGRUNNELSE:

I prop. 12 S (2016-2017) opptrappingsplan mot vold og overgrep (2017-2021) blir det beskrevet en rekke tiltak mot vold og overgrep. Kapittel 3.8 dreier seg om forebygging av nettrelaterte overgrep.

Slike planer og oppfølgingen av dem er viktige for å bekjempe det som i mange tilfeller er grove overgrep mot barn og unge. Ofrene for slike overgrep får i mange tilfeller store vansker i ettertid og kan få varige arr på sjelen.

Organisasjoner slik som Redd barna kjenner både det forebyggende og det behandlende arbeidet godt. I en rapport om Nettrelaterte overgrep og rettspraksis -overgrep som følge av kontaktetablering på internett - viser Redd barna til at de fleste bestemmelser regulerer selve overgrepet som har skjedd, ikke selve kontaktetableringen. Dette er i så fall et hull i lovbeskyttelsen for barn og unge.

Svar:

Jeg takker for et viktig spørsmål fra representanten Hjemdal. Arbeidet mot nettrelaterte overgrep prioriteres høyt.

Flere departementer, under ledelse av JD, arbeider med en strategi mot internettrelaterte overgrep mot barn. Dette er en oppfølging av anmodningsvedtak nr. 605, 25. april 2017 - Innst. 247 S (2016-2017) fra Justiskomiteen om Opptrappingsplan mot vold og overgrep (2017-2021). Arbeidet involverer en rekke departementer og direktorater. Justis- og beredskapsdepartementet koordinerer arbeidet.

Norge deltar i undersøkelsen EU Kids Online 2018. Målet er å innhente kunnskap om norske barns bruk av internett, herunder risiko og trygghet for barn på nettet.

Politiet utvikler sin kapasitet og kompetanse for å møte et mer digitalisert kriminalitets- og trusselbilde. Det er under etablering et nasjonalt cyberkripsenter ved

Kripos (NC3). Senteret vil løfte politiets innsats overfor en rekke former for kriminalitet som knytter seg til IKT, herunder internettrelaterte overgrep mot barn.

Utfordringene knyttet til internettrelaterte overgrep mot barn håndteres gjennom internasjonalt arbeid på flere nivåer. Norsk politi arbeider tett med Interpol og Europol.

Norge deltar videre i det internasjonale initiativet WePROTECT Global Alliance to end Child Sexual Exploitation Online – et globalt samarbeid for å hjelpe ofre for internettrelaterte overgrep, hindre distribusjon av overgrepsmateriale, bedre politisamarbeid på tvers av landene mv.

Når det gjelder forebygging, har Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet nylig lansert den digitale ressursen "Jeg vet", som skal gi barn kunnskap om og forståelse for ulike former for vold. Seksuelle overgrep på nett omtales som et eget tema.

SPØRSMÅL NR. 1728

Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Else-May Botten

Besvart 11. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Hvilken dialog finnes med våre naboland om karbonfangst, -transport og lagring, og vil Statsråden ta initiativ overfor regjeringer i våre naboland for CCS-samarbeid?»

BEGRUNNELSE:

Sverige har satt seg mål om netto nullutslipp av klimagasser i 2045. Både svensk industri og den svenske regjeringen er interesserte i karbonfangst, -transport og -lagring (CCS) som et tiltak for å kunne nå negative utslipp, med fokus på søppelforbrenning, sement og raffinerier, jern og stål. Også våre andre naboland følger med på utviklingen av CCS i Norge.

Svar:

Regjeringen vil bidra til å utvikle teknologi for fangst, transport og lagring av CO₂ og har en ambisjon om å realisere en kostnadseffektiv løsning for fullskala CO₂-håndtering i Norge, gitt at dette gir teknologiutvikling i et internasjonalt perspektiv. Internasjonalt arbeid for å fremme fangst og lagring av CO₂ er et prioritert område for den norske satsningen på CO₂-håndtering.

Det finnes en rekke regionale og internasjonale netverk, programmer, samarbeid og fora som arbeider med fangst og lagring av CO₂. Olje- og energidepartementet, Gassnova og/eller Forskningsrådet deltar i de fleste av disse. En viktig ramme for dette arbeidet er handlingsplanen for å fremme utvikling og bruk av CO₂-håndtering internasjonalt, jf. Prop. 1 (2008–2009) og Meld St. 9 (2010–2011). Olje- og energidepartementet har sammen med Utenriksdepartementet og relevante utenriksstasjoner fulgt opp dette arbeidet siden 2008. Målet er å få større aksept for fangst og lagring av CO₂ som et viktig klimatiltak. Målet er også å etablere en bred forståelse for potensialet for utslippsreduksjoner og medvirke til at CO₂-håndtering blir tatt i bruk utenfor Norge.

Olje- og energidepartementet samarbeider tett med myndigheter fra flere land i flere regionale og internasjonale fora, jf. nærmere omtale i Prop. 1 S (2014–2015) Olje- og energidepartementet. Olje- og energidepartementet har en god dialog om CO₂-håndtering med myndigheter i våre naboland i Nordsjøregionen, blant annet gjennom arbeidet i North Sea Basin Task Force hvor Storbritannia, Nederland, og Tyskland deltar. Nederland og Storbritannia er de to EU-landene med sterkest fokus på CO₂-håndtering. Nederland har et ambisiøst mål om at 20 mill. tonn CO₂ skal bli fanget og lagret innen 2030. Regjeringen i Storbritannia la høsten 2017 frem Clean Growth Strategy som blant annet støtter opp om videre satsing på CO₂-håndtering, og de har som mål at CO₂-håndtering skal bli et kommersielt klimatiltak i løpet av 2030-tallet. I begge landene jobber industrien med ulike prosjekter. Regjeringen er åpen for å utveksle erfaringer også med andre land i regionen.

Norge samarbeider også tett med EU og deltar i flere av EU sine organer og fora, som for eksempel Strategic Energy Technology Plan (SET Plan) som blant annet utarbeider implementeringsplaner for viktige teknologiområder innenfor Europas energisystem, også CO₂-håndtering. Norge samarbeider med USA, Europakommisjonen og

andre medlemmer i Carbon Sequestration Leadership Forum (CSLF) og i Clean Energy Ministerial (CEM), som er et høynivåforum for ren energi (herunder CO₂-håndtering). Sammen med USA og Saudi Arabia, lanserte nylig Norge et nytt initiativ under CEM for å styrke samarbeidet om CO₂ fangst, lagring og alternativ bruk av CO₂ (CCUS). Videre har Norge etablert et godt samarbeid med forskningsinstitusjoner og myndigheter i USA under en MoU

om teknologi for CO₂-håndtering for å dele kunnskap og kompetanse om ulike sider ved CO₂-håndteringskjeden.

Olje- og energidepartementet jobber også for å påvirke flere land til å ratifisere endringene i Londonprotokollen som tillater grensekryssende transport og lagring av CO₂ på bestemte vilkår. For at endringen skal tre i kraft må to tredeler av partene til Londonprotokollen ratifisere endringen. Foreløpig har fem av totalt 50 parter til protokollen ratifisert endringen.

SPØRSMÅL NR. 1729

Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 11. juni 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«NOKUT akkrediterer nye studier ved fagskoler. I årene 2010-2017:

Hva har kapasiteten hos NOKUT til å akkreditere studier vært, hvor mange studier er akkreditert av NOKUT årlig, og hvor mange studier er akkreditert uten å få finansiering?»

Svar:

Kapasiteten hos NOKUT

I 2010 ble område for fagskole opprettet, og denne enheten hadde ansvar for akkreditering av fagskoleutdanning. Enheten hadde en ressursbruk på rundt 2,5 årsverk, samt en leder som tilhørte området. Ressursbruken økte gradvis fram mot 2013 til rundt 5 årsverk, samt en leder. I tillegg til å behandle søknader om godkjenning, hadde enheten også ansvar for tilsynssaker. Anslagsvis ett

årsverk ble brukt på ulike tilsynssaker knyttet opp mot eksisterende fagskoledrift.

I 2015 ble NOKUT omorganisert, og behandling av søknader om godkjenning av fagskoletilbud ble lagt til seksjon for akkreditering. Seksjonen har også ansvaret for behandling av søknader fra høyskolesektoren. Ressursbruken i seksjon for akkreditering er nå 10 faste stillinger, samt en leder. I tillegg disponerer seksjonen nå tre midlertidige stillinger. Mellom 60 og 70 % av ressursbruken i seksjonen er knyttet til å saksbehandle søknader om godkjenning av fagskoletilbud og fagområde.

Hvor mange studier som er akkreditert av NOKUT årlig

Antall søknader – og positive vedtak for helt nye utdanninger:

Søknadsrunde	Antall søknader	Positivt vedtak
--------------	-----------------	-----------------

Søknadsrunde	Antall søknader	Positivt vedtak
2010	101	14
2011	102	29
V-2012	72	15
H-2012	42	15
V-2013	56	21
H-2013	41	12
V-2014	41	8
H-2014	29	11
V-2015	41	10
H-2015	25	12
V-2016	30	13
H-2016	29	15
V-2017	20	4
H-2017	34	7
V-2018	33	

For søknadsrundene vår 2017, høst 2017 og vår 2018 er det fremdeles søknader som ikke er ferdigbehandlet. Antall positive vedtak kan derfor bli høyere.

Antall søknader – og positive vedtak for vesentlige endringer i eksisterende utdanninger

Søknadsrunde Antall søknader Positivt vedtak

Søknadsrunde	Antall søknader	Positivt vedtak
H-2012 FE	11	8
H-2012 NS		
V-2013 FE	34	26
H-2013 FE	4	
H-2013 NS	12	12
V-2014 FE	4	2
V-2014 NS	7	4
H-2014 FE	4	4
H-2014 NS	6	5
V-2015 FE	10	8
V-2015 NS	12	11
H-2015 FE	0	
H-2015 NS	1	1
V-2016 FE	6	5
V-2016 NS	14	11
H-2016 FE	7	7
H-2016 NS	8	8
V-2017 FE	10	4
V-2017 NS	9	9
H-2017 FE	5	3
H-2017 NS	3	3
V-2018 FE	5	1
V-2018 NS	4	1

Forkortelsen «FE» angir at det var en søknad om faglig endring av en godkjent utdanning. Det kan for eksempel være endring av studieplan eller undervisningsform.

Forkortelsen «NS» angir at det var en søknad om nytt studiested for en godkjent utdanning.

For søknadsrundene høst 2017 og vår 2018 er det fremdeles søknader som ikke er ferdigbehandlet. Det kan derfor bli endringer i antall positive vedtak.

Søknader om godkjenning av fagområde

- V-2011:
 - o Fagskolen Innlandet (3 søknader)
 - o Veia, Statens fagskole for gartnere og blomsterdekoratører
 - o Noroff Instituttet AS
 - o Norges Kreative Fagskole
- H-2015: AOF Haugaland
- H-2016: Bårdar og Høyskolen Kristiania
- H-2017 (ikke ferdigbehandlet):
 - o Norges Yrkesakademi AS
 - o Fagskolen Østfold
 - o Studieforbundet AOF Norge
 - o Noroff Fagskole AS
 - o Bårdar Akademiet AS
 - o Fagskolen Innlandet

Tre av disse søknadene har så langt fått positivt vedtak:

Veia, Statens fagskole for gartnere og blomsterdekoratører

AOF Haugaland

Høyskolen Kristiania

Andre saker

NOKUT har ved enkelte tilfeller behandlet samsaker der flere fagskoler går sammen om å søke om felles endringer av for eksempel et studietilbud som har fått en ny nasjonal fagplan.

Hvor mange studier som er akkreditert uten å få finansiering

NOKUT-godkjenning er en forutsetning for statlig finansiering, men godkjenning gir ingen rett til finansiering. NOKUT vurderer søknader uten å ta hensyn til om utdanningstilbudet vil kunne finansieres gjennom eksisterende tilskuddsordninger.

Til og med 2017 ble fagskoletilbud finansiert gjennom ordninger i Kunnskapsdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet. I noen fylkeskommuner har fagskoletilbud blitt finansiert også med fylkeskommunenes frie inntekter.

Det foreligger ingen oversikt over hvor mange utdanninger som er akkreditert uten å senere få finansiering. Enkelte private fagskoler ønsker heller ikke å motta offentlig tilskudd.

I den nye finansieringsordningen i 2018 er de tre tidligere ordningene slått sammen til én, og fylkeskommunene tildeles et rammetilskudd som de selv fordeler til utdanningstilbud ved studiesteder i sitt fylke. Det er fra og med 2018 dermed fylkeskommunene som prioriterer hvilke godkjente utdanningstilbud som skal motta tilskudd.

SPØRSMÅL NR. 1730

Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 12. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Oppland Arbeiderblad skriver 25. mai om direktør Hege Lundring og avdelingssjef Anne Kristine Fagerheim Skaug ved sykehuset i Gjøvik, som opplever at Oslo-sykehusene har flere sykepleiere og legerressurser, opptil fire ganger så mange, som ved Sykehuset Innlandet.

Hvorfor det er store forskjeller i kreftomsorgen innen Helse Sør-Øst, og mener statsråden denne bemanningen

er tilstrekkelig for å ivareta landets sykeste mennesker på en forsvarlig måte?»

Svar:

I anledning spørsmålet har jeg bedt om innspill fra Helse Sør-Øst RHF, som igjen har innhentet opplysninger fra Sykehuset Innlandet HF.

Når det gjelder saken i Oppland Arbeiderblad som omtaler situasjonen ved sykehuset i Gjøvik, har Sykehuset Innlandet HF opplyst til Helse Sør-Øst RHF at utsagnene som er tillagt de aktuelle lederne ved sykehuset ikke er framstilt korrekt. I saken ble lederne intervjuet om situasjonen vedrørende behandling av pasienter med blodsykdommer (hematologi) i hele Sykehuset Innlandet HF. Sykehuset Innlandet HF mener at det kan ha skjedd en sammenblanding i avisartikkelen av hvem som har uttalt hva, samt en sammenblanding av to fagområder – hematologi og onkologi.

I tillegg opplyses det at lederne feilaktig har blitt tillagt en påstand om at Oslo-sykehusene har opptil fire ganger så mange leger og sykepleiere enn Sykehuset Innlandet HF.

Uavhengig av innholdet i avisartikkelen så stemmer det at Sykehuset Innlandet HF har utfordringer med bemanningen innen både hematologi og onkologi, spesielt når det gjelder rekruttering av tilstrekkelig antall spesialister.

Helse Sør-Øst RHF har tett dialog med Sykehuset Innlandet HF og mener at det har blitt gjort nødvendige grep for å avhjelpe bemanningssituasjonen slik at behandlingen skal være forsvarlig. Eksempler på dette er konstituering av lege i spesialisering til overlege, midlertidig økning av antall leger i spesialisering og endringer i oppgave-

fordelingen, der sykepleiere møter og forbereder samt administrerer medikamentell kreftbehandling under veiledning og supervisjon av spesialist. Det er etablert et godt samarbeid med Akershus universitetssykehus HF innenfor hematologi, som blant annet overtar ansvaret for behandling av pasienter tilhørende Kongsvingerregionen fra 1. september. Sykehuset Innlandet HF er også i dialog med Oslo universitetssykehus HF for å avhjelpe mangelen på spesialister innenfor hematologi. Sykehuset Innlandet HF benytter seg også av eksternt innleid personell, og i tillegg arbeides det med rekruttering.

Regjeringen har gjort mye for kreftomsorgen siden 2013. Vi har for eksempel etablert 28 pakkeforløp for kreft. Disse har gitt pasientene større forutsigbarhet for at utredning og behandling skjer så raskt som nødvendig. Samtidig gjenstår det fortsatt store oppgaver, noe som innebærer at det fortsatt må jobbes med å videreutvikle kreftomsorgen. Regjeringens nye kreftstrategi *Leve med Kreft* ble lansert 18. april og legger grunnlaget for at norsk kreftomsorg skal bli bedre.

Tilstrekkelig bemanning med riktig kompetanse er også en forutsetning for god kreftomsorg. Det skal i løpet av 2019 legges fram en ny nasjonal helse- og sykehusplan. Planen skal være regjeringens operative redskap for å realisere en bærekraftig spesialisthelsetjeneste og vil blant annet ta for seg spørsmål knyttet til kompetanse.

SPØRSMÅL NR. 1731

Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 11. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«I konsekvensutredningen for Snorre Expansion fra Equinor er kostnadene estimert til 22 mrd., altså over grensa for behandling i Stortinget. Senere har Equinor nedjustert kostnadene til 19,3 mrd., altså svært nær grensa for stortingsbehandling.

Vil regjeringen komme til Stortinget med en proposisjon for Snorre expansion og hvor store utslipp av klimagasser vil regjeringen tillate fra utbyggingen?»

Svar:

Olje- og energidepartementet mottok 21. desember 2017 søknad om godkjenning av endret plan for videreutvikling av Snorrefeltet; Snorre Expansion Project.

Som ved alle utbygginger har rettighetshaverne i Snorrefeltet arbeidet intensivt fram mot investeringsbeslutning og innlevering av plan for utbygging og drift for å gjøre prosjektet lønnsomt og robust. En viktig del av dette arbeidet har vært å redusere investeringskostnadene i prosjektet. I henhold til utbyggingsplanen er investeringene forventet å bli 19,3 mrd. 2017-kroner. Det er svært gledelig at rettighetshaverne har klart å redusere investeringskostnadene slik at vi nå har et godt, samfunnsøkonomisk lønnsomt prosjekt for økt utvinning på Snorrefeltet. Prosjektet er viktig for å oppnå god ressursforvaltning på feltet.

Olje- og energidepartementet har fullmakt til å godkjenne utbyggingsplaner når prosjektet ikke anses å ha prinsipielle eller samfunnsmessige sider av betydning, samlede investeringer er under 20 mrd. kroner samt at

prosjektet er vurdert å ha akseptabel samfunnsøkonomisk lønnsomhet og være rimelig robust mot endringer i prisutviklingen for olje og naturgass, jf. Prop. 1 S (2017–2018), forslag til vedtak XI, jf. Stortingets vedtak 228 av 13. desember 2017. Snorre Expansion Project er innenfor denne fullmakten gitt til departementet og vil følgelig ikke legges frem for Stortinget.

Staten, gjennom SDØE, har en eierandel i feltet på 30 pst. Olje- og energidepartementet har fullmakt til å pådra staten forpliktelser ut over bevilgningene under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten, hvor øvre grense for statens forholdsmessige andel for det enkelte prosjekt/fase utgjør inntil 5 mrd. kroner blant annet knyttet til deltakelse i utbyggingsprosjekter på norsk sokkel, jf. Prop. 1 S (2017–2018), forslag til vedtak IX, jf. Stortingets vedtak 226 av 13. desember 2017.

Statens andel av investeringen i Snorre Expansion Project er anslått til om lag 5,8 mrd. 2017-kroner. Da stat-

ens investeringsandel er høyere enn fullmaktsgrensen på 5 mrd. kroner er det i Prop. 85 S (2017-2018) om Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet for 2018, bedt om Stortingets samtykke til å pådra staten forpliktelser utover bevilgningene til SDØE som følge av statens deltakelse i Snorre Expansion Project med inntil 6 mrd. kroner. I proposisjonen er det inkludert en omtale av prosjektet. Det er bevilgningsmessig dekning for statens andel av investeringene som påløper i 2018 innenfor gjeldende bevilgninger under kap. 2440/5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten. Petoro AS er rettighetshaver for SDØE og stemte for investeringsbeslutningen i partnerskapet.

Operatøren har beregnet at Snorre Expansion Project medfører økte utslipp fra Snorrefeltet på 65 000 tonn CO₂ i et gjennomsnittlig driftsår. CO₂-utslipp fra plattformene er både underlagt kvoteplikt under ETS og en høy CO₂-avgiftssats. De samlede utslippene fra enheter omfattet av ETS vil ikke endres som følge av prosjektet.

SPØRSMÅL NR. 1732

Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 15. juni 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«En norsk far blir i tingretten tilkjent foreldreansvar for et barn. Barnevernet støtter avgjørelsen. Mor bortfører barnet til utlandet umiddelbart ved hjelp av forfalskede papirer. På tross av at far er tilkjent omsorgen, blir han pålagt å betale bidrag, uten at norske myndigheter på noen måte kan sikre at pengene kommer barnet til gode.

Mener regjeringen det er en riktig fortolkning av reglene når resultatet blir at barnebortføring som er kriminelt, i praksis lønner seg?»

Svar:

Situasjonen beskrevet i spørsmålet tar opp forhold som også berører ansvarsområdene til Arbeids- og sosialministeren, Justis-, beredskaps- og innvandringsministeren og Utenriksministeren. Som ansvarlig statsråd for barneloven og barnebidragsregelverket, besvares spørsmålet av meg.

Det følger av barneloven at begge foreldrene har plikt til å bidra til forsørgingen og utdanningen til barnet, etter deres økonomiske evne. Den som ikke bor sammen med barnet, oppfyller forsørgingsplikten ved å betale faste

pengetilskudd (barnebidrag) til barnet. Materielt sett tilkommer barnebidraget barnet, og det er barnet som «eier» pengene, som vanligvis disponeres av den barnet bor fast sammen med. Det er fastslått i barneloven at ingen kan gi avkall på den retten barnet har til forsørgelse.

For barn er det belastende å være gjenstand for tvist mellom foreldrene, og fra samfunnets side kan det være vanskelig å balansere foreldrenes rettigheter med hensynet til barnet. Det er derfor et klart utgangspunkt at barnets interesser må ha prioritet framfor foreldrerettighetene. Barneloven inneholder ingen unntak eller regler om opphør av foreldrenes forsørgelsesplikt grunnet uenighet mellom foreldrene om hvor barnet skal bo, eller der hvor foreldrene urettmessig tilegner seg omsorgen. Utgangspunktet er at barnet har krav på forsørgelse fra begge sine foreldre, uavhengig av hvor barnet måtte bo eller oppholde seg, og uavhengig av forholdet mellom foreldrene.

En barnebortføring påvirker følgelig ikke foreldrenes forsørgingsplikt, og innebærer ikke uten videre at det skjer endringer i retten til å motta barnebidrag på vegne av barnet eller i plikten til å betale barnebidrag. Dette må ses i sammenheng med at en ulovlig bortføring etter Haagkonvensjonen 1980 om de sivile sider ved internasjonal

barnebortføring, ikke endrer det formelle bostedet til barnet. Formålet med Haagkonvensjonen 1980 er at ulovlig bortførte barn skal tilbakeføres til bostedslandet så raskt som mulig, slik at den faktiske situasjonen som forelå før barnebortføringen blir gjenopprettet. Norske myndigheter må ikke foreta seg noe som kan gi inntrykk av en norsk aksept av barnebortføringen, men opprettholde "status quo", dvs. en uforandret tilstand.

Dette utgangspunktet innebærer at barnebidraget skal innkreves etter de vanlige reglene, som om bortføringen ikke hadde skjedd. I tilfeller der barnet tas ut av landet, og det er fastsatt et barnebidrag, stanses følgelig ikke innkrevingen av det løpende barnebidraget. Etter lov 6. juni 2014 nr. 19 om stans i utbetalinga av offentlege ytingar og barnebidrag når ein av foreldra har bortført barnet til utlandet, er det imidlertid gitt adgang til å hol-

de tilbake utbetalingen av barnebidraget, forutsatt at det ikke vil innebære et uforholdsmessig tiltak i den konkrete situasjonen. Loven omfatter barnebortføringsaker etter Haagkonvensjonen 1980 og Europarådskonvensjonen fra 1980 om anerkjennelse og fullbyrding av avgjørelser om foreldreansvar og om gjenoppsettelse av foreldreansvar. Saker som ikke er omfattet av disse konvensjonene, er omfattet av loven bare dersom barnet er registrert hos politiet som savnet, eller det er opprettet straffesak om barnebortføring. Formålet med loven er å legge til rette for rask tilbakeføring av barn som er bortført til utlandet og å forebygge/forhindre slik bortføring. Barnebidraget som kreves inn fra den bidragspliktige, kan etter loven holdes tilbake, og settes på sperret rentebærende konto, og utbetales til barnet når det fyller 18 år. Det betyr at barnebidraget ikke utbetales til barnebortfører.

SPØRSMÅL NR. 1733

Innlevert 4. juni 2018 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik

Besvart 11. juni 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Statens spesialskole for døvblindedte i Skådalen gir i dag et landsdekkende tilbud på barnehage-, grunnskole- og videregående nivå. Skolen er direkte underlagt Statped sentralt. I rapporten fra regjeringens ekspertutvalg om oppgavefordeling, er en av anbefalingene å legge ned Statped, og overføre Skådalen skole til Oslo kommune med et landsdekkende ansvar.

Hvordan mener statsråden at tilgangen på høyt spesialisert kompetanse for denne gruppen skal ivaretas ved en eventuell overføring til Oslo kommune?»

Svar:

Først vil jeg kommentere enkelte fakta om Skådalen skole for døvblindedte, da tilbudet ved skolen har vært i endring de siste tiårene. Skådalen skole for døvblindedte har tilbud på grunnskole- og videregående nivå og ikke for barn i førskolealder. Det er elever som bor i Oslo og omkringliggende kommuner og fylkeskommuner som har tilbud ved Skådalen skole i dag. Høsten 2018 vil skolen ha 8 elever, de fleste fra Oslo. Det er ikke internat eller annet botilbud ved skolen, og den gir ikke et landsdekkende tilbud.

Elever med medfødt døvblindhet/kombinerte sanse- tap i andre deler av landet får i hovedsak sitt opplæring-

stilbud lokalt. I tillegg får noen døvblinde elever sitt opplæringstilbud ved Signo grunn- og videregående skole i Sandefjord kommune. Skolen er en friskole med statlig tilskudd og har botilbud. Samlet sett er det i overkant av 40 elever med døvblindhet/ kombinerte sanse- tap som får sine opplæringstilbud i grunn- og videregående opplæring lokalt eller ved Signo.

I tilknytning til skoledriften, har Signo et kompetansesenter som omfatter tjenester også for døvblinde. Kompetansesenteret er en del av Nasjonal kompetansetjeneste for døvblinde (NKDB), under Helse- og omsorgsdepartementet. NKDB har fire regionsentre, hvorav Statped har avtale med NKDB i to av sine regioner, region sørøst og region vest. Det fjerde regionsenteret ligger ved Universitetssykehuset i Nord-Norge.

Ekspertutvalget for oppgaver til de nye fylkeskommunene kom med sin rapport med anbefalinger til regjeringen i februar 2018. Regjeringen arbeider med å følge opp de ulike anbefalingene i rapporten og har ikke tatt beslutning om hva som skal følges opp og ikke. Spørsmålet om den videre organiseringen av Statped vil bli fulgt opp i arbeidet med en stortingsmelding om tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage og skole som er planlagt høsten 2019.

Uavhengig av anbefalingene fra ekspertutvalget, har Kunnskapsdepartementet over tid utredet ulike løsninger

for videre drift av Skådalen skole for døvblindfødte. Utredningen pågår fortsatt, og det viktigste momentet i denne utredningen er hvordan vi kan sikre at elevene får et like godt eller bedre tilbud, samt at vi skal ta vare på kompetansen og fagmiljøet videre. Fagmiljøet er viktig for at opplæringsstilbudet til elevgruppen opprettholdes med god kvalitet fremover.

Som en del av utredningsarbeidet, har departementet dialog med Oslo kommune. I dialogen står ivaretagelse av kompetansen og fagmiljøet sentralt, sammen med hensynet til elevene som i dag går på skolen og deres mulighet til å fortsette skolegangen sammen. Dialogen pågår fort-

satt, og det er ikke tatt noen beslutninger verken fra departementets eller kommunens side.

Jeg er opptatt av at vi skal ha en åpen og god dialog med foresatte og ansatte i det videre arbeidet med å sikre elevene et godt tilbud og ta vare på et sterkt fagmiljø. Det er viktig at de får god informasjon om departementets arbeid, og at departementet får viktige innspill fra dem i utredningsarbeidet. Vi har også god dialog med Helse- og omsorgsdepartementet om hvordan vi ivaretar fagkompetansen og –miljøet i Nasjonal Kompetansetjeneste for døvblinde.

SPØRSMÅL NR. 1734

Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Åsunn Lyngedal

Besvart 12. juni 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Ser ministeren at det framstår som om det er tatt kommunaløkonomiske hensyn i strid med rundskriv H 10/15 til inndelingsloven når regjeringen har valgt å trekke en ny kommunegrense der en hverken følger grunnkretser, skolekretser, kirkesogn og valgkretser i nåværende Tysfjord kommune, og heller ikke har lyttet til et flertall av befolkningen i begge de to delene av Tysfjord?»

BEGRUNNELSE:

Fylkesmannen i Nordland har i sin utredning om fastsetting av ny kommunegrense i nåværende Tysfjord kommune sagt at de ikke kan tilrå det alternativet regjeringen har valgt. Fylkesmannen har etter inndelingslova tatt hensyn til grunnkretsene, skolekretser, kirkesogn og valgkretser og anbefalt to ulike alternativer. Hun har lyttet til et flertall av befolkningen i begge de to delene av Tysfjord.

Regjeringens begrunnelse for vedtaket og grense gir mistanke om at det - i strid med rundskriv til delingsloven- er tatt kommunaløkonomiske hensyn. Ved å vise til ønsket om å sikre robuste kommuner kan det se ut som om regjeringen fraskriver seg ansvaret for å finansiere også små og næringssvake kommuner i framtida ved å si at dette må nabokommuner bære. Det virker som det i beslutningen er tatt hensyn som ikke er relevante etter inndelingsloven, såkalte utenforliggende hensyn.

Lokaldemokratiene i Narvik, Ballangen, Hamarøy og Tysfjord har jobba hardt for en ny kommune med rom for alle. Området som i strid med tilrådingen fra fylkesman-

nen er lagt til sørvest sida er knyttet sammen med nordøstsida med sterke bånd som regjeringen ikke har sett.

Svar:

Stortinget vedtok 7. juni 2017 at Tysfjord kommune deles i to, og at nordøstsida av kommunen slås sammen med Narvik og Ballangen kommuner, mens sørvestsida slås sammen med Hamarøy kommune. Stortinget vedtok ikke hvor grensen ved delingen av Tysfjord rent faktisk skal gå, noe som innebærer at departementet måtte fastsette grensen. «Grensefastsetting» er definert i inndelingsloven § 7, som «fastsetjing av uklare, omstridte eller tidlegare ikkje fastsette grenser mellom kommunar eller fylke». I dette tilfellet var grensen ved delingen av Tysfjord «tidligere ikke fastsatt».

Inndelingsloven og forarbeider til loven har ikke regler for hvilke momenter som skal ligge til grunn i et grensefastsettingsvedtak. Lovens formålsbestemmelse nedfeller imidlertid hvilke hensyn lovens bestemmelse er ment å ivareta. Hensynene som nevnes i formålsbestemmelsen gir således veiledning om hvilke hensyn et grensefastsettingsvedtak skal bygge på. Det følger av formålsbestemmelsen i § 1 at «Formålet med denne lova er å leggje til rette for ei kommune- og fylkesinndeling som innafor ramma av det nasjonale fellesskap kan sikre eit funksjonsdyktig lokalt selvstyre og ei effektiv lokalforvaltning. Endringar i kommune- og fylkesinndelingar bør medverke til å skape formålstenlege einingar som kan gi innbyggjarane og næringslivet tilfredsstil/ande tenester og forvaltning. Verksemda etter denne lova skal byggje på

prinsippet om lokal merverknad og initiativrett til grenseendringar”.

Grensefastsettingssaker er omtalt i rundskriv til inndelingsloven, H 10/15 pkt. 2.5. I 2.5.2 fremgår det at “I saker om grensefastsetjing er føremålet å få avgjort kvar ei grense reint faktisk går”. Videre vises det til hvilke opplysninger lovens forarbeider sier vil være mest aktuelt å innhente, det slås fast at inndelingsloven ikke sier noe om hvor stor vekt en skal legge på de ulike momentene i en grensefastsettingssak, og at avgjørelsen i den enkelte saken må skje på grunnlag av en skjønnsmessig helhetsvurdering. I pkt. 2.5.3 omtales “de enkelte momentene i grensefastsettingssaker” nærmere, og her fremgår det at kommunaløkonomiske interesser ikke vil ha relevans i en grensefastsettingssak.

Departementet ser at sistnevnte formulering i rundskrivet er noe bastant. Momentene som omtales i pkt. 2.5.3., blant annet “eldre kart med kommune-, sokne, og prestegjeldsgrenser, den vanlige oppfatningen blant innbyggerne” mv., relaterer seg til historiske oppfatninger som er relevante når en skal fastsette en grense som har vært uklar eller som er omstridt. Momentene er lite relevante når det skal fastsettes en ny, ikke tidligere fastsatt grense, slik tilfellet er med grensen i Tysfjord. At momentene ikke er relevante i alle typer grensefastsettingssaker fremgår imidlertid ikke klart av rundskrivet, og jeg vil nå følge opp ved å presisere rundskrivet. Det er viktig å få klarere fram i rundskrivet at inndelingsloven med forar-

beider, skisserer et vidt handlingsrom i grensefastsettingssaker.

Fylkesmannen i Nordland ble av departementet bedt om å utrede og tilrå en ny kommunegrense mellom nye Narvik kommune og nye Hamarøy kommune, og basert på lokale forslag ble fem ulike forslag utredet. Blant disse fem forslagene vurderte Fylkesmannen at tre av alternativene kunne velges, fordi alle disse alternativene hadde støtte i inndelingsloven og målene for kommunereformen. Etter en helhetlig vurdering vedtok departementet at grensen skulle følge et annet alternativ enn de to alternativene som var fylkesmannens tilrådning. Departementet har ikke tillagt hensynet til å følge grunnkretser, skolekretser, kirkesogn mv. vekt i vurderingen, siden det bor svært få innbyggere i det aktuelle området.

Departementets vurdering er at grensen som er fastsatt, legger best til rette for at nye Hamarøy kommune blir en robust og sterk, framtidsrettet kommune. Departementet har gjort en helhetlig vurdering av situasjonen for begge de nye kommunene, og mener valgte alternativ på best måte sikrer vilkårene for den minste av kommunene, uten at den største kommunen blir vesentlig svekket.

Ved deling av kommuner skal det gjennomføres et økonomisk oppgjør etter regler i inndelingsloven. I dette oppgjøret skal kommunene avtale fordeling av retter og plikter, og økonomiske forhold står sentralt. Blir kommunene ikke enige, fastsettes oppgjøret av en skjønnsnemnd som er oppnevnt av departementet.

SPØRSMÅL NR. 1735

Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 8. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Er det kommunehelsetjenesten eller spesialisthelsetjenesten som skal ha det endelige ordet i en vurdering om en bruker er «til fare for seg selv eller andre»?»

BEGRUNNELSE:

I samhandlingsreformen tar vi utgangspunkt i at kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten skal være likeverdige samarbeidspartnere. Mange kommuner gir tilbakemelding om at det ikke oppleves slik i praksis.

Fra Ski kommune har jeg eksempelvis mottatt bekymringsmelding om at kommuneoverlegens vurdering om at brukere som er «til fare for seg selv eller andre»,

blir overprøvd av spesialisthelsetjenesten. Resultatet er at brukerne ikke får den psykiatriske behandlingen kommuneoverlegen har vurdert at brukeren har behov for.

Svar:

Staten har det overordnede ansvaret for at pasienter får nødvendige spesialisthelsetjenester. De regionale helseforetakene skal sørge for at pasienter som bor eller oppholder seg i helseregionen, tilbys spesialisthelsetjenester i og utenfor institusjon. Spesialisthelsetjenesten har ansvar for at pasienter får helsehjelpen de har krav på og for å prioritere pasienter.

Det er dermed spesialisthelsetjenesten som avgjør om pasienter har behov for spesialisthelsetjenester og

hvilken behandling de i så fall skal få. Dette gjelder for alle deler av spesialisthelsetjenesten, dvs. både somatikken og psykisk helsevern.

Prinsippet er vedtatt av Stortinget og nedfelt i spesialisthelsetjenesteloven.

Helsehjelp kan som hovedregel bare gis med pasientens samtykke. Den faglig ansvarlige for å treffe vedtak

om tvang i psykisk helsevern, dvs. en lege med relevant spesialistgodkjenning eller klinisk psykolog med relevant praksis og videreutdanning kan likevel dersom de øvrige vilkårene er oppfylt, fatte vedtak om tvungent psykisk helsevern for pasienter som utgjør en nærliggende og alvorlig fare for eget eller andres liv eller helse.

SPØRSMÅL NR. 1736

Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Tuva Moflag

Besvart 14. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvordan vil helseministeren sikre at eldre som bor i institusjon eller som mottar hjemmesykepleie får oppfylt sine rettigheter om gratis tannbehandling?»

BEGRUNNELSE:

Dagbladet skriver 26. mai at «Eldre og langtidssyke som har tilsyn av hjemmesykepleie, har også rett på gratis tannbehandling fra den offentlige tannhelsetjenesten. I teorien. I praksis var det bare 23 prosent av denne gruppen på landsbasis som ble undersøkt eller behandlet i 2017, ifølge tall fra SSB.»

I tillegg kunne vi i den årlige meldingen om kvalitet og pasientsikkerhet lese at kun 37 % av langtidssykeboere på sykehjem er vurdert av tannhelsepersonell de siste tolv måneder.

Svar:

Saken i Dagbladet viser hvorfor ansvaret for tannhelsetjenester bør overføres fra fylkeskommunen til kommunene. Ingen andre nordiske land har det slik som i Norge med helsetjenester organisert på 3 forvaltningsnivåer, hvor tannhelsetjenesten er organisert alene på et mellomnivå. Tannhelsetjenesten hører hjemme på samme forvaltningsnivå som andre primærhelsetjenester. Ved å overføre ansvaret til kommunen vil innbyggerne få et mer helhetlig tjenestetilbud. Tannhelsetjenesten vil bli en integrert del av det samlede helsetilbudet i kommunene. Kommunene vil dermed måtte vurdere nødvendig tannhelsehjelp som del av den samlede tilbud til personer som mottar hjemmesykepleie.

Tannhelsetjenesten vil få samme arbeidsgiver som andre kommunale tjenester. Det åpner opp for et bedre

og tettere samarbeid med blant annet omsorgstjenesten. Det er viktig for å kunne gi et godt og koordinert tilbud til brukere med omfattende hjelpebehov. En av hovedbegrunnelsene for overføring av ansvar for tannhelsetjenesten til kommunene var derfor at hjemmeboende som mottar hjemmesykepleie og beboere på sykehjem vil bli sikret en mer helhetlig og sammenhengende oppfølging. Stortinget har sluttet seg til regjeringens forslag til lovendringer som er nødvendige for å overføre ansvaret for tannhelsetjenesten fra fylkeskommunene til kommunene. Stortinget har bedt regjeringen legge til rette for en prøveordning som innebærer at kommuner som ønsker det, kan få overta tannhelseansvaret fra 2020.

I mellomtiden må forbedringer skje innenfor dagen ansvarsdeling. Retten til gratis tannhelsehjelp fra fylkeskommunen for grupper av eldre, langtidssyke og uføre i institusjon og hjemmesykepleie er grundig omtalt i Prop. 71 L (2016-2017) Endringer i helselovgivningen (overføring av det offentlige tannhelsetjenesteansvaret, lovfesting av kompetansekrav m.m.). Her framgår det at for å ha rett til vederlagsfri tannhelsehjelp for beboere i sykehjem er det i henhold til vederlagsforskriften et vilkår at pasienten har hatt opphold i institusjon sammenhengende i minst tre måneder. For personer som mottar helsetjenester i hjemmet i form av sykepleie, er retten til tannhelsehjelp knyttet til det faktum at pasienten mottar de aktuelle tjenestene basert på et tildelingsvedtak. Rett til vederlagsfri tannbehandling er avgrenset til personer som mottar hjemmesykepleie minst en gang per uke, og at helsehjelpen i form av sykepleie har vart i sammenhengende minst 3 måneder.

Statistikken som årlig utarbeides av SSB over andelen som mottar hjemmesykepleie og som har fått nødvendig tannhelsehjelp baseres på tall for alle som mottar hjemmesykepleie uavhengig av form eller omfang. Den baserer

seg også på samtlige beboere på sykehjem. Det betyr at de som har oppholdt seg på sykehjem i kortere tid enn 3 måneder, de som mottar hjemmesykepleie sjeldnere enn 1 gang per uke, og de som mottar hjemmesykepleie kortere tid enn 3 måneder, inngår i tallgrunnlaget for utregning av andelen som får ivaretatt sine rettigheter. Disse personene har imidlertid ikke rettigheter til gratis tannhelsehjelp fra fylkeskommunen.

Dette betyr at den reelle andelen som har fått oppfylt sine rettigheter kan være høyere enn det som fremkommer av SSB-statistikken. Et annet forhold er at andelen som ble undersøkt eller behandlet i 2017 ikke er uttrykk for andelen som har fått ivaretatt sine rettigheter til nødvendig tannhelsehjelp. For flere som mottar hjemmesykepleie eller som oppholder seg på institusjon vurderer den fylkeskommunale tannklinikken det slik at det ikke er behov for årlig undersøkelse for å avdekke sykdomstilstander mv. Andelen som er "under tilsyn" er i SSB-statistikken 31,4 pst. Den systematiske oppfølgingen som foretas av tannhelsetjenesten er blant annet rettet inn mot opplæring av og bistand til kommunens ansatte i pleie- og omsorgstjenesten, slik at disse på best mulig måte kan hjelpe til med det daglige munnstell. Dette gjøres uavhengig av om beboerne på sykehjem har rettigheter eller ikke. Dette er godt belyst i Meld. St. 15 (2017-2018) Leve hele livet – en kvalitetsreform for eldre. I Boks 7.6 (s. 141-142 i meldingen) er det vist til gode eksempler fra tannhelsetjenesten i Buskerud, Troms og Sogn og Fjordane.

De fleste fylkeskommunene har inngått samarbeidssavtale med kommunene i sitt fylke om ivaretagelsen av tannhelsen til beboere på sykehjem og til hjemmeboende som mottar hjemmesykepleie. Avtalen tar utgangspunkt i partenes ansvar og oppgavefordeling med det formål å sikre brukerne en tilfredsstillende tannhelse. Dette omfatter blant annet systematisk opplæring av personell og regelmessige møter mellom tannhelsetjenesten og kommunen.

Kommunenes særskilte ansvar i denne sammenheng framgår av forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene. Av forskriften § 3 går det fram at kommunen skal utarbeide skriftlig nedfelte prosedyrer som søker å sikre at brukere av pleie- og omsorgstjenester får tilfredsstillende grunnleggende behov. I opplistingen av hva dette innebærer inngår nødvendig tannbehandling og ivaretatt munnhygiene. Kommunen skal med andre ord sikre at personer som har rettigheter etter tannhelsetjenesteloven får nødvendig munn- og tannstell, og får oppfylt sin rett til nødvendig tannhelsehjelp fra fylkeskommunen. Kommunen må sikre at den fylkeskommunale tannhelsetjenesten får opplysning om hvem som har rett til nødvendig tannhelsehjelp og hvorvidt de takker ja til denne hjelpen. På den måten gis tjenesten mulighet til å yte den tannhelsehjelpen beboerne har rett til og har behov for.

Jeg vil vurdere nærmere aktuelle tiltak som kan bidra til at alle beboere på sykehjem og alle som er hjemme-

boende og som har rett til nødvendig tannhelsehjelp får ivaretatt sine behov. Det er også behov for endringer i rapporteringen av tallmaterialet som skal ligge til grunn for statistikken til SSB. Dette arbeidet er igangsatt.

V har behov for bedre kunnskap om ivaretagelsen av rettighetene til nødvendig tannhelsehjelp for beboere på sykehjem og for hjemmeboende som mottar hjemmesykepleie. Vi har også mangelfull kunnskap om tannhelseforhold, behandlingsbehov og sammenhengen mellom generell sykdom og tannhelse til de samme personer. Vi har under utprøving et standard kodeverk for diagnoser og behandling på tannhelsefeltet i Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (HUNT 4). Som del av HUNT 4 gjennomføres det også en større tannhelseundersøkelse i regi av Tannhelsetjenestens kompetansesenter Midt-Norge. Siktemålet er at et godkjent kodeverk innarbeides i tannklinikkenes elektroniske pasientjournal-system. Det gjør det mulig å samle inn standardiserte og sammenlignbare data for diagnoser og behandlinger i Kommunalt pasientregister (KPR) som er under oppbygging. Registeret skal også omfatte tannhelsesdata for pasienter som får tannhelsehjelp i den fylkeskommunale tannhelsetjenesten. Jeg ser fram til at vi får dette på plass så snart kodeverket og teknologien er lagt til rette for registrering av data i KPR.

Tilleggsvar 28.06.18:

Jeg viser til mitt svar av 14.6.2018 til Stortinget på spm. nr. 1736 til skriftlig besvarelse. Spørsmålet ble stilt av stortingsrepresentant Tuva Moflag:

"Hvordan vil helseministeren sikre at eldre som bor i institusjon eller som mottar hjemmesykepleie får oppfylt sine rettigheter om gratis tannbehandling?"

I mitt svarbrev skrev jeg at den reelle andelen som har fått oppfylt sine rettigheter kan være høyere enn det som fremkommer av SSB-statistikken. På oppdrag fra HOD har SSB innhentet nærmere IPLOS-data for å finne ut hvor mange personer som mottok hjemmesykepleie i 2017 av en varighet på minst 3 måneder og i et omfang av minst en gang per uke. Dette er det omfanget som tannhelsetjenesteloven stiller vilkår om for å gi rett til vederlagsfrie tannhelsetjenester fra fylkeskommunen. Ifølge SSB omfattet dette 141 032 personer i 2017. Dette er 13 500 færre personer enn det som er angitt i SSBs publiserte KOSTRA-statistikk, som var 154 568 personer.

Dette innebærer at reell andel som var under tilsyn av den fylkeskommunale tannhelsetjenesten, var 34 pst. og ikke 31 pst i 2017. Reell andel undersøkt/behandlet i 2017 var 25 pst. og ikke 23 pst.

SPØRSMÅL NR. 1737**Innlevert 1. juni 2018 av stortingsrepresentant Arne Nævra****Besvart 6. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkel Wara****Spørsmål:**

«Etter det nye sentraliseringsopplegget skal Kongsberg politistasjon nedlegge tjenesten med å utstede pass. Jeg kjenner til de generelle kriteriene som er satt for dette vedtaket og til forhandlingsresultatet om RNB som Regjeringspartiene og Krf har kommet fram til. Kongsberg er en ingeniørby med internasjonale høyteknologibedrifter som har betydelig reisevirksomhet.

Er det rom for at regjeringen kan ta individuelle, faglige vurderinger i tillegg til de matematiske, generelle når saken skal avgjøres?»

BEGRUNNELSE:

I et brev fra ordføreren i Kongsberg, Kari Anne Sand, til Justisdepartementet og aktuelle stortingsrepresentanter, er det opplyst at teknologibedriftene sjøl har estimert en tilleggsutgift pr. ansatt på totalt 5000 – 7000 kroner. Når det er jobber rundt 5000 mennesker bare i Kongsberggruppen, og mange av dem er hyppig utenlandsreisende, utgjør dette en betydelig sum.

I tillegg vil nøkkelpersonell oppfatte alle slike forvanskninger i hverdagen som lite tiltrekkende, og gjør konkurransesituasjonen for en slik teknologibedrift dårligere i konkurranse med miljøer «som har alt» i sin nærhet.

Det er på denne bakgrunn det er nærliggende å stille spørsmålet om det skal gjøres individuelle vurderinger av hver enkel sak når utstedelsessteder for pass vurderes nedlagt.

At det i tillegg er slik at antall utstedelser er stort og økende, setter Kongsberg i et enda viktigere lys.

Politiførstebetjent Geir Petter Nedregård sier i Laagendalsposten 11.mai 2018: Kongsberg passkontor utsteder i overkant av 5 000 pass årlig, og med nedlagte passkontor vil det fort bli 6 500 – 7 000 pr år.

Svar:

Jeg har forståelse for at forslag om avvikling av lokale passkontor vekker engasjement, og at det knytter seg spenning til departementets videre behandling av forslagene fra Politidirektoratet og politimestrene.

Jeg viser til tidligere svar til representantene Marit Arnstad og Emilie Enger Mehl (skriftlige spørsmål nr. 1608 og 1612) om hvilke vurderinger som vil ligge til grunn for departementets avgjørelse: Hensynet til kvalitet og sikkerhet må veie tungt i en beslutning om fremtidig passkontorstruktur. I dette ligger det også en vurdering av omfanget av passutstedelser per kontor, og en helhetsvurdering av hvordan nedleggelse av ett kontor påvirker antallet utstedelser på andre kontor.

Som det fremgår av omtalen av plan for nye pass og nasjonale ID-kort i Prop. 85 S (2017-2018) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2018, vil departementet i tillegg vurdere forslaget fra Politidirektoratet opp mot tjenestetilbud og lokalisering av statlige arbeidsplasser før endelig struktur besluttet.

Jeg avventer for øvrig Stortingets behandling av Prop. 85 S (2017-2018).

SPØRSMÅL NR. 1738**Innlevert 4. juni 2018 av stortingsrepresentant Sigbjørn Gjelsvik****Besvart 13. juni 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til at reisende med gyldig månedskort hos Ruter kan bruke Flytoget på de strekninger månedskortet gjelder for, eventuelt med et månedlig påslag i prisen som dekker Flytoget?»

BEGRUNNELSE:

Kollektivtransporten i Osloområdet opplever sterk vekst i antallet reisende, og det planlegges for titalls milliarder i investeringer de nærmeste årene.

I et samfunnsøkonomisk perspektiv og av hensyn til togpassasjerene er det det viktig å utnytte kapasiteten best mulig.

I tillegg til direkteavgangene mellom Oslo S og Gardermoen, kjører Flytoget 3 avganger i timen mellom Drammen og Gardermoen, som stopper ved Asker, Sandvika, Stabekk, Lysaker, Skøyen og Nationaltheatret vest for Oslo S, samt på Lillestrøm øst for Oslo S. Per i dag er Flytoget kun for reisende til og fra Gardermoen, men har store deler av døgnet kapasitet til å ta med flere reisende.

Flytoget er 100 % statlig eid gjennom Nærings- og fiskeridepartementet, og fikk i 2015 endret sin formålsparagraf til at «Selskapets formål er å drive togtrafikk samt investeringer, finansplasseringer og tjenesteyting i tilknytning til dette». Flytoget har en trafikkavtale med Samferdselsdepartementet til 2028 om å frakte passasjerer til flyplassen mellom Drammen og Gardermoen.

Svar:

Ruter og NSB har et fullt ut integrert takstamarbeid i Oslo og Akershus. Staten, Oslo kommune og Akershus fylkeskommune bruker hvert år betydelige beløp for å sikre et godt tilbud til lave priser. Flytoget drives imidlertid uten offentlig støtte. I utgangspunktet er NSB og Flytogets tjenester to tilbudskonsepter med ulik prisprofil og selskapene retter seg mot litt ulike deler av markedet. Samlet sett får de reisende et godt tilbud på strekningen.

Jernbanedirektoratet ønsker å gi kundene gode valgmuligheter og bidra til en enklere reisehverdag. På oppdrag fra Samferdselsdepartementet har Jernbanedirektoratet derfor igangsatt en utredning som ser på helheten i tilbringertjenesten til Oslo lufthavn, hvor også problemstillingen du tar opp vil bli belyst. Utredningen gjennomføres i løpet av 2018.

SPØRSMÅL NR. 1739

Innlevert 4. juni 2018 av stortingsrepresentant Morten Stordalen

Besvart 13. juni 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«God infrastruktur bygger landet. Bedre veier reduserer reisetiden, øker trafikksikkerheten og knytter regioner og lokalsamfunn tettere sammen. Infrastruktur er ikke gratis og det er viktig at man finansiere prosjektene på en mest mulig effektiv måte, uten en urimelig skattebelastning på brukerne.

Kan statsråden gi en oversikt over utviklingen i nivået på veiinvesteringer og vedlikehold de tre siste stortings-

periodene, herunder vise hvordan bompengandelen har utviklet seg over tid?»

Svar:

Tabellen nedenfor viser bevilgning til riksveginvesteringer, bompenger stilt til disposisjon riksveger og bompengandelen av midlene til riksveginvesteringer for perioden 2010-2018. I tillegg viser tabellen bevilgning til drift og vedlikehold av riksveger m.m.

År	Bevilgning investering riksveg mill. 2018-kr	Bompenger stilt til disposisjon riksveg mill. 2018-kr	Sum riksveg-investeringer (statlig andel og bompenger) mill. 2018-kr	Andel bompenger av riksveg-investering pst.	Drift og vedlikehold m.m. mill. 2018-kr
2010	10 828	5 591	16 419	34 %	8 631
2011	10 228	5 773	16 001	36 %	9 975
2012	11 323	8 137	19 460	42 %	9 756
2013	12 754	8 596	21 350	40 %	10 439
2014	13 891	9 499	23 390	41 %	11 014
2015	15 078	7 924	23 002	34 %	11 601
2016	18 221	7 542	25 763	29 %	11 370
2017	19 169	9 781	28 950	34 %	11 914
2018	20 149	7 900*	28 049	28 %	11 760

*Anslag

Fra 1. januar 2010 ble det vesentligste av øvrige riksveger og øvrige riksvegferjesamband overført fra staten til fylkeskommunene og Oslo kommune. Bevilgningstallene fra 2010 er derfor ikke sammenlignbare med årene før i denne sammenhengen. På denne bakgrunn har vi valgt å starte tidsserien i 2010.

Bevilgningstallene for riksveginvesteringer består av investeringspostene på kap. 1320 Statens vegvesen (postene 30-37) og kap. 1321 Nye Veier AS. Drift og vedlikehold av riksveger m.m. består av kap. 1320, post 23 Drift og vedlikehold av riksvegnettet, trafikant- og kjøretøytilsyn m.m. Fra 2017 innførte regjeringen en forenklet

modell for premiebetaling til Statens pensjonskasse for de virksomheter som ikke betaler premie i dag. I denne forbindelse ble post 23 og post 30 økt med henholdsvis 510,5 mill. kr og 127,9 mill. kr. Bevilgningstallene fra 2017 er derfor ikke direkte sammenlignbare med tallene for årene før. Bompenger stilt til disposisjon på riksveg er hentet fra tabell 4.5 i Samferdselsdepartementets Prop 1 S (2017-2018). Tallene for 2017 og 2018 er korrigert som følge av budsjettbehandlingen og at endelige regnskapstall for 2017 nå foreligger. Tallene for 2017 og 2018 inkluderer også bompenger fra prosjekter som bygges ut av Nye Veier AS.

SPØRSMÅL NR. 1740

Innlevert 4. juni 2018 av stortingsrepresentant Else-May Botten

Besvart 12. juni 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«I loven om boligsameier som trådte i kraft 1. januar 2018, ble det innført en ny regel: Sameiet må ha vedtekter som sikrer at det er parkeringsplasser tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne, og at personer med slikt behov er sikret tilgang til disse plassene.

Kan statsråden redegjøre for hvorfor ikke borettslag har fått innført samme regel?»

Svar:

Ny eierseksjonslov trådte i kraft 1. januar 2018. Loven har en bestemmelse som pålegger eierseksjonssameier å ha bestemmelser i vedtektene om bytteordning eller lignende, som sikrer at personer med nedsatt funksjonsevne får tilgang til tilrettelagte parkeringsplasser, jf. eierseksjonsloven § 26 annet ledd.

Formålet med bestemmelsen er å sikre at parkeringsplasser som kreves tilrettelagt med hjemmel i plan- og bygningsloven, blir gjort tilgjengelige for de som faktisk har behov for dem, jf. Prop. 39 L (2016-2017) s. 66.

Jeg presiserer at det ikke er slik at sameiet selv har ansvar for at det er tilstrekkelig med tilrettelagte parkeringsplasser på eiendommen. Eierseksjonsloven § 26 annet ledd kommer kun til anvendelse dersom det er truffet et «vedtak etter plan- og bygningsloven» om at det skal være parkeringsplasser for personer med nedsatt funksjonsevne i sameiet. Dersom kommunen har truffet et slikt vedtak, f.eks. i byggetillatelsen, har en person med ned-

satt funksjonsevne rett til å bytte til seg en slik tilrettelagt parkeringsplass uavhengig av om denne plassen eies eller brukes av en annen seksjonseier.

En forutsetning for retten til å bytte til seg en tilrettelagt parkeringsplass, er at personen med nedsatt funksjonsevne disponerer en parkeringsplass fra før. Det innebærer at en person med nedsatt funksjonsevne må ha tilegnet seg retten til å bruke parkeringsplass på vanlig måte ved å kjøpe en seksjon med parkeringsplass.

Retten til å benytte en annen seksjonseiers parkeringsplass er midlertidig. Personen som har rett til å bytte til seg plassen, vil ikke overta eierskapet til den, men har rett til å bruke den så «lenge et dokumentert behov er til stede».

Hvorvidt det kan være aktuelt å innta en lignende bestemmelse i burettslagslova, vil bli vurdert i forbindelse med en senere revisjon av denne loven.

SPØRSMÅL NR. 1741**Innlevert 4. juni 2018 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen****Besvart 12. juni 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Er det planlagt en utredning, eller har det vært utredet, at en tjeneste innenfor helsetjenesten har det overordnede ansvaret for å kartlegge behov, oppfølging og koordinering av helsehjelp for barn og familier som har opplevd vold i nære relasjoner?»

BEGRUNNELSE:

Manglende oppfølging og koordinering svekker helsetilbudet til barn og voksne utsatt for vold og overgrep. I Barneombudets rapport «Hadde vi fått hjelp tidligere hadde alt vært annerledes» fremheves blant annet ukoordinert hjelp og brutte relasjoner i barns møte med hjelpeapparatet. Gode rutiner for samarbeid, nok ressurser og høy kompetanse er viktig i arbeidet mot vold og overgrep. Barneombudets anbefaling er at en tjeneste har det overordnede ansvaret for å kartlegge behov og følge opp barn og familier som har opplevd vold i nære relasjoner.

Svar:

Regjeringen har gjennom Tiltaksplan for å bekjempe vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom (2014-2017) En god barndom varer livet ut og Prop. 12 S (2016-2017) Opptrappingsplan mot vold og overgrep (2017-2021) igangsatt en rekke tiltak for å forbedre tilbudet til barn og familier som har opplevd vold i nære relasjoner. I tiltaksplanen var ett av tiltakene å spørre barn og unge om hvordan de opplever kontakten med helsepersonell når de har opplevd vold eller seksuelle overgrep. Helsedirektoratet ba Barneombudet gjennomføre undersøkelsen, som i tillegg til annen kunnskap skulle være grunnlaget for å utarbeide konkrete råd til helsepersonell. I Barneombudets rapport «Hadde vi fått hjelp tidligere hadde alt vært annerledes», som det vises til i begrunnelsen for dette skriftlige spørsmålet, fremkommer barn og unges erfaringer bl.a. om manglende samarbeid og brutte relasjoner. Like etter at Barneombudet offentliggjorde rapporten 6. mars ble Helsedirektoratet bedt om å vurdere rapporten og komme med anbefalinger. Både Opptrappingsplanen mot vold og overgrep (2017-2021) og utredningen «NOU 2017:12 Svikt og svik» beskriver mangler og behov for forbedringer i tjenestetilbudet for voldsutsatte. Helsedirektoratet skal vurdere om den nye rapporten fra Barneombudet tilsier at det er behov for nye tiltak i tillegg til de som allerede er vedtatt og delvis påbegynt.

Mestre hele livet, regjeringens strategi for god psykisk helse (2017-2022) ble lagt frem i august 2017. I strat-

egien inngår arbeid mot manglende koordinert hjelp og omtales slik:

«Selv om mange barn får god og koordinert hjelp, er det fortsatt for mange som opplever tjenestetilbudet som fragmentert. Funn fra tilsyn viser for ofte svikt i tjenestene som er undersøkt, og det er mye som tilsier at man i dag ikke sikrer helhetlige tjenester for barn, unge og deres familier når det er behov for hjelp fra flere sektorer og nivåer. Mange barn som har behov for et helhetlig tilbud med langvarige og koordinerte tjenester, får ikke individuell plan. Dette til tross for at tjenestemottakere med slike planer opplever at tjenestene er bedre koordinerte enn de som ikke får en individuell plan. Det er behov for en bedre og sterkere samordning av tjenester til barn og unge.

Stortinget har bedt regjeringen vurdere et krav om at kommunene skal definere hvem som har det overordnede ansvaret for hjelpetjenestene til barn og unge (vedtak nr. 838 (2015-2016)). Regjeringen vil utrede hvordan ulike tjenester til barn og unge kan koordineres bedre, blant annet når det kommer til samordning av individuelle planer innenfor de ulike sektorer. Regjeringen vil også vurdere å lovfeste en plikt for kommunen til å utpeke en instans eller opprette en egen funksjon som skal ha ansvaret for å koordinere hjelpetjenester til barn og unge. I tillegg vil regjeringen utrede å ta inn en bestemmelse i de lovpålagte samarbeidsavtalene mellom de kommunale helse- og omsorgstjenestene og spesialisthelsetjenesten om samarbeid om barn og unge med behov for tjenester fra begge nivåer. Bestemmelsen kan omfatte flere sektorer enn helse- og omsorgstjenestene.»

Regjeringen har påbegynt dette utredningsarbeidet. Denne utredning og Helsedirektoratets vurdering og anbefaling etter rapporten fra Barneombudet vil danne grunnlaget for eventuelle nye utredninger i arbeidet mot vold og overgrep.

SPØRSMÅL NR. 1742**Innlevert 4. juni 2018 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 21. juni 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Det hopar seg opp med ubetalte fartsbøter som utanlandske sjåførar, særleg i transportnæringa, skulle ha betalt.

Har samferdselsministeren tatt tak i dette problemet, eller vil han ta grep som kan gjera det mogleg for politiet å drive inn bøtene?»

GRUNNGJEVING:

Saka handlar om at det er langt lettare å få norske fartssyndarar til å betale enn utanlandske sjåførar som bryt fartsgrensene.

Politiet viser til at dei ikkje har noko felles register over utanlandske køyretøy, og at dei ikkje får forfølgd sakene mot dei utanlandske fartssyndarane som har pådratt seg bøter. Sakene blir såleis berre ståande og hope seg opp i systemet, og det er grunn til å tru at nokon bruker dette til eigen fordel. Det må vera eit klårt politisk mål å ha eit system som unngår at utanlandske transportørar kan få ein konkurransefordel ved at dei kan gi blaffen i fartsbøter og såleis koma raskare fram i trafikken. For trafikksikkerheita sin del er det dessutan grunnleggjande viktig at ikkje éi gruppe sjåførar kan bryte fartsgrensene utan særleg økonomisk risiko. Eg meiner det må finnast ein måte å løyse dette problemet på, og håpar samferdselsministeren kan ta snarleg grep.

Svar:

Det er sjølvstøtt eit mål at fartsbøtar blir betalt. Problemstillinga rundt ubetalte bøter har dessverre vore ei vedvarande sak over lang tid. Nettopp derfor har Regjeringa jobba med problematikken på mange felt. Problemstillinga gjeld jo også innkrevjing av andre bøter og gebyr frå vegsektoren.

Det er Statens innkrevingsentral som krev inn gebyr og bøter ved brot på vegtrafikklovgjevinga. Dei er underlagt Finansdepartementet. Ofte er manglande informasjon om skuldners adresse årsaken til at fordringar hos utanlandske aktørar ikkje blir betalt. Køyretøy som blir stoppa i kontroll vil man naturlegvis normalt finne adresse på, men for køyretøy som blir tatt i automatisk kontroll så har man bare bilete. Noreg har eit godt samarbeid med våre nordiske naboar, men finner det meir utfordrande å skaffe riktig informasjon utanfor Norden. Vi jobbar for å løyse dette.

Det er etablert eit felleseuropeisk system for betre å kunne fylgje opp trafikklovbrot gjort av utlendingar.

Systemet gir tilgang til eigar- og køyretøyopplysningar for utanlandske køyretøy som mellom anna har brote fartsgrensane. Dette systemet er i drift i EU, men det blir framleis diskutert i EFTA om direktiv 2015/653 som gjeld dette skal inn i EØS-avtala. Eg tek på alvor meldingane frå politiet om at enklare tilgang til slike opplysningar vil gi betre høve til inndrivning av krav. Eg vil difor jobbe vidare saman med relevante styresmakter for at dette verktøyet også skal kunne bli brukt i Noreg. Det er likevel grunn til å peike på at verktøyet ikkje vil løyse alle utfordringar, særleg fordi det i Noreg er føraren og ikkje eigaren som straffast.

Eg har elles teke grep for betre inndrivning av krav mot utlendingar, mellom anna ved at det no i større grad etter vegtrafikklova er høve til å halde tilbake køyretøy til førelegg eller gebyr er betalt. Dette kan nyttast overfor mange ulike brotsverk, men er likevel i mindre grad aktuelt

for brot på fartsgrensene som i fyrste rekkje blir oppdaga ved automatiske kontrollar.

Eit anna aktuelt verktøy som kan effektivisere kontrollen av vegtrafikklovbrot særleg for utanlandske tunge kjøretøy er tilgang til informasjon som er tilgjengeleg i bompengeforvaltninga, til dømes gjennom AutoPASS. Det er særleg rettslege og personvernmessige utfordringar med dette. Dette ser vi etter løysingar på saman med Vegdirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 1743**Innlevert 4. juni 2018 av stortingsrepresentant Per Espen Stoknes****Besvart 8. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes****Spørsmål:**

«Kan statsråd Søviknes garantere at gassturbinene på Edvard Grieg blir stengt ned i tide, og i tråd med Stortingets vedtak for området?»

BEGRUNNELSE:

I statsrådets svar til stortingsrepresentant Storehaug på spm. datert 25. mai fremkommer det at «Operatøren for Grieg-feltet jobber videre med studier av alternative løsninger for dekking av innretningens varmebehov etter at en områdeløsning er satt i drift i 2022.» Det er mulig å tolke «alternative løsninger» som å inkludere bruk av fossile brensler og dette er ikke i tråd med Stortingets vedtak. Det virker unødvendig at operatøren vurderer ulike alternative løsninger, når det foreligger stortingsvedtak om full elektrifisering.

Svar:

Grieg-innretningen drives nå med energiforsyningsløsning i henhold til godkjent plan for utbygging og drift (PUD) av Grieg-feltet. Ved godkjenningen av utbyggingen stilte departementet blant annet følgende vilkår: «Der som departementet finner at en samordnet kraft fra land-løsning for den sørlige delen av Utsirahøyden skal realiseres, skal Edvard Grieg-feltet tilknyttes en slik løsning og

legge til rette for og dekke hele sitt kraftbehov med kraft fra land, med mindre departementet av særskilte grunner bestemmer noe annet.» Dette ligger til grunn for departementets behandling av denne saken.

Arbeidet med områdeløsningen for kraft fra land til feltene Sverdrup, Krog, Grieg og Aasen er beskrevet i Prop. 114 S (2014-2015). Departementet orienterte sist Stortinget om framdriften med å etablere en områdeløsning for kraft fra land til de fire feltene på Utsirahøyden i Prop. 1 S (2017-2018), herunder om arbeidet operatøren på Grieg-feltet gjør med å utrede alternative løsninger for å dekke varmebehovet på innretningen etter at løsningen med kraft fra land er på plass.

Områdeløsningen for kraft fra land til feltene Sverdrup, Krog, Grieg og Aasen vil bli satt i drift i 2022 som en del av oppstarten av andre byggetrinn av Sverdrup-utbyggingen. Operatøren oppgir at det, av prosjektgjennomføringsmessige grunner, ikke er hensiktsmessig å ta beslutning knyttet til dekking av Grieg-innretningens varmebehov fra 2022 før tidligst i 2020. Ved å ta endelig beslutning om den langsiktige tekniske løsningen i 2020 vil beslutningen bli tatt med mest mulig oppdatert og helhetlig informasjon.

Departementet vil holde Stortinget orientert på egnet måte om den langsiktige løsningen for å dekke varmebehovet på Grieg-feltet.

SPØRSMÅL NR. 1744**Innlevert 4. juni 2018 av stortingsrepresentant Ruth Grung****Besvart 13. juni 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland****Spørsmål:**

«Nordisk møbelindustri er blant de mest miljøbevisste i verden, og etterlyser at de offentlige anbudene stiller konkrete miljøkrav som fremmer innovasjon og åpen konkurranse med lave transaksjonskostnader. Det florerer med ulike merkeordninger, som er kostbar og krevende å kvalifisere seg til. Det bør også stilles krav om sosial bærekraft, kvalitet og levetid.

Hvordan vil ministeren sikre konkurranse på like vilkår ved at det konkurreres på objektive miljøprestasjoner og ikke på ulike miljødokumentasjonsordninger?»

BEGRUNNELSE:

I skriv datert 24.januar 2018 oppfordrer den nordiske møbelindustrien myndighetene om å stille krav til miljøprestasjoner i offentlige anbud. De viser til at det finnes en rekke etablerte merkeordninger som f. eks Møbelfakta,

EPD, mobelfakta.no, Nordic ECO-level, EU ECO-label som alle anvendes bredt og har høy troverdighet. De mener det er uheldig om det offentlige stiller krav om en bestemt merkeordning, som vil bidra til monopolsituasjon, som utestenger mange møbelprodusenter som har valgt en annen merkeordning. De viser videre til at de ulike merkeordningene har ulik profil og gjennom konkurranse bidrar til å spisse kriteriene. Den nordiske møbelindustrien er opptatt av at markedet skal ha få hindre, lave transaksjonskostnader og forutsigbarhet samtidig som de ønsker velkommen strenge krav på holdbarhetsutvikling. De fremhever også at arbeidet med holdbar utvikling ikke bare handler om miljø, men også sosial ansvarlighet samt tydelige krav på høy slitestyrke med lang levetid.

Svar:

Jeg vil innledningsvis bemerke at Barne- og likestillingsdepartementet har besvart NHOs henvendelse av 8. desember 2017 ved brev datert 1. februar 2018.

Stiftelsen Miljømerking i Norge er opprettet av myndighetene for å forvalte den fellesnordiske miljømerkeordningen, Svanen. Svanemerket er en ikke-kommersiell ISO 14 024 – type 1 miljømerking med tredjepartskontroll. Gjennom årenes løp har det blitt utviklet kriterier for svanemerking innenfor en rekke produkt- og tjenestoområder, rettet mot både forbrukermarkedet og det profesjonelle markedet.

Jeg er kjent med at det nye regelverket for offentlige anskaffelser, som gjør det mulig for innkjøpere å kreve et bestemt miljømerke, har skapt mye diskusjon. I følge Difi, som er fagorgan for regelverket, har dette resultert i uklarhet om hvilke miljøkrav som bør stilles og hvilken dokumentasjon som bør kreves. Difi har derfor sett behovet for en klargjøring på området, og har nylig publisert en omfattende veileder om miljøkrav og miljødokumentasjon. Veilederen tar opp hvordan miljømerker, EPDer, miljøsertifiseringer, attester mm kan brukes for å oppfylle miljøkrav og miljøkriterier. Jeg viser til denne veilederen:

<https://www.anskaffelser.no/verktoy/miljokrav-og-miljodokumentasjon-veileder>

SPØRSMÅL NR. 1745

Innlevert 4. juni 2018 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 11. juni 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Nordisk møbelindustri er blant de mest miljøbevisste i verden, og etterlyser at de offentlige anbudene stiller konkrete miljøkrav som fremmer innovasjon og åpen konkurranse med lave transaksjonskostnader. Det florerer med ulike merkeordninger, som er kostbar og krevende å kvalifisere seg til. Det bør også stilles krav om sosial bærekraft, kvalitet og levetid.

Hvordan vil ministeren sikre konkurranse på like vilkår ved at det konkurreres på objektive miljøprestasjoner og ikke på ulike miljødokumentasjonsordninger?»

BEGRUNNELSE:

I skriv datert 24.januar 2018 oppfordrer den nordiske møbelindustrien myndighetene om å stille krav til miljøprestasjoner i offentlige anbud. De viser til at det finnes en rekke etablerte merkeordninger som f. eks Møbelfakta, EPD, mobelfakta.no, Nordic ECO-level, EU ECO-label som alle anvendes bredt og har høy troverdighet. De mener det er uheldig om det offentlige stiller krav om en bestemt

merkeordning, som vil bidra til monopolsituasjon, som utestenger mange møbelprodusenter som har valgt en annen merkeordning. De viser videre til at de ulike merkeordningene har ulik profil og gjennom konkurranse bidrar til å spisse kriteriene. Den nordiske møbelindustrien er opptatt av at markedet skal ha få hindre, lave transaksjonskostnader og forutsigbarhet samtidig som de ønsker velkommen strenge krav på holdbarhetsutvikling. De fremhever også at arbeidet med holdbar utvikling ikke bare handler om miljø, men også sosial ansvarlighet samt tydelige krav på høy slitestyrke med lang levetid.

Svar:

Bestemmelsen som gir adgang til å stille krav om miljømerker er blitt forenklet i det nye anskaffelsesregelverket. Den nye bestemmelsen innebærer at offentlige oppdragsgivere kan stille krav om miljømerker som dokumentasjon på miljømessige egenskaper. Miljømerkene bekrefter at produktene oppfyller nærmere definerte minstekrav til miljø. Det finnes forskjellige typer av miljømerker med ulikt ambisjonsnivå på miljøkravene.

Oppdragsgiverne må forholde seg til dette når de skal bestemme seg for hvilke merkeordninger de skal kreve i den konkrete anskaffelsen. Oppdragsgivere som etter spør én bestemt merkeordning, må også godta andre merkeordninger med tilsvarende ambisjonsnivå på miljøkravene. Dette gjør det mulig for flere leverandører å delta i konkurransen.

Videre må det skilles mellom miljømerker og miljødokumentasjon. Svanemerket, EU-blomsten og Blå Engel, med flere, er miljømerker som sier noe om kvaliteten på miljøprestasjonen til produktet. EPD og ISO standard 14025 er miljødokumentasjon som angir de objektive miljøprestasjonene til produktet, uten å si noe om kvaliteten på prestasjonene. I enkelte anskaffelser kan det være hensiktsmessig å kreve miljømerker, i andre kan det være best å kreve miljødokumentasjon.

Jeg er godt kjent med at det er kostnader knyttet til ulike sertifiseringsordninger. Det er derfor viktig at oppdragsgiverne er bevisst på at strenge krav til merkeordninger kan utelukke enkelte aktører, som for eksempel små og mellomstore bedrifter. Disse kan ofte ha like mil-

jøvennlige produkter som større aktører. Nærings- og fiskeridepartementet har i sin veiledning gitt tydelig uttrykk for at offentlige oppdragsgivere må ta hensyn til den mulige konkurransebegrensende effekten som krav om merkeordninger kan medføre.

Det er opp til oppdragsgiverne å vurdere hvilke krav som er hensiktsmessig å stille når de skal anskaffe noe. Oppdragsgiverne har likevel behov for veiledning når det gjelder bruk av miljøkriterier. Difi har derfor utarbeidet en grundig veileder om miljøkrav og miljødokumentasjon, som blant annet gir veiledning på hva oppdragsgiverne må vurdere før de velger hvilke miljøkrav de skal stille. Det er samtidig behov for kategorispesifikk veiledning på områder hvor det er særlig aktuelt å stille miljøkrav (som blant annet kjøretøy, bygg- og anlegg, mat og møbler). Etter sommeren skal Difi starte arbeidet med å utvikle et slikt spesifikt kriteriesett for møbelanskaffelser. Det pågående veiledningsarbeidet vil gjøre oppdragsgiverne bedre i stand til å stille gode og hensiktsmessige miljøkrav som sikrer konkurranse på like vilkår.

SPØRSMÅL NR. 1746

Innlevert 4. juni 2018 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen

Besvart 13. juni 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie

Spørsmål:

«Hvilke lov- eller forskriftsendringer må gjøres for at innaskjærsdykkerne i sin helhet, uavhengig om det dykkes fra båt, lekter eller kai, skal omfattes av den norske arbeidsmiljøloven, herunder at Arbeidstilsynet er tilsynsmyndighet?»

BEGRUNNELSE:

Som en følge av en svært høy dødsrate innen innaskjærs dykking har Arbeidstilsynet igangsatt en revisjon av regelverket for denne type dykking. Norsk senter for maritim- og dykkemedisin ved Haukeland sykehus har avdekket helseeffekter av innaskjærs dykking som har likhetstrekk med tidligere nordsjødykking. Det er videre avdekket at sjøfartslovgivningen ikke har regler som dekker selve dykkeoperasjonen.

I henhold til felles utredning fra Arbeidstilsynet og Sjøfartsdirektoratet presiseres det at «Utviklingen går i retning av at flere virksomheter innretter seg etter sjøfartsregelverkets bestemmelser. Bruk av sjøfartsregelver-

kets utvidede rammer for arbeidstid gir et konkurransefortrinn.»

Forvaltningspraksisen er klar i petroleumsvirksomheten. Her er dykkerne omfattet av arbeidsmiljøloven når det dykkes under samtykke for petroleumsvirksomhet til havs, også under forflytning av dykkerfartøy på kontinentalsokkelen. Ut fra rettstilstanden i dag kan det se ut som om innaskjærs dykkere som jobber fra mindre båter med overnattingsmuligheter, og som er med på å drifte båten, er omfattet av sjøfartslovgivningen.

Svar:

Yrkesdykking er forbundet med betydelig risiko. Arbeids- og sosialdepartementet har derfor bedt Arbeidstilsynet prioritere dette området høyt, gjennom en egen satsing. Som en del av denne satsingen har Arbeidstilsynet blant annet foreslått en rekke endringer i dykkerforskriftene, samt økt tilsynsaktiviteten med yrkesdykking.

Høyesterett har i en dom fra 2007 slått fast at innaskjærs yrkesdykking i utgangspunktet er underlagt arbeidsmiljøloven, og at dette gjelder uavhengig av om

dykkingen foregår fra båt eller land. I denne dommen uttalte Høyesterett også at dersom virksomheten skal "... komme inn under sjøfartsbegrepet, må personer som utfører dykkerarbeidet, ha en særskilt tilknytning til skipet, for eksempel tilhøre skipets mannskap." I den senere tid er det kommet noen rettsavgjørelser hvor spørsmålet om hvilket lovregime som gjelder for innaskjærs yrkesdykking er kommet på spissen. Dommene går i begge retninger. Situasjonen i dag er derved at det hersker en viss usikkerhet når det gjelder hvilken lovgivning som gjelder for visse dykkeoperasjoner.

En slik uforutsigbarhet er i seg selv uheldig. Samtidig er det viktig for regjeringen å sikre at all dykking i norske farvann skjer under et tilfredsstillende regelverk og tilsyn, uavhengig av om det er arbeidsmiljøregimet eller sjøfartsregimet som kommer til anvendelse. På felles oppdrag fra Arbeids- og sosialdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet har derfor Arbeidstilsynet og Sjøfartsdirektoratet utredet grensen mellom arbeidsmiljøloven og sjøfartsregelverket på dette området, og kommet med

forslag til endringer og klargjøringer. Etatene er i et nytt felles oppdrag fra departementene blitt bedt om følge opp utredningen ved å gjennomføre et regelverksarbeid med utgangspunkt i at sjøfartsregelverket harmoniseres med arbeidsmiljøregelverket for dykking og at skillet mellom regelverksregimene klargjøres i lov. Etatene er således bedt om å utrede konkrete endringsforslag og gjennomføre en alminnelig høring av disse.

Sjøfart er i dag positivt unntatt fra arbeidsmiljøloven. Jeg antar derfor at en endring som skisseres i spørsmålet fordrer at det ved lov fastsettes unntak fra arbeidsmiljølovens sjøfartsunntak for den aktuelle aktiviteten. En slik endring vil formodentlig ha som konsekvens at samme skip vil være underlagt to arbeidsmiljøregelverk og tilsynsregimer samtidig; arbeidsmiljøloven og Arbeidstilsynet for dykkeaktiviteten/dykkerne og sjøfartsregelverket og Sjøfartsdirektoratet for all annen aktivitet om bord. Etter min vurdering synes en slik løsning ikke å være den mest hensiktsmessige.

SPØRSMÅL NR. 1747

Innlevert 5. juni 2018 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen

Besvart 13. juni 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Er evalueringen av «tilskudd til opplæring av lærlinger, praksisbrevkandidater og lære kandidater med særskilte behov» gjennomført?»

BEGRUNNELSE:

I Statsbudsjettet for 2018, kapittel 225, post 70, varsles en evaluering av tilskudd til opplæring av lærlinger, praksisbrevkandidater og lære kandidater med særskilte behov. Oppdraget er gitt til Utdanningsdirektoratet og evalueringen skulle være ferdig våren 2018. Evalueringen nevnes ikke i revidert nasjonalbudsjett.

Svar:

Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) har evaluert lære kandidatordningen og tilskuddsordningen til lærlinger, lære kandidater og praksisbrevkandidater med spesielle behov. Evalueringsrapporten ble publisert på Utdanningsdirektoratet sine

hjemmesider 7. juni. Jeg tar sikte på å komme tilbake til Stortinget med saken i statsbudsjettet for 2019.

SPØRSMÅL NR. 1748**Innlevert 5. juni 2018 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 13. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes****Spørsmål:**

«Vil statsråden, på bakgrunn av store usikkerhetsmomenter og farer for miljøfarlig utslipp knyttet til bygging av ny dam i Namsvatnet, ta initiativet til en konsekvensanalyse av hele prosjektet?»

BEGRUNNELSE:

Dammen i Namsvatnet i Røyrvik kommune, som stod ferdig i 1951, eies og drives av Nord Trøndelag Elektrisitetsverk AS (NTE). NTE er et konsern innen kraftproduksjon med hovedkontor i Steinkjer.

I 2005 påla NVE en utbedring av dammen. Pålegget la til grunn at dammen ikke tilfredstilte dagens sikkerhetsforskrifter.

I stedet for å utbedre eksisterende dam har NTE valgt å bygge en ny dam. Anleggsarbeidet ble startet i 2015.

Deler av den gamle dammen inneholder grønnstein fra et lokalt steinbrudd. På grunn av høyt innhold av tungmetall skal betongen i gammeldammen, etter rivning, behandles som spesialavfall.

Den nye dammen vil bruke over 100 ganger så mye av den lokale grønnsteinen som den gamle dammen. Store mengder slam og uviss mengde tungmetaller går nå ubehandlet ut i naturen.

Det er også økt fare for betydelig erosjon langs Namsvatnet og i deler av Børgefjell Nasjonalpark som følge av økt maksimal vannstand.

Dette er de øverste delene av Namsen, et nasjonalt laksevassdrag, som ender ut i Namsenfjorden, en nasjonal laksefjord.

Særlig aktsomhet skal utøves i nasjonale laksevassdrag og verneområder. Naturmangfoldsloven § 9 – «føre-var-prinsippet» – er særs relevant i denne sammenhengen.

Utslippene og de følger utbyggingen kan ha for Namsenvassdraget gir derfor grunn til å opptre med stor forsiktighet. En bør derfor kartlegge alle mulige konsekvenser av prosjektet.

Svar:

NVE har tidligere godkjent NTE Energi AS' planer for å bygge ny dam i Namsvatnet. Anleggsarbeidet har deretter vært stanset en rekke ganger som følge av flere ulike rettsprosesser.

NVE og Olje- og energidepartementet har behandlet flere saker i anledning byggingen av ny dam i Namsvatnet, herunder så vel detaljplaner som spørsmål om grunn- og

rettighetsserverv for gjennomføring av arbeidene med den nye dammen.

Departementet avgjorde i oktober 2017 en klagesak i forbindelse med NVEs pålegg til dameieren NTE om sikringstiltak og adgang til bruk av grunneiers eiendom for å gjennomføre sikringstiltakene. Fare for forurensning var et av spørsmålene i denne klagesaken.

Jeg legger til grunn at NTE bygger dammen i henhold til godkjente detaljplaner og i samsvar med utslippstillatelse med tilhørende vilkår gitt av Fylkesmannen i Trøndelag i forbindelse med damanleggsarbeidet.

Det er Fylkesmannen i Trøndelag som må gi eventuelle pålegg om ytterligere tiltak og undersøkelser for å avverge eller begrense eventuell forurensning i vassdraget.

Jeg er informert om at forurensningsmyndighetene skal være godt kjent med situasjonen som stortingsrepresentanten her tar opp. NTE og Fylkesmannen hadde 15. mai møte hvor spørsmål om forurensning i forbindelse med anleggsarbeidene ble gjennomgått.

SPØRSMÅL NR. 1749**Innlevert 5. juni 2018 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 14. juni 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«I dok. 15:1649, svar fra kommunalministeren, vises det til at Statens vegvesen oversendte i februar i år forslag til endelig planprogram for Lyngdal Vest-Ålgård E-39, til samferdselsministeren. Samferdselsministeren viser til kommunaldepartementet i april, dok. 15:1649, men da var saken sendt fra Kommunaldepartementet til samferdselsministeren.

Var det ukjent for ministeren at departementet hadde fått saken fra Kommunaldepartementet, hva gjør at det enda ikke er kommet en avklaring og når vil den komme?»

Svar:

Regjeringen har økt satsingen på infrastruktur betydelig. I perioden 2018-21 vil det bygges ca fire ganger mer firefelts motorvei enn i perioden 2010-13. Det er viktig at vi bygger veier som er trygge, raske og fremtidsrettede, og at vi finner løsninger som holder kostnadene nede, fungerer for lokalsamfunnene, og ivaretar overordnede miljø- og arealbehov.

Strekningen Stavanger-Kristiansand er en av flere områder hvor det er viktig å få en moderne vei. Jeg merket meg at Arbeiderpartiet i 2015 tok til orde for at man først burde realisere Ålgårdbanen før man bygget E39. Det er en prioritering jeg er uenig i, da en slik tilnærming ville medført at E39 i praksis ble lagt på is. Ålgårdbanen har verken ligget inne i forrige eller nåværende Nasjonal transportplan.

For meg er det viktig at vi får realisert E39, og det er viktig at vi ikke bygger noe som man etter få år vil se på som mangelfull. Derfor har vi gjort en rekke endringer i prosjektet sammenlignet med de tanker som ble lagt til grunn av foregående regjeringer for videre planlegging av E39 Søgne – Ålgård. Beslutningen fra 2013 innebar at videre planlegging for utbygging på strekningen skulle ta utgangspunkt i "Midtrekkverkskonseptet" og at alle tunneler som ikke bygges med midtrekkverk skulle planlegges for to løp. For strekningen Lyngdal vest - Sandnes innebærer dette to- og trefelts vei med 90 km/t skiltet hastighet.

Samferdselsdepartementet har i etterkant av beslutningen justert rammene for arbeidet. Vegdirektoratet ble i juni 2014 bedt om at det i planarbeidet for E39 Søgne - Ålgård planlegges med sikte på firefelts vei som langsiktig løsning. I november 2014 presiserte departementet i brev til Vegdirektoratet at nye motorveier skal planlegges for 110 km/t. Departementet besluttet i mai 2015 å utvide

utredningsarbeidet med en ytre korridor over Høg-Jæren ("Jærinja").

I løpet av 2016 og 2017 har Statens vegvesen utført kartlegging og et omfattende feltarbeid for de aktuelle korridorene. Arbeid med vurdering, siling og bearbeiding av alternativer var grunnlag for utlegging av forslag til planprogram på høring i 2017. Høringen ble gjennomført i to omganger. Høringen våren 2017 omfattet veilinjer i ytre, midtre og indre korridor. Som følge av høringsinnspill, ble en ny indre korridor lagt ut på høring høsten 2017.

Samferdselsdepartementet mottok i februar 2018 brev fra Vegdirektoratet med Statens vegvesens forslag til fastsatt planprogram for statlig kommunedelplan for strekningen E39 Lyngdal vest – Sandnes. I mars i år mottok departementet oppdaterte trafikkprognoser for de alternative strekningene på Jærinja.

Selv om beslutningen om å se på mulighetene for å kunne bygge moderne firefelts motorvei på strekningen har tatt ekstra planleggingsarbeid sammenlignet med å realisere en 2/3 felts vei, så mener jeg tidsbruken er vel anvendt tid i et generasjonsperspektiv. Erfaringsmessig har slike veistrekninger også blitt bygget ut stykkevis og delt. Jeg er også kjent med at Nye Veier AS har ambisiøse planer for utbygging av hele veistrekningen mellom Stavanger og Kristiansand i løpet av de neste årene. Det gleder jeg meg over.

Departementet skal nå gi sin tilrådning til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Dette ventes å ville kunne skje meget raskt.

Statens vegvesen vil utarbeide kommunedelplan med konsekvensutredning (KU) etter at planprogrammet er fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Det er Nye Veier AS som vil stå ansvarlig for detaljregulering og utbygging etter at kommunedelplanen er vedtatt.

SPØRSMÅL NR. 1750**Innlevert 5. juni 2018 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 12. juni 2018 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale****Spørsmål:**

«Mattilsynet har fremlagt en rapport knyttet til forholdene hos svinebønder i Rogaland, og rapporten har alarmende funn. Avvik på 166 av 228 undersøkte svinebesetninger, hvor de fleste avvik gjaldt syke eller skadde dyr.

Hva vil statsråden konkret gjøre for å følge opp at dyrevelferden for gris blir bedre?»

Svar:

Eg fekk tidleg kjennskap til at det var ein del uakseptable funn i tilsynskampanjen med hald av slaktegris i Rogaland. Difor kalla eg inn næringa til møte allereie i februar.

På møtet orienterte næringa om tiltak som var sett i verk for å betre kompetanse og haldningar hjå pro-

ducentane. Det vart òg presentert eit dyrevelferdsprogram som heile næringa står bak, og som dei ville sette i verk i slaktegrisproduksjonen. Produsentar som ikkje følgjer krav i dyrevelferdsprogrammet, vil få trekk i slakteoppgjæret og avvika vil bli rapporterte til Mattilsynet. Programmet omfattar mellom anna regelmessige besøk av veterinær, i alt 3.500 veterinærbesøk i året.

Det Mattilsynet har avdekkja i sin tilsynskampanje er ikkje akseptabelt. Bønder som ikkje kan ta vare på dyra sine, har vi ikkje plass til i norsk husdyrproduksjon. Eg forventar at svinenæringa no er sitt ansvar bevisst og at dei ryddar opp.

Eg har kalla inn næringa til eit nytt møte for å få ei orientering om framdrifta i dei tiltaka som blir gjennomført i regi av næringa, og om næringa i lys av dei funna Mattilsynet har gjort, vil framskynde arbeidet sitt.

SPØRSMÅL NR. 1751**Innlevert 5. juni 2018 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 18. juni 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Hvilke konsekvenser har Høyesteretts “avlaster 2 dommen” av 23. juni 2016 gitt for tilfanget av avlastere og støttekontakter mv., og dermed kommunenes samlede muligheter til å bidra til kvalitativt gode tilbud til utsatte barn og unge?»

BEGRUNNELSE:

Det har nå gått omlag 2 år siden Høyesterett avsa dommen, som førte til omfattende endringer både administrativt og økonomisk for barnevern og kommuner.

Svar:

Svaret er utarbeidet i samarbeid med Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Barne- og likestillingsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet som har ansvaret for de sektorer som benytter seg av avlastere.

Barneverntjenestens hovedoppgave er å gi barn og unge som trenger det nødvendig hjelp og omsorg. Barneverntjenesten skal iverksette ulike former for hjelpetiltak når barnet har behov for det. Besøkshjem og avlastningshjem er et av flere hjelpetiltak på barnevernområdet, og er forholdsvis mye benyttet. Tiltaket tilbys både som et frivillig hjelpetiltak når barnet bor hjemme og som tiltak når barn bor i fosterhjem. Innen helse- og omsorgsområdet er avlastningstiltak et tilbud til personer og familier med særlig tyngende omsorgsarbeid, og hvor formålet er å hindre overbelastning, gi omsorgsyter nødvendig fritid og ferie og mulighet til å delta i vanlige samfunnsaktiviteter.

Tidligere var personer som yter avlastning å anse som oppdragstakere. Etter Høyesteretts dom skal en avlaster etter helse- og omsorgstjenesteloven nå normalt anses som arbeidstaker. Dette innebærer at den arbeidsrettslige lovgivningen, for eksempel om arbeidstid, ferie og stillingsvern gjelder. Avlastning som ytes som et hjelpetiltak etter barnevernloven omfattes i utgangspunktet også.

Regjeringen er opptatt av å få til så gode ordninger som mulig for de barna og familiene som har behov for avlastningshjelm, både i barnevernet og på helseområdet.

For å gjøre det mulig fortsatt å tilby døgn- og helgeavlastning etter dommen, er det vedtatt en ny forskrift om arbeidstid for avlastere etter både helse- og omsorgstjenesteloven og barnevernloven. Forskriften trådte i kraft 1. juli 2017 og gjør at det i all hovedsak er mulig å videreføre tilbud om avlastning i opptil 48 timer. Etter at forskriften ble fastsatt har partene i kommunal sektor inngått en særavtale for arbeid som avlastere. Avtalen inneholder blant annet egne satser for avlastning etter helse- og omsorgstjenesteloven og barnevernloven.

Støttekontaktene er ikke berørt av dommen eller de tilpasninger som er gjort i forskrift og avtale.

Det er usikkert hvordan kommunene vil tilpasse seg den nye rettstilstanden og hvilke konsekvenser endringen vil få. Kommunene skal fortsatt sørge for at utsatte barn og unge får et forsvarlig tilbud, og at personer med behov for avlastning mottar nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

Det vises ellers til at kommuneøkonomien er styrket under denne regjeringen, noe som har gitt gode netto driftsresultater. Dette legger til rette for at kommunene kan gi et tilbud av god kvalitet til utsatte barn og unge og til andre grupper.

SPØRSMÅL NR. 1752

Innlevert 5. juni 2018 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold

Besvart 13. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Er statsråden enig i at den foreslåtte endringen i forskrift om kontroll av nettvirksomhet, herunder endringer knyttet til anleggsbidrag, kan være til hinder for etablering av fremtidig kraftkrevende industri og næring, som for eksempel datasentre?»

BEGRUNNELSE:

NVE gjennomførte med frist 25. mai 2018 høring på forslag til endringer i regelverket om anleggsbidrag der det blant annet foreslås å endre fra «kan» til «skal» i kravet til anleggsbidrag i regionalnettet.

Dagens lovverk tillater anleggsbidrag i regional- og transmisionsnett kun ved ekstraordinære tilfeller, og lovverket krever ikke-diskriminerende praksis. Loven har til nå blitt praktisert så strengt at ingen kunder har blitt pålagt anleggsbidrag, og utbyggingskostnadene har blitt delt med hele kundebasen i form av nettleie.

De foreslåtte endringene medfører at enhver utbygging helt eller delvis skal dekkes av kunden som utløser nettinvesteringen.

Forslaget til endring har skapt bekymring både blant næringsaktører og distriktskommuner fordi et slikt anleggsbidrag vil kunne hindre utvikling og etablering av ny kraftkrevende næring.

I Tynset kommune er det for eksempel planlagt et nytt datasenter med potensielt 50 nye arbeidsplasser.

Forskriftsendringen har derimot bidratt til å så tvil om denne etableringen, fordi det vil medføre en ekstra kostnad på rundt 25 millioner kroner.

Et annet eksempel finner vi i høringsinnspillet fra Salfjord AS, som peker på at utvikling av et stort landbasert anlegg for oppdrett av laks vil bli betydelig vanskeligere å realisere med en minimum ekstra kostnad på mellom 17-20 millioner kroner dersom forskriften endres som foreslått.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å legge til rette for å videreutvikle og dra nytte av konkurransefortrinnet de fornybare energiresursene og et velutviklet kraftnett gir oss. Dette er med å gjøre Norge til et attraktivt land for kraftintensiv industri og nye næringer med stort kraftbehov, som datasentre. Som det fremgår av regjeringens datasenterstrategi fra tidligere i år, er produksjonsutstyr og -installasjoner fritatt for eiendomsskatt og store datasentre betaler redusert sats i elavgiften. Lav nettleie er også viktig for datasentre, kraftintensiv industri og øvrige nettkunder. Anleggsbidrag er et virkemiddel for å bidra til at nettet utvikles på en effektiv måte slik at nettleien ikke øker mer enn nødvendig.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) sendte 26. mars 2018 på høring forslag til endringer i forskrift om kontroll av nettvirksomhet (kontrollforskriften). Forslaget omfattet endringer i bestemmelsene om anleggsbidrag slik at nettselskapene skal kreve anleggsbidrag, også i re-

gional- og transmisjonsnettet. Dette er også omtalt i Meld. St. 25 (2015-2016) om energipolitikken mot 2030.

Formålet med anleggsbidrag er å synliggjøre kostnadene ved en ny tilknytning eller forsterkning, eksempelvis når noen ber om økt kapasitet, jf. Meld. St. 25 (2015-2016). Anleggsbidraget bidrar til at kunden skal kunne vurdere nettilknytning opp mot andre alternativer. Et annet formål med anleggsbidrag er å fordele kostnadene mellom kunden som utløser investeringen og nettselskapets øvrige kunder. Hovedprinsippet er at investeringer i nettet som utløses av en kunde, betales av denne kunden. Den delen av kostnaden som ikke dekkes av anleggsbidrag, må betales av nettselskapets øvrige kunder gjennom høyere nettleie.

Anleggsbidrag for investeringer i såkalt masket nett, som omfatter transmisjonsnettet og store deler av regionalnettet, har hittil ikke vært benyttet. Olje- og energidepartementet er kjent med at NVEs forslag innebærer at reglene for anleggsbidrag, med visse begrensninger, også skal gjelde i masket nett. Investeringer på høyere nettnivå har ofte nyttevirkninger for flere enn aktøren som utløser

investeringen, for eksempel gjennom økt forsyningssikkerhet og redusert nettap. NVE har derfor foreslått at kostnadsgrunnlaget for anleggsbidrag i masket nett halveres. Nettbrukere under 1 MW skal ikke betale anleggsbidrag i masket nett.

Et evt. krav om anleggsbidrag også på høyere nettnivå, vil bidra til at nettkundene vil stå overfor et prissignal som i større grad reflekterer de faktiske kostnadene ved tilknytning til strømmettet. De får da et bedre grunnlag til å vurdere tilpasninger som kan redusere eller fjerne behovet for nettinvesteringen, eller å knytte seg til et punkt i det eksisterende nettet med bedre kapasitet. Videre vil anleggsbidrag på alle nettnivå redusere dagens insentiv til å knytte ny produksjon eller nytt forbruk direkte til transmisjonsnettet – selv når dette gir løsninger som er mer kostbare for samfunnet enn de ellers ville vært.

Høringsfristen for NVEs forslag var 25. mai 2018. NVE vil nå gå grundig gjennom de innkomne høringsuttalelsene før de vurderer hvordan forslagene til endring av regelverket for anleggsbidrag skal tas videre.

SPØRSMÅL NR. 1753

Innlevert 5. juni 2018 av stortingsrepresentant Else-May Botten

Besvart 15. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Er statsråden nå klar til å ta ansvar og bidra til at alle sykehus, inklusive sykehusene i Møre og Romsdal, nå må følge stortingsvedtaket om stedlig ledelse, for å sikre både god økonomistyring og gode pasientforløp med fokus på faglighet og kvalitet?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget har fattet vedtak om at det skal være stedlig ledelse på alle sykehus.

Direktør Espen Remme i Helse Møre og Romsdal, har unngått å innføre dette til dags dato, han har kun ansatt sykehuskoordinatorer.

Ikke alle sykehusene har fått disse på plass, og det kan virke som om stillingsinstruksen ikke er veldig tydelig mtp. å få kontroll på økonomi og organisering, slik behovet faktisk er.

Helseforetaket melder om stadige budsjett sprekker, april allerede 23 mill. i underskudd i Klinikken, og ser ikke ut til å være i stand til å få kontroll på dette med da-

gens ledelse og organisering. I tillegg er det økende frustrasjon blant både helsepersonell og pasienter knyttet til pasientenes oppfølging. De ansatte viser til økt byråkratisering, tidstyver knyttet til rapporteringskrav og mangel på ansvarlig ledelse. Mens det pasientene trenger, er profesjonell behandling, god pleie og omsorg fra helsepersonell med tid til følge de opp.

Svar:

Stortinget vedtok i behandlingen av Nasjonal helse- og sykehusplan 17. mars 2016 at stedlig ledelse skal være hovedregelen i sykehusene, og ba samtidig Regjeringen om å stille krav om dette i foretaks møte eller i oppdragsdokument til de regionale helseforetakene. Målet for arbeidet med Nasjonal helse- og sykehusplan var å gi Stortinget best mulig innsikt i status og utfordringer for spesialisthelsetjenesten, og å invitere til å gi overordnede føringer for hvordan sykehusene skal utvikles fremover.

Jeg fulgte opp Stortingets anmodningsvedtak i foretaks møtet med de regionale helseforetakene 4. mai 2016. Her viste jeg til at Stortinget ved behandling av Nasjonal

helse- og sykehusplan gjorde følgende anmodningsvedtak: "Stortinget ber regjeringen gjennom foretaksmøtet og/eller styringsdokumenter sørge for at stedlig ledelse bli hovedregelen ved norske sykehus." Stortingsbehandlingen åpnet for at helseforetakene har en fleksibilitet til å utforme ledelsesmodeller tilpasset lokale behov, og at kravet om stedlig ledelse ikke er til hinder for bruk av tverrgående klinikk. I en tverrgående klinikkstruktur må klinikklederen påse at det finnes ledere på de ulike geografiske lokasjonene som er gitt fullmakter til å utøve stedlig ledelse.

I foretaksmøtet minnet jeg samtidig om at helseforetakene må organisere virksomheten på en måte som sikrer at lovens krav til enhetlig ledelse blir oppfylt. Dette innebærer blant annet at alle ansatte i sykehuset skal vite hvem som er deres nærmeste leder, jf. Helse- og omsorgsdepartementets rundskriv I-2/2013 om Lederansvaret i sykehus.

Uavhengig av organisering skal helseforetakene sikre god kommunikasjon og nærhet til nærmeste leder. Omstillingsprosesser og endring av organisasjonsmodell skal skje i samarbeid og i god dialog med ansatte og deres organisasjoner. Ett av de viktigste formålene med stedlig ledelse er å bidra til god kommunikasjon og samhandling innad i sykehuset, mellom sykehusene i et helseforetak og med virksomheter utenfor sykehuset, som kommuner og andre aktører i et nærrområde.

I årlig melding for 2016 rapporterte de regionale helseforetakene om at alle helseforetakene følger opp Stortingets anmodningsvedtak. Rapporteringen viste også hvordan helseforetakene har etablert stedlig ledelse i sine sykehus. Det medfører derfor ikke riktighet at vedtaket om stedlig ledelse ikke er fulgt opp.

Representanten Botten stiller spørsmål om status for arbeidet med stedlig ledelse i Helse Møre og Romsdal HF. Helse Midt-Norge RHF har informert departementet om det pågående arbeidet i helseforetaket. Helse Møre og Romsdal HF har, på samme måte som de fleste andre

sykehus i Norge, etablert stedlig ledelse på nivå 4 (seksjonsledelse) og delvis på nivå 3 (avdelingsledelse). I tillegg er det etablert en gjennomgående klinikkstruktur for å sikre koordinering og helhet i behandlingstilbudene.

I Helse Møre og Romsdal HF har seksjonsledere det daglige ansvaret for personell, aktivitet, kvalitet og økonomi. I utgangspunktet er seksjonsledelsen stedlig (hel stilling) ved flere enn 15 ansatte, mens stillingen kan være delt ved færre ansatte. Ifølge Helse Midt-Norge RHF er de somatiske avdelingene (medisinsk klinikk) ved Molde Sykehus et typisk eksempel på hvordan organiseringen fungerer. Medisinsk klinikk er tverrgående organisert med delvis tverrgående og delvis stedlige avdelingsjefer (avhengig av hvor avdelingen har sine aktivitetstilbud). Som et ledd i forberedelser til sammenslåing til det nye sykehuset er flere av seksjonene innenfor medisinsk klinikk i hhv Kristiansund og Molde allerede slått sammen og har i stor grad fått felles stedlig ledelse på nivå 4, med totalansvar for både aktivitet, økonomi og bemanning. Det er gode tilbakemeldinger fra organisasjonen på dette.

Ifølge Helse Midt-Norge RHF er Helse Møre og Romsdal HF også i gang med å innføre sykehuskoordinator på alle sykehus. Disse skal blant annet sikre aktiviteter på tvers i det enkelte sykehus og lede lokale krisestaber. Koordinatorer er på plass i ved sykehusene i Volda og Molde. Sykehusene i Ålesund og Kristiansund er i ferd med å få inn tilsvarende koordinatore.

Evalueringen fra pilotprosjektet ved Volda sykehus viste at det var behov for å tydeliggjøre rollen, og dette arbeides det med i dialog med foretakstillitsvalgte.

Helse Midt-Norge RHF har informert departementet om at deres vurdering er at Helse Møre og Romsdal HF har stedlig ledelse på nivå 4 og delvis på nivå 3, og at det er gjennomgående ledelse på nivå 2. Dette oppfatter de som en modell som er relativt lik organiseringen i andre helseforetak i andre regioner. Det er i tillegg stedlig ledelse på alle DPS, rusinstitusjoner og rehabiliteringsinstitusjoner i Helse Møre og Romsdal HF.

SPØRSMÅL NR. 1754

Innlevert 5. juni 2018 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 15. juni 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Mer enn 2 år er gått siden Stortinget vedtok at regjeringen skulle komme med forslag om et ID-avklaringsprogram for irakere. 15 februar 2018 svarer Sanner på spørsmål til

stortinget at han innen kort tid vil instruere UDI om saken og at den har høy prioritet. Nå skriver vi juni 2018 og ingenting har skjedd. Det er ikke akseptabelt at disse sakene

skal vente lengre nå, særlig når statsråden har informert Stortinget om løsning innen kort tid.

Når kommer instruksene?»

Svar:

Arbeidet med å etablere et tidsavgrenset identitetsavklaringsprogram for irakere er høyt prioritert. Vi har imidlertid ikke fått ferdigstilt instruksene så raskt som jeg ønsket. Forsinkelsen skyldes en problemstilling som gjelder tilfeller hvor søkere tidligere har lagt frem falske dokumenter for norske myndigheter. Riksadvokaten uttaler på generelt grunnlag i retningslinje av 1.12.2008 (Ra 05-370) at det bør reageres med straff, i tillegg til en forvaltningsmessig reaksjon, når utlendinger benytter uriktig identitet eller falske reisedokumenter. Utgangspunktet er at politiet oppretter straffesak i saker hvor utlendinger har benyttet falske dokumenter. Irakere som er i målgruppen for identitetsavklaringsprogrammet er ikke unntatt fra straffeloven §§ 361 og 362 om dokumentfalsk, samt § 365 om uriktig erklæring bestemt til bruk som bevis.

I Innst. 157 S (2015-2016) viser flertallet til at et tidsavgrenset identitetsavklaringsprogram vil innebærer at personer som i dag ikke er registrert på sin korrekte identitet i Norge, av ulike årsaker, kan få registrert sin korrekte identitet i Norge. Det vises til at Norge på denne måten kan få en viktig klarhet i hvem disse menneskene er, og enkeltmenneskene det gjelder kan søke om statsborgerskap. Jamfør Innst. 157 S mener forslagsstillerne at eventuelle straffedømte ikke bør omfattes. Personer som er ilagt straff eller strafferettslig særreaksjon for et forhold som ikke medfører utvisning, har uansett ikke rett til norsk statsborgerskap før det er gått en viss tid (karens-tid).

Stortinget har imidlertid ikke tatt eksplisitt stilling til hvorvidt de som besitter dokumenter med uriktige identitetsopplysninger skal straffefølges etter straffeloven §§ 361, 362 og 365 ved deltakelse i identitetsavklaringsprogrammet. Strafferammen etter nevnte bestemmelser er bot eller fengsel i inntil to år. Fengselsstraff f.o.m. ti dager, og bøter som gir subsidiær fengselsstraff i ti dager eller mer, gir karenstid etter statsborgerloven.

Kunnskapsdepartementet vil på denne bakgrunn komme tilbake til Stortinget med en nærmere redegjørelse for dem som oppholder seg i Norge med uriktig identitet og omfattes av straffeloven §§ 361, 362 og 365.

Kunnskapsdepartementet vil om kort tid fastsette en instruks om iverksettelse av verifisering for irakere som oppholder seg i Norge med riktig identitet og ikke er berørt av problematikken ovenfor.

Tilleggssvar 15. august 2018.

Tillegg til svar på spørsmål nr. 1754 fra stortingsrepresentant Karin Andersen til kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner.

Jeg viser til mitt tidligere svar av 15. juni 2018, hvor jeg blant annet informerte om at Kunnskapsdepartementet ville fastsette en instruks om iverksettelse av verifisering for irakere som oppholder seg i Norge med riktig identitet.

I etterkant har vi foretatt en fornyet vurdering som tilsier at det ikke er hensiktsmessig å fastsette en egen instruks for denne gruppen nå. Jeg vil bidra til at saken så snart som mulig kan legges frem for Stortinget for nærmere avklaring.

SPØRSMÅL NR. 1755

Innlevert 6. juni 2018 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 12. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Gitt Stortingets vedtak om at Heimevernet skal bestå av 40 000 soldater og ikke 38 000 slik regjeringen foreslo, hva er da årsaken til at det nå pågår omfattende nedbemanning/reduksjon av styrkene i HV-08?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 6. juni 2018 med spørsmål fra stortingsrepresentant Kari Henriksen om reduksjon av styrkene i HV-08.

Stortinget har besluttet at Heimevernet (HV) skal ha en områdestruktur med 40 000 soldater, ref. Innst. 50 S (2017-2018) til Prop. 2 S (2017-2018). Innenfor denne rammen er det opp til Forsvaret å prioritere hvor i struk-

turen mannskapene skal disponeres ut ifra operative vurderinger av hva som gir det beste forsvaret av Norge. Vurderingene tar i tillegg til behovet for objektsikring blant annet hensyn til HV-distriktenes totale oppgaveportefølje, som alliert mottak, overvåkning og kontroll og styrkebeskyttelse.

Som følge av operative vurderinger har HV-distriktene i sør fått en reduksjon av soldater. HV-08 skal reduseres fra vel 6 200 til 4 200 soldater. Av disse er 200 tilhørende Sjøheimevernet som ble nedlagt 31. desember 2017. HV-08 vil etter den besluttede reduksjonen allikevel være det 3. største HV-distriktet i antall stillinger.

SPØRSMÅL NR. 1756

Innlevert 6. juni 2018 av stortingsrepresentant Per Espen Stoknes

Besvart 14. juni 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Regjeringen opphevet i 2017 den sentrale forskriften om vannscooter. Samtidig slo regjeringen fast at «Kommunene kan forby bruk av vannscootere i sjø dersom det er nødvendig av hensyn til trygg ferdsel, forsvarlig forvaltning av farvannet, miljø eller friluftsliv.» (9.6.2017). Mange kommuner startet arbeid med kommunal regulering av vannscooter i tråd med dette.

Kan statsråden bekrefte at kommunene har adgang til å forby bruk av vannscootere i tråd med løftet som ble gitt da den sentrale forskriften ble opphevet?»

Svar:

Som representanten Stoknes påpeker, ble den sentralt fastsatte forskriften om vannscootere opphevet i 2017, og vannscootere skal nå i utgangspunktet behandles på lik linje med andre fritidsfartøy. Dette gir mulighet til å utøve ansvarlig bruk av vannscooter. Vi ser en spennende horisont hvor elmotoren gjør sitt inntog også på denne typen fartøy, og bidrar til en positiv utvikling innen støy og utslipp.

Kommuner kan imidlertid gitt visse forutsetninger regulere ulike typer fritidsfartøy særskilt gjennom lokale forskrifter dersom man har faglige begrunnelser for det, og det er hjemmel for dette i havne- og farvannsloven, motorferdselloven og plan- og bygningsloven. Forutsetningen for eventuelle lokale forskrifter er at dette er nødvendig av hensyn til trygg ferdsel, forsvarlig forvaltning av farvannet, miljø og friluftsliv. En slik regulering må selvsagt stå i et rimelig forhold til de byrdene brukergruppen påføres. Dette må vurderes konkret knyttet til de aktuelle farvann i den enkelte kommune, og det er opp til kommunene selv å påse at eventuelle reguleringer av bruk skjer innenfor de rammer som følger av regelverket.

Kystverket erfarte i fjor at enkelte kommuner var usikre på regelverket, og laget en god oversikt over regelverket. Det finner representanten her: <http://www.kystverket.no/Regelverk/Havne--og-farvannsloven/kommuners-adgang-til-a-regulere-bruk-av-vannscooter-gjennom-lokale-forskrifter-i-medhold-av-havne--og-farvannsloven/>

Kystverket gir veiledning til kommunene bl.a. om regulering av bruk av vannscooter i eget sjøområde. Det er derfor viktig at kommunene henvender seg til Kystverket på et tidlig tidspunkt dersom de har behov for slik veiledning.

SPØRSMÅL NR. 1757**Innlevert 6. juni 2018 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 13. juni 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Regjeringen har varslet en gjennomgang av Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR). Ved behandlingen av endringer i Lov om høyere yrkesfaglig utdanning, uttalte flertallet forventninger til denne prosessen og til at prosessen skal ivareta at konvertering av studiepoeng fra fagskoleutdanning skal omfattes av de europeiske reglene for ECTS.

Når vil regjeringen igangsette gjennomgangen av NKS, og når er denne prosessen planlagt å være ferdigstilt?»

Svar:

Jeg tar sikte på å starte arbeidet med evalueringen før sommeren. Evalueringens første steg vil være å kartlegge utvalgte læreplaner og studieplaner for alle relevante nivåer og vurdere i hvilken grad de fastsatte læringsutbyttebeskrivelsene er i tråd med beskrivelsene i NKR. Det er usikkert hvor lang tid arbeidet vil ta. Basert på resultatet av dette første steget vil jeg ta stilling til om det skal gjøres endringer i innplasseringen av kvalifikasjoner i rammeverket. Det er på dette tidspunktet spørsmålet om internasjonalt mobilitetsverktøy blir en del av vurderingen.

SPØRSMÅL NR. 1758**Innlevert 6. juni 2018 av stortingsrepresentant Lene Vågslid****Besvart 12. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkjel Wara****Spørsmål:**

«Når vil regjeringen komme tilbake til Stortinget med en oppfølging av NOU 2016:9 som vil sikre at voldsoffererstatningsordningen omfatter voldsofre fra eldre saker og gjenopptakelsessaker?»

BEGRUNNELSE:

10. april 2018 behandlet Stortinget forslag fra Arbeiderpartiet om å endre tidspunktet som legges til grunn ved vurdering av voldsoffererstatning i gjenopptakelsessaker fra å være tidspunktet for den skadevoldende handlingen til tidspunktet for domfellelsen, og om å gi regelverkseendringene tilbakevirkende kraft. Forslaget ble ikke vedtatt. Stortinget vedtok imidlertid to forslag fra hhv. H/FrP og KrF:

Vedtak 589

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med oppfølgingen av NOU 2016:9 komme tilbake til Stortinget med en vurdering av behovet for å endre regelverket slik at voldsoffererstatningsordningen omfatter voldsofre fra eldre saker.

Vedtak 590

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med oppfølgingen av NOU 2016: 9 sikre at voldsoffererstatningsordningen omfatter voldsofre fra eldre saker og gjenopptakelsessaker.

Stortinget vedtok med dette at regjeringen sikrer at voldsoffererstatningsordningen omfatter voldsofre fra eldre saker og gjenopptakelsessaker og at regjeringen skal komme tilbake til Stortinget.

Det ble understreket fra alle partier under debatten av saken at regjeringen skulle prioritere denne saken og komme raskt tilbake til Stortinget.

Svar:

NOU 2016: 9 Rettferdig og forutsigbar – voldsskadeerstatning ligger til behandling i departementet. Utvalget ble i mandatet bedt om å foreta en samlet prinsipiell og lovteknisk gjennomgang av voldsoffererstatningsordningen. 26 av høringsinstansene hadde merknader til utredningen. Departementet har gjennomgått utredningen og høringsuttalelsene og arbeider med den videre oppfølgingen. Anmodningsvedtakene om voldsoffererstatning for eldre saker, er et av mange temaer det arbeides med. Jeg

mener det er viktig å gjøre et grundig arbeid med ny lov slik at man unngår hull i lovverket og utilsiktede virkninger. Det bør være et mål at ny lov blir helhetlig og kan

fungere godt og lenge. Arbeidet er tidkrevende, og det er for tidlig for meg å si noe om når regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med en oppfølging av utredningen.

SPØRSMÅL NR. 1759

Innlevert 6. juni 2018 av stortingsrepresentant Espen Barth Eide

Besvart 13. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte at behovet for disse 57 millionene ikke ville vært tilstede uten utsettelse i det norske arbeidet med karbonfangst og -lagring?»

BEGRUNNELSE:

I svar på spørsmål 149 fra Finanskomiteen/APs fraksjon av 22.05.2018, oppgir regjeringen at det i Revidert nasjonalbudsjett på postene for karbonfangst og lagring er satt av 23 millioner til «ventekostnader» og 34 millioner kroner til «Remobilisering - Norcem og ev. Fortum».

Svar:

Regjeringen har en ambisjon om å realisere en kostnadseffektiv løsning for fullskala CO₂-håndtering i Norge, gitt

at dette gir teknologiutvikling i et internasjonalt perspektiv. Dette er en krevende ambisjon og forutsetter grundig og godt arbeid gjennom studiefasen. Det er viktig for regjeringen å ha en god forankring for prosjektet i Stortinget og kvalitetssikre konseptstudiene for å ha et best mulig beslutningsunderlag. Regjeringen ønsket derfor å legge prosjektet fram for Stortinget før det ble besluttet å gjennomføre forprosjektering. I denne venteperioden er prosjektorganisasjonene til de tre fangstaktørene som deltok i konseptfasen demobilisert. Uten demobilisering av prosjektorganisasjonene hos Norcem og Fortum Oslo Varme ville det heller ikke vært behov for remobilisering. Imidlertid ville også en videreføring av planlegging på alle tre fangstprosjekter i påvente av statens beslutninger også medført betydelige kostnader.

SPØRSMÅL NR. 1760

Innlevert 7. juni 2018 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 13. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Bladet Vesterålen skriv i sin leiarartikkel 07.06.18 at regjeringa har motteke eit tilbod om ein økonomisk pakke på 2,8 milliardar frå USA for å ruste opp mellom anna Andøy flystasjon.

Kan statsråden gjere greie for om regjeringa har motteke eit slikt tilbod, eventuelt når det er motteke og korleis Noreg har svara eller vil svare ut tilbodet?»

Svar:

Eg viser til brev frå Stortingets president av 7. juni 2018 med spørsmål frå stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete om amerikansk tilbod om økonomisk pakke for opprusting av Andøya flystasjon som følger: Bladet Vesterålen skriv i sin leiarartikkel 07.06.18 at regjeringa har motteke eit tilbod om ein økonomisk pakke på 2,8 milliardar frå USA for å ruste opp mellom anna Andøy flystasjon. Kan statsråden gjere greie for om regjeringa har mot-

teke et slikt tilbod, eventuelt når det er motteke og korleis Noreg har svara eller vil svare ut tilbodet.

Eg er ikkje kjend med at regjeringa har motteke eit tilbod om opprusting av mellom anna Andøya på 2,8 milliardar dollar. Derimot har Noreg for 2018 motteke eit avgrensa tilbod om bygging av infrastruktur på Rygge. Det såkalla European Deterrence Initiative (EDI) -programmet vart starta av Obama-administrasjonen etter den russiske annekasjonen av Krim i 2014 og den påfølgjande krisa i Ukraina. EDI inneheld tiltak for å roe europeiske al-

lierte ved auka samarbeid, nærvær og støtte til infrastruktur. Tiltaka har blitt vidareført og styrka under noverande administrasjon, og har som mål å underbygge alliert forsvarsevne og allierte forsvarsplanar som er under utvikling i Europa.

For Noreg er det førebels foreslått å bygge oppstillingssjass for fire kampfly, med tilhøyrande

overbygning og taksebane på Rygge. For 2018 har amerikanske myndigheiter sett av 10,3 millionar dollar til dette tiltaket.

SPØRSMÅL NR. 1761

Innlevert 7. juni 2018 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete

Besvart 15. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Kan statsråden gjere greie for om allierte nasjonar skal drive skarpe MPA-operasjonar på vegne av Noreg, i mangel på norske kapasitetar?»

GRUNNGJEVING:

I debatten kring nedlegging av Andøya Flystasjon stilte undreiteikna fleire spørsmål til statsråden kring opplysningar om at USA skal stasjonere fem P-8-fly på Andøya for å drive operasjonar i Barentshavet. Det var uråd å få svar frå statsråden om USA slik tek over oppgåver som det norske forsvaret har ansvar for, og om statsråden var kjent med dette. Statsråden svara at US Marines kun skal drive øving, kor vidt han var kjent med saka fekk Stortinget ikkje vite noko om. 30 personar har slutta i jobben på Andøya Flystasjon etter vedtaket om å nedlegging. 10-20 vurderer å slutte. Det er difor eit betimeleg spørsmål om Noreg har kapasitet til å drive alle skarpe MPA-operasjonane som er forventa av våre allierte.

Svar:

Eg viser til brev frå Stortingets president av 7. juni 2018 med spørsmål frå stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete om operasjonar med amerikanske P-8 maritime patruljefly frå Andøya flystasjon, og om Noreg har kapasitet til å drive dei skarpe operasjonane som er forventa av våre allierte.

Alliert samarbeid om overvaking av Nord-Atlanteren har lange tradisjonar. Særskilt er samarbeidet mellom Noreg, USA og Storbritannia nært. Alle tre vil operere dei

same overvåkingsflya i framtida og Nord-Atlanteren utgjør enorme areal med eit aukande behov for overvaking. Difor kunngjorde forsvarsministrane i dei tre landa i fellesskap, under forsvarsministermøtet i NATO i fjor sommar, eit forsterka samarbeid om maritim overvaking.

Forsvaret organiserer dette operative samarbeidet fortløpande, eit samarbeid som har vart over lang tid og som blir gjort innanfor gjeldande politiske rammer. Dei amerikanske P-8-flya er berre mellombels i Noreg og opererer då naturleg ut frå den nasjonale MPA-basen vår. Det skal Andøya vere heilt fram til om lag 2023 då Evenes skal overta denne rolla. Dei amerikanske flya samarbeider med norske P-3 og flyg i samsvar med retningslinjer for alliert verksemd i Noreg. Dei kjem ikkje til erstatning for manglande nasjonal MPA-kapasitet, og dei overtek ikkje nasjonale oppgåver.

Den norske overvakinga er blant dei viktigaste oppgåvene Forsvaret gjer i fredstid, og Noreg legg stor vekt på forventningane frå våre allierte. Omstillinga vi no gjer av verksemda til overvåkingsflya er kompleks. Vi skal fase ut dei gamle flya og fase inn P-8. Vi skal flytte verksemda frå Andøya og bygge nye omgivnader for 333-skvadron på Evenes. Vi har fokus på at personellet og kompetansen deira blir disponert på beste måte. Forsvaret jobbar med ulike personalpolitiske verkemiddel for å behalde personell på Andøya, samstundes som dei rekrutterar og utdannar personell til P-8.

Forsvaret jobbar også med å syte for tilstrekkeleg med reservedelar for å halde P-3-flya operative, samstundes med at produksjon av dei nye P-8-flya og klargjøring av nye fasilitetar på Evenes følger dei planlagde tidslinjene.

Den eksakte kapasiteten Forsvaret har kan eg ikkje kommentere på grunn av gradering. På generelt grunnlag kan eg kan seie at Forsvaret har ei god situasjons-

forståing av dei relevante havområda. Og Noreg vil fortsette det gode og nære samarbeidet med våre allierte.

SPØRSMÅL NR. 1762

Innlevert 7. juni 2018 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk

Besvart 18. februar 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Hva gjøres på norske sykehus og i NAV-system for at folk som blir foreldre og som ikke føler at de passer inn i den normerte mor-far-barn beskrivelsen skal føle seg bedre ivaretatt, og vil statsråden erstatte begrepet pappaperm skjemaer som man er pliktig å fylle ut med et begrep som er inkluderende?»

BEGRUNNELSE:

Pappapermisjon er et heteronormativt begrep, det omfatter de fleste familier men ikke alle. Foreldre hvor av ingen er hannkjønn og som blir foreldre må i dag fylle ut skjemaer om pappapermisjon. Dette er lite inkluderende for lesbiske par og også for par som har en forelder som er født som gutt men ikke identifiserer seg som mann.

Så langt undertegnede har funnet ut er fortsatt de fleste skjemaer av den tradisjonelle mor-far-barn varianten, og eksempelvis også 'medmor i pappaperm'.

Svar:

Hva gjøres på norske sykehus og i NAV-system for at folk som blir foreldre og som ikke føler at de passer inn i den normerte mor-far-barn beskrivelsen skal føle seg bedre ivaretatt, og vil statsråden erstatte begrepet pappaperm skjemaer som man er pliktig å fylle ut med et begrep som er inkluderende?

Innledningsvis vil jeg vise til at "pappapermisjon" er et folkelig uttrykk som er innarbeidet i språket, men som ikke er et formelt begrep. I lovteksten brukes begrepene "mødrekvoten" og "fedrekvoten". I dag må en medmor søke om å ta ut fedrekvoten. Jeg synes at dette er uheldig ettersom begrepene i regelverket og i de ulike skjemaene foreldrene møter, skal reflektere det mangfoldet av parkonstellasjoner og kjønnsidentiteter som finnes i moderne familieliv. Jeg ønsker å gå bort fra begrepsparet "mødre- og fedrekvoten", derfor har denne regjeringen

sendt på høring et forslag om bl.a. å endre denne begrepsbruken.

Jeg er glad for at Arbeids- og velferdsdirektoratet skal lanserer en helt ny saksbehandlingsløsning for foreldre-penger. Foreldrene vil kunne levere søknad via nett og få svar umiddelbart. Søknadsdialogen kommer til å være kjønnsnøytral. I stedet for begreper som mor og far, vil søkernes navn bli brukt. Dette er derfor et system som vil passe for alle og ikke diskriminere noen.

Når det gjelder par som blir foreldre på norske sykehus og som ikke passer inn i mor-far-barn-beskrivelsen, viser jeg til at det finnes egne regler for medmor. Når en lesbisk kvinne føder etter assistert befruktning, kan hennes ektefelle, partner eller samboer på nærmere vilkår bli medmor til barnet. Det er utarbeidet et eget skjema om søknad for dette.

SPØRSMÅL NR. 1763**Innlevert 7. juni 2018 av stortingsrepresentant Solfrid Lerbrekk****Besvart 18. juni 2018 av arbeids- og sosialminister Anniken Hauglie****Spørsmål:**

«Ser statsråden det som nødvendig å presisere unntak fra de ordinære permitteringsregler i dagpengeforskriften § 6-5 slik at ansatte i fiskeindustrien får rettighetene de har krav på, og hvordan vil statsråden sikre at ansatte i fiskeforedlingsindustrien og fiskeoljeindustrien får dagpengene de har krav på ved at Nav bruker unntaksbestemmelsene for avbrudd i permisjon som definert i forskriftene?»

BEGRUNNELSE:

Ved permittering pga. manglende arbeid har man krav på dagpenger. Ordinært må man sette frem ny søknad om dagpenger dersom permitteringen er avbrutt av arbeid i mer enn seks uker. Fiskeforedlingsindustrien og fiskeoljeindustriene er unntak hvor det først etter 26 uker må søkes på nytt om dagpenger.

Selv om reglene for permittering i fiskeforedlings- og fiskeoljeindustrien er definert etter Forskrift om dagpenger under arbeidsløshet § 6-7 gjentar det seg at lokale Nav-kontor benytter seg av de ordinære reglene for permisjon, altså forskriftenes § 6-5.

Dette skaper mye merarbeid for dem som må klage i hvert enkelt tilfelle. Det er dette medlems oppfatning at de ansatte til nå har fått rettighetene sine ivaretatt etter en eventuell klage, men denne prosessen tar tid og koster bedriftene, tillitsvalgte og ansatte, samt Nav-kontorene, mye krefter. Feilen skyldes intet mindre enn at feil paragraf i forskriften blir brukt i saksbehandlingen.

Svar:

Adgangen til å permittere arbeidstakere ved midlertidig mangel på arbeid er ikke lovregulert, men følger av avtaler mellom partene i arbeidslivet og følger dels av sedvane. Folketrygdloven § 4-7 regulerer retten til dagpenger ved permittering. Hovedregelen er at permitterte kan motta dagpenger i den perioden arbeidsgiver er fritatt fra lønnsplikt etter lov om lønnsplikt under permittering (permitteringslønsloven) § 3. Denne perioden er etter permitteringslønsloven 26 uker i løpet av en 18 månedersperiode, men er i forskrift for tiden forlenget til inntil 49 uker.

Nærmere regler om dagpenger under permittering følger av forskrift 16. september 1998 nr. 890 om dagpenger under arbeidsløshet (dagpengeforskriften), herunder regler om betydningen av avbrudd i en løpende permittering. Dersom permitterte i løpet av permitteringsperioden arbeider hos permitterende arbeidsgiver,

anses permitteringen ikke avbrutt dersom arbeidet varer i mindre enn seks uker, jf. dagpengeforskriften § 6-5. Varer arbeidet lenger, og det fortsatt er grunnlag for permittering, anses videre permittering som en ny permittering, som må varsles iht. avtaleverket mellom partene, og som innebærer ny arbeidsgiverperiode og nye ventedager før dagpengene blir utbetalt.

Fiskeindustrien er ikke underlagt lov om lønnsplikt under permittering, og adgangen til å motta dagpenger under permitteringer i fiskeindustrien er nærmere regulert i forskrift 16. september 1998 nr. 890 om dagpenger under arbeidsløshet (dagpengeforskriften) § 6-7. Etter denne bestemmelsen kan permitterte i fiskeindustrien motta dagpenger i inntil 52 uker i løpet av en 18 månedersperiode. Som følge av at fiskeindustrien tradisjonelt har hatt en mer ujevn råstofftilgang enn andre næringer, gjelder det også enkelte andre særregler om rett til dagpenger under permitteringer her. Bl.a. kan en permittert ha brudd i permitteringsperioden ved arbeid hos permitterende arbeidsgiver på inntil 26 uker, og fortsette samme permittering uten ny varslings mv.

Jeg legger til grunn at Arbeids- og velferdsetaten på alle områder følger det regelverket som til enhver tid gjelder, og departementet har heller ingen holdepunkter for noe annet. På bakgrunn av henvendelsen fra representant Lerbrekk, vil departementet likevel kontakte Arbeids- og velferdsdirektoratet for å få bekreftet at det er tilfellet også når det gjelder regelverket for dagpenger ved permitteringer i fiskeindustrien.

SPØRSMÅL NR. 1764**Innlevert 7. juni 2018 av stortingsrepresentant Ole André Myhrvold****Besvart 15. juni 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

«Hvilken innsats gjør norske myndigheter for at klimaavtalen med EU skal gi incentiv til økt karbonbinding i jord gjennom produksjon og bruk av biokull?»

Svar:

Regjeringen ønsker å legge til rette for bærekraftig bruk av biomasse i overgangen til lavutslippssamfunnet. Biokull kan ha flere interessante bruksområder, som vi ønsker å se nærmere på. Biokull lages i en prosess som innebærer oppvarming av biomasse ved høy temperatur, slik at karbonet i biomassen endrer seg og blir svært motstandsdyktig mot biologisk nedbrytning. Biokull kan produseres fra halm eller restavlinger fra jordbruket, eller fra rester fra skogsindustrien. Biokull i jordbruksjord kan fungere både som et jordforbedringstiltak og som et klimatiltak. Dette krever imidlertid teknologiutvikling og bredere utprøving i Norge. Lagring av karbon som biokull i jordbruksjord er under utprøving i regi av NIBIO. Regjeringen gir i dag støtte til flere forskningsprosjekter for biokull som jordforbedringstiltak.

Norge tok i 2015 initiativ til en felles oppfyllelse av utslippsmålet for 2030 sammen med EU.

I likhet med EU har Norge satt et utslippsmål for 2030 på minst 40 %. Målet er meldt inn til FN under Parisavtalen og lovfestet i klimaloven. Ambisjonen er å bli enige før klimatoppmøtet i Katowice i desember 2018. I tillegg til deltakelse i EUs kvotehandelssystem, vil Norge få et eget utslippsmål for de ikke-kvotepfiktige sektorene under EUs innsatsfordelingsforordning (transport, jordbruk, bygg, og avfall). Samarbeidet vil også inkludere EUs

forordning for skog og annen arealbruk som dekker skogarealer, avskogete arealer, beitemark, dyrket mark og våtmark (LULUCF).

Beregningen av utslipp og opptak fra de ulike arealkategoriene skal baseres på tallene i Norges klimagassregnskap som rapporteres under FNs klimakonvensjon. Klimagassregnskapet utarbeides i tråd med metodikk angitt i retningslinjer fra FNs klimapanel (IPCC). Disse retningslinjene inkluderer i dag ikke metodikk for å beregne effekt av biokull i jord. Med dagens regelverk vil dermed ikke slike tiltak telle med i Norges klimaforpliktelser. FNs klimapanel arbeider imidlertid med å revidere gjeldende retningslinjer fra 2006. Et forslag til metodikk for effekt av biokull som jordforbedringsmiddel i mineral jord er inkludert i dette arbeidet. Planen er at nye retningslinjer skal vedtas av FNs klimapanel i mai 2019. Deretter vil det være en prosess under klimakonvensjonen, der landene må ta inn retningslinjene for obligatorisk bruk i utvikling av klimagassregnskapet. Norge har vært en pådriver for å få på plass oppdaterte og mer heldekkende retningslinjer for klimagassregnskapet og vil følge opp disse i vårt nasjonale klimagassregnskap når retningslinjene er vedtatt.

EUs klimarammeverk definerer mål og fleksibilitetsmekanismer, men det er opp til hvert enkelt land å definere hvilken klimapolitikk landene ønsker å føre for å nå sine klimaforpliktelser. Regjeringen vil utarbeide en plan for å oppfylle Norges klimaforpliktelser i ikke-kvotepfiktig sektor når en avtale med EU om felles oppfyllelse er på plass. Lagring av biokull i jordbruksjord er ett av flere interessante tiltak som kan vurderes nærmere i denne forbindelse.

SPØRSMÅL NR. 1765**Innlevert 7. juni 2018 av stortingsrepresentant Heidi Greni****Besvart 15. juni 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Direktoratet for Mineralforvaltning (DFMF) har avslått å ta ansvar for lukking av synkehull som har oppstått etter at Killingdal gruver ble nedlagt. Hullet er delvis åpent et-

ter at midlertidig lukking på overflaten er ødelagt. DFMF mener lukking er grunneiers ansvar. Grunneier, Østside Utmarksland SA, var imidlertid ikke involvert i opprydning

gen etter stopp av drift i 1986 og kan derfor ikke pålegges dette.

Vil statsråden medvirke til at staten tar ansvar i denne saken og bidrar til sikker lukking av hull etter gruvedriften?»

BEGRUNNELSE:

Killingdal gruver er en nedlagt kopper- og sinkgruve som ligger i Holtålen kommune. Den første delen av gruven ble åpnet i 1674. Fram til nedleggelsen i 1986 ble det tatt ut over 2,6 millioner tonn malm.

Østsida Utmarkslag SA står som grunneier av området rundt gruva. Grunneierlaget tok over eiendommen i forbindelse med utskifting i 1955. Da var det fremdeles drift i gruveanlegget, men utmarkslaget hadde ikke noe ansvar i oppryddingsarbeidet.

DFMF mener hullet er grunneiers ansvar og at utmarkslaget må iverksette umiddelbare sikringstiltak.

Kommunen og grunneier mener at direktoratet som har ansvar for utvinning av mineraler og godkjenner konsesjoner i Norge, ikke kan fraskrive seg alt ansvar i slik saker. Det er urimelig å påføre grunneiere eller kommunene ansvar for opprydding etter gruvedrift som de ikke har hatt interesser i.

Svar:

Normalt er det tiltakshaver eller grunneier som har ansvar for å gjennomføre sikrings- og miljøtiltak. Det gjelder både for nedlagt gruvedrift og annen virksomhet. I noen tilfeller har staten likevel påtatt seg å gjennomføre sikrings- eller oppryddingstiltak etter nedlagte gruver dersom det ikke er andre som kan gjennomføre tiltakene. Direktoratet for mineralforvaltnings post 30 "Sikrings- og miljøtiltak" er i budsjettet for 2018 på 7 mill. kroner og benyttes for å gjennomføre enkelte mindre sikringstiltak for farlige gruveåpninger mv.

Direktoratet for mineralforvaltning har i 2017 hatt dialog med Holtålen kommune om den konkrete saken om et potensielt farlig hull i bakken ved Killingdal gruve. Direktoratet for mineralforvaltning og kommunen har ulike vurderinger av hva som er sannsynlig årsak til hullet. Kommunen vurderer at det er mest sannsynlig er forårsaket av tidligere gruvedrift. Direktoratet for mineralforvaltning mener at det trolig er en eldre brønn, dekket med tømmer og løsmasser. Når tømmeret har råtnet, har dette avdekket brønnen. I tillegg til observasjoner på stedet viser Direktoratet for mineralforvaltning til at deres gjennomgang av gruvekart for Killingdal gruver viser at det ikke har vært aktivitet under jord i det aktuelle området.

Direktoratet for mineralforvaltning vurderer selv om det er nødvendig og aktuelt å gjennomføre tiltak etter nedlagte gruver etter en konkret vurdering i hver sak. Denne saken handler ikke om at Direktoratet for mineral-

forvaltning mangler midler eller fullmakter til å gjennomføre sikringstiltak, men om hullet i Holtålen stammer fra gruvedrift eller ikke.

Jeg er likevel opptatt av at vi raskt kan få til en praktisk løsning. Departementet vil derfor ta opp med Direktoratet for mineralforvaltning hvordan vi best kan bidra til å få løst saken.

SPØRSMÅL NR. 1766

Innlevert 7. juni 2018 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand

Besvart 18. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vi møter nye helseutfordringer med en aldrende befolkning og stadig flere med kroniske sykdommer og livsstilsykdommer. Helseutfordringene blir mer sammensatte og krevende. Muskelskjelettlidelser er blant de største enkeltårsakene til sykefravær og utenforskap i den norske befolkningen.

Hva vil helse- og omsorgsministeren gjøre for å styrke utdanning og forskning i primærhelsetjenesten generelt og innen muskelskjelettlidelser spesielt?»

BEGRUNNELSE:

Skal utfordringene håndteres på en bærekraftig måte, må det legges større vekt på primærhelsetjenester. Universitetet i Bergen samler helsefaglige miljøer i en helseklynge på Campus Årstadvollen, Alrek Helseklynge, for å styrke utdanning og forskning i primærhelsetjenesten. Som ledd i dette, ønsker UiB å etablere en nasjonal kiropraktorutdanning og tverrfaglige forskningsmiljøer på muskelskjelettlidelser. Klyngen skal stimulere til utdannings- og forskningsmiljøer av høy internasjonal klasse og etablere Bergen og Vestlandet som et kraftsenter på området. I sum er dette svært gode initiativer for å møte fremtidens helseutfordringer, jf. HelseOmsorg21.

HelseOmsorg 21 dokumenterer at det største misforholdet mellom sykdomsbyrde og forskning er nettopp innen muskelskjelettlidelser. I forbindelse med statsbudsjettet 2018, Innst. 11 S (2017-2018), uttalte et flertall i Helse- og omsorgskomiteen at det er stort behov for å utvide utdanningskapasiteten på muskel-skjelettområdet. Norges første helseklynge for primærhelsetjenester, Alrek Helseklynge, kan være et naturlig sted å legge en nasjonal kiropraktorutdanning og tverrfaglig forskning på muskelskjelettfeltet. I følge Bergens Tidende står UiB klar, med prosjektoppstart i 2019 og første studentopptak i 2020. Kiropraktorene har bidratt til oppbygging av et forskningsfond for å styrke forskningsaktiviteten og bygge opp

et forskningsmiljø som senere kan knyttes opp mot en nasjonal utdanningsinstitusjon. En nasjonal utdanning gir norske myndigheter mulighet til å styre kapasiteten og innholdet i utdanningen, og sikre at den er forskningsbasert. Det vil også gi arenaer for samhandling med andre helsepersonellgrupper, samt styrke tverrfaglige forskningsmiljøer på muskelskjelettområdet slik at vi kan få bedre forebygging, diagnostisering og behandling av denne store pasientgruppen.

Svar:

La meg innledningsvis fastslå at jeg er enig med representanten Knutsdatter Strand i at det er viktig å styrke utdanning og forskning, både i primærhelsetjenesten og når det gjelder muskel- og skjelettlidelser. Det er Kunnskapsdepartementet som har det overordnede ansvaret for utdanning og forskning i Norge. Dette gjelder også spørsmålet om mulig oppretting av kiropraktorutdanning i Norge, som representanten omtaler i spørsmålets begrunnelse. Jeg vil i mitt svar gi noen eksempler på og belyse hvordan Helse- og omsorgsdepartementet jobber for å styrke utdanning og forskning i primærhelsetjenesten generelt, og innen muskel-/skjelettlidelser spesielt.

Når det gjelder utdanning, har Regjeringen nylig fått på plass et virkemiddel som vil kunne føre til utdanninger som i større grad enn tidligere er rettet mot behovene i tjenestene, inkludert primærhelsetjenesten. Det ble høsten 2017 etablert et nytt system for styring av læringsutbytte i de helse- og sosialfaglige utdanningene på universitets- og høyskolenivå. Det er nødvendig at kompetansen til nyutdannet helsepersonell samsvarer med behovene i helse- og omsorgstjenestene. Som representanten er inne på, er behovene i tjenestene i kontinuerlig endring. Utviklingen i folketall, alderssammensetningen i befolkningen, endringer i sykdomsbildet og forventningene til kvalitet og standard er alle eksempler på årsaker til at tjenestene må tilpasse seg. Utdanningene må tilpasse seg endringene og

behovene i større grad enn det som har vært tilfellet tidligere.

Det nye systemet skal gi tjenestene bedre forutsetninger til å påvirke kompetansen som helsepersonellet skal ha når de er ferdig utdannet. Godt samspill mellom utdanningene og tjenestene er en forutsetning for å få godt samsvar mellom kompetansen som det er behov for i tjenestene, og kompetansen til det ferdigutdannede helsepersonellet.

Regjeringen har også laget en egen plan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i den kommunale helse- og omsorgstjenesten; Kompetanseløft 2020. Formålet med planen er å bidra til en faglig sterk tjeneste, og å bidra til å sikre at den kommunale helse- og omsorgstjenesten har tilstrekkelig og kompetent bemanning.

I Primærhelsetjenestemeldingen understrekes behovet for økt og relevant kompetanse. Et sentralt spørsmål er da hva som er de store kompetansebehovene for å møte og dekke befolkningens behov. Helse- og omsorgsdepartementet har derfor bedt Helsedirektoratet vurdere behovet for videreutdanninger for både sykepleier og fysioterapeuter. Før jul leverte Helsedirektoratet en rapport om videreutdanninger for sykepleiere. På bakgrunn av rapporten har departementet nylig gitt direktoratet i oppdrag å utarbeide et forslag til en nasjonal studieplan for en videreutdanning på mastergradsnivå i avansert klinisk allmennsykepleie, rettet mot behovene i kommunale helse- og omsorgstjenester. Dette skal være en bred klinisk videreutdanning. Det tas sikte på å innføre offentlig spesialistgodkjenning for de som tar denne videreutdanningen.

Før påske leverte direktoratet sin rapport om videreutdanninger for fysioterapeuter, og departementet går nå gjennom denne og vurderer hvordan den eventuelt skal følges opp. I denne sammenheng er det også viktig å nevne at Regjeringen har innført kompetansekrav som pålegger kommunene å ha blant annet fysioterapeut tilknyttet tjenestetilbudet.

HelseOmsorg21-strategien pekte på at det er behov for en økt innsats for forskning på, med, i og om de kommunale helse- og omsorgstjenestene. I regjeringens handlingsplan for oppfølging av HelseOmsorg21-strategien er flere tiltak fra strategien fulgt opp for å styrke forskningen rettet mot de kommunale helse- og omsorgstjenestene. HelseOmsorg21-rådet, som ble oppnevnt som en del av oppfølgingen av HelseOmsorg21-strategien, har også prioritert arbeidet med å følge opp flere forslag for å styrke forskning i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Blant tiltakene er etableringen av Kommunenes strategiske forskningsorgan, som jobber for å styrke forskning, innovasjon og utdanning innen de kommunale helse- og omsorgstjenestene.

Departementet finansierer tre helseprogrammer i Norges forskningsråd. Disse er viktige instrumenter for departementet for å styrke forskningen rettet mot de kom-

munale helse- og omsorgstjenestene. Programmene er rettet mot hhv. tjenesteforskning, forebygging og folkehelse og behandling, herunder klinisk forskning. Innenfor alle disse programmene kan forskere søke om midler knyttet til muskel og skjelettsykdommer.

Det er etablert et kommunalt pasient- og brukerregister (KPR) som inneholder opplysninger om alle innbyggere som har mottatt helse- og omsorgstjenester fra sin kommune. KPR skal gi myndighetene grunnlag for planlegging, styring, finansiering og evaluering av kommunale helse- og omsorgstjenester. I tillegg skal opplysningene kunne brukes til blant annet forskning.

NIFU har på oppdrag fra Forskningsrådet gjennomført en kartlegging og analyse av forskning rettet mot de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Kartleggingen viser at forskning knyttet til disse tjenestene er økende og antallet vitenskapelige artikler er nær firedoblet i løpet av de sist 10-års periode. Den viser også at universitets- og høyskolesektoren er sentrale i den langsiktige innsatsen for å styrke forskningen rettet mot de kommunale helse- og omsorgstjenestene.

Forsknings- og kompetansesentrene utenfor spesialisthelsetjenesten har fått et nytt samfunnsoppdrag som sier at sentrene kan delta i praksisnær og praksisrelevant forskning. Sentrene ble opprettet for å styrke kunnskapssvake og prioriterte områder, og arbeider blant annet innen allmennmedisin, omsorgstjenester, barn og unge, vold og traumer, psykisk helse og rusfeltet. Sentrene har fra i år rapportert publikasjonspoeng i det nasjonale forskningsinformasjonssystemet Cristin. Resultatene viser at det er en betydelig forskningsaktivitet i regi av sentrene. Etablering av forskningsindikatorer er en viktig del av arbeidet med å gi en bedre oversikt over forskningsinnsatsen rettet mot de kommunale helse- og omsorgstjenestene.

Helse- og omsorgsdepartementet overfører årlig et gitt beløp til etter-/videreutdanning og forskning til fysioterapeutenes og kiropraktorenes forskningsfond. Fond til etter- og videreutdanning for fysioterapeuter har de senere år satt av om lag 60 mill. kroner til en satsing på forskning i primærhelsetjenesten kalt Fysioprim hvor muskel- og skjelettsykdommer utgjør en stor andel. Forskning innen kiropraktikk har inntil nylig nesten vært ikke-eksisterende i Norge. Kiropraktorenes forskningsfond har nå bidratt til flere pågående doktorgradsprogram innen kiropraktikk innen muskel- og skjelettsykdommer.

Når det gjelder forskning på muskel- og skjelettsykdommer viser eksempelvis HelseOmsorg21-monitoren at det i 2016 gikk om lag 66,9 mill. kroner til dette området. Om lag 14 mill. kroner var finansiert gjennom Forskningsrådet, om lag 51 mill. kroner via de regionale helseforetakene og resten i hovedsak via EU.

SPØRSMÅL NR. 1767**Innlevert 7. juni 2018 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland****Besvart 27. juni 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Kan statsråden forsikre om at forutsetningene i avtalen som ligger til grunn for sammenslåingen av Aust-Agder fylke og Vest-Agder fylke, der NAV Agders fylkesledd skal legges til Arendal vil bli fulgt opp, og vil hun om nødvendig sørge for at NAV Agders ledelse blir instruert til å følge opp dette?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med utredningen «En ny region Agder?» ble forhandlingsutvalgenes flertallsanbefaling i punkt 8.8.1. lagt til grunn da flertallet både i Aust-Agder fylkesting og Vest-Agder fylkesting vedtok å be om en frivillig sammenslåing av de to fylkene.

Punkt 8.8.1 sier blant annet følgende:

«Flertallet ønsker å etablere en sterk regional stat i det ene fylket med Fylkesmannen som hovedelement, mens en vil prioritere oppbyggingen av det regionale folkevalgte nivået i det andre fylket.»

Videre sies det at man vil

«Bygge opp Arendal som hovedsete for regional stat, med så mange statlige virksomheter og tiltak som mulig i Arendal/Aust-Agder», og at «Enkelte andre statlige virksomheter som i dag er lokalisert i begge fylker flyttes til Arendal/Aust-Agder. Dette gir en overvekt av nye arbeidsplasser i Aust-Agder.»

Deretter er Nav sitt fylkesledd plassert i Aust-Agder (Arendal) med en anslått styrking på 59 arbeidsplasser fra Vest-Agder til Aust-Agder og Arendal.

De to fylkeskommunene, under ledelse av de to fylkesordførerne, hadde en tett dialog med daværende kommunal- og moderniseringsminister om en oppfyllelse av den statlige delen som ble berørt i de to fylkestingenes vedtak om sammenslåing.

23.juni 2017 kunne Agderposten meddele at arbeids- og sosialministeren bekreftet at Arendal får NAVs nye regionkontor. «Jeg tror dette er en veldig god løsning for regionen og for NAV», uttalte ministeren i den forbindelse.

Undertegnede har nå fått en henvendelse fra ordføreren i Arendal kommune som har videreformidlet og gitt egne signaler om at forutsetningene for samlingen av NAV Agder i Arendal nå ser ut til å smuldre opp, i forbindelse med omorganiseringsprosessen ledelsen i NAV Agder har satt i gang. Signalene går ut på at Arendal

kan komme til å ende opp i minus når det gjelder statlige NAV-arbeidsplasser, gjennom at NAV hjelpemidler skal være i ferd med å flyttes til Lillesand, NAV kontaktsenter skal det være en anbefaling om å samle i Kristiansand og i tillegg kan det se ut til å bli en reduksjon i antall arbeidsplasser som flyttes fra NAVs fylkesledd i Kristiansand til Arendal.

For at sammenslåingen mellom Aust-Agder og Vest-Agder fylker skal gå best mulig, er det særdeles viktig at de løftene som er blitt gitt til Aust-Agder og Arendal når det gjelder blant annet statlige arbeidsplasser blir fulgt opp. Det er derfor av stor betydning at statsråden avklarer den uroen som nå oppleves i Arendal kommune ved ordføreren der, og det forutsettes at svaret på spørsmålet koordineres mellom kommunal- og moderniseringsministeren og arbeids- og sosialministeren, slik at regjeringens holdning i denne saken er entydig.

Svar:

Arbeids- og velferdsdirektøren er gjennom NAV-loven formelt gitt myndighet til å bestemme organisering av Arbeids- og velferdsetaten. Direktøren kan således bestemme hvordan oppgavene skal organiseres, hvor de ulike enhetene skal lokaliseres, og fordelingen av ressurser mellom de ulike enhetene.

Samtidig skal beslutningene være i tråd med regjeringens lokaliseringspolitik. Dette for å skape en mer balansert lokalisering av statlige arbeidsplasser i hele landet, samtidig som det skal sikres god kvalitet i de statlige tjenestene, effektiv bruk av fellesskapets ressurser, og en forsvarlig omstilling for dem som berøres.

Endringene i Agder må sees i sammenheng med vedtatt ny regionstruktur for arbeids- og tjenestelinjen i Arbeids- og velferdsetaten, som i all hovedsak gjenspeiler inndelingen av folkevalgte regioner som er vedtatt av Stortinget. I den forbindelse besluttet Arbeids- og sosialdepartementet at Arbeids- og velferdsetatens regionkontor, med spesialenheter, for Agder skal legges til Arendal. Denne avgjørelsen er tatt og fastholdes.

Samtidig har departementet forutsatt at etaten løpende vurderer muligheten for å forsterke den arbeidsrettede oppfølgingen som skjer i NAV-kontorene, samt andre tiltak som kan øke kvaliteten på tjenestene. I tillegg har regjeringen gitt alle offentlige virksomheter klare effektiviseringskrav, gjennom den såkalte ABE-reformen. Jeg har fått opplyst fra Arbeids- og velferdsdirektoratet at dette for Agder samlet sett kan innebære at det blir noen færre arbeidsplasser ved det nye regionkontoret med

spesialenheter i Arendal enn samlet bemanning ved tilsvarende enheter i Aust- og Vest-Agder.

Arbeids- og sosialdepartementets beslutning legger ikke føringer for den konkrete lokaliseringen av andre enheter i Agder. Jeg har fått opplyst at etaten har besluttet

å legge Hjelpemiddelsentralen for Agder til Lillesand, for å gi en hensiktsmessig og fremtidsrettet organisering av hjelpemiddelområdet i Agder, mens organisering av kontaktsenter i Agder foreløpig ikke er avklart.

SPØRSMÅL NR. 1768

Innlevert 7. juni 2018 av stortingsrepresentant Tellef Inge Mørland

Besvart 12. juni 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte at sammenkoblingen av Vestfoldbanen og Sørlandsbanen fortsatt skal være ferdig senest 2035?»

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på spørsmål nr. 1619 til skriftlig besvarelse fra undertegnede til samferdselsministeren, og konstaterer at jeg ikke fikk svar på spørsmålet om tidspunktet for sammenkoblingen av Vestfoldbanen og Sørlandsbanen. Jeg stiller på den bakgrunn spørsmålet på nytt.

Svar:

Regjeringen la i april 2017 frem Meld. St. nr. 33 (2016-2018) Nasjonal transportplan 2018-2029. Planen omtaler regjeringens ambisjoner for utviklingen av transportsektoren de neste 12 årene. Om Grenlandsbanen kan man i stortingsmeldingen lese følgende:

“Innen 2035 skal flere reiser mellom Agder, Grenland, Vestfold og Osloområdet kunne gjennomføres med et miljøvennlig, raskt og effektivt transporttilbud. Transporttilbudet skal gi regional utvikling og et større felles bo- og arbeidsmarked. Sammenkopling av Vestfoldbanen og Sørlandsbanen vil gi et kraftig forbedret reisetilbud mellom Oslo og Kristiansand (Stavanger). I dag er vegtransport og fly det raskeste reisemiddelet. Bil fra Oslo til Kristiansand tar om lag 3 timer 45 minutter uten stopp, buss tar om lag 5 timer. Togtilbudet mellom Oslo og Kristiansand over Sørlandsbanen bruker i dag mellom 4 timer 28 minutter og 5 timer. Det finnes ingen god jernbanekommunikasjon som kopler sammen Agder, Grenlands- og Vestfoldbyene. Dagens jernbane er lite konkurransedyktig mot fly, buss og bil på strekningen Oslo og Kristiansand. Grenlandsbanen vil kunne etablere et togtilbud som gir grunnlag for positiv regional utvikling i

Agder-, Grenland- og Vestfoldområdet. Sammenkopling av Vestfoldbanen og Sørlandsbanen legger til rette for et kraftig forbedret togtilbud i et tett befolket område”

I Nasjonal transportplan 2018-2029 er det prioritert midler til oppstart av planarbeider i siste seksårsperiode av planen. Jernbanedirektoratet har i sitt forslag til handlingsprogram, som nå er på høring, konkretisert gjennomføringen av jernbaneprosjektene. I tråd med ambisjonene i stortingsmeldingen, har også Jernbanedirektoratet prioritert planleggingsmidler mot slutten av planperioden.

Nasjonal transportplan rulleres hvert fjerde år, og den gjeldende planen uttrykker fremdeles regjeringens politikk på transportområdet. Det er derfor ingen endringer i våre ambisjoner om at flere reiser mellom Agder, Grenland, Vestfold og Osloområdet skal kunne gjennomføres med et miljøvennlig, raskt og effektivt transporttilbud innen 2035.

SPØRSMÅL NR. 1769**Innlevert 7. juni 2018 av stortingsrepresentant Kristian Torve****Besvart 18. juni 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til å endre forskrift om vederlag for tannhelsetjenester slik at personer med alvorlige psykiske lidelser får rett til vederlagsfri tannbehandling?»

BEGRUNNELSE:

Mange unge med alvorlige psykiske lidelser har behov for hjelp til å ivareta sin tannhelse, og dette er en gruppe som burde hatt et tilbud fra den offentlige tannhelsetjenesten, også etter fylte 20 år. Etter gjeldende lov og forskrift har de imidlertid ikke rett til vederlagsfri behandling. For å ha rett til vederlagsfri tannbehandling er det et vilkår at pasienten har hatt opphold i institusjon sammenhengende i minst tre måneder. Lov om tannhelsetjenesten ble vedtatt i 1983, og gjeldende rettigheter til tannhelsetjenester er basert på daværende organisering av helse- og omsorgstjenestene. Reformen innen psykisk helsevern har medført nedbygging av heldøgns institusjonsplasser innen psykiatrien til fordel for blant annet distriktpsykiatriske sentre (DPS), slik at mange pasienter med alvorlige psykiske lidelser, som tidligere var langtidspasienter i institusjoner, nå behandles poliklinisk eller med korttidsopphold i institusjon. Dermed har de ikke lenger rett til et oppsøkende og gratis tannhelsetjenestetilbud i følge tannhelselovens § 1-3, bokstav c.

Svar:

Personer med alvorlige psykiske lidelser er ikke særskilt nevnt blant de gruppene som har rett til vederlagsfri tannhelsehjelp etter tannhelsetjenesteloven og tilhørende forskrift om vederlag. Som representanten viser til, har personer som er innlagt i helseinstitusjon over tid, rett til vederlagsfri tannhelsehjelp fra fylkeskommunen. Personer med alvorlig psykisk sykdom som mottar hjemmesykepleie fra kommunen av et visst omfang og varighet, har tilsvarende rettigheter etter tannhelsetjenesteloven. Det betyr at også voksne over 20 år med psykiske lidelser som ikke oppholder seg i institusjon, kan ha rett til tannhelsehjelp fra den fylkeskommunale tannhelsetjenesten. Tannhelsetjenesteloven åpner i tillegg for at den enkelte fylkeskommune kan vedta å gi et regelmessig og oppsøkende tannhelsetilbud til andre enn de som er omfattet av gruppene som er listet opp i loven. Enkelte fylkeskommuner tilbyr blant annet tannbehandling til pasienter innenfor psykisk helsevern som får poliklinisk behandling i spesialisthelsetjenesten. Personer med varig psykisk sykdom og sterkt nedsatt evne til å ta vare på egen tannhelse eller

munntell vil for øvrig ha rett til stønad fra folketrygden til dekning av utgifter til nødvendig tannbehandling. Som representanten påpeker, har det i årene siden tannhelsetjenesteloven ble vedtatt, skjedd en betydelig endring i organiseringen av statlige og kommunale helseinstitusjoner og tjenester. Av den grunn er det flere enn før som ikke lenger har rett til nødvendig tannhelsehjelp fra fylkeskommunen siden de ikke oppholder seg i institusjon over tid, men i stedet blir behandlet poliklinisk eller med korttidsopphold i institusjon. Endringene har trolig særlig fått konsekvenser for personer med alvorlige psykiske lidelser. Mange av disse pasientene får poliklinisk behandling fra spesialisthelsetjenesten kombinert med oppfølging i hjemmet i samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og kommunen, for eksempel gjennom tverrfaglige og oppsøkende team (ACT- og FACT-team). Disse tjenestene utløser ikke rettigheter etter tannhelsetjenesteloven. I forbindelse med regjeringens forslag til lovendringer som er nødvendige for å overføre det offentlige ansvaret for tannhelsetjenester fra fylkeskommunen til kommunen, jf. Prop. 71 L (2016-2017) Endringer i helselovgivningen (overføring av det offentlige tannhelsetjenestestansvaret, lovfesting av kompetansekrav m.m.), har departementet drøftet behovet for å justere kriteriene for tildeling av tannhelsehjelp for å få større treffsikkerhet når det gjelder hvilke personer som har et reelt behov for tannhelsehjelp fra det offentlige. Samtidig har Stortinget forutsatt at individuelle rettigheter skal ligge fast ved overføring av oppgaver til kommunene. Regjeringen foreslo derfor i proposisjonen ikke vesentlige endringer i reglene når det gjelder hvem som bør ha rett til tannhelsehjelp fra det offentlige. Regjeringen har nedsatt et offentlig utvalg med mandat til å foreslå kriterier for prioriteringer i de kommunale helse- og omsorgstjenestene og om disse kriteriene også bør legges til grunn for prioriteringer innen tannhelse. Dette omfatter prioritering knyttet til de persongruppene som har rettigheter etter tannhelsetjenesteloven, samt prioritering av hvilke tilstander og sykdommer i munn, kjeve og tenner som folketrygden yter stønad til. Utvalget er bedt om å vurdere prioriteringskriterier for disse to områdene i sammenheng og innenfor gjeldende ramme for organisering og finansiering av tjenestene. Det er på denne bakgrunn naturlig at spørsmålet som representanten her tar opp, inngår som en del av utvalgets vurderinger. Jeg vil derfor avvende utvalgets innstilling før jeg vurderer videre oppfølging. Innstillingen forventes å bli fremlagt innen utgangen av året og vil deretter bli sendt på høring.

SPØRSMÅL NR. 1770**Innlevert 7. juni 2018 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart 15. juni 2018 av kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Dersom et parti viderefører dagens fylkespartier (jf. struktur med 19 fylker) i en fylkeskommune som er vedtatt sammenslått, men danner felles valgliste i den nye fylkeskommunen i 2019 etter at partiet har satt opp valgliste gjennom et samarbeidsorgan/representantskap, men ikke har felles styre og ikke har etablert noe nytt, formelt partiledde for partiet i den nye, sammenslåtte fylkeskommunen, hvem kan da skrive under på listeforslaget for at det skal bli godkjent?»

BEGRUNNELSE:

Angående hvem som kan stille liste ved fylkestingsvalget i 2019 skriver regjeringen i Prop. 76 L (2017–2018):

«Etter nærmere vurdering ønsker departementet å endre denne føresegna til at listeforslaget kan skrivast under av minst to styremedlemer i lokalavdelinga med ansvar for valdistriktet lista gjeld, og i eit eige punktum halde på kravet om at underskrivarane må ha stemmerett i dette valdistriktet. Departementet meiner at reglane om listeforslag i vallova ikkje bør leggje føringar på korleis partia organiserer seg. Departementet meiner at prinsippet om lokal forankring framleis må sikrast gjennom krav om at underskrivarane må ha stemmerett i gjeldande valdistrikt. Dette inneber at det ikkje lenger vil vere eintydig kva for del av partiorganisasjonen som kan stille lister på høvesvis fylkesnivå og i stortingsdistrikt.»

I eksemplet som er nevnt i selve spørsmålet er det ikke etablert noen ny partavdeling/lokalavdeling med styre, og dermed finnes heller ingen styremedlemmer.

Svar:

Lovendringen Stortinget vedtok 4. juni 2018 innebærer at partiene selv vil kunne avgjøre hvilket lokalt organisasjonsledd som er å betrakte som partiets lokalavdeling med ansvar for valgdistriktet.

Valgdistriktet ved fylkestingsvalget i 2019 er det nye sammenslåtte fylket. Hvert politisk parti kan bare stille en liste i hvert valgdistrikt.

I spørsmålets eksempel vil det opprettede samarbeidsorganet/representantskapet kunne anses som en lokalavdeling med ansvar for valgdistriktet. Hverken partiloven eller valgloven har regler for hvordan partiene skal organisere seg, og har dermed ikke bestemmelser om hva som kreves for å være et styremedlem.

Styremedlemmer fra ett av de tidligere fylkespartiledene vil kunne skrive under listeforslaget så lenge de har stemmerett i valgdistriktet. Det er heller ikke noe i veien for at styremedlemmer fra to eller flere av de tidligere

fylkeslagene sammen skriver under listeforslaget, da regelverket ikke har noen begrensning for antall underskrifter.

Dersom valgmyndighetene er i tvil om hvem som har rett til å skrive under på en liste, skal de i henhold til valgloven § 6-6 fjerde ledd hente inn uttalelse fra partiets utøvende organ, jf. partiloven § 3 annet ledd bokstav b. Det er viktig å merke seg at det fremdeles er krav til at underskriverne må ha stemmerett i det aktuelle valgdistriktet (det nye sammenslåtte fylket). Dette er videreført for å sikre lokal forankring.

Departementet vil invitere de registrerte politiske partiene til et informasjonsmøte høsten 2018. Tema for møtet er endringene i valgloven og hvilke konsekvenser dette har for partiene. Departementet vil også sørge for god informasjon til valgstyrene og fylkesvalgstyrene før valget i 2019.

SPØRSMÅL NR. 1771**Innlevert 7. juni 2018 av stortingsrepresentant Sverre Myrli****Besvart 15. juni 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hvorfor spriker forklaringene mellom statsråden og hans eget departement når det gjelder kostnadene knyttet til den såkalte jernbanereformen?»

BEGRUNNELSE:

I de tre årene siden jernbanereformen ble vedtatt, er det brukt 1 milliard på gjennomføringen av den. Nærmere 300 millioner kroner vil i tillegg bli brukt inneværende år. Statsråden sier til NTB 2. juni at det ikke stemmer at kostnaden på 1,3 milliarder i sin helhet stammer fra konkurranseutsetting av togdrift.

I en epost som Dagsavisen har fått fra Samferdselsdepartementet står det imidlertid:

«SD bekrefter at tallestimatet for påløpte gjennomføringskostnader i jernbanereformen er om lag én milliard 2018-kroner, ved utgangen av 2017.»

Videre:

«De største gjennomføringskostnadene er knyttet til utfisjonering og omstilling i det tidligere NSB-konsernet, samt i forbindelse med avvikling av tidligere Jernbaneverket og opprettelsen av Jernbanedirektoratet og Bane NOR SF.»

Dette kan tyde på at statsråden og departementet ikke deler samme forståelse av de faktiske kostnadene ved jernbanereformen.

Svar:

Beskrivelsen av kostnadene rundt jernbanereformen er konsistent i uttalelser fra undertegnende og fra Samferdselsdepartementet. Premisset i spørsmålet fra representanten Myrli er dermed feil. Forvirringen skyldes trolig at representanten Myrli mener jernbanereformen i sin helhet kun handler om anbudsutsettelse av persontog. Det stemmer ikke. Det har jeg ved flere anledninger forsøkt kommunisere utad, og det ble også presisert i informasjonen til NTB og Dagsavisen. Jeg uttalte til NTB 2. juni at det ikke stemmer at gjennomføringskostnaden ved jernbanereformen i sin helhet er knyttet til konkurranseutsetting av togdrift. Departementet skrev til Dagsavisen at kostnadene knyttet til avvikling av det tidligere Jernbanedirektoratet og opprettelsen av Jernbaneverket og Bane NOR SF er blant de største gjennomføringskostnadene ved reformen. Omdanningen av Jernbaneverket til Jernbanedirektoratet og Bane NOR SF handler primært om å få til enda bedre styring av sektoren og tilrettelegging for effektiv forvaltning, drift og utbygging av jernbaneinfrastruktur. Departementet har derfor tidligere uttrykt at det også er gjennomføringskostnader knyttet til annen aktivitet enn konkurranseutsetting av persontogtrafikken.

Myrli kan fremover være trygg på at departementet og jeg opererer med de samme estimatene på både kostnader og gevinster ved jernbanereformen. Jeg håper videre debatt om jernbanereformen kan baseres på reformens reelle innhold, ikke en forsimplet eller karikert gjengivelse av enkeltelementer.

SPØRSMÅL NR. 1772**Innlevert 7. juni 2018 av stortingsrepresentant Tuva Moflag****Besvart 18. juni 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva er omfanget av AMD/Makula-behandling utført av Aleris på oppdrag fra Helse Sør-Øst, og hvordan kompenseres Aleris for behandlingen sammenlignet med de offentlige sykehusene?»

Svar:

I utgangspunktet hadde Aleris i 2017 en avtale med Helse Sør-Øst RHF om 1100 injeksjoner og 350 laseroperasjoner. Utover dette var det også mulig for helseforetakene med avrop på avtalen. I 2017 gjorde Aleris 1293 injeksjonsbehandlinger på den ordinære ytelsesavtalen (noe volum

ble konvertert fra laser til injeksjon). I tillegg ble det gjort 787 injeksjoner ved Aleris etter avrop på avtalen fra helseforetakene i regionen. Prisene knyttet til de ulike ytelsene fra Aleris er konfidensielle og kun kjent av avtalepartene. Uavhengig av dette må man erkjenne at det av metodiske grunner kan være vanskelig å gjøre direkte sammenlikninger mellom kostnadsnivået hos private tjenesteleverandører og tilsvarende behandlingstilbud i helseforetak.

Jeg forventer selvfølgelig at de regionale helseforetakene aktivt gjør vurderinger av hvordan de kan utnytte sine økonomiske ressurser på best mulig måte, gjennom for eksempel bruk av private tjenesteleverandører. Det er imidlertid viktig at disse vurderingene ikke reduseres til utelukkende et økonomisk spørsmål. Det kan være både faglige grunner og hensyn til pasientene som kan påvirke hvordan man til slutt velger å organisere et tjenestetilbud.

SPØRSMÅL NR. 1773

Innlevert 8. juni 2018 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 21. juni 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Er det hjemmel for å gjennomføre denne ekstrainnkrevningen, og vil statsråden påse at denne urimelige innkrevningen av bompenger stanses før omkjøringen starter?»

BEGRUNNELSE:

Statens Vegvesen planlegger en omkjøring på avkjøringen fra vestlig E18 inn til Larvik i en periode fra 11. juni. Omkjøringen innebærer at trafikanter som skal til/fra Larvik retning Porsgrunn må kjøre frem og tilbake gjennom en ekstra bomstasjon hver veg. Det betyr at disse trafikantene, uten noen egen nytte, får fire ekstra bomplasseringer per tur/retur reise. Dette er en helt urimelig ekstrakostnad, og vi vil gjøre oppmerksom på at disse trafikantene allerede betaler bompenger på Sky (E18) og eventuelt i Bypakke Grenland (RV36 el. FV32).

Ordførerne i Larvik og Porsgrunn kommuner har engasjert seg i dette spørsmålet og har blitt informert at Statens Vegvesen deler disse kommunenes syn om urimeligheten i saken, men at de har fått avslag fra overordnet myndighet. Kommunene mener at man primært gjennom registreringene kunne skille ut og slette disse pålagte ekstraplasseringene, eventuelt skru av bompunktet i den tiden omkjøringen pågår.

Svar:

Det pågår nå en storstilt satsing på infrastrukturutvikling i Telemarksregionen. Vei og jernbaneprosjekter som har vært ønsket i tiår blir nå realisert. Det er bra for regionens næringsliv og innbyggere. Utviklingen av E18 til å bli raskere og mer trafikk sikker blir verdsatt av svært mange. Det vil dessverre også medføre noen ulemper for trafikantene

i byggeperioden. Som representanten Aasland viser til, må fv 302 og fv 303 stenges periodevis i forbindelse med bygging av nye av- og påkjøringsramper på E18 ved Sky/Farrisundet. Dette er en del av arbeidene med nytt lokalvegssystem i forbindelse med prosjektet E18 Bommestad – Sky.

Fv 302 ble stengt mandag 11. juni og vil etter planen være stengt i tre uker. Det har naturlig nok medført en endring i trafikkmønster. For mange trafikanter fra sør på E18 er det et naturlig valg å ta av i krysset ved Bommestad for å komme til Larvik sentrum, og for trafikanter fra sentrum mot sør på E18 kan det også være et naturlig valg å reise via Bommestadstadkrysset. I tillegg vil fv 303 etter planen være stengt i fire dager i perioden 11.-14. august.

Jeg er glad for at representanten Aasland nå viser engasjement for å minimere bompengebelastningen for bilistene. Det er derfor rart at representanten Aaslands parti gang på gang har stemt imot regjeringens forslag til å redusere bompengetakstene på blant annet E18.

I de få ukene dette gjelder risikerer enkelte bilister at de må kjøre gjennom en bomstasjon på en veistrekning som de normalt ikke kjører. Statens vegvesen opplyser at det ville vært svært tidkrevende og i praksis tilnærmet umulig å skille ut hvilke biler det er og refundere bomkostnaden til den enkelte. Statens vegvesen viser til at bomstasjonen har et takstnivå på 7 kr per passering for kjøretøy i takstgruppe 1 og 13 kr for kjøretøy i takstgruppe 2. Kostnaden med refusjon ville trolig vært større en beløpet som refunderes. Vegvesenet viser også til at mange bilister trolig vil velge å kjøre til Larvik sentrum fra Bommestadstadkrysset via fv 40, slik at de bare passerer et bompunkt og ikke to slik representanten Aasland hevder. Dessuten viser Statens Vegvesen til at det finnes bomfrie, alternative veiruter som lokalkjente sannsynligvis vil

bruke. Dermed kan man unngå bompengebelastningen på 7 kr pr passering dersom man ønsker.

Det er det regionale bompengeselskapet Vegfinans AS som administrerer innkrevningen på strekningen. Vegfinans eies av fylkeskommunene i østlandsregionen. Bompengeavtalen åpner ikke for opphør i innkrevningen

i andre tilfeller enn dersom veien må stenges for trafikk. Dersom representanten Aasland mener bomselskapet skal gi allment fritak for bomplassering i en periode, så er det naturlig at det tas opp med eierne av bompengeselskapet.

SPØRSMÅL NR. 1774

Innlevert 8. juni 2018 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 18. juni 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til et samarbeid med sine europeiske kollegaer, slik at vi får et felles europeisk bestillingssystem for togbilletter på tvers av landegrensene?»

BEGRUNNELSE:

I dag må folk som ønsker å ta bruke tog til ferieturen i Europa bestille billettene via hvert lands jernbaneselskap. Dette er komplisert og tidkrevende. Bruker man i stedet fly finnes det flere søkemotorer på Internett som gjør jobben enkel, f.eks. finn.no.

Utfordringene med billettbestilling med tog på kryss av landegrensene har vært diskutert i EU men det har foreløpig ikke kommet noen løsning. Vi håper statsråden vil bidra til å forenkle folks billettkjøp med tog.

Svar:

Det er et mål for regjeringen at det skal være enkelt å reise kollektivt. Dette er grunnen til at vi har etablert Entur, som samler sammen alle rutedata for hele Norge og leverer tjenester som muliggjør sømløs billettering i Norge.

Entur har også tilgang til alle bestillingssystemene for togbilletter i Europa, som de reisende kan benytte seg av. For de som ønsker å bruke tog utenfor Norge, kan Enturs kundesenter og betjente salgspunkter på togstasjonene bistå med å få bestilt hele reisen i Europa på et sted. Entur har også ansvaret for å formidle norske togbilletter til utenlandske bookingsystemer.

EU og den internasjonale jernbaneunionen UIC har utarbeidet tekniske standarder som skal lette overføring av informasjon og legge til rette for at det kan utvikles løsninger for gjennomgående salg. Det er imidlertid store praktiske utfordringer med å etablere et slikt felles bestillingssystem og den internasjonale standardiseringsproses-

sen er derfor på et tidlig stadium. Forskjellige produkt- og prisregler samt et mer komplisert infrastrukturnettverk, gjør at det er langt mer komplisert å selge gjennomgående togbilletter enn flybilletter.

Jeg er opptatt av å bidra til å gjøre det enklere å reise kollektivt gjennom bruk av mulighetene som ligger i ny teknologi, og samarbeid mellom kollektivtransportaktørene om informasjons- og billetteringsløsninger. Jeg møter mine nordiske samferdselsministerkolleger i Helsinki 26. juni og tar med meg Entur som vil orientere om hvordan vi arbeider med reiseplanlegging og elektronisk billettering i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1775**Innlevert 8. juni 2018 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 14. juni 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å øke kapasiteten på sovevognstilbudet på de mest trafikkerte nattogstrekningene i Norge?»

BEGRUNNELSE:

På Dovrebanen og Bergensbanen er det i dag høy etterspørsel etter soveplass på nattogene. Soveplassene er ofte utsolgte og reisen må planlegges i god tid i forveien for at man skal få soveplass. Dette tyder på at det er et marked for større kapasitet. Nattoget er en effektiv og miljøvennlig reisemåte som vi bør legge til rette for at flest mulig kan benytte seg av.

Svar:

Jernbanedirektoratet opplyser at sovevognkapasiteten i Norge er begrenset. Norske Tog disponerer totalt 20 sovevogner. Disse benyttes fullt ut i nattogene på Bergensbanen, Dovrebanen, Nordlandsbanen og Sørlandsbanen. Å øke kapasiteten på enkelte av disse strekningene innebærer dermed at kapasiteten reduseres andre steder. Jernbanedirektoratet arbeider nå med en strategi for fjerntogene og en konseptvurdering for det framtidige nattogtilbudet. Jeg er kjent med at Norske Tog ser på ulike konsepter for innredning av togvogner hvor man bedre klarer å kombinere et sovevogntilbud med funksjonell bruk på dagtid slik at vognkapasiteten utnyttes bedre.

SPØRSMÅL NR. 1776**Innlevert 8. juni 2018 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 18. juni 2018 av helseminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Mener statsråden at helseforetakenes praktisering av hemmelighold om legemiddelpriser er lovlig og hva begrunner statsråden i så fall dette med, og hvorfor er ikke Stortinget opplyst om at dette kan være lovstridig?»

BEGRUNNELSE:

Helseforetakene har siden 2016, med vedtak i 2017 praktisert hemmelighold av legemiddelpriser, på legemidler som helseforetakene forhandler om og kjøper inn. Helseforetakenes rapport om hvordan hemmeligholdet skal praktiseres er på høring. Bergens Tidende har 07. og 08. juni gjengitt flere høringsinstanser som bestrider lovligheten ved hemmeligholdet helseforetakene legger opp til. Blant disse er Helsedirektoratet, Statens legemiddelverk og Justisdepartementet.

Spørsmålsstilleren mener hemmelighold av legemiddelpriser hindrer at prioritering i helsetjenesten skjer i åpenhet og dette kan undergrave tillitten til helsetjenesten. Når det ikke er åpenhet om legemiddelpriser hindrer det offentlig innsyn i prioriteringene. Dette er et stort

demokratisk problem som i verste fall kan føre til urettferdige skjevprioriteringer som rammer pasienter. Dette var også bakgrunnen for forslaget om å leggje ned dagens Beslutningsforum for nye metodar og sikre openheit om legemiddelprisar i Noreg Dokument 8:93 S (2017-2018), Innst. 195 S (2017-2018). Spørsmålsstilleren mener at det må sikres åpenhet om legemiddelpriser.

Svar:

Offentlighetsloven og forvaltningsloven åpner for at priser på legemidler kan unntas fra innsyn, dersom de etter en konkret vurdering kan anses som forretningshemmeligheter og dermed kan omfattes av taushetsplikten. Det er de regionale helseforetakene som må vurdere helt konkret hvilke rabatter som kan godtas og, innenfor de rammer dagens lovverk setter, hvilken informasjon det er aktuelt å unnta fra offentlig innsyn.

Jeg vil understreke betydningen av at med ansvaret for å treffe beslutninger om hvilke spesialisthelsetjenester som skal tilbys, følger også ansvaret for å vurdere ressursbruken innenfor et helhetlig finansieringsansvar. Innen-

for rammen av forsvarlighetskravet, de økonomiske og juridiske rammer som Stortinget fastsetter og styringsdokumentene fra Helse- og omsorgsdepartementet, er ansvarlig for å bestemme hvilke behandlinger som skal tilbys befolkningen i spesialisthelsetjenesten i dag en integrert del av de regionale helseforetakenes sørge-for-ansvar, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 a.

Det er de regionale helseforetakene som har ansvar for gjennomføring av legemiddelanskaffelser. Det er de regionale helseforetakene som må vurdere – innenfor lovgivningens rammer – om de skal innføre rutiner knyttet til åpenhet om legemiddelpriser og hva innholdet i slike rutiner eventuelt skal være. De regionale helseforetakene har også ansvaret for å etablere gode rutiner for håndtering av konfidensiell prisinformasjon ute i tjenesten.

Åpenhet om pris på legemidler ble omtalt i Prioriteringsmeldingen. Det ble drøftet at åpenhet om priser eller rabatter kan ha en kostnad, og at det i visse situasjoner må tas et valg mellom fordeler og ulemper ved åpenhet om priser. Et krav om åpenhet kan føre til at innkjøper av legemidler vil kunne gå glipp av til dels betydelige rabatter, og at legemidlene derfor ikke kan tilbys pasientene. Samtidig ble det understreket at bruk av rabattavtaler må håndteres innenfor de rammer som dagens lovverk setter. Offentleglova, forvaltningsloven og legemiddeloven regulerer i hvilken grad legemiddelpriser kan unntas offentlighet. Et samlet Stortinget sluttet seg til Prioriteringsmeldingen. Videre har Stortinget sluttet seg til forslagene i Prop. 83 L (2015–2016) Endringer i legemiddeloven (refusjonskontrakter og rabatter), som åpner for rabattavtaler mellom legemiddelindustrien og staten for legemidler som finansieres av folketrygden.

SPØRSMÅL NR. 1777

Innlevert 8. juni 2018 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 18. juni 2018 av helseminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil helseministeren ta initiativ slik at komplikasjoner som skjer under fødsel blir erstatningspliktige på lik linje med andre tilstander i helsevesenet, og vil helseministeren ta initiativ til å endre praktiseringen i pasientskadeordningen eller lovendring?»

BEGRUNNELSE:

NRK har i flere oppslag fortalt historier til kvinner i Norge med alvorlige fødselsskader.

I NRK oppslag 3 juni oppgis det:

“I Norge får i underkant av 900 kvinner i året større fødselsrifter i underlivet, såkalt grad 3 og 4, ifølge tall fra Medisinsk fødselsregister. Det tilsvarer 1,8 prosent av alle vaginalfødsler.

I løpet av den siste tiårsperioden er det totale tallet som er registrert 11.000 og tallet har vært synkende de siste årene.

De fleste kvinner blir frisk igjen etter en operasjon umiddelbart etter fødselen, mens forskere går ut fra at mellom femten til tretti prosent av dem med de mest alvorlige skadene får varige plager.”

Og videre i samme NRK artikkel: “Tall fra Norsk pasientskadeerstatning viser at det i løpet av de siste ti årene er 552

kvinner som har søkt om erstatning etter å ha blitt skadet under fødselen. Av disse fikk 155 medhold, mens resten fikk avslag.

Begrunnelsen for avslagene er ofte at skadene er kjente komplikasjoner etter en fødsel og at helsepersonellet ikke kunne gjort noe annerledes for å unngå den.”

Spørsmålsstilleren mener det er behov for en gjennomgang og at alvorlige fødselsskader ikke kan avvises i erstatningssaker som “kjente komplikasjoner” Normalfødsler er det normale og komplikasjoner som fører til skader må regnes som erstatningsberettigede. NRKs reportasjer har viderefremidlet historiene til flere kvinner som har endt opp med uførhet tidlig i livet som følge av fødselsskader, uten å få innvilget erstatning. Spørsmålsstilleren mener dette er uakseptabelt.

Svar:

Rammene for pasientskadeordningen er fastsatt av Stortinget og nedfelt i pasientskadeloven. Pasienter har rett til å få erstatning for skader som skyldes svikt i behandlingen. Erstatningen utmåles etter reglene i skadeserstatningsloven og alminnelige erstatningsrettslige regler. Erstatningen dekker økonomiske tap og utgifter man har fått som følge av skaden. Hvis skaden er varig og betydelig, kan man i tillegg ha rett til menerstatning. Det er alltid

en viss risiko for at det kan oppstå en skade på mor eller barn i forbindelse med en fødsel. Pasientskadeordningen omfatter bare skader som skyldes fødselshjelpen. En stor fødselsriff som oppstår som følge av en feilvurdering av om det er behov for klipping (episiotomi), vil f.eks. være en pasientskade, mens skader som oppstår på tross av at det gis forsvarlig helsehjelp ikke vil være det. Det er riktig, som det har kommet fram i NRKs reportasjer, at det er gitt en unntaksregel i pasientskadeloven. Den kommer til anvendelse dersom en pasient til tross for korrekt behandling, er påført en skade som er særlig stor og uventet, og som ikke kan anses som utslag av en risiko som pasienten må akseptere. Det er imidlertid også en forutsetning for at denne bestemmelsen skal kunne komme til anvendelse at det dreier seg om en pasientskade som er forårsaket av helsehjelpen som er gitt. Bestemmelsen vil typisk kunne være aktuell når det er brukt aktive behandlingstiltak som tang eller vakuum. Bestemmelsen skal være en sikker-

hetsventil som unntaksvis kan gi grunnlag for erstatning selv ved korrekt behandling. Bestemmelsen vil kunne anvendes når det er et misforhold mellom nødvendigheten av behandlingstiltaket og hvor omfattende skaden har blitt. Dersom hensynet til mor og barn tilsier en rask forløsning, vil f.eks. bruk av tang eller vakuum kunne være livreddende. Store skader som følge av slik nødvendig og korrekt utført behandling vil ofte bli vurdert som utslag av en risiko som må aksepteres. Unntaksbestemmelsen kommer da ikke til anvendelse. Kvinner som får alvorlige skader i forbindelse med en fødsel, må bli tatt på alvor når de forteller om problemene de får som følge av skadene. De må også få god behandling og annen nødvendig oppfølging. Jeg mener at retten til å få erstatning skal være lik for alle pasientgrupper og at vi bør holde fast ved at pasientskadeordningen skal gi erstatning for skader som skyldes helsehjelpen pasienten får.

SPØRSMÅL NR. 1778

Innlevert 8. juni 2018 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 18. juni 2018 av næringsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å ivareta og videreutvikle anleggsspesifikk nukleær kompetanse ved Haldenreaktoren i årene frem mot en eventuell dekommisjonering er mulig, og har NFD gitt noen føringer overfor IFE når det gjelder muligheter for å opprettholde drift i 2019?»

BEGRUNNELSE:

IFEs styre skal beslutte i styremøte 27.juni om IFE skal søke om konsesjon for videre drift eller dekommisjonering. Norge har tidligere erkjent medansvar vedrørende kostnader til dekommisjonering og opprydding av radioaktivt avfall. Ved å sette reaktoren i en driftsdvale på nåværende tidspunkt, vil det tilfalle staten et stort økonomisk ansvar i årene fram til oppryddingen kan starte.

Dekommisjonering av Haldenreaktoren krever anleggsspesifikk nukleær kompetanse i mange tiår fremover, en kompetanse kun ansatte ved Institutt for energiteknikk (IFE) innehar. Ved en lengre driftsdvale i påvente av at dekommisjonering er mulig, har andre nukleære anlegg erfaring med at kritisk kompetanse forsvinner før planene for dekommisjonering og sluttdeponering av det radioaktive avfallet er på plass.

Staten har opprettet Norsk Nukleær Dekommisjonering (NND). Et organ som iht. hovedinstruks skal være et nasjonalt organ for opprydding etter Norges nukleære virksomhet og sikker håndtering av nukleært avfall. Oppgavene skal utføres på en måte som sikrer tillit i samfunnet og befolkningen. NND skal bidra til samfunnsøkonomisk gode løsninger innenfor sitt ansvarsområde. NND informerte i et allmøte på IFE i Halden 29.mai for hovedoppgavene og planene som er lagt for en dekommisjonering av Haldenreaktoren. Redegjørelsen viste at hverken NFD, NND eller IFE vet hvilke oppgaver som skal gjøres i forbindelse med behandling av brukt brensel og dekommisjonering av reaktoranlegget i Halden. Vi har derfor heller ikke oversikt over hvilken type kompetanse eller omfanget før detaljerte planer foreligger. Å sette reaktoren i driftsdvale på nåværende tidspunkt kan få store konsekvenser for gjennomføring og kostnader for oppryddingsarbeidet. Bevaring og videreutvikling av kompetanse ved Haldenreaktoren blir en svært viktig oppgave i årene som kommer. Spesielt sett i lys av at denne reaktoren er helt unik, og at oppryddingen er forventet å pågå i flere tiår framover. Samtidig gav NFD uttrykk for forståelse for et vedtak om å stenge reaktoren i Halden for godt, dersom IFEs styre skulle beslutte dette allerede nå.

Svar:

Regjeringen vurderer det som viktig å opprettholde og videreutvikle nasjonal kompetanse ved Haldenreaktoren. Denne kompetansen kan raskt brukes til videre planlegging av fremtidig dekommisjonering, utover de planene som foreligger i dag, og gjennomføring av dekommisjoneringen. Dersom man ikke klarer opprettholde og benytte den nasjonale kompetansen om reaktorene, vil en fremtidig dekommisjonering av Haldenreaktoren kunne bli mer kostbar og tidskrevende.

Institutt for energiteknikk fikk på denne bakgrunn i 2018 et ekstraordinært driftstilskudd på 50 mill. kroner til Haldenreaktoren. Formålet med bevilgningen er blant annet å bidra til at kritisk kompetanse om reaktorens tekniske oppbygging beholdes, for å sørge for en mest mulig effektiv fremtidig dekommisjonering.

I regjeringens forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2018 foreslås det ytterligere 75,5 mill. kroner i ekstraor-

dinært driftstilskudd til Haldenreaktoren. Formålet med tilskuddet er å opprettholde nødvendig drift og kompetanse ved Haldenreaktoren.

IFE rapporterer til Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) om ivaretagelse og utvikling av nukleær kompetanse ved Haldenreaktoren som en del av den etablerte styringsdialogen.

IFE er en stiftelse og har derfor en selvstendig beslutningsmyndighet. Det er således styret som beslutter om videre drift. Staten kan påvirke stiftelsens beslutning ved å bevilge tilskudd for å dekke ulønnsom drift. Som omtalt har staten økt bevilgninger vesentlig for å gjøre det mulig å opprettholde driften og derved ta vare på kompetansen i IFE. Det vil være grenser for hvor lenge og hvor mye det er forsvarlig for staten å fortsette å finansiere et driftsunderskudd ved reaktoren. Nærings- og fiskeridepartementet har en nær kontakt med IFE for å sikre at overgangen fra drift til dekommisjonering skjer på best mulig måte.

SPØRSMÅL NR. 1779

Innlevert 8. juni 2018 av stortingsrepresentant Tore Storehaug

Besvart 15. juni 2018 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Kan finansministeren gjere greie for korleis utviklinga i bruken av LNG og LPG har vore etter at fritaket på Co2-avgift ble fjerna, og om provenyet frå den nye avgifta har vore i tråd med forventingane?»

GRUNNGJEVING:

I statsbudsjettet for 2018 vart avgiftsfritaket på LNG og LPG oppheva. Det er ei bekymring for at dette gir endra operasjonsrutinar, og at skip vel diesel framfor LNG ved nybygg.

Svar:

Naturgass og LPG har i hovudsak ei CO2-avgift som er lik den generelle CO2-avgifta på 500 kroner per tonn. Regjeringa sin politikk byggjer på å velje verkemiddel ut i frå kriteria om at forureinar betalar og at klimamåla blir nådd med lågast moglege kostnad. Ei flat CO2-avgift legg til rette for dette. Opphevinga av fritaket for CO2-avgift på naturgass og LPG til gods- og passasjertransport i innanriks sjøfart og offshorefarty frå 1. januar 2018 må sjåast i den samanheng. Endringa var oppfølging av ei oppmod-

ing frå Stortinget om å innføra lik CO2-avgift på 500 kroner.

Formålet med CO2-avgifta er å leggje til rette for kostnadseffektive utsléppskutt. Ei avgift vil redusere utsléppa anten ved lågare aktivitet eller ved ny teknologi. Regjeringa sine ambisjonar føreset at nullutsléppsteknologi veks frem. Gass er noko meir miljøvennleg enn diesel, som også vert reflektert i avgiftssystemet. Det gir insentiv til å bruke gass. Begge desse energikjeldene er fossile og ikkje ein del av den langsiktige løysinga for nullutslépp. Gass bør derfor ikkje ha lågare avgift enn det som følgjer av eit noko lågare karboninnhald.

Det er berre vel fem månader sidan fritaket for CO2-avgift på naturgass og LPG til gods- og passasjertransport i innanriks sjøfart og offshorefarty vart oppheva. Det vil ta lengre tid før ein kan danne seg eit bilete av kva veg utviklinga går. Anslag for utviklinga vert lagt frem i statsbudsjettet for 2019 i oktober. Regjeringa vil følgje nøye med for å sikre at vi oppfyller utsléppsforpliktingane våre.

SPØRSMÅL NR. 1780**Innlevert 8. juni 2018 av stortingsrepresentant Solveig Schytz****Besvart 19. juni 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden sikre god framdrift i arbeidet med en helhetlig plan for Oslofjorden og hvordan vil statsråden ivareta gode prosesser for å involvere kommuner, fylker, forskningsmiljøer, innbyggere, frivillige organisasjoner og andre interessenter i dette arbeidet?»

BEGRUNNELSE:

Områdene rundt Oslofjorden er det tettest befolkede området i landet og presset på fjorden som friluftsområde øker stadig med en sterk befolkningsvekst. Stortinget har vedtatt at det skal utarbeides en helhetlig plan for Oslofjorden for å ivareta både vern av sårbare økosystemer, fiskeriresurser og forvaltning av nasjonalparker, kulturminner og fjorden som rekreasjonsområde. Kysttorsken i Oslofjorden er særlig sårbar.

Svar:

Jeg var selv blant forslagstillerne da representantforslaget om en helhetlig plan for Oslofjorden kom opp på Stortinget i 2017, og er glad for at det ble enstemmig vedtatt at regjeringen skal legge fram helhetlig plan for Oslofjorden – med mål om at fjorden skal oppnå god miljøtilstand, restaurere viktige naturverdier, fremme et aktivt friluftsliv og ivareta det biologiske mangfoldet i fjorden. Klima- og miljødepartementet fikk 23. april 2018 anmodningsvedtak nr. 575 (2017-2018) oversendt for oppfølging, og arbeidet med saken i departementet er i gang. Oslofjorden må sikres som viktig ressurs for friluftsliv og rekreasjon for befolkningen. Samtidig må vi ivareta økosystemet i fjorden, som er variert og spesielt, slik at framtidige generasjoner kan ha like stor glede av fjorden som vi har i dag. Derfor er jeg glad for at vi nå skal lage en helhetlig plan for Oslofjorden som kan gi en god, bærekraftig bruk av fjorden. Som nevnt i mitt innlegg under behandlingen av saken i Stortinget den 5. april, vil jeg for å skape en god basis for arbeidet, framskaffe en oversikt over tilgjengelig kunnskap og hva vi trenger av ytterligere kunnskapsinnhenting for at Oslofjorden kan forvaltes i et helhetlig perspektiv. Jeg er samtidig opptatt av at alle brukerne av fjorden blir involvert i arbeidet med utformingen av den helhetlige planen.

Jeg arbeider derfor nå nettopp med hvordan det kan skapes gode prosesser for å involvere berørte parter. Jeg ser også på hvordan vi kan sikre en effektiv framdrift i arbeidet med helhetlig plan for Oslofjorden.

Å utvikle en helhetlig plan for Oslofjorden vil være et omfattende arbeid, og jeg har som mål at planen skal være ferdig utarbeidet innen sommeren 2020. At arbeidet med planen pågår skal ikke være til hinder for at kunnskapsbaserte og gode tiltak iverksettes umiddelbart.

Jeg legger til grunn at planen skal omfatte sjø- og kystområdene fra svenskegrensen til fylkesgrensen mot Agder. Kommuner, fylker og brukere av fjorden i hele dette området vil derfor bli involvert i arbeidet med planen. For å skape et felles grunnlag for arbeidet, vil jeg så snart som mulig invitere til en bred oppstartskonferanse. Mitt mål med en slik konferanse er at den både starter en felles og bred involvering av brukerne av fjorden, konkretiserer hvilke utfordringer vi står overfor og viser hvordan de kan løses gjennom en helhetlig plan. Innspillene på konferansen vil danne et viktig grunnlag for mitt valg av vei videre, inkludert beslutning om hva slags type plan som skal utarbeides og videre organisering av arbeidet med planen. Som nevnt i mitt innlegg i Stortinget, er tiltak for ivaretagelse av kysttorsken i Oslofjorden også blant de temaer som jeg mener må opp tidlig i oppfølgingen av denne saken.

SPØRSMÅL NR. 1781**Innlevert 8. juni 2018 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt****Besvart 15. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen****Spørsmål:**

«Hvilke konkrete tiltak har forsvarsministeren så langt iverksatt for å hindre kompetanseflukt fra fagmiljøet for maritim overvåkning på Andøya flystasjon?»

BEGRUNNELSE:

Etter selv å ha besøkt Andøya sendte Jonas Gahr Støre 1. februar 2017 et brev til daværende forsvarsminister Ine Eriksen Søreide:

«[...] Tiltak for å hindre kompetanseflukt

Fra tillitsvalgthold på Andøya flystasjon ble det også tatt opp bekymring for at Andøyas fagmiljø for maritim overvåkning vil oppleve kompetanseflukt i overgangen til nye overvåkningsfly på Evenes. Et titalls medarbeidere har allerede søkt sivile jobber.

Hvilke tiltak vil forsvarsministeren sette i verk for å sørge for at den unike kompetansen i Andøya-miljøet ikke går tapt når nye maritime overvåkningsfly etter planen fases inn på Evenes?»

Forsvarsministeren svarte 2. mars 2017:

«[...] Forsvaret vil iverksette nødvendige tiltak for å sikre fortsatt høy operative leveranse fra Andøya, og dette gjøres ved å ta bruk nødvendige virkemidler for å sikre at vi beholder de personell kategorier som er påkrevet for operative leveranser. Det vil ikke være aktuelt for Forsvaret å iverksette generelle tiltak for alt personell, men snarer nødvendige målrettede tiltak for kritiske personellkategorier».

I intervju med NRK 1. juni 2018 medgir forsvarssjefen at personellsituasjonen på Andøya er svært krevende:

«Den er prekær og kritisk, som de ansatte selv har understreket. Vi er langt under det vi tidligere kategoriserte som minimum.»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 8. juni 2018 med spørsmål fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt om hvilke konkrete tiltak forsvarsministeren har iverksatt for å hindre kompetanseflukt i fagmiljøet for maritim overvåkning på Andøya flystasjon.

Forsvaret er gjennom styringsdokumentene bedt om å planlegge og gjennomføre omstillingen av per-

sonellstrukturen på en slik måte at Forsvaret beholder nødvendig kompetanse for å opprettholde de operative leveransene gjennom omstillingsperioden. Ved enhver omstilling vil det allikevel være en risiko for midlertidig tap av kompetanse.

Forsvarets evne til å ta vare på personellet og deres kompetanse vil være en kritisk suksessfaktor gjennom hele omstillingen av Forsvaret i årene som kommer. Jeg er opptatt av at Forsvaret fortsatt løser operative oppdrag og samtidig evner å ivareta personellet som blir berørt av omstillingen. Omstillingen skal gjennomføres slik at den gir nødvendig og tilstrekkelig forutsigbarhet for de ansatte, og i henhold til gjeldende lover og regelverk.

Omstillingen i Luftforsvaret er svært omfattende og berører mange avdelinger. Forsvaret har godt etablerte rutiner, regelverk og bestemmelser som ivaretar personellet ved slike omstillinger. Ivaretakelse av personellet er helt sentralt og det er avgjørende at relevant kompetanse ikke forsvinner mellom nedleggelse og opprettelse. Forsvaret opplyser om at Luftforsvaret i stor grad har identifisert denne kompetansen, og gjennomført intervjuer med de ansatte på Andøya. Dette grunnlaget har gitt mulighet for målrettede tiltak for kritiske personellkategorier. Dette er konkrete tiltak som forlenget tilsetning, to-trinns beordringer og pendleravklaringer. Berørt personell vil fortløpende informeres om dette. Et tyvetalls ansatte får allerede de nærmeste ukene nødvendige avklaringer.

Nevnte tiltak vil bidra til større forutsigbarhet og utvidet planhorisont for ansatte ved luftvingen. I tillegg bidrar det til at relevant kompetanse blir med på flyttingen til Evenes.

Forsvarsdepartementet har fulgt, og kommer fortsatt til å følge, omstillingsprosessen tett og jeg vil besøke Andøya allerede tirsdag 19. juni som ledd i dette.

SPØRSMÅL NR. 1782**Innlevert 8. juni 2018 av stortingsrepresentant Petter Eide****Besvart 19. juni 2018 av utenriksminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Hva gjør regjeringen for å hindre at Israel river den palestinske beduinlandsbyen Khan al Ahmar utenfor Jerusalem som har en delvis norsk-finansiert barneskole?»

BEGRUNNELSE:

Israelske myndigheter har for flere år siden utstedt ordre om at flere bygninger og annen infrastruktur i beduinlandsbyen Khan al Ahmar på Vestbredden skal rives. Rivingsordren omfatter blant annet en skole som Norge har vært med å finansiere gjennom FNs kontor for koordinering av humanitær innsats (OCHA) og Flyktningehjelpen. I februar 2017 kom den norske regjeringen med en uttalelse hvor de ba Israel droppe tiltaket. Daværende utenriksminister Børge Brende sa at det ikke er akseptabelt å sette i verk tiltak som begrenser barns adgang til utdanning. <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/israeliving/id2540299/>

Innbyggerne i Khan al-Ahmar er flyktninger fra Jahlalin-stammen som ble fordrevet fra Negev-ørkenen av det israelske militæret på 1950-talet. Det bor 32 familier i Khan al-Ahmar, rundt 170 personer, halvparten av dem barn. Skolen er den eneste tilgjengelige for rundt 160 barn i fem landsbyer i området.

Israelsk høyesterett godkjente i slutten av mai rivingsordren av landsbyen som ligger i område C på Vestbredden fordi bygningene er satt opp uten tillatelse. Det

er svært vanskelig for palestinere å få godkjent byggetillatelser.

Bare 16 av 1253 søknader om byggetillatelse i område C ble godkjent i perioden 2014-2016. Området Khan al-Ahmar ligger i er tiltenkt ekspansjon av de folkerettsstridige israelske bosettingene Kfar Adummin og Maaleh Adummin.

Det er ventet at rivningen kan iverksettes når som helst de kommende ukene.

Svar:

Norge har uttrykt dyp bekymring over denne saken i en felles uttalelse med EU 12. mai. Den israelske beslutningen om å rive beduinlandsbyen Khan al Ahmar på Vestbredden vil ramme en særlig utsatt og sårbar gruppe.

Norges representant til de palestinske myndighetene har besøkt landsbyen ved flere anledninger. Vi er godt kjent med den vanskelige situasjonen for innbyggerne i Khan al Ahmar. Norge har også tidligere oppfordret Israel til å trekke ordre om riving av flere bygninger og annen infrastruktur. Gjennom FNs kontor for koordinering av humanitær innsats (OCHA) og Flyktningehjelpen har vi vært med på å finansiere en skole i landsbyen. Skolen er viktig fordi den også inkluderer barn fra flere andre nærliggende landsbyer. Sammen med flere andre land har Norge lagt særlig vekt på å bidra til å styrke utdanningstilbudet til palestinske barn.

Vi har tatt saken opp direkte med israelske myndigheter og har bedt om at beslutningen ikke iverksettes.

SPØRSMÅL NR. 1783**Innlevert 8. juni 2018 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 18. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkel Wara****Spørsmål:**

«Sivilombudsmannens forebyggingsenhet har konkludert med at kvinnelige innsatte har dårligere soningsforhold enn menn. I 2017 ble det lansert en strategi for kvinner i varetekt og straffegjennomføring (2017 – 2020) med formål om å sikre kvinner likeverdige forhold som menn,

også når det gjelder innholdet i soningen. Strategien inneholder fem delmål, med tilhørende tiltak.

Hvilke tiltak i strategien er planlagt, igangsatt eller iverksatt, og hvilke tiltak iverksettes for å sikre at kvinner skal sone adskilt fra menn?»

BEGRUNNELSE:

Det er politisk enighet om at kvinnelige innsatte har dårligere soningsforhold enn menn. Dette konkluderte også sivilombudsmannens forebyggingsenhet med da de i perioden 2014 – 2016 besøkte 14 fengsler, derav to rene kvinnefengsler og seks fengsler der kvinner soner i fengsel med menn.

Programmet «Insider» på TV-kanalen FEM ga oss i episode 8 et innblikk i hverdagen til innsatte i et kvinnefengsel. Programmet belyser utfordringene kvinner har under soning ved at kvinnene selv beskriver og viser sin hverdag.

Likestillingsombud Hanne Bjurstrøm bekrefter og påpeker under KROM-seminaret i februar 2018 at undersøkelser viser at kvinner oftere har dårligere soningsforhold enn menn, og som ikke er tilpasset dem. Det handler blant annet om at soningsinstitusjonene er små og har få ressurser til å gi en variert aktivitets- og opplæringstilbud. Det er færre arbeidskvalifiserende arbeidsplasser i kvinnefengslene og i enkelte anstalter bærer aktivitetstilbud preg av sysselsetting. Kvinner må oftere sone langt unna hjemstedet sitt og vanskeliggjør det å holde kontakt med familie og sosialt nettverk.

I forbindelse med at Kriminalomsorgsdirektoratet lanserte strategien om kvinners soningsforhold i fengsel bekrefter også direktøren at det er en lang vei å gå for at kvinner og menn har likeverdige forhold under varetekt og soning, men at ett av hovedmålene er å få slutt på at kvinner soner sammen med menn og at strategien setter de ulike problemstillingene på kartet.

Svar:

Kvinner skal som hovedregel gjennomføre straff i egne fengsler. Dersom kvinner skal gjennomføre straff i fengsler med mannlige innsatte, skal det skje i særskilte skjermede avdelinger med tilrettelagt tilbud. Aktivitetstilbudet i fengsler kan bli begrenset av hensyn til de kvinnelige innsattes sikkerhet.

Regjeringen har opprettet 38 kvinneplasser i egne avdelinger/fengsel i regjeringsperioden for å bidra til at kvinner soner adskilt fra menn. I tillegg vil Arendal fengsel, avdeling Evje med 30 kvinneplasser på både høyt og lavere sikkerhetsnivå, etter planen, åpne i 2019.

Kriminalomsorgsdirektoratet opplyser at arbeidet med flere av tiltakene i strategien er igangsatt og tiltak som er prioritert i 2018 er blant annet:

- Kriminalomsorgen skal når det er mulig søke å unngå «samsoning» ved innsettelse av kvinner i fengsel.
- Kjønn skal utgjøre en deskriptiv variabel i kriminalomsorgens statistikk for å øke synligheten av kvinnene under straffegjennomføring.
- Kvinneansvarlige skal etableres i et «kvinneansvarlignettverk» i alle kvinnefengsler og -avdelinger, og i alle friomsorgskontor.
- Muligheten for Skype i kvinnefengslene og -avdelingene skal prioriteres.
- Antall kvinner som gjennomfører straff i institusjon og med elektronisk kontroll skal økes.
- Det skal også arbeides for at programgjennomføring i grupper skal være kjønnsespesifikke under fengselsopphold og ved gjennomføring av straff i samfunnet.

SPØRSMÅL NR. 1784

Innlevert 8. juni 2018 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 15. juni 2018 av kulturminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

«Stortinget vedtok våren 2017 at regjeringen skal utnevne et tverrfaglig utvalg som har som formål å legge frem nye tiltak som i større grad beskytter barn mot pornografi og økt seksualisering, jf. i Innst. 433 S (2016-2017).

Hva er status for nedsetting av utvalget, eventuelt når skal regjeringen sette ned nevnte utvalg, og når vil utredningen fra utvalget være ferdig?»

BEGRUNNELSE:

Jeg stilte spørsmål til tidligere justisminister, Per-Willy Amundsen i desember 2017 om status for utvalget. Han svarte følgende i Dokument nr. 15:597 (2017-2018):

«Tiltak som skal beskytte barn mot potensielt skadelig innhold på internett krever en helhetlig tilnærming. Arbeidet med å nedsette det tverrfaglige utvalget som Stortinget har vedtatt (anmodningsvedtak nr. 892), må derfor forankres i flere departementer. Pornografi er tilgjengelig gjennom ulike medieplattformer og Kulturdepartementet har derfor en sentral rolle i arbeidet. Justis- og beredskapsdepartementet og Kul-

turdepartementet samarbeider om å avklare innretningen på arbeidet til utvalget. Det skal avholdes et møte mellom de to departementene i uke 2 i 2018 for å forankre det videre arbeidet med oppfølgingen av anmodningsvedtaket. Et slikt utvalg vil etter min mening også kunne bidra i det pågående, tverr-departmentale arbeidet med å følge opp Prop. 12 S (2016-2017) Opptrappingsplan mot vold og overgrep (2017-2021) samt utvikling av en strategi for å forebygge og bekjempe internettrelaterte overgrep.”

Det er nå gått enda flere måneder siden vedtaket ble vedtatt, og svaret fra tidligere justisminister ble gitt.

Det haster med å få på plass dette utvalget.

Svar:

Ansvar for å følge opp anmodningsvedtak 892 fra 13. juni 2017 er nå overført fra Justis- og beredskapsdepartementet til Kulturdepartementet etter avtale mellom departementene. Statsministerens kontor ble varslet om dette i brev av 4. juni 2018.

Bakgrunnen for overføringen er at man har vurdert det slik at temaet for anmodningsvedtaket i hovedsak er

skadevirkninger på barn av eksponering for medieinnhold, og i første rekke elektroniske medier. Dette er et saksområde som Kulturdepartementet tradisjonelt har hatt et hovedansvar for, blant annet gjennom lov 6. februar 2015 nr. 7 om beskyttelse av mindreårige mot skadelige bildeprogram og Medietilsynets Trygg Bruk-arbeid.

Som det ble vist til av tidligere justisminister Per-Willy Amundsen i Dokument nr. 15:597 (2017-2018), krever imidlertid tiltak som skal beskytte barn mot potensielt skadelig innhold på internett en helhetlig tilnærming. Det er derfor nødvendig å forankre arbeidet med å nedsette et tverrfaglig utvalg som skal vurdere tiltak i flere departementer. Det har i vår vært dialog mellom særlig Kulturdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet om den nærmere utarbeidelsen av mandatet og sammensettning av utvalget.

Arbeidet med å utnevne utvalget er således godt i gang, og jeg kan forsikre om at det vil bli gitt prioritet. Jeg håper at utvalget kan nedsettes i løpet av tidlig høst.

SPØRSMÅL NR. 1785

Innlevert 8. juni 2018 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård

Besvart 13. juni 2018 av kulturminister Trine Skei Grande

Spørsmål:

«De konsoliderte museene i Hordaland har satsset stort og Bergen konkurrerer med Oslo som Norges kulturhovedstad. På tross av å ha de nest høyeste besøkstallene i landet, får Oslos museer seks ganger så mye i statlig tilskudd som Hordaland. Dette gir tydelig utslag i skjefordeling i støtte per innbygger, ansatt og besøkende.

Hvorfor er det så stor skjefordeling, og vil statsråden foreta seg noe for å rette opp i skjefordelingen og gi museene i Hordaland støtten de trenger for å satse videre?»

BEGRUNNELSE:

Tall fra Kulturrådet (2017) viser at de konsoliderte museene i Hordaland har svært gode besøkstall. Hordaland har satsset på museum og Bergen er nasjonal kulturby som konkurrerer med Oslo om å være Norges kulturhovedstad. Samtidig får de konsoliderte museene i Hordaland svært lite statlig tilskudd i forhold til besøkstall, innbyggertall, og ansatte i museene. Det er en tydelig skeivfordeling av statlig tilskudd til museum, der Hordalands konsoliderte museer taper.

På besøkstall er Hordalands konsoliderte museer kun slått av Oslo, og hovedstadens museer har dobbelt så mange besøkende som Hordalands. På tross av dette får museene i Oslo totalt seks ganger mer i statlige tilskudd enn museene i Hordaland. Dette gir tydelig utslag i statlig støtte per besøkende. Sogn og Fjordane ligger høyest med kr. 570,- pr. besøkende. Oslo har kr. 310,- pr. besøkende, mens Hordaland har kr. 120,- pr. besøkende.

Skjefordelingen i statlig støtte blir enda tydeligere per innbygger, Oslo får kr. 790,- per innbygger, mens Hordaland får kr.170,- pr.innbygger.

På statlig støtte per ansatt ligger Hordaland lavest med kr. 227.780,- pr. årsverk. Oslo får 362.310,- pr. årsverk.

Alle tallene er hentet fra Kulturrådet og Kunnskapsdepartementet.

Svar:

Kulturdepartementet bevilger betydelige årlige driftstilskudd til norske museer over hele landet. I 2018 utgjør det samlede driftstilskuddet til museer i det nasjonale museumsnettverket 1,5 milliarder kroner.

Siden 1970-tallet har museumslandskapet gjennomgått store endringer. Staten har tatt et ansvar for museer i hele landet ved å legge til rette for mer profesjonelle institusjoner med bredere kompetanse og sterkere faglige miljøer. Etter tusenårsskiftet har staten initiert og gjennomført en museumsreform og derigjennom iverksatt en rekke konsolideringsprosesser. Museumshistorikken er nokså ulik i ulike byer, regioner og fylker. Det er alt i alt en rekke ulike faktorer som ligger til grunn for de samlede offentlige tilskuddene til museer, og hvordan disse utgiftene er fordelt mellom forvaltningsnivåene.

Ettersom det dreier seg om institusjoner av ulik kategori og størrelse, er det ikke naturlig å snakke om "skjevfordeling" av statlig tilskudd til museer i Oslo og Hordaland. I Oslo har vi museer som ble etablert med et tydelig nasjonalt mandat – Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design, Norsk Folkemuseum og Norsk Teknisk Museum. Disse museene får sitt offentlige tilskudd i sin helhet fra staten, hvilket øker andel av statlig tilskudd i Oslo i forhold til resten av landet. I tillegg står Nasjonalmuseets tilskudd for 60 % av Kulturdepartementets tilskudd til museene i Oslo. Dette museet står i en særstilling med et samfunnsoppdrag for nasjonen Norge – både i Norge og vis-à-vis sentrale kunstarenaer i andre land.

De senere årene har Kulturdepartementet styrket museer i hele landet. I perioden 2009-2018 har Kulturdepartementets samlede driftstilskudd til museer økt fra 980,6 mill. kroner til

1,514 milliarder. Dette er en økning på 54 % som har kommet en lang rekke museer til gode.

I Hordaland har det samlede statlige tilskuddet til museer økt fra 56,8 mill. kroner til

90,1 mill. kroner, dvs. med 59 %, i perioden 2009-2018. På institusjonsnivå har økningen for de tre største museene i Hordaland vært følgende i samme perioden: statlig tilskudd til KODE Kunstmuseer og komponisthjem har økt med 81 % (fra 14,3 til 25,8 mill. kroner), statlig tilskudd til Bymuseet i Bergen har økt med 59 % (fra 11,3 til 18 mill. kroner), statlig tilskudd til Hardanger og Voss museum har økt med 37 % (fra 7,8 til 10,7 mill. kroner).

Museene i Hordaland ble også tilført midler som en del av regjeringens sysselsettingspakke i 2016 og 2017 til vedlikehold av kulturhistoriske bygninger. I 2016 utgjorde dette tilskuddet til sammen 40 mill. kroner og kom 8 museer i Hordaland til gode. I 2017 fikk også Hardanger og Voss museum midler fra regjeringens tiltakspakke for sysselsetting på 5 mill. kroner.

Kulturdepartementet bevilger også investeringssmidler til kulturinstitusjoner over kap. 322, post 70 Nasjonale kulturbygg. Gjennom ordningen har Bymuseet i Bergen fått investeringsmidler på til sammen 37,1 mill. kroner til visningscenter i Gamle Bergen og basisutstilling ved Bryggens Museum. KODE Kunstmuseer og komponisthjem har fått tilskudd på til sammen 41 mill. kroner til ombygging av KODE1 og ny elektrisk passasjerbåt til Lysøen.

Det kan foreligge gode faglige argumenter for å styrke ytterligere en rekke museer i hele landet. Dette er imidlertid budsjettspørsmål som vi må behandle og ta stilling til i den ordinære budsjettprosessen.

SPØRSMÅL NR. 1786

Innlevert 8. juni 2018 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 14. juni 2018 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Mange syklistene klager over mangel på sykkelplasser og høye priser for å ta sykkel på toget. Mange land som satser på sykkel - både til daglig bruk og for turister - har langt bedre muligheter for sykkeltransport på tog.

Hva vil statsråden gjøre for å bedre mulighetene for å ta sykkel med seg på toget, ikke minst i lys av anbudsutsettelsene som nå gjennomføres, og vil han ta initiativ til at prisene blir satt ned - for å stimulere til mer bruk av sykkel?»

Svar:

Jeg viser til spørsmål nr. 1659 fra stortingsrepresentant Solveig Schytz og min skriftlige besvarelse i brev 12. juni 2018, jf. vedlagte brev.

Som omtalt i tidligere svar kan sykkel på lokaltog og korte regionale togstrekninger i dag tas med når plassen om bord tillater det. På noen lengre strekninger kan det reserveres plass på forhånd. Dessverre er flertallet av dagens togsett som brukes på lokaltogstrekningene ikke spesielt tilrettelagt for transport av sykler. Det er i dag bare kapasitet til om lag 2-10 sykler per togsett på de fleste strekninger. Flere sykler enn dette vil normalt gå på bekost-

ning av plass til barnevogner og rullestolbrukere, samt

fremkommelighet og sikkerhet ved at inngangsparti og midtganger blokkeres.

SPØRSMÅL NR. 1787

Innlevert 8. juni 2018 av stortingsrepresentant Arne Nævra

Besvart 14. juni 2018 av landbruks- og matminister Jon Georg Dale

Spørsmål:

«5. juni i år kom den endelige rapporten fra Mattilsynet som oppsummerer resultatene av alle inspeksjonene i svinebesetningene i Rogaland det siste året. Her avdekkes det sjokkerende mange brudd på lov og forskrifter. Selv om besøkene var varslet, fant man ett avvik eller flere på hele 73 % av besetningene.

Hvilke konkrete grep vil statsråden ta for å bedre situasjonen i norsk svinehold, og vil han nå vurdere å se jordbruksoppgjør og jordbruksstøtte i sammenheng med krav til dyrevelferd?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for spørsmålet er å finne i rapportens oppsummering:

«Mattilsynet førte tilsyn med kravene i regelverket som har størst betydning for slaktegrisens velferd. Viktige forebyggende tiltak som tilstrekkelig og egnet rotmateriale og god oppfølging av syke og skadde dyr var sentrale kontrollpunkt.

Dette er de viktigste funnene:

- Vi førte tilsyn med 228 av totalt 581 besetninger med slaktegris. Årsaken til at vi ikke rakk over alle, er i hovedsak mange og alvorlige funn med mye oppfølging.
- Vi fant ett eller flere avvik i 166 av disse besetningene.
- De fleste avvikene gjaldt syke og skadde dyr eller mangel på rotmateriale:
 - 97 besetninger fikk hastevedtak for dårlig oppfølging av syke og skadde dyr
 - I 72 besetninger ga vi enten varsel om vedtak eller gjorde endelige vedtak om manglende rotmateriale.
- Antall besetninger uten avvik var 53.

Funnene betyr at slaktegrisen i Rogaland ikke har god nok dyrevelferd».

Svar:

Eg fekk tidleg kjennskap til at det var ein del uakseptable funn i tilsynskampanjen med hald av slaktegris i Rogaland. Difor kalla eg inn næringa til møte allereie i februar. På møtet orienterte næringa om tiltak som var sett i verk for å betre kompetanse og haldningar hjå produsentane. Det vart òg presentert eit dyrevelferdsprogram som hele næringa står bak, og som dei vil sette i verk i slaktegrisproduksjonen.

Produsentar som ikkje følgjer krav i dyrevelferdsprogrammet, vil få trekk i slakteoppgjøret og avvika vil bli rapporterte til Mattilsynet. Programmet omfattar mellom anna regelmessige besøk av veterinær, i alt 3 500 veterinærbesøk i året. Vidare sikrar ei samarbeidsavtale mellom Mattilsynet og tilskotsmyndighetene informasjonsutveksling i saker som gjeld brot på dyrevelferdsregelverket. Ved alvorlege brot er det heimel til å gjere ein forholdsmessig reduksjon i produksjons- og avløysartilskotet til føretaket.

Det Mattilsynet har avdekka i sin tilsynskampanje er ikkje akseptabelt. Bønder som ikkje kan ta vare på dyra sine, har vi ikkje plass til i norsk husdyrproduksjon. Eg forventar at svinenæringa no er sitt ansvar bevisst og at dei ryddar opp.

Eg har kalla inn næringa til eit nytt møte for å få ei orientering om framdrifta i dei tiltaka som blir gjennomført i regi av næringa, og om næringa i lys av dei funna Mattilsynet har gjort, vil framskynde arbeidet sitt.

SPØRSMÅL NR. 1788**Innlevert 11. juni 2018 av stortingsrepresentant Marit Knutsdatter Strand****Besvart 19. august 2018 av eldre- og folkehelseminister Åse Michaelsen****Spørsmål:**

«Redaktør i Fagbladet "Samfunn & Økonomi" Bjarne Jensen skriver i utgave 1-2018 om Meld. St. 15 (2017-2018) Leve hele livet - En kvalitetsreform for eldre. I Meld. St. 15 blir det vist til forskning som berører eldreomsorg, uten å drøfte fenomenet om at innbyggerne er mest fornøyde i de små kommunene.

Mener statsråden innbyggernes tilfredshet ikke er relevant for tjenestene, eller vitner dette om en styringskultur der utvalgte fakta blir brukt for å underbygge regjeringens politikk?»

Svar:

Som utgangspunkt for arbeidet med Meld. St. 15 (2017-2018) Leve hele livet – En kvalitetsreform for eldre, ble det gjennomført en rekke dialogkonferanser med brukere, pårørende og fagfolk. Hensikten var å få vite hvor skoen trykker og finne gode eksempler og løsninger. Dialogkonferansene danner sammen med forskning og innspill enkeltpersoner, organisasjoner, kommuner og private virksomheter noe av grunnlaget for denne reformen. Leve hele livet presenterer tilsammen 25 forslag på fem ulike områder:

Et aldersvennlig Norge
 Aktivitet og fellesskap
 Mat og måltider
 Helsehjelp
 Sammenheng i tjenestene

Alle forslagene har til hensikt å forbedre kvaliteten på tjenester og tilbud og skape et samfunn der eldre får brukt sine ressurser og har en aktiv og trygg alderdom. På den måten har vi i hele dette arbeidet hatt eldre innbyggers tilfredshet både i små og store kommuner for øye.

Meldingen peker ellers på de demografiske utfordringene landet står overfor i årene som kommer, og som vil kunne bli ulikt geografisk fordelt. For helse- og omsorgstjenestene kan det bli en betydelig utfordring å få en bærekraftig balanse mellom tilbud og behov for helse- og omsorgstjenester i kommuner med sterk økning i andelen eldre i befolkningen. For disse kommunene vil rekruttering av arbeidskraft og tilgangen på fagutdannet helse- og sosialpersonell bli en nøkkelfaktor for å kunne opprettholde et kvalitetsmessig forsvarlig tjenestetilbud til eldre.

SPØRSMÅL NR. 1789**Innlevert 11. juni 2018 av stortingsrepresentant Else-May Botten****Besvart 15. juni 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Proessen med å få tillatelse til å starte opp en ny skole er preget av forhandlinger på Stortinget og ikke av fastlagte kriterier for valg, satt av departementet, derfor vil jeg spørre om statsråden nå kan og vil innføre kriterier som kan bidra til at beslutningen om hvilke skoler som får tillatelse til oppstart kan bli mer tydelig og forutsigbar, og kan statsråden redegjøre for hvilken rolle folkehøgskolene skal ha i en helhetlig skolestruktur framover?»

BEGRUNNELSE:

De siste årene har antall ungdom som søker seg til folkehøgskolene økt jevnt, og i dag velger hele 11 % (Kilde 1) av norske ungdommer et år på folkehøgskole. Fordelingen mellom jenter og gutter er om lag 50/50, og av de 80 skolene vi har i drift i dag har mange av disse ikke plass til alle som søker seg til dem. I følge Folkehøgskolene.no var faktisk skolene i gjennomsnitt 107 % fulle i forrige skoleår!

Det er altså god grunn til å berømme våre folkehøgskoler for arbeidet de gjør. Og det er mange nye skoler som ønsker å starte opp. Dette året er det hele 10 skoler som søker om oppstart, hvorav flere av disse har søkt hvert år

i mange år nå. I løpet av de siste 27 årene har kun et fåtall skoler fått tillatelse til oppstart – ingen etter innstilling fra departementet. Tillatelsen er kommet etter forhandlinger på Stortinget, sist i budsjettforliket før jul 2017.

Svar:

Jeg vil først understreke at folkehøyskolene har en viktig rolle i en helhetlig skolestruktur. Skolene står for noe helt eget, og er et verdifullt supplement til det offentlige skolesystemet. Folkehøyskolene har ulik profil og vist evne til å fornye seg. De nærmer seg også elevene på en litt annen måte enn resten av utdanningssystemet. Utgangspunktet for læringen i folkehøyskolen er den enkelte elevs erfaring og kunnskap, og læring utvikles blant annet i dialogen mellom elev og lærer. Elevenes selvutvikling står sentralt. Elevene bor på internat, som er en integrert del av læringen. Dette er ofte elevens første år utenfor barndomshjemmet. For mange blir dette et modningsår. I folkehøyskolen legges det stor vekt på menneskelig og sosial utvikling, og læringsbegrepet er bredt.

Ordningen med søknad og godkjenning av nye folkehøyskoler er fastsatt i folkehøyskoleloven. I følge folkehøyskoleloven § 2 godkjenner departementet en folkehøyskole for tilskudd. For at en skole skal kunne godkjennes må den oppfylle de vilkårene som følger av samme bestemmelse.

Tilskuddet til folkehøyskolene er rammestyrte og loven er ikke en rettighetslov. Dette innebærer at en skole som oppfyller vilkårene for godkjenning ikke har krav på dette, med mindre det er rom i statsbudsjettet for tilskudd til en ny skole, jf. Ot. prp. nr.79 (2001-2002).

Folkehøyskoleloven definerer de vilkårene som må være oppfylt for at godkjenning for tilskudd skal kunne vurderes og tildeles. Folkehøyskoleloven med forskrift er meget overordnet. Faglig frihet er en grunnverdi for folkehøyskolene, og skolene har frihet til selv å utforme sitt læringsprogram.

Praksis for etablering av en ny folkehøyskole er at søknad sendes Utdanningsdirektoratet innen 1. april året før ønsket oppstart. Utdanningsdirektoratet foretar forberedende søknadsbehandling, herunder sendes søknaden på høring til Folkehøgskolerådet og fylkesmannen i det fylket skolen er tenkt lokalisert. Som ledd i den forberedende behandlingen gjør Utdanningsdirektoratet en faglig vurdering av søknaden i forhold til lovens vilkår. På dette grunnlaget sender Utdanningsdirektoratet sin innstilling til departementet, som avgjør søknadene på grunnlag av Stortingets budsjettbehandling.

Tilskudd til nye folkehøyskoler er gjenstand for politiske prioriteringer og vurderes opp mot andre behov. Jeg har foreløpig ingen planer om å innføre flere kriterier utover dette. Jeg vil imidlertid ha en dialog med folkehøgskolene om hvordan vi kan sikre kvalitet og relevans i tilbudene, samtidig som de beholder sin egenart og tradisjon. Jeg ønsker, i dialog med folkehøyskolene, å bygge videre på dette grunnlaget.

De siste årene har departementet hatt et godt samarbeid med folkehøyskolene på flere utvalgte felter. Her viser jeg spesielt til folkehøyskolenes bidrag i dugnaden for å ta imot mindreårige flyktninger, og til støtten til et pilotprosjekt med en mentorordning ved utvalgte folkehøyskoler. Målet med denne prøveordningen er å benytte folkehøyskolene til å skape motivasjon for ny læring og fullføring av videregående opplæring.

SPØRSMÅL NR. 1790

Innlevert 11. juni 2018 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 15. juni 2018 av forsvarsminister Frank Bakke-Jensen

Spørsmål:

«Anniken Huitfeldt uttalte i Dagsnytt 18, 5. juni at forsvarssjefen skal ha uttalt på et møte i Den norske Atlanterhavskomiteen 24. mai at «Forsvaret skal klare å stille personell og piloter, det vi trenger er flere helikoptre».

Kjenner forsvarsministeren til at forsvarssjef Haakon Bruun-Hanssen skal ha uttalt dette?»

BEGRUNNELSE:

Under en debatt i Dagsnytt 18, 5. juni om Arbeiderpartiets forslag om å kjøpe brukte Bell som supplement til eksisterende helikoptre som en «quick fix», uttalte forsvarsministeren at utfordringen handler om personell. Dette poenget fremgår også i regjeringens forslag til RNB der det å anskaffe ytterligere helikoptre er vurdert, men at det vil være svært ressurskrevende, primært på grunn av behovet for å ansette og utdanne flere besetninger. Det vil derfor

ikke ha noen operativ effekt før på lengre sikt og anbefales derfor ikke av regjeringen.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 11. juni 2018 med spørsmål fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes om forsvarssjefens uttalelse om helikopter på møte i Den norske Atlanterhavskomiteen.

Jeg har konferert med forsvarssjefen, som ikke kjenner seg igjen i denne uttalelsen i det hele tatt. Hans uttalelser var knyttet til å få NH90 på plass og om pilotsituasjonen i Forsvaret, ikke til å anskaffe flere Bell-helikoptre. Å

sette enda flere helikoptre i drift i Forsvaret, vil være svært tid- og ressurskrevende, primært på grunn av behovet for å utdanne flere besetninger.

Helikoptersituasjonen for Forsvaret er meget godt kjent for forsvarssjefen. Hans klare fagmilitære anbefaling har vært å samle Bell 412-helikoptrene på Rygge, til støtte for spesialstyrkene, for best å utnytte en eksisterende kapasitet i Forsvaret. Regjeringens anbefaling om å gi spesialstyrkene økt kapasitet, baserer seg på forsvarssjefens råd. Stortinget har også sluttet seg til denne ambisjonen. For å nå Stortingets ambisjon om helikopterkapasitet til spesialstyrkene, må dagens miljø kraftsamles på Rygge.

SPØRSMÅL NR. 1791

Innlevert 11. juni 2018 av stortingsrepresentant Elise Bjørnebekk-Waagen

Besvart 20. juni 2018 av barne- og likestillingsminister Linda C. Hofstad Helleland

Spørsmål:

«Hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å sikre kartlegging av trusselsituasjonen og hjelpebehov gjennomføres for alle barn på krisesenter?»

Ressurser og kompetanse på krisesentrene er et kommunalt ansvar, i samsvar med de krav som følger av krisesenterloven med forskrifter. Kommunens ansvar er også understreket i forskrift om fysisk sikkerhet i krisesentertilbudet av 7. mars 2017 § 2.

BEGRUNNELSE:

Statistikk publisert av Bufdir over barn på krisesenter viser at det ble gjennomført systematisk kartlegging av beskyttelsesbehov og systematisk kartlegging av hjelpebehov ved henholdsvis 54 % og 52 % av oppholdene. Dette er urovekkende lave tall. Krisesentrene er pålagt gjennom forskrift å gjennomføre kartlegging av trusselbildet for alle brukere, også barn. Dette viser at reguleringer alene ikke er nok for å ivareta barn på krisesenter.

Svar:

Det er viktig at voldsutsatte, også barn, er trygge på krisesenter, og at tilbudet er av høy kvalitet. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) lanserte 11. juni en faglig veileder for innholdet i krisesentertilbudet. Veilederen inneholder et eget kapittel om barn og sikkerhet: <https://www.bufdir.no/vold/Krisesenterveileder/Oppfolgingvarnarisesenter/Barnikkerhet/>. *Bufdir vil fremover arbeide for å implementere veilederen i kommunene, i samarbeid med blant annet fylkesmennene og Ressurssentrene om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS) og Kommunenes Sentralforbund.*

SPØRSMÅL NR. 1792**Innlevert 11. juni 2018 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal****Besvart 13. juni 2018 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«I Finanstilsynet sin rapport “Finansielt utsyn” som blei lagt fram 6.juni, fortel tilsynet om at fleire aktørar ikkje etterlever retningslinjene for bankar som tilbyr forbrukslån.

Vil regjeringa stramme inn overfor desse aktørane, gjennom å gjere retningslinjene om til ei forskrift, med strengare sanksjonsmoglegheiter enn i dag?»

Svar:

Regjeringa følgjer marknaden for forbrukslån tett, og har allereie innført ei rekke innstrammingar som har påverknad på framferda til aktørar som tilbyr slike lån. Mellom anna har vi gitt strengare krav til marknadsføring av kreditt og fakturering av kredittkortgjeld. Lovendringar vedteke av Stortinget i mars i år gjer at det frå neste år blir dyrare for forbrukslånbankane å vere omfatta av innskotsgarantien. I tillegg arbeidar regjeringa med å få på plass gjeldsinformasjonsføretak, som vil gi bankar betre informasjon om lånesøkarar si usikra gjeld. I høyringa om ny finansavtalelov blei det lagt opp til fleire forslag som vil styrke forbrukarvernet.

Finanstilsynet sine retningslinjer for forsvarleg utlånspraksis av forbrukslån utfyller desse tiltaka. Finanstil-

synet opplyser i rundskriv 5/2017 at bankane si etterleving av retningslinjene vil vere ein del av grunnlaget for risikouvderinga og fastsettinga av individuelle kapitalkrav under pilar 2. Finanstilsynet har det siste året òg fastsett høgare individuelle kapitalkrav for fleire av forbrukslånbankane på grunn av for lite differensiert verksemd. Desse krava inneber at slike bankar må halde meir eigenkapital for eit gitt utlånsvolum, noko som bidreg til å auke den tapsberande evna til bankane. Tilleggskrava kan og auke kostnadane ved rask ekspansjon dersom bankane må hente inn eigenkapital frå eigarane eller aksjemarknaden.

Eg har registrert at Finanstilsynet rapporterer at fleire bankar ikkje etterlev retningslinjene, og eg forventar at desse tilpassar seg i løpet av kort tid. Finanstilsynet varslar at bankane si etterleving av retningslinjene vil følgjast opp vidare mellom anna gjennom stadlege tilsyn og særskild oppfølging av einskildføretak.

Dersom det, mot det ein skulle vente, viser seg at fleire ikkje følgjer Finanstilsynet sine retningslinjer, kan det bli aktuelt å vurdere om retningslinjene bør gis som bindande krav i forskrift. I neste finansmarknadsmelding vil regjeringa kome med ei oppdatert vurdering av situasjonen på forbrukslånsmarknaden og behovet for tiltak.

SPØRSMÅL NR. 1793**Innlevert 11. juni 2018 av stortingsrepresentant Kirsti Leirtrø****Besvart 15. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkel Wara****Spørsmål:**

«8 februar 2018 kunne vi i Fosna-Folket lese at passkontoret i Indre Fosen kommune ville bli nedlagt som en del av politireformen. Nå fikk Krf heldigvis gjennomslag i RNB på at avstanden til nærmeste passkontor skal være maks 45 minutter for 90 % av innbyggerne og ikke 60 min som regjeringen la opp til.

Vil passkontoret i Indre Fosen kommune bli opprettholdt etter denne enigheten?»

BEGRUNNELSE:

På Fosen er det i dag 2 passkontor som dekker regionens innbyggers behov på en god måte. Mellom de to stedene Rissa og Brekstad er det så godt som ingen eksisterende kollektivtilbud. Det har derfor naturlig nok vært store protester mot nedleggingen/flyttingen. Når Krf nå har fått gjennomslag mener undertegnede det bør bety at vedtaket opphører og at passkontoret i Indre Fosen blir videreført.

Svar:

Hvilke passkontor som vil inngå i den endelige strukturen for passutstedelse vil bli besluttet av Justis- og beredskapsdepartementet etter en vurdering av Politidirektoratets forslag, vurdert opp mot tjenestetilbud og lokalisering av

statlige arbeidsplasser og i samsvar med Stortingets vedtak etter behandlingen av Prop. 85 S (2017-2018). Som det fremgår av vedtaket vil også ivaretagelsen av internasjonale krav til kvalitet og volum ha betydning for beslutningen.

SPØRSMÅL NR. 1794

Innlevert 11. juni 2018 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 19. juni 2018 av klima- og miljøminister Ola Elvestuen

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for hvilke miljøgifter og farlig avfall som befinner seg i deponiet og i gruvegangene på Raudsand, hvis ikke, vil statsråden sørge for å sette i gang en kartlegging av hvilke miljøgifter og farlig avfall som befinner seg på Raudsand før staten avhender området til private kjøpere, og har statsråden oversikt over om farlig avfall og miljøgifter har lekket ut i fjorden etter i naturen rundt anlegget?»

BEGRUNNELSE:

Etter det jeg har fått opplyst finnes det ikke tilgjengelig informasjon om hvilke miljøgifter og farlig avfall som er lagret i deponiet og i gruvegangene på Raudsand. Området har tidligere blant annet vært brukt til å bedrive alvorlig miljøkriminalitet som det ikke er ryddet opp i. I sitt svar til spørsmål nr. 1296 skriver statsråden til representanten Else- May Botten at: «møllestøvet er ordinært avfall». I 2005 skrev statens forurensningstilsyn at møllestøv er klassifisert som farlig avfall. Det har også blitt målinger på i området som tyder på at det kan være lagret radioaktivt avfall på stedet. Det er naturlig nok uro i lokalmiljøet for at man ikke har tilstrekkelig informasjon om hvilke miljøgifter og farlig avfall som er lagret og hvilken risiko det er for at dette kan renne ut i fjorden og områdene rundt.

Svar:

I terrenget på Raudsand ligger avfallet fordelt på to steder; i de såkalte Deponi 1 og Deponi 2. Det er også hensatt avfall i de gamle gruvene i Raudsand.

Deponi 1 ble benyttet av Alumox AS (tidligere Aluvest Raudsand) og Aleris (tidligere Reox AS) til deponering av saltslagg, filterstøv og skrap. Deponiet dekker et areal på ca. 7 000 m² og total mengde avfall som ligger i deponiet er ikke kjent. Saltslagg er farlig avfall fra aluminiumspro-

duksjon og består i hovedsak av aluminiumoksid, salt og metallisk aluminium. I tillegg til aluminiumoksid kan det være noen mindre andeler andre metalloksider, herunder kobberoksider, nikkeloksider, sinkoksider og jernoksider. Saltslagget kan også inneholde mindre mengder bly. Bergmesteren Raudsand AS eier i dag deponiet og Miljødirektoratet har fattet vedtak om tvangsmulkt overfor Bergmesteren Raudsand AS for å sikre at deponiet avsluttes (tildekket) innen 1. oktober 2018 i henhold til de krav som direktoratet har satt.

I området kalt Deponi 2 ligger det i dag ca. 30 - 40 000 tonn møllestøv, lagret i sekker i et dalsøkk i terrenget. Møllestøvet er ordinært avfall som ble lagret i området i forbindelse med industrivirksomhet på Raudsand. Møllestøv ble i søknad fra 2003 karakterisert som farlig avfall, men nyere undersøkelser konkluderer med at det ikke reaktivt på samme måte som saltslagg og at det ikke dannes gass. Det ble derfor senere karakterisert som ordinært avfall. Avfallet inneholder i hovedsak aluminiumoksid men har også mindre mengder tungmetaller, fluorid og klorid. Miljødirektoratet har mottatt en søknad fra Bergmesteren Raudsand om etablering av ordinært deponi i samme område. Bunnsettingen i omsøkt deponi vil utgjøre avslutning av møllestøvedeponiet. En slik avslutning vil redusere utlekking fra møllestøvet. Saken er under behandling i Miljødirektoratet.

Når det gjelder de gamle gruvene i Raudsand, avdekket en befaring Miljødirektoratet gjorde i september 2017 at det var hensatt 25 – 30 sekker med avfall der. Disse er etterlatt uten tillatelse fra miljømyndighetene og er å anse som ulovlig lagring av avfall. Den samme sjakten har tidligere blitt brukt til å lede ut prosessavløp fra industrivirksomheten i Raudsand og er i dag fylt med vann. Som følge av hjemfallsretten tilhører gruvene i dag Staten, ved Nærings- og fiskeridepartementet (NFD). Miljødirektoratet har pålagt NFD å fjerne sekkene innen 1. oktober 2018. Direktoratet har kommunisert ovenfor NFD at det

er naturlig at eier også kartlegger nærmere hvilke gasser som utvikles i sjakten. Det er Direktoratet for mineralforvaltning som har det praktiske ansvaret for å sikring og reduksjon av miljøkonsekvenser fra gamle gruver som er hjemfalt til Staten der NFD har eier- eller forvaltningsansvar.

Utover noe etterlatt avfall fra privatpersoner, kjenner ikke Miljødirektoratet til annet avfall i området.

Når det gjelder utlekking av miljøgifter fra avfallet til fjorden er det opplyst om at sigevann i området der møllesekkene ligger (deponi 2), vil fanges opp av et sjakt-system, ledes til en fangdam og videre til en utslippsledning som går til ca. 30 meters dyp. Det er gjort undersøkelser som tyder på at det bare er 5 % av sigevannet som kan ta andre veier enn sjaktene, men dette vannet vil likevel havne i fangdammen og gå videre til utslippsrøret. Undersøkelsene viser at det ikke er sannsynlig med drenering fra deponiene til andre steder enn gruvesystemet.

Deponiet for saltslagg (deponi 1) ligger i dagen, i en sammenrast gruvestoll hvor det er fri avrenning i bunnen

til dypereliggende gruveganger som drenerer til Tingvollfjorden.

Saltslagget er reaktivt og kan reagere med vann og utvikle metangass, samt små mengder giftige gasser av ammoniakk og fosfin når det ligger åpent for vær og vind. Dette vil ikke lenger være et problem når deponiet tildekkes slik det foreligger pålegg om. Utlekking av stoffer fra deponiet og til gruvesystemet vil også reduseres vesentlig som følge av tildekking.

I henhold til vannforskriften er Tingvollfjorden kategorisert med dårlig økologisk og kjemisk tilstand. Undersøkelser viser at det er forurensede sedimenter ved Raudsand. De inneholder forhøyede nivåer av kobber, kadmium, krom, bly, sink, nikkel og PCB. Spesielt er det høye verdier av kobber. I vannmassene er det funnet forhøyede nivåer av kobber, arsen og nikkel. Det er imidlertid behov for nærmere undersøkelser for å få bedre oversikt over tilstanden. Det skal gjennomføres videre kartlegging i forbindelse med oppfølging av vannforskriften.

SPØRSMÅL NR. 1795

Innlevert 11. juni 2018 av stortingsrepresentant Masud Gharahkhani

Besvart 15. juni 2018 av kunnskaps- og integreringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden rydde opp i de vedvarende tekniske feil ved gjennomføring av norskprøvene for voksne innvandrere?»

BEGRUNNELSE:

Tekniske problemer. Denne uken gikk det galt igjen.

28. mai måtte direktoratet som er ansvarlig for prøven og Kompetanse Norge, stanse alle prøvene som skulle holdes etter gjentatte problemer.

Undertegnede besøkte Nygård skole i Bergen i forrige uke hvor jeg ble kjent med dette problemet. Nygård skole gjennomfører i vår norskprøve for 420 kandidater. 90 av dem fikk prøven avbrutt og må ta det på nytt.

Rektorene ved Voksenopplæringene i de åtte største byene sendte i forrige uke et varselbrev til direktoratet, der de forteller om «svært kritikkverdige forhold». Det er fjerde året prøvene gjennomføres med tekniske problemer.

Jeg viser til denne saken <https://www.bt.no/nyheter/innenriks/i/5Vza2z/Provekaoset-fortsetter-for-14000-innvandrere>

Dette er svært uheldig og jeg deler skolenes bekymring.

Dette bidrar til stor frustrasjon i organisasjon, samtidig som det oppleves som demotiverende for deltakere som har forberedt seg i lang tid til norskprøven.

Jeg forventer at statsråden er kjent med dette og vil forsikre seg om at de tekniske feilene ikke gjentar seg.

Svar:

Kompetanse Norge er i forskrift om opplæring i norsk og samfunnskunnskap for nyankomne innvandrere gitt ansvaret for å utvikle og vedlikeholde prøver i norsk og samfunnskunnskap (§ 19) og å avvikle prøvene (§ 21). Det er beklagelig at det har vært tekniske problemer med gjennomføringen av den skriftlige delen av norskprøven. Situasjonen er svært uheldig både for kandidatene og prøvestedene.

Kompetanse Norge har arbeidet for å løse problemene. Prøvesystemet ble stabilisert og ny prøvegjen-

nomføring avviklet. Prøvene er grunnlag for opptak til utdanning, til både oppholdstillatelser og til statsborgerskap i Norge og sikkerheten rundt disse prøvene har derfor høy prioritet. Regjeringen har igangsatt et arbeid med en strategi om integreringspolitikken. Formålet er å

foreslå en retning og konkrete tiltak for å øke arbeids- og samfunnsdeltakelsen blant innvandrere. I den forbindelse vil jeg også se nærmere på opplæringen i norsk og samfunnskunnskap, herunder kapasitet og kvalitet i prøveavviklingen.

SPØRSMÅL NR. 1796

Innlevert 11. juni 2018 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 19. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Statnett skal i slutten av juni behandle en ny tariffmodell som skal gjelde fra 2019. I modellen som har vært på høring, har Statnett foreslått tariffendringer som gjør at forbrukere og næringsliv i kraftproduserende regioner får betydelig økte nettariffer, mens hovedstadsregionen kommer gunstigere ut.

Vil statsråden sikre at det blir gjennomført en analyse av Statnetts nye modell og dens konsekvenser for de enkelte regionene før modellen blir endelig fastlagt og innført?»

BEGRUNNELSE:

En av de prinsipielt viktige diskusjonene knyttet til nettariffer i sentralnettet, er om regioner som stiller ressurser til rådighet for storsamfunnet skal ha noe igjen for dette. I lang tid har prinsippet vært at regioner/områder med kraftproduksjon skal ha en slik ordening, og det har vært solide og gode nettfaglige begrunnelser for at det bør være slik. Dette prinsippet reguleres gjennom den såkalte korreksjonsfaktoren (k-faktoren). I høringsutkastet til Statnett fra januar i år er forslaget å fjerne denne korreksjonen, og konsekvensen av det blir ganske enkelt å legge flere utgifter på områder med kraftproduksjon, og tilsvarende lettelse til områder med liten eller ingen kraftproduksjon. Adresseavisen hadde 8. juni et oppslag om at Trønderenergi frykter Statnetts nye tariffsystem. Her står det at Trønderenergi mener den nye modellen «er urettferdig og regionfiendtlig» ved at det «legges opp til en forflytning av kostnader mellom regionene som er ganske formidabel».

Mens trønderske strømbrukere kommer veldig dårlig ut, kommer hovedstadsområdet veldig godt ut. Bekymringsmeldinger kommer fra både nettselskaper og kraftkrevende industri, som også vil bli rammet hardt. Det kan ligge an til at Trøndelag i det nye systemet vil kunne måtte betale 100–115 millioner kroner mer i året til driften av

sentralnettet, mens hovedstadsområdet ligger an til å få reduserte kostnader. Andre regioner som vil tape på det nye systemet, er trolig Agder, Hedmark, Oppland, Hordaland, Sogn og Fjordane og deler av Nord-Norge.

Svar:

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) regulerer nivået på hvert enkelt nettselskaps tillatte inntekt og gir regler for hvordan nettselskapene kan utarbeide tariffene gjennom forskrift om kontroll av nettvirksomheten (kontrollforskriften). Nettselskapene er selv ansvarlige for å utarbeide tariffene som er i samsvar med denne forskriften. Regelverket setter krav om at nettariffene skal være basert på ikke-diskriminerende og objektive vilkår, og utformes slik at de i størst mulig grad gir brukerne av strømmettet signaler om effektiv utnyttelse og effektiv utvikling av nettet.

Statnett er ansvarlig for utforming og fastsettelse av tariffene i transmisjonsnettet. Tariffene bestemmes for ett år av gangen, mens tariffmodellen som regel fastsettes for en lengre periode. I utviklingen av tariffmodellen involveres kunder og interessenter, gjennom åpne høringer, møter og seminarer.

I 2017 startet Statnett en evaluering av gjeldende tariffmodell. Kunder og interessenter har vært involvert i prosessen. Målet er ifølge Statnett er en modell som er bedre tilpasset de omfattende endringene kraftsystemet står overfor, og som legger til rette for en mer samfunnsøkonomisk effektiv utvikling og utnyttelse av kraftsystemet.

Statnett har nylig hatt rapporten «Forslag til tariffmodell fra 2019 – utforming av tariffene i transmisjonsnettet» på høring. Rapporten omtaler mulige endringer og beskriver Statnetts forslag til ny tariffmodell. Rapporten er et grunnlag for videre dialog med kunder og interessenter om en god tariffmodell for årene som kommer.

Av rapporten fremkommer det at utvikling av den såkalte k-faktormodellen er en av endringene Statnett

vrderer. K-faktoren belønner forbruk som er tilknyttet samme tilknytningspunkt til transmisjonsnettet som produksjon, men belønner ikke forbruk tilknyttet nærliggende punkt i området. Statnetts begrunnelse for å vurdere denne løsningen, er at den i enkeltpunkter gir vilkårlige og for sterke utslag på tariffingen. Statnett vurderer samtidig å innføre et nytt lokaliseringssignal som premierer produksjon i underskuddsområder og forbruk i overskuddsområder, mens forbruk i underskuddsområder vil få et påslag i tariffen.

Statnetts endelig tariffmodell er ennå ikke ferdig utformet og vedtatt. Jeg legger til grunn at utformingen av tariffen må gjøres av nettselskapet selv, innenfor de rammer som lov, forskrift og konsesjoner gir. Dersom nettkunder mener nettselskapets tariffing er i strid med gjeldende regler kan dette klages inn til NVE. Siden departementet er klageinstans, kan jeg ikke uttale meg nærmere om en eventuell ny tariffmodell for transmisjonsnettet.

SPØRSMÅL NR. 1797

Innlevert 11. juni 2018 av stortingsrepresentant Emilie Enger Mehl

Besvart 15. juni 2018 av justis-, beredskaps- og innvandringsminister Tor Mikkel Wara

Spørsmål:

«Kan kreditor ta pant i kryptovaluta, og kan man i så tilfelle begjære urealisert verdi for tvangssolgt?»

ngår i er innrettet. Jeg går ikke nærmere inn på dette og eventuelle problemer som kan oppstå for en kreditor som skal gå til tvangsdekning.

Svar:

Det er noe uklart om spørsmålet gjelder adgangen til å stifte avtalepant eller til å ta utleggspant i kryptovaluta. Jeg omtaler derfor begge pantformene. Jeg forstår at innehav av kryptovaluta er en posisjon i visse datasystemer som innebærer at innehaveren kan disponere over en virtuell beholdning av valutaen på lignende måte som en kan disponere over innestående på en ordinær betalingskonto. Innehavet av kryptovaluta er da et formuesgode.

Det kan i utgangspunktet etableres utleggspant i kryptovaluta, jf. tvangfullbyrdelsesloven § 7-1 annet ledd og dekningsloven § 2-2. Jeg går ikke nærmere inn på vilkårene i disse bestemmelsene, men viser til at etablering av utleggspant i kryptovaluta i praksis vil kunne reise rettslige spørsmål som hittil er uavklarte. Dersom namsmannen i det hele tatt er klar over at skyldneren har en beholdning av kryptovaluta, kan den uavklarte rettstilstanden tilsi at det primært bør søkes dekning i andre utleggsobjekter. For internasjonale kryptovalutasystemer vil det også kunne oppstå juridiksjons- og lovvalgsspørsmål.

Ved avtalepant er utgangspunktet annerledes. Panteloven § 1-2 annet ledd fastslår at «[v]ed avtale kan pantrett bare stiftes rettsgyldig hvor dette er hjemlet i denne lov eller i annen lovbestemmelse.» Om panteloven åpner for pantsettelse av beholdninger av kryptovaluta, vil kunne avhenge av hvordan systemet kryptovalutaen in-

SPØRSMÅL NR. 1798**Innlevert 11. juni 2018 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 19. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes****Spørsmål:**

«Kan statsråden bekrefte at områdeløsningen med kraft fra land for Johan Sverdrup, Edvard Grieg, Ivar Aasen og Gina Krogh, innebærer at hele produksjonen av elektrisitet fra gassturbinene på Edvard Grieg feltet, erstattes med kraft fra land, slik Stortinget vedtok 18. juni 2015?»

BEGRUNNELSE:

I Innst. 382 S (2014-2015) til Prop 114 S (2014-2015) Norges største industriprosjekt - utbygging og drift av Johan Sverdrup-feltet med status for olje- og gassvirksomheten står det:

«Komiteen viser til proposisjonens omtale av kraftbehovet i området og varmebehovet på feltene som knyttes til områdeløsning for kraft fra land, og registrerer at det arbeides med forskjellige løsninger for dekning av varmebehov. For Edvard Grieg-feltets del vil den pålagte tilknytning til områdeløsningen for kraft fra land medføre at all egen kraftgenerering fra gassturbiner fases ut.»

Og et enstemmig Storting vedtok følgende romertallsvedtak som vilkår for utbyggingen av Johan Sverdrup den 18.06.2015:

“VI

Stortinget ber regjeringen om at konklusjoner og vilkår, punkt tre, skal lyde: Rettighetshaverne på Johan Sverdrup-feltet skal senest i 2022 etablere en områdeløsning for kraft fra land som skal dekke hele kraftbehovet til feltene Johan Sverdrup, Edvard Grieg, Ivar Aasen og Gina Krogh.”

Svar:

Dette spørsmålet omhandler et sakskompleks med flere års historikk. For å belyse spørsmålet godt har jeg funnet det hensiktsmessig å sette det inn i en bredere kontekst.

Feltene Edvard Grieg, Ivar Aasen og Gina Krog fikk, etter foreleggelse for Stortinget, godkjent sine utbyggingsplaner av departementet i henholdsvis 2012 og 2013. Alle feltene har utbyggingsløsninger basert på desentral energiforsyning fra produksjonsstart (Aasen-innretningen får kraft fra Grieg-innretningen), men med vilkår knyttet til det som da var en mulig fremtidig områdeløsning for kraft fra land.

Prop. 88 S (2011-2012) omhandlet utbygging og drift av Grieg-feltet. Her ble det blant annet redegjort for at energibehovet for feltet fra produksjonsstart vil bli dekket med egenprodusert kraft, men at innretningen ville bli tilrettelagt for å kunne ta i mot kraft fra land. Det ble stilt flere vilkår for godkjenningen knyttet til en mulig framti-

dig samordnet kraft fra land-løsning til den sørlige delen av Utsirahøyden. Gjennom behandlingen av innstillingen til proposisjonen (Innst. 356 S (2011-2012)) ga Stortinget sin tilslutning til at departementet kunne godkjenne plan for utbygging og drift (PUD) av Grieg-feltet.

I brev av 29. juni 2012 godkjente departementet PUD for Grieg-feltet på blant annet følgende vilkår:

- Rettighetshaverne i Edvard Grieg-feltet skal bidra aktivt i arbeidet med utredning av en samordnet kraft fra land-løsning for den sørlige delen av Utsirahøyden. Rettighetshaverne i Edvard Grieg-feltet skal også dekke sin forholdsmessige andel av kostnadene til utredningen.
- Dersom departementet finner at en samordnet kraft fra land-løsning for den sørlige delen av Utsirahøyden skal realiseres, skal Edvard Grieg-feltet tilknyttes en slik løsning og legge til rette for og dekke hele sitt kraftbehov med kraft fra land, med mindre departementet av særskilte grunner bestemmer noe annet.
- Dersom departementet finner at en samordnet kraft fra land-løsning for den sørlige delen av Utsirahøyden skal realiseres, og Edvard Grieg-feltet tilknyttes, skal rettighetshaverne i Edvard Grieg-feltet dekke sin forholdsmessige andel av investerings- og driftskostnadene ved en slik løsning.

Tilsvarende vilkår ble stilt også ved departementets godkjenning av PUD for Aasen- og Krogfeltene i 2013. Disse vilkårene har siden ligget til grunn for departementets arbeid med en områdeløsning for kraft fra land til dette området.

I 2014 (jf. Innst. 237 S (2013-2014)) fattet Stortinget følgende vedtak:

1. Stortinget ber regjeringen i plan for utbygging og drift for Johan Sverdrup stille krav om etablering av en områdeløsning som omfatter Gina Krog, Edvard Grieg, Ivar Aasen og Johan Sverdrup, hvor hele områdets kraftbehov dekkes med kraft fra land, med en tidsplan for gjennomføring.
2. Stortinget ber regjeringen i plan for utbygging og drift for Johan Sverdrup stille krav om at kabelforbindelsen mellom de ulike installasjonene på Utsirahøyden etableres i forbindelse med oppstartsfasen av Johan Sverdrup.
3. Stortinget ber regjeringen legge flertallets merknader i denne innstillingen til grunn for det videre arbeidet med utviklingen av petroleumsaktivitet på den sørlige Utsirahøyden.

Blant de merknader fra flertallet det henvises til er:

- At Stortinget blir involvert og orientert før det tas beslutninger om hvordan varmebehovet for Sverdrup skal dekkes for byggetrinn som kommer etter byggetrinn en
- At anlegg som bygges på land for framføring av kraft i første byggetrinn for Sverdrup-feltet gjør det mulig å forsyne hele området med kraft fra land på en hensiktsmessig måte til lavest mulig kostnad
- At regjeringen ble bedt om å legge fram en faglig vurdering fra Oljedirektoratet (OD) om hvor raskt kabelforbindelse mellom feltene Krog, Grieg, Aasen og Sverdrup kan etableres, eventuelt om det er mulig å etablere denne allerede fra produksjonsstart, uten at dette forsinker første byggetrinn av Sverdrup-feltet
- At departementet skulle sørge for at eventuelle kommersielle uenigheter blant de involverte selskapene ikke hindrer etablering av samordnet kraft fra land-løsning til disse feltene. Komiteen ber om at disse forholdene avklares i stortingsproposisjonen om første byggetrinn for Sverdrup-feltet
- At det ikke skal gis tillatelse til produksjonsstart for byggetrinn to på Sverdrup-feltet eller nye satellitter som ikke er omtalt i stortingsproposisjonen for første byggetrinn på Sverdrup-feltet, uten at områdeløsningen for kraft fra land er satt i drift. Komiteen ber regjeringen holde Stortinget løpende orientert om framdriften i dette arbeidet

Alt dette er fulgt opp av departementet:

- Innholdet i den faglige vurdering fra OD – som Stortinget ba om, ble omtalt i Prop. 1 S (2014-2015). OD vurderte at det ikke ville være mulig å etablere en områdeløsning allerede fra produksjonsstart uten at dette ville medføre en betydelig risiko for forsinkelse av første byggetrinn på Sverdrup. Videre at det ville medføre minst risiko å legge opp til at områdeløsningen etableres i forbindelse med andre byggetrinn på Sverdrup innen 2022.
- Som det framgår av Prop. 1 S (2014-2015) vil oppstartsfasen, der produksjonen fra feltet blir bygd opp til full kapasitet, omfatte flere byggetrinn. Kabelforbindelsen mellom de aktuelle innretningene på feltene Krog, Grieg, Aasen og Sverdrup vil bli etablert som del av områdeløsningen i forbindelse med andre byggetrinn i Sverdrup-feltets oppstartsfase.
- Departementet stilte vilkår knyttet til etableringen av områdeløsningen innen 2022 når departementet, etter foreleggelse for Stortinget, godkjente utbyggingen av første byggetrinn for Sverdrup-feltet i 2015. Vilåret medførte ikke, i tråd med komiteens forutsetning, at Sverdrup-feltets første byggetrinn ble forsinket.
- De utbyggingsplanene knyttet til andre byggetrinn som rettighetshaverne planlegger å sende inn til my-

ndighetene høsten 2018 inkluderer områdeløsningen og planlagt oppstart i 2022. Områdeløsningen kommer således på plass som del av etableringen, med påfølgende produksjonsstart, av byggetrinn to for Sverdrup-feltet, jf. komiteens merknad om produksjonsstart for byggetrinn to og idriftsettelse av områdeløsningen.

- Tidliginvesteringer på land for områdeløsningen for kraft fra land er gjennomført som del av første byggetrinn, jf. Prop. 114 S (2014-2015).
- Stortinget er regelmessig holdt orientert om de sentrale aspekter rundt områdeløsningen, jf., omtale i Prop. 1 S (2014-2015), Prop. 114 S (2014-2015), Prop. 1 S (2015-2016), Prop. 1 S (2016-2017) og Prop. 1 S (2017-2018).
- Det valgte konsept for andre byggetrinn for Sverdrup-feltet innbefatter bruk av elkjeler for å dekke varmebehovet, jf. Prop. 1 S (2017-2018).
- Departementet adresserte i Prop. 114 S (2014-2015) sentrale aspekter knyttet til de kommersielle forholdene rundt områdeløsningen. De kommersielle forhandlinger mellom rettighetshaverne i de fire feltene, er gjennomført og det er oppnådd enighet om de overordnede kommersielle prinsippene for områdeløsningen. Dette inkluderer enighet om fordeling av kostnader og reservert kapasitet. En fullstendig kommersiell avtale vil foreligge innen investeringsbeslutning og innlevering av PUD, jf. Prop. 1 S (2017-2018).

I mars 2017 ba departementet rettighetshaverne i Sverdrup-, Grieg-, Aasen- og Krogfeltene om at det ble bygget inn en tilleggs kapasitet i områdeløsningen for kraft fra land for å legge til rette for god ressursforvaltning. Departementet ba rettighetshaverne dimensjonere områdeløsningen slik at den dekker behovet til de fire feltene samt gir en fleksibilitet for å ivareta mulig økt behov, herunder eventuelle fremtidige tredjepartstilknytninger uten at det utløses en stor kostnadsøkning ved områdeløsningen. På daværende tidspunkt ble denne totalkapasiteten anslått til om lag 190 MW. I det etterfølgende arbeidet har rettighetshaverne modnet frem en økning av totalkapasiteten til om lag 200 MW. Områdeløsningen, inklusive kabler, skal således ha stor nok kapasitet til å dekke behovet til de fire feltene, inklusive Grieg-innretningens kraft og varmebehov, med mindre også fremtidige tredjepartstilknytninger knytter seg til områdeløsningen og har behov for en betydelig kapasitet.

I Innst. 382 S (2014-2015) viste Energi- og miljøkomiteen til at det i Prop. 114 S (2014-2015), under omtalen av varmebehovet for fremtidige byggetrinn av Sverdrup-feltet og når det gjaldt dekning av varmebehovet til Grieg etter at områdeløsningen er på plass, ble fremholdt at industrien har lite erfaring med elektriske kjeler og at en kvalifiseringsprosess anses som nødvendig. Komiteen uttalte at den forventet at en slik prosess gjen-

nomføres i forkant av beslutningen om hvordan varmebehovet for Grieg-feltet dekkes. El-kjeler ligger til grunn for andre byggetrinn på Sverdrup-feltet, jf. Prop. 1 S (2017-2018). Departementet har, i tråd med omtalen i Prop. 114 S (2014-2015), holdt Stortinget orientert om sin videre behandling av den langsiktige løsningen for å dekke varmebehovet på Grieg-feltet, senest i Prop. 1 S (2017-2018).

Som det fremgår over er en løsning med el-kjel valgt for Sverdrup-feltets andre byggetrinn. Det betyr at løsningen blir brukt på den nye innretningen som skal bygges i andre byggetrinn og anses kvalifisert for bruk på denne. Operatøren for Grieg-feltet, Lundin, opplyser at studier av alternative løsninger for dekking av innretningens varmebehov fra områdeløsningen er satt i drift i 2022 fortsatt pågår. Det er tilleggsutfordringer som må løses ved bruk av el-kjel på en eksisterende innretning som Grieg i forhold til på et nybygg. Forhold som operatøren nå studerer nærmere er hvordan en el-kjel kan tilpasses de konkrete tekniske og operasjonelle forhold på Grieg-innretningen, herunder plassbehov, krav til området den plasseres i, og de sikkerhetsmessige, elektrotekniske og prosess tekniske betingelsene på innretningen. Disse forholdene utredes nå, og en beslutning vil fattes i god tid slik at en løsning vil være på plass til områdeløsningen blir etablert. Operatøren oppgir at det, av prosjektgjennomføringsmessige grunner, ikke er hensiktsmessig å ta beslutning knyttet til dekking av Grieg-innretningens langsiktige varmebehov før tidligst i 2020. Det er verken nødvendig eller hensiktsmessig å forsere en endelig beslutning, fordi både informasjons- og beslutningsgrunnlaget blir bedre ved å vente. Jeg har ingen informasjon som tilsier at det tidsløpet operatøren har skissert ikke er realistisk for at varmebehovet

på Grieg-innretningen kan dekkes med kraft fra land fra 2022.

Vedrørende mulighet for å produsere varme fra turbinene uten å produsere kraft, oppgir operatøren at det ikke er praktisk mulig å kjøre turbinene uten samtidig å generere elektrisk kraft, da turbinen trenger last.

Rettighetshaverne i Sverdrup-feltet har sendt en henvendelse til andre felt i nærheten av Sverdrup-feltet for å undersøke om det var interesse for andre felt å tilknytte seg områdeløsningen for kraft fra land slik at kapasiteten i denne løsningen kan utnyttes optimalt. Det er kjent at Sleipner-feltet, inklusive den tilknyttede Gudrun-innretningen, nå vurderer tilkobling til områdeløsningen via Krog-innretningen. Dette er en løsning det er viktig at selskapene studerer videre.

Jeg er opptatt av å legge til rette for at de løsninger som velges gjør at vi får størst mulig reduksjon i CO₂-utslippene fra norsk sokkel til en lavest mulig pris som følge av de betydelige investeringene som skal skje i områdeløsningen. Jeg legger vilkåret fra godkjenningen av Grieg-utbyggingen fra 2012 til grunn for den videre behandling av saken. Jeg vil fortsatt følge lojalt de vedtak Stortinget, blant annet i forbindelse med behandlingen av Sverdrup-utbyggingen, har gjort i sakens anledning. I dette ligger det at Grieg skal dekke hele sitt kraftbehov med kraft fra land, med mindre departementet av særskilte grunner bestemmer noe annet. Jeg vil også fremover holde Stortinget orientert om departementets videre behandling av denne saken fram mot at en beslutning må tas for at den langsiktige løsningen skal kunne være klar til områdeløsningen for kraft fra land er på plass i 2022.

SPØRSMÅL NR. 1799

Innlevert 11. juni 2018 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 19. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Er det gjennomført et kvalifiseringsprosjekt med el-kjel for å dekke varmebehovet på oljeplattformer, slik Stortinget forventet i forbindelse med behandlingen av Johan Sverdrup utbyggingen, dersom slik kvalifisering ennå ikke er klar, når planlegger statsråden at en slik kvalifisering er på plass?»

BEGRUNNELSE:

I Innst. 382 S (2014-2015) til Prop. 114 S (2014-2015) Norges største industriprosjekt - utbygging og drift av Johan Sverdrup-feltet med status for olje- og gassvirksomheten står det:

Komiteen merker seg at det i proposisjonen fremholdes at industrien har lite erfaring med elektriske kjeler og at en kvalifiseringsprosess anses som nødvendig. Komiteen forventer at en slik prosess gjennomføres i

forkant av beslutningen om hvordan varmebehov for Edvard Grieg dekkes.

Svar:

Dette spørsmålet omhandler et sakskompleks med flere års historikk. For å belyse spørsmålet godt har jeg funnet det hensiktsmessig å sette det inn i en bredere kontekst.

Feltene Edvard Grieg, Ivar Aasen og Gina Krog fikk, etter foreleggelse for Stortinget, godkjent sine utbyggingssplaner av departementet i henholdsvis 2012 og 2013. Alle feltene har utbyggingsløsninger basert på desentral energiforsyning fra produksjonsstart (Aasen-innretningen får kraft fra Grieg-innretningen), men med vilkår knyttet til det som da var en mulig fremtidig områdeløsning for kraft fra land.

Prop. 88 S (2011-2012) omhandlet utbygging og drift av Grieg-feltet. Her ble det blant annet redegjort for at energibehovet for feltet fra produksjonsstart vil bli dekket med egenprodusert kraft, men at innretningen ville bli tilrettelagt for å kunne ta i mot kraft fra land. Det ble stilt flere vilkår for godkjenningen knyttet til en mulig framtidig samordnet kraft fra land-løsning til den sørlige delen av Utsirahøyden. Gjennom behandlingen av innstillingen til proposisjonen (Innst. 356 S (2011-2012)) ga Stortinget sin tilslutning til at departementet kunne godkjenne plan for utbygging og drift (PUD) av Grieg-feltet.

I brev av 29. juni 2012 godkjente departementet PUD for Grieg-feltet på blant annet følgende vilkår:

- Rettighetshaverne i Edvard Grieg-feltet skal bidra aktivt i arbeidet med utredning av en samordnet kraft fra land-løsning for den sørlige delen av Utsirahøyden. Rettighetshaverne i Edvard Grieg-feltet skal også dekke sin forholdsmessige andel av kostnadene til utredningen.
- Dersom departementet finner at en samordnet kraft fra land-løsning for den sørlige delen av Utsirahøyden skal realiseres, skal Edvard Grieg-feltet tilknyttes en slik løsning og legge til rette for og dekke hele sitt kraftbehov med kraft fra land, med mindre departementet av særskilte grunner bestemmer noe annet.
- Dersom departementet finner at en samordnet kraft fra land-løsning for den sørlige delen av Utsirahøyden skal realiseres, og Edvard Grieg-feltet tilknyttes, skal rettighetshaverne i Edvard Grieg-feltet dekke sin forholdsmessige andel av investerings- og driftskostnadene ved en slik løsning.

Tilsvarende vilkår ble stilt også ved departementets godkjenning av PUD for Aasen- og Krogfeltene i 2013. Disse vilkårene har siden ligget til grunn for departementets arbeid med en områdeløsning for kraft fra land til dette området.

I 2014 (jf. Innst. 237 S (2013-2014)) fattet Stortinget følgende vedtak:

1. Stortinget ber regjeringen i plan for utbygging og drift for Johan Sverdrup stille krav om etablering av en områdeløsning som omfatter Gina Krog, Edvard Grieg, Ivar Aasen og Johan Sverdrup, hvor hele områdets kraftbehov dekkes med kraft fra land, med en tidsplan for gjennomføring.
2. Stortinget ber regjeringen i plan for utbygging og drift for Johan Sverdrup stille krav om at kabelforbindelsen mellom de ulike installasjonene på Utsirahøyden etableres i forbindelse med oppstartsfasen av Johan Sverdrup.
3. Stortinget ber regjeringen legge flertallets merknader i denne innstillingen til grunn for det videre arbeidet med utviklingen av petroleumsaktivitet på den sørlige Utsirahøyden.

Blant de merknader fra flertallet det henvises til er:

- At Stortinget blir involvert og orientert før det tas beslutninger om hvordan varmebehovet for Sverdrup skal dekkes for byggetrinn som kommer etter byggetrinn en
- At anlegg som bygges på land for framføring av kraft i første byggetrinn for Sverdrup-feltet gjør det mulig å forsyne hele området med kraft fra land på en hensiktsmessig måte til lavest mulig kostnad
- At regjeringen ble bedt om å legge fram en faglig vurdering fra Oljedirektoratet (OD) om hvor raskt kabelforbindelse mellom feltene Krog, Grieg, Aasen og Sverdrup kan etableres, eventuelt om det er mulig å etablere denne allerede fra produksjonsstart, uten at dette forsinker første byggetrinn av Sverdrup-feltet
- At departementet skulle sørge for at eventuelle kommersielle uenigheter blant de involverte selskapene ikke hindrer etablering av samordnet kraft fra land-løsning til disse feltene. Komiteen ber om at disse forholdene avklares i stortingsproposisjonen om første byggetrinn for Sverdrup-feltet
- At det ikke skal gis tillatelse til produksjonsstart for byggetrinn to på Sverdrup-feltet eller nye satellitter som ikke er omtalt i stortingsproposisjonen for første byggetrinn på Sverdrup-feltet, uten at områdeløsningen for kraft fra land er satt i drift. Komiteen ber regjeringen holde Stortinget løpende orientert om framdriften i dette arbeidet

Alt dette er fulgt opp av departementet:

- Innholdet i den faglige vurdering fra OD – som Stortinget ba om, ble omtalt i Prop. 1 S (2014-2015). OD vurderte at det ikke ville være mulig å etablere en områdeløsning allerede fra produksjonsstart uten at dette ville medføre en betydelig risiko for forsinkelse av første byggetrinn på Sverdrup. Videre at det ville medføre minst risiko å legge opp til at områdeløsningen etableres i forbindelse med andre byggetrinn på Sverdrup innen 2022.

- Som det framgår av Prop. 1 S (2014-2015) vil oppstartsfasen, der produksjonen fra feltet blir bygd opp til full kapasitet, omfatte flere byggetrinn. Kabelforbindelsen mellom de aktuelle innretningene på feltene Krog, Grieg, Aasen og Sverdrup vil bli etablert som del av områdeløsningen i forbindelse med andre byggetrinn i Sverdrup-feltets oppstartsfasen.
- Departementet stilte vilkår knyttet til etableringen av områdeløsningen innen 2022 når departementet, etter foreleggelse for Stortinget, godkjente utbyggingen av første byggetrinn for Sverdrup-feltet i 2015. Vilåret medførte ikke, i tråd med komiteens forutsetning, at Sverdrup-feltets første byggetrinn ble forsinket.
- De utbyggingsplanene knyttet til andre byggetrinn som rettighetshaverne planlegger å sende inn til myndighetene høsten 2018 inkluderer områdeløsningen og planlagt oppstart i 2022. Områdeløsningen kommer således på plass som del av etableringen, med påfølgende produksjonsstart, av byggetrinn to for Sverdrup-feltet, jf. komiteens merknad om produksjonsstart for byggetrinn to og idriftsettelse av områdeløsningen.
- Tidliginvesteringer på land for områdeløsningen for kraft fra land er gjennomført som del av første byggetrinn, jf. Prop. 114 S (2014-2015).
- Stortinget er regelmessig holdt orientert om de sentrale aspekter rundt områdeløsningen, jf., omtale i Prop. 1 S (2014-2015), Prop. 114 S (2014-2015), Prop. 1 S (2015-2016), Prop. 1 S (2016-2017) og Prop. 1 S (2017-2018).
- Det valgte konsept for andre byggetrinn for Sverdrup-feltet innbefatter bruk av elkjeler for å dekke varmebehovet, jf. Prop. 1 S (2017-2018).
- Departementet adresserte i Prop. 114 S (2014-2015) sentrale aspekter knyttet til de kommersielle forholdene rundt områdeløsningen. De kommersielle forhandlinger mellom rettighetshaverne i de fire feltene, er gjennomført og det er oppnådd enighet om de overordnede kommersielle prinsippene for områdeløsningen. Dette inkluderer enighet om fordeling av kostnader og reservert kapasitet. En fullstendig kommersiell avtale vil foreligge innen investeringsbeslutning og innlevering av PUD, jf. Prop. 1 S (2017-2018).

I mars 2017 ba departementet rettighetshaverne i Sverdrup-, Grieg-, Aasen- og Krogfeltene om at det ble bygget inn en tilleggskapasitet i områdeløsningen for kraft fra land for å legge til rette for god ressursforvaltning. Departementet ba rettighetshaverne dimensjonere områdeløsningen slik at den dekker behovet til de fire feltene samt gir en fleksibilitet for å ivareta mulig økt behov, herunder eventuelle fremtidige tredjepartstilknytninger uten at det utløses en stor kostnadsøkning ved områdeløsningen. På daværende tidspunkt ble denne totalkapasiteten anslått til om lag 190 MW. I det etterfølgende arbeidet har rettighetshaverne modnet frem en økning av totalkapasitet-

en til om lag 200 MW. Områdeløsningen, inklusive kabler, skal således ha stor nok kapasitet til å dekke behovet til de fire feltene, inklusive Grieg-innretningens kraft og varmebehov, med mindre også fremtidige tredjepartstilknytninger knytter seg til områdeløsningen og har behov for en betydelig kapasitet.

I Innst. 382 S (2014-2015) viste Energi- og miljøkomiteen til at det i Prop. 114 S (2014-2015), under omtalen av varmebehovet for fremtidige byggetrinn av Sverdrup-feltet og når det gjaldt dekning av varmebehovet til Grieg etter at områdeløsningen er på plass, ble fremholdt at industrien har lite erfaring med elektriske kjeler og at en kvalifiseringsprosess anses som nødvendig. Komiteen uttalte at den forventet at en slik prosess gjennomføres i forkant av beslutningen om hvordan varmebehovet for Grieg-feltet dekkes. El-kjeler ligger til grunn for andre byggetrinn på Sverdrup-feltet, jf. Prop. 1 S (2017-2018). Departementet har, i tråd med omtalen i Prop. 114 S (2014-2015), holdt Stortinget orientert om sin videre behandling av den langsiktige løsningen for å dekke varmebehovet på Grieg-feltet, senest i Prop. 1 S (2017-2018).

Som det fremgår over er en løsning med el-kjel valgt for Sverdrup-feltets andre byggetrinn. Det betyr at løsningen blir brukt på den nye innretningen som skal bygges i andre byggetrinn og anses kvalifisert for bruk på denne. Operatøren for Grieg-feltet, Lundin, opplyser at studier av alternative løsninger for dekking av innretningens varmebehov fra områdeløsningen er satt i drift i 2022 fortsatt pågår. Det er tilleggsutfordringer som må løses ved bruk av el-kjel på en eksisterende innretning som Grieg i forhold til på et nybygg. Forhold som operatøren nå studerer nærmere er hvordan en el-kjel kan tilpasses de konkrete tekniske og operasjonelle forhold på Grieg-innretningen, herunder plassbehov, krav til området den plasseres i, og de sikkerhetsmessige, elektrotekniske og prosess tekniske betingelsene på innretningen. Disse forholdene utredes nå, og en beslutning vil fattes i god tid slik at en løsning vil være på plass til områdeløsningen blir etablert. Operatøren oppgir at det, av prosjektgjennomføringsmessige grunner, ikke er hensiktsmessig å ta beslutning knyttet til dekking av Grieg-innretningens langsiktige varmebehov før tidligst i 2020. Det er verken nødvendig eller hensiktsmessig å forsere en endelig beslutning, fordi både informasjons- og beslutningsgrunnlaget blir bedre ved å vente. Jeg har ingen informasjon som tilsier at det tidsløpet operatøren har skissert ikke er realistisk for at varmebehovet på Grieg-innretningen kan dekkes med kraft fra land fra 2022.

Vedrørende mulighet for å produsere varme fra turbinene uten å produsere kraft, oppgir operatøren at det ikke er praktisk mulig å kjøre turbinene uten samtidig å generere elektrisk kraft, da turbinen trenger last.

Rettighetshaverne i Sverdrup-feltet har sendt en henvendelse til andre felt i nærheten av Sverdrup-feltet for å undersøke om det var interesse for andre felt å tilknytte

seg områdeløsningen for kraft fra land slik at kapasiteten i denne løsningen kan utnyttes optimalt. Det er kjent at Sleipner-feltet, inklusive den tilknyttede Gudrun-innretningen, nå vurderer tilkobling til områdeløsningen via Krog-innretningen. Dette er en løsning det er viktig at selskapene studerer videre.

Jeg er opptatt av å legge til rette for at de løsninger som velges gjør at vi får størst mulig reduksjon i CO₂-utslippene fra norsk sokkel til en lavest mulig pris som følge av de betydelige investeringene som skal skje i områdeløsningen. Jeg legger vilkåret fra godkjenningen av Grieg-ut-

byggingen fra 2012 til grunn for den videre behandling av saken. Jeg vil fortsatt følge lojalt de vedtak Stortinget, blant annet i forbindelse med behandlingen av Sverdrup-utbyggingen, har gjort i sakens anledning. I dette ligger det at Grieg skal dekke hele sitt kraftbehov med kraft fra land, med mindre departementet av særskilte grunner bestemmer noe annet. Jeg vil også fremover holde Stortinget orientert om departementets videre behandling av denne saken fram mot at en beslutning må tas for at den langsiktige løsningen skal kunne være klar til områdeløsningen for kraft fra land er på plass i 2022.

SPØRSMÅL NR. 1800

Innlevert 11. juni 2018 av stortingsrepresentant Kari Elisabeth Kaski

Besvart 19. juni 2018 av olje- og energiminister Terje Søviknes

Spørsmål:

«Har statsråden forsikret seg om at det så sent som i 2020 vil være mulig å stille krav til oljeselskapet Lundin om at varmebehovet på Edvard Grieg kan dekket med kraft fra land fra 2022, og er det mulig å bruke de eksisterende gassturbinene på Edvard Grieg til produksjon av varme uten at det produseres kraft fra de samme turbinene?»

BEGRUNNELSE:

I dag produserer gassturbinene på Edvard Grieg både kraft og varme. Fra senest 2022 skal kraften på Edvard Grieg komme fra kraft fra land. Beslutning om dette skal tas høsten 2018. Likevel opplyser statsråden i dok. 15:1658 (2017/2018) at alternative løsninger for dekking av varmebehovet ikke skal besluttes før tidligst 2020.

Svar:

Dette spørsmålet omhandler et sakskompleks med flere års historikk. For å belyse spørsmålet godt har jeg funnet det hensiktsmessig å sette det inn i en bredere kontekst.

Feltene Edvard Grieg, Ivar Aasen og Gina Krog fikk, etter foreleggelse for Stortinget, godkjent sine utbyggingssplaner av departementet i henholdsvis 2012 og 2013. Alle feltene har utbyggingsløsninger basert på desentral energiforsyning fra produksjonsstart (Aasen-innretningen får kraft fra Grieg-innretningen), men med vilkår knyttet til det som da var en mulig fremtidig områdeløsning for kraft fra land.

Prop. 88 S (2011-2012) omhandlet utbygging og drift av Grieg-feltet. Her ble det blant annet redegjort for at energibehovet for feltet fra produksjonsstart vil bli dekket med egenprodusert kraft, men at innretningen ville bli tilrettelagt for å kunne ta i mot kraft fra land. Det ble stilt flere vilkår for godkjenningen knyttet til en mulig framtidig samordnet kraft fra land-løsning til den sørlige delen av Utsirahøyden. Gjennom behandlingen av innstillingen til proposisjonen (Innst. 356 S (2011-2012)) ga Stortinget sin tilslutning til at departementet kunne godkjenne plan for utbygging og drift (PUD) av Grieg-feltet.

I brev av 29. juni 2012 godkjente departementet PUD for Grieg-feltet på blant annet følgende vilkår:

- Rettighetshaverne i Edvard Grieg-feltet skal bidra aktivt i arbeidet med utredning av en samordnet kraft fra land-løsning for den sørlige delen av Utsirahøyden. Rettighetshaverne i Edvard Grieg-feltet skal også dekke sin forholdsmessige andel av kostnadene til utredningen.
- Dersom departementet finner at en samordnet kraft fra land-løsning for den sørlige delen av Utsirahøyden skal realiseres, skal Edvard Grieg-feltet tilknyttes en slik løsning og legge til rette for og dekke hele sitt kraftbehov med kraft fra land, med mindre departementet av særskilte grunner bestemmer noe annet.
- Dersom departementet finner at en samordnet kraft fra land-løsning for den sørlige delen av Utsirahøyden skal realiseres, og Edvard Grieg-feltet tilknyttes, skal rettighetshaverne i Edvard Grieg-feltet dekke sin for-

holdsmessige andel av investerings- og driftskostnadene ved en slik løsning.

Tilsvarende vilkår ble stilt også ved departementets godkjenning av PUD for Aasen- og Krogfeltene i 2013. Disse vilkårene har siden ligget til grunn for departementets arbeid med en områdeløsning for kraft fra land til dette området.

I 2014 (jf. Innst. 237 S (2013-2014)) fattet Stortinget følgende vedtak:

1. Stortinget ber regjeringen i plan for utbygging og drift for Johan Sverdrup stille krav om etablering av en områdeløsning som omfatter Gina Krog, Edvard Grieg, Ivar Aasen og Johan Sverdrup, hvor hele områdets kraftbehov dekkes med kraft fra land, med en tidsplan for gjennomføring.
2. Stortinget ber regjeringen i plan for utbygging og drift for Johan Sverdrup stille krav om at kabelforbindelsen mellom de ulike installasjonene på Utsirahøyden etableres i forbindelse med oppstartsfasen av Johan Sverdrup.
3. Stortinget ber regjeringen legge flertallets merknader i denne innstillingen til grunn for det videre arbeidet med utviklingen av petroleumsaktivitet på den sørlige Utsirahøyden.

Blant de merknader fra flertallet det henvises til er:

- At Stortinget blir involvert og orientert før det tas beslutninger om hvordan varmebehovet for Sverdrup skal dekkes for byggetrinn som kommer etter byggetrinn en
- At anlegg som bygges på land for framføring av kraft i første byggetrinn for Sverdrup-feltet gjør det mulig å forsyne hele området med kraft fra land på en hensiktsmessig måte til lavest mulig kostnad
- At regjeringen ble bedt om å legge fram en faglig vurdering fra Oljedirektoratet (OD) om hvor raskt kabelforbindelse mellom feltene Krog, Grieg, Aasen og Sverdrup kan etableres, eventuelt om det er mulig å etablere denne allerede fra produksjonsstart, uten at dette forsinker første byggetrinn av Sverdrup-feltet
- At departementet skulle sørge for at eventuelle kommersielle uenigheter blant de involverte selskapene ikke hindrer etablering av samordnet kraft fra land-løsning til disse feltene. Komiteen ber om at disse forholdene avklares i stortingsproposisjonen om første byggetrinn for Sverdrup-feltet
- At det ikke skal gis tillatelse til produksjonsstart for byggetrinn to på Sverdrup-feltet eller nye satellitter som ikke er omtalt i stortingsproposisjonen for første byggetrinn på Sverdrup-feltet, uten at områdeløsningen for kraft fra land er satt i drift. Komiteen ber regjeringen holde Stortinget løpende orientert om framdriften i dette arbeidet

Alt dette er fulgt opp av departementet:

- Innholdet i den faglige vurdering fra OD – som Stortinget ba om, ble omtalt i Prop. 1 S (2014-2015). OD vurderte at det ikke ville være mulig å etablere en områdeløsning allerede fra produksjonsstart uten at dette ville medføre en betydelig risiko for forsinkelse av første byggetrinn på Sverdrup. Videre at det ville medføre minst risiko å legge opp til at områdeløsningen etableres i forbindelse med andre byggetrinn på Sverdrup innen 2022.
- Som det framgår av Prop. 1 S (2014-2015) vil oppstartsfasen, der produksjonen fra feltet blir bygd opp til full kapasitet, omfatte flere byggetrinn. Kabelforbindelsen mellom de aktuelle innretningene på feltene Krog, Grieg, Aasen og Sverdrup vil bli etablert som del av områdeløsningen i forbindelse med andre byggetrinn i Sverdrup-feltets oppstartsfasen.
- Departementet stilte vilkår knyttet til etableringen av områdeløsningen innen 2022 når departementet, etter foreleggelse for Stortinget, godkjente utbyggingen av første byggetrinn for Sverdrup-feltet i 2015. Vilåret medførte ikke, i tråd med komiteens forutsetning, at Sverdrup-feltets første byggetrinn ble forsinket.
- De utbyggingsplanene knyttet til andre byggetrinn som rettighetshaverne planlegger å sende inn til myndighetene høsten 2018 inkluderer områdeløsningen og planlagt oppstart i 2022. Områdeløsningen kommer således på plass som del av etableringen, med påfølgende produksjonsstart, av byggetrinn to for Sverdrup-feltet, jf. komiteens merknad om produksjonsstart for byggetrinn to og idriftsettelse av områdeløsningen.
- Tidliginvesteringer på land for områdeløsningen for kraft fra land er gjennomført som del av første byggetrinn, jf. Prop. 114 S (2014-2015).
- Stortinget er regelmessig holdt orientert om de sentrale aspekter rundt områdeløsningen, jf., omtale i Prop. 1 S (2014-2015), Prop. 114 S (2014-2015), Prop. 1 S (2015-2016), Prop. 1 S (2016-2017) og Prop. 1 S (2017-2018).
- Det valgte konsept for andre byggetrinn for Sverdrup-feltet innbefatter bruk av elkjeler for å dekke varmebehovet, jf. Prop. 1 S (2017-2018).
- Departementet adresserte i Prop. 114 S (2014-2015) sentrale aspekter knyttet til de kommersielle forholdene rundt områdeløsningen. De kommersielle forhandlinger mellom rettighetshaverne i de fire feltene, er gjennomført og det er oppnådd enighet om de overordnede kommersielle prinsippene for områdeløsningen. Dette inkluderer enighet om fordeling av kostnader og reservert kapasitet. En fullstendig kommersiell avtale vil foreligge innen investeringsbeslutning og innlevering av PUD, jf. Prop. 1 S (2017-2018).

I mars 2017 ba departementet rettighetshaverne i Sverdrup-, Grieg-, Aasen- og Krogfeltene om at det ble bygget inn en tilleggskapasitet i områdeløsningen for kraft fra

land for å legge til rette for god ressursforvaltning. Departementet ba rettighetshaverne dimensjonere områdeløsningen slik at den dekker behovet til de fire feltene samt gir en fleksibilitet for å ivareta mulig økt behov, herunder eventuelle fremtidige tredjepartstilknytninger uten at det utløses en stor kostnadsøkning ved områdeløsningen. På daværende tidspunkt ble denne totalkapasiteten anslått til om lag 190 MW. I det etterfølgende arbeidet har rettighetshaverne modnet frem en økning av totalkapasiteten til om lag 200 MW. Områdeløsningen, inklusive kabler, skal således ha stor nok kapasitet til å dekke behovet til de fire feltene, inklusive Grieg-innretningens kraft og varmebehov, med mindre også fremtidige tredjepartstilknytninger knytter seg til områdeløsningen og har behov for en betydelig kapasitet.

I Innst. 382 S (2014-2015) viste Energi- og miljøkomiteen til at det i Prop. 114 S (2014-2015), under omtalen av varmebehovet for fremtidige byggetrinn av Sverdrup-feltet og når det gjaldt dekning av varmebehovet til Grieg etter at områdeløsningen er på plass, ble fremholdt at industrien har lite erfaring med elektriske kjeler og at en kvalifiseringsprosess anses som nødvendig. Komiteen uttalte at den forventet at en slik prosess gjennomføres i forkant av beslutningen om hvordan varmebehovet for Grieg-feltet dekkes. El-kjeler ligger til grunn for andre byggetrinn på Sverdrup-feltet, jf. Prop. 1 S (2017-2018). Departementet har, i tråd med omtalen i Prop. 114 S (2014-2015), holdt Stortinget orientert om sin videre behandling av den langsiktige løsningen for å dekke varmebehovet på Grieg-feltet, senest i Prop. 1 S (2017-2018).

Som det fremgår over er en løsning med el-kjel valgt for Sverdrup-feltets andre byggetrinn. Det betyr at løsningen blir brukt på den nye innretningen som skal bygges i andre byggetrinn og anses kvalifisert for bruk på denne. Operatøren for Grieg-feltet, Lundin, opplyser at studier av alternative løsninger for dekking av innretningens varmebehov fra områdeløsningen er satt i drift i 2022 fortsatt pågår. Det er tilleggsutfordringer som må løses ved bruk av el-kjel på en eksisterende innretning som Grieg i forhold til på et nybygg. Forhold som operatøren nå studerer nærmere er hvordan en el-kjel kan tilpasses de konkrete tekniske og operasjonelle forhold på Grieg-innretningen, herunder plassbehov, krav til området den plasseres i, og

de sikkerhetsmessige, elektrotekniske og prosess tekniske betingelsene på innretningen. Disse forholdene utredes nå, og en beslutning vil fattes i god tid slik at en løsning vil være på plass til områdeløsningen blir etablert. Operatøren oppgir at det, av prosjektgjennomføringsmessige grunner, ikke er hensiktsmessig å ta beslutning knyttet til dekking av Grieg-innretningens langsiktige varmebehov før tidligst i 2020. Det er verken nødvendig eller hensiktsmessig å forsere en endelig beslutning, fordi både informasjons- og beslutningsgrunnlaget blir bedre ved å vente. Jeg har ingen informasjon som tilsier at det tidsløpet operatøren har skissert ikke er realistisk for at varmebehovet på Grieg-innretningen kan dekkes med kraft fra land fra 2022.

Vedrørende mulighet for å produsere varme fra turbinene uten å produsere kraft, oppgir operatøren at det ikke er praktisk mulig å kjøre turbinene uten samtidig å generere elektrisk kraft, da turbinen trenger last.

Rettighetshaverne i Sverdrup-feltet har sendt en henvendelse til andre felt i nærheten av Sverdrup-feltet for å undersøke om det var interesse for andre felt å tilknytte seg områdeløsningen for kraft fra land slik at kapasiteten i denne løsningen kan utnyttes optimalt. Det er kjent at Sleipner-feltet, inklusive den tilknyttede Gudrun-innretningen, nå vurderer tilkobling til områdeløsningen via Krog-innretningen. Dette er en løsning det er viktig at selskapene studerer videre.

Jeg er opptatt av å legge til rette for at de løsninger som velges gjør at vi får størst mulig reduksjon i CO₂-utslippene fra norsk sokkel til en lavest mulig pris som følge av de betydelige investeringene som skal skje i områdeløsningen. Jeg legger vilkåret fra godkjenningen av Grieg-utbyggingen fra 2012 til grunn for den videre behandling av saken. Jeg vil fortsatt følge lojalt de vedtak Stortinget, blant annet i forbindelse med behandlingen av Sverdrup-utbyggingen, har gjort i sakens anledning. I dette ligger det at Grieg skal dekke hele sitt kraftbehov med kraft fra land, med mindre departementet av særskilte grunner bestemmer noe annet. Jeg vil også fremover holde Stortinget orientert om departementets videre behandling av denne saken fram mot at en beslutning må tas for at den langsiktige løsningen skal kunne være klar til områdeløsningen for kraft fra land er på plass i 2022.

